

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

9. volební období

475/0

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb.,
o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších
předpisů, a další související zákony**

Zástupce předkladatele: min. práce a soc. věcí
Doručeno poslancům: 15. června 2023 v 10:53

V l á d n í   n á v r h

ZÁKON

ze dne 2023,

**kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení,
ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Čl. I

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 265/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 24/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 405/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 152/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 177/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 220/2011 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 348/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 274/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 136/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 251/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 131/2015 Sb., zákona č. 317/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 190/2016 Sb., zákona č. 213/2016 Sb.,

zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 148/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 203/2017 Sb., zákona č. 259/2017 Sb., zákona č. 310/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 335/2018 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., zákona č. 164/2019 Sb., zákona č. 228/2019 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 255/2020 Sb., zákona č. 540/2020 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 270/2021 Sb., zákona č. 323/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb., zákona č. 216/2022 Sb., zákona č. 221/2022 Sb., zákona č. 366/2022 Sb., zákona č. 423/2022 Sb. a zákona č. 455/2022 Sb., se mění takto:

1. V § 1, § 3a odst. 2, § 5 písm. d), § 11b odst. 1 a v § 121 se slovo „okresních“ nahrazuje slovem „územních“.
2. V § 3 odst. 3 písm. c), § 3a odst. 1, § 4 odst. 2, § 5 písm. a) bodu 4, § 5 písm. h), § 7, § 8 odst. 3 písm. a), c), d), e) a g), § 8 odst. 4 až 6 a 8, § 9 odst. 6, § 11b odst. 1, § 12 písm. d) a e), § 35a odst. 5 a 7, § 36 písm. e), s) a t), § 37 odst. 6 a 10, § 38 odst. 1 a 5, § 39 odst. 7, § 39a odst. 4 a 6, § 42, § 48 odst. 1, 2 a 5, § 48a odst. 1 a 2, § 48d odst. 1, § 52 odst. 3, § 54 odst. 1 písm. a) a c), § 54 odst. 2 písm. a) a c), § 54 odst. 3 písm. b), § 54a odst. 3, § 60, § 82 odst. 1 a 3, § 83 odst. 2, § 85 odst. 2 a 6, § 87, § 88 odst. 9, § 104b, § 104c odst. 1, § 104g odst. 1, 3 a 4, § 104ch odst. 2, § 104i odst. 2 písm. b), § 104i odst. 3 a 7, § 107, § 109, § 110 odst. 5, § 119, § 123a odst. 2 a v § 123h odst. 2 se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.
3. V § 3a se na konci odstavce 3 doplňuje věta „V čele územní správy sociálního zabezpečení je ředitel; jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě.“.
4. V § 5 písm. h), § 7 odst. 1 písm. a) až e), g) a i), § 48 odst. 5, § 85 odst. 2 a 6, § 87, § 112 odst. 2 a v § 119 odst. 2 se text „§ 6 odst. 4“ nahrazuje textem „§ 6 odst. 3“.
5. V nadpisu nad označením § 6 se slovo „Okresní“ nahrazuje slovem „Územní“.
6. V § 6 odstavec 1 zní:

„(1) Názvy, sídla a správní obvody územních správ sociálního zabezpečení, v kterých plní územní správy sociálního zabezpečení úkoly podle tohoto zákona a podle jiných právních předpisů, jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.“.
7. V § 6 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.
8. V § 6 odst. 2 a 3, § 8 odst. 1 až 3, 7 a 10, § 37 odst. 6, § 39a odst. 2 a 3, § 53 odst. 4, § 56 odst. 2, § 83 odst. 1, § 85 odst. 2, § 88 odst. 9, § 104i odst. 1, 3, 5 a 6, § 109 a v § 124 se slovo „Okresní“ nahrazuje slovem „Územní“.
9. V § 6 odst. 3 se na konci textu písmene l) doplňují slova „a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti“.
10. Za § 6 se vkládá nový § 6a, který zní:

„§ 6a

(1) Územní správy sociálního zabezpečení zřizují jako své organizační jednotky kontaktní pracoviště.

(2) Kontaktní pracoviště působí v každém okrese a v hlavním městě Praze s výjimkou okresů Praha-východ, Praha-západ, Plzeň-jih, Plzeň-sever a Brno-venkov. Úkoly kontaktních pracovišť v okresech Praha-východ a Praha-západ plní kontaktní pracoviště v hlavním městě Praze, úkoly kontaktních pracovišť v okresech Plzeň-jih a Plzeň-sever plní kontaktní pracoviště v okrese Plzeň-město a úkoly kontaktního pracoviště v okrese Brno-venkov plní kontaktní pracoviště v okrese Brno-město.

(3) Kontaktní pracoviště územní správy sociálního zabezpečení

- a) plní úkoly podle § 6 odst. 3 písm. ch), i), l), u) a v),
- b) přijímá návrhy na zahájení řízení podle § 85 odst. 2 věty druhé a další podání ve věcech důchodového pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- c) vydává potvrzení podle § 22d zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- d) zajišťuje posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti v místě svého územního obvodu pro občany, kteří mají v tomto obvodu místo trvalého pobytu nebo místo hlášeného pobytu, jde-li o cizince, pokud je při tomto posouzení potřebná osobní přítomnost posuzovaného občana; občan se může s tímto kontaktním pracovištěm dohodnout, že toto posouzení bude provedeno jiným kontaktním pracovištěm v územním obvodu místně příslušné územní správy sociálního zabezpečení, pokud tomu na jiném kontaktním pracovišti nebrání vážné provozní důvody,
- e) zajišťuje provedení úkonu v místě svého územního obvodu, pokud je k provedení úkonu potřebná osobní přítomnost občana nebo právnické osoby, je-li v tomto obvodu sídlo zaměstnavatele podle § 7 odst. 1 písm. c) nebo místo podle § 7 odst. 1 písm. d), e), g) a i).

(4) Územním obvodem kontaktního pracoviště je území okresu a hlavního města Prahy, v němž bylo kontaktní pracoviště zřízeno podle odstavce 1 nebo v němž plní úkoly podle odstavce 2.“

11. V § 10a odst. 2 úvodní části ustanovení a v § 10a odst. 2 písm. a) se slovo „okresním“ nahrazuje slovem „územním“.

12. Doplnuje se příloha k zákonu, která zní:

„Příloha k zákonu č. 582/1991 Sb.

Názvy, sídla a správní obvody územních správ sociálního zabezpečení

I. Územní správa sociálního zabezpečení pro hlavní město Prahu a Středočeský kraj

Sídlo: Praha

Správní obvod: správní obvody hlavního města Prahy a Středočeského kraje

2. Územní správa sociálního zabezpečení pro Jihočeský kraj, Plzeňský kraj a Karlovarský kraj

Sídlo: Plzeň

Správní obvod: správní obvody Jihočeského kraje, Plzeňského kraje a Karlovarského kraje

3. Územní správa sociálního zabezpečení pro Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj a Pardubický kraj

Sídlo: Liberec

Správní obvod: správní obvody Ústeckého kraje, Libereckého kraje, Královéhradeckého kraje a Pardubického kraje

4. Územní správa sociálního zabezpečení pro Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj

Sídlo: Brno

Správní obvod: správní obvody Kraje Vysočina, Jihomoravského kraje a Zlínského kraje

5. Územní správa sociálního zabezpečení pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj

Sídlo: Ostrava

Správní obvod: správní obvody Moravskoslezského kraje a Olomouckého kraje“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Okresní správy sociálního zabezpečení, jejichž správní obvody spadají do správního obvodu Středočeského kraje, a Pražská správa sociálního zabezpečení splývají v Územní správu sociálního zabezpečení pro hlavní město Prahu a Středočeský kraj. Okresní správy sociálního zabezpečení, jejichž správní obvody spadají do správních obvodů Jihočeského kraje, Plzeňského kraje a Karlovarského kraje, splývají v Územní správu sociálního zabezpečení pro Jihočeský kraj, Plzeňský kraj a Karlovarský kraj. Okresní správy sociálního zabezpečení, jejichž správní obvody spadají do správních obvodů Ústeckého kraje, Libereckého kraje, Královéhradeckého kraje a Pardubického kraje, splývají v Územní správu sociálního zabezpečení pro Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj a Pardubický kraj. Okresní správy sociálního zabezpečení, jejichž správní obvody spadají do správních obvodů Jihomoravského kraje, Kraje Vysočina a Zlínského kraje, a Městská správa sociálního zabezpečení Brno splývají v Územní správu sociálního zabezpečení pro Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj. Okresní správy sociálního zabezpečení, jejichž správní obvody spadají do správních obvodů Olomouckého kraje a Moravskoslezského kraje, splývají v Územní správu sociálního zabezpečení pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj. Splynutím podle věty první až páté okresní správy sociálního zabezpečení, Pražská správa sociálního zabezpečení a Městská správa sociálního zabezpečení Brno zanikají.

2. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona okresní správou sociálního zabezpečení, Pražskou správou sociálního zabezpečení nebo Městskou správou sociálního zabezpečení Brno (dále jen „okresní správa sociálního zabezpečení“), která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí ta územní správa sociálního zabezpečení, do níž okresní správa sociálního zabezpečení splynula podle bodu 1 (dále jen „příslušná územní správa sociálního zabezpečení“).
3. Řízení ve věcech státní služby zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, ke kterým byl příslušný ředitel okresní správy sociálního zabezpečení, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí ředitel příslušné územní správy sociálního zabezpečení.
4. Kontroly, posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti a další postupy zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona okresní správou sociálního zabezpečení a přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona neskončené dokončí příslušná územní správa sociálního zabezpečení. Dosavadní úkony okresní správy sociálního zabezpečení v rámci postupů podle věty první učiněné přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za úkony příslušné územní správy sociálního zabezpečení.
5. Výkon rozhodnutí zahájený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona okresní správou sociálního zabezpečení a přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona neskončený nebo výkon rozhodnutí, který měla provést okresní správa sociálního zabezpečení a který nebyl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zahájen, dokončí nebo provede příslušná územní správa sociálního zabezpečení.
6. Žádosti, námitky a jiná podání, které byly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podány okresní správě sociálního zabezpečení, se považují za žádosti, námitky a jiná podání podané příslušné územní správě sociálního zabezpečení.
7. Rozhodnutí vydaná ve správním řízení okresní správou sociálního zabezpečení nebo jiná opatření učiněná okresní správou sociálního zabezpečení přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona za rozhodnutí nebo jiná opatření příslušné územní správy sociálního zabezpečení.
8. Výkon práv a povinností, který přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona příslušel za stát okresní správě sociálního zabezpečení, přísluší ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona příslušné územní správě sociálního zabezpečení. Pokud byla okresní správa sociálního zabezpečení účastníkem právních vztahů vzniklých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo účastníkem soudních, správních nebo jiných řízení zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a tyto vztahy nebo řízení dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pokračují nebo se tímto dnem anebo po tomto dni obnoví, je účastníkem uvedených právních vztahů a řízení příslušná územní správa sociálního zabezpečení.
9. Průkazy vydané okresní správou sociálního zabezpečení k provádění kontrol podle § 15 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a podle § 76 odst. 3 a § 91 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se po dobu 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za průkazy vydané příslušnou územní správou sociálního zabezpečení.

10. Sekce České správy sociálního zabezpečení s názvem Pracoviště České správy sociálního zabezpečení pro Prahu a Střední Čechy se převádí do Územní správy sociálního zabezpečení pro hlavní město Prahu a Středočeský kraj, sekce České správy sociálního zabezpečení s názvem Pracoviště České správy sociálního zabezpečení Plzeň se převádí do Územní správy sociálního zabezpečení pro Jihočeský kraj, Plzeňský kraj a Karlovarský kraj, sekce České správy sociálního zabezpečení s názvem Pracoviště České správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem a s názvem Pracoviště České správy sociálního zabezpečení Hradec Králové se převádějí do Územní správy sociálního zabezpečení pro Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj a Pardubický kraj, sekce České správy sociálního zabezpečení s názvem Pracoviště České správy sociálního zabezpečení Brno se převádí do Územní správy sociálního zabezpečení pro Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj a sekce České správy sociálního zabezpečení s názvem Pracoviště České správy sociálního zabezpečení Ostrava se převádí do Územní správy sociálního zabezpečení pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj. Věta první se nevztahuje na služební a pracovní místa státních zaměstnanců a zaměstnanců, k jejichž služebním nebo pracovním úkolům patří vyřizování opravných prostředků ve věcech sociálního zabezpečení a nemocenského pojištění. Je-li v rozhodnutích nebo jiných opatřeních uvedeno pracoviště České správy sociálního zabezpečení uvedené ve větě první, rozumí se tím Česká správa sociálního zabezpečení.
11. Datové schránky zřízené okresním správám sociálního zabezpečení se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za další datové schránky zřízené územním správám sociálního zabezpečení podle § 6 odst. 2 zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Další datové schránky zřízené sekcím České správy sociálního zabezpečení uvedeným v bodě 10 se považují za datové schránky zřízené územním správám sociálního zabezpečení s výjimkou datové schránky zřízené sekci České správy sociálního zabezpečení s názvem Pracoviště České správy sociálního zabezpečení Hradec Králové, která se považuje za další datovou schránku zřízenou Územní správě sociálního zabezpečení pro Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj a Pardubický kraj. Digitální a informační agentura upraví informace o datových schránkách a dalších datových schránkách podle věty první a druhé v informačním systému datových schránek do 7 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
12. V důsledku splnutí okresních správ sociálního zabezpečení do územních správ sociálního zabezpečení podle bodu 1 dochází k přechodu výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů zaměstnanců zařazených v okresních správách sociálního zabezpečení a ze služebního poměru státních zaměstnanců zařazených v okresních správách sociálního zabezpečení na příslušnou územní správu sociálního zabezpečení. V důsledku převodu sekcí České správy sociálního zabezpečení do územních správ sociálního zabezpečení podle bodu 10 dochází k přechodu výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů zaměstnanců zařazených na dotčených systemizovaných místech a ze služebního poměru státních zaměstnanců zařazených na dotčených systemizovaných místech na příslušnou územní správu sociálního zabezpečení.
13. Návrh první systemizace služebních míst a pracovních míst územních správ sociálního zabezpečení předloží ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení do 15 dnů ode dne vyhlášení tohoto zákona, ne však dříve, než je termín stanovený podle § 17 odst. 2 zákona o státní službě pro předložení návrhů systemizace pro rok 2024 jednotlivými služebními orgány, a to společně s návrhem systemizace nebo změny systemizace služebních míst a pracovních míst České správy sociálního zabezpečení zohledňujícím

vznik územních správ sociálního zabezpečení a s tím související organizační změny. Pokud nebudou návrhy systemizací podle věty první a je provádějí návrhy organizačních struktur schváleny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, bude v období ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do dne nabytí účinnosti systemizací podle věty první systemizace územní správy sociálního zabezpečení tvořena systemizací příslušné sekce České správy sociálního zabezpečení podle bodu 10 věty první a druhé a systemizacemi okresních správ sociálního zabezpečení, které v tuto územní správu sociálního zabezpečení splývají podle bodu 1, a organizační struktura územní správy sociálního zabezpečení bude tvořena organizační strukturou příslušné sekce České správy sociálního zabezpečení podle bodu 10 věty první a druhé a organizačními strukturami okresních správ sociálního zabezpečení, které v tuto územní správu sociálního zabezpečení splývají podle bodu 1, s výjimkou služebních míst ředitelů okresních správ sociálního zabezpečení, jejichž služební místa dnem předcházejícím dni nabytí účinnosti tohoto zákona zanikají. Pokud nebudou návrhy systemizací podle věty první a je provádějí návrhy organizačních struktur schváleny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, vzniká ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona za každou zaniklou okresní správu sociálního zabezpečení v příslušné územní správě sociálního zabezpečení dnem nabytí účinnosti tohoto zákona služební místo ředitele odboru, popřípadě, bylo-li v zaniklé okresní správě sociálního zabezpečení systemizováno služební místo ředitele odboru, vzniká ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona za každou zaniklou okresní správu sociálního zabezpečení v příslušné územní správě sociálního zabezpečení dnem nabytí účinnosti tohoto zákona služební místo ředitele sekce, kterým budou podřízeny organizační útvary podle dosavadní organizační struktury zaniklé okresní správy sociálního zabezpečení; tato služební místa vznikají ve 13. platové třídě, s oborem státní služby 15. Sociální pojištění a se služebním působištěm v obci, ve které sídlila zaniklá okresní správa sociálního zabezpečení.

14. Výběrová řízení na obsazení služebních míst ředitelů územních správ sociálního zabezpečení vyhlásí ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení do 30 dnů ode dne schválení první systemizace služebních míst a pracovních míst územních správ sociálního zabezpečení.
15. Na služební místo ředitele odboru nebo ředitele sekce v územní správě sociálního zabezpečení lze převést dosavadního ředitele okresní správy sociálního zabezpečení, splňuje-li předpoklady a požadavky stanovené pro služební místo, na které má být převeden. Podle věty první lze převést dosavadního ředitele okresní správy sociálního zabezpečení pouze na služební místo zařazené nejméně ve 13. platové třídě a s oborem státní služby 15. Sociální pojištění a se služebním působištěm v obci, ve které sídlila zaniklá okresní správa sociálního zabezpečení. Převedení na služební místo představeného podle věty první nezpůsobuje nový začátek běhu doby jmenování na služebním místě představeného.

ČÁST DRUHÁ

Změna občanského soudního řádu

Čl. III

V § 293 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 396/2012 Sb. a zákona č. 286/2021 Sb., se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Čl. IV

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 153/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 11/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 131/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 190/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 259/2017 Sb., zákona č. 310/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 255/2020 Sb., zákona č. 285/2020 Sb., zákona č. 540/2020 Sb., zákona č. 286/2021 Sb., zákona č. 216/2022 Sb., zákona č. 366/2022 Sb. a zákona č. 455/2022 Sb., se mění takto:

1. V § 5 odst. 5, § 9, § 12 odst. 1, § 13 odst. 1, § 13a odst. 8, § 14 odst. 4 a 7, § 14c odst. 2, § 15 odst. 1 až 3, § 15a odst. 7, § 16 odst. 4, § 16a odst. 1, § 17 odst. 1 až 5, § 19 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 a 5, § 20 odst. 3, 4 a 6, § 20a odst. 1, 2 a 7, § 21 odst. 1, § 22a odst. 1 a 2, § 22b odst. 1 až 3, § 22d, § 25 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) a odst. 4 písm. a), § 25d odst. 1 písm. b) a v § 25f se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.
2. V § 20a odst. 3 a 6 a v § 22b odst. 3 se slovo „Okresní“ nahrazuje slovem „Územní“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o ochraně spotřebitele

Čl. V

V § 24j odst. 4 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 238/2020 Sb., se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky

Čl. VI

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 47/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 278/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 222/2012 Sb., zákona č. 494/2012 Sb., zákona č. 103/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 312/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 203/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 191/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 456/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 16/2019 Sb., zákona č. 176/2019 Sb., zákona č. 255/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 165/2020 Sb., zákona č. 261/2021 Sb. a zákona č. 274/2021 Sb., se mění takto:

1. V § 106 odst. 6 se slovo „Okresní“ nahrazuje slovem „Územní“.
2. V § 165a odst. 1 písm. h) a i) a v § 178e odst. 2 se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o evidenci obyvatel

Čl. VII

V § 14 odst. 1 písm. c) bodě 3, § 16 písm. e) a v § 17a odst. 4, 5 a 7 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 303/2013 Sb. a zákona č. 318/2015 Sb., se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o ochraně veřejného zdraví

Čl. VIII

V § 89 odst. 1 písm. e) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 252/2014 Sb. a zákona č. 267/2015 Sb., se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o zaměstnanosti

Čl. IX

V § 69 odst. 5, § 75 odst. 5, § 76 odst. 5, § 118 odst. 3, § 136 odst. 1 a v § 147ba zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 382/2005 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 1/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 136/2014 Sb., zákona č. 203/2015 Sb., zákona č. 93/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 327/2017 Sb., zákona č. 176/2019 Sb. a zákona č. 248/2021 Sb., se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů

Čl. X

V § 3 odst. 1 zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za

osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o sociálních službách

Čl. XI

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 108/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 384/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 254/2014 Sb., zákona č. 189/2016 Sb., zákona č. 56/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 335/2018 Sb., zákona č. 47/2019 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 328/2021 Sb., zákona č. 363/2021 Sb. a zákona č. 216/2022 Sb., se mění takto:

1. V § 5 odst. 1 písm. d), § 21 odst. 1 písm. b), § 25 odst. 2, 3 a 5, § 26 odst. 1 písm. a) a v § 29 odst. 1 písm. d) se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.
2. V § 25 odst. 4 se slovo „Okresní“ nahrazuje slovem „Územní“.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona o pomoci v hmotné nouzi

Čl. XII

V § 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 366/2011 Sb. a zákona č. 375/2011 Sb., se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST DVANÁCTÁ

Změna zákona o nemocenském pojištění

Čl. XIII

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona

č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 302/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 157/2010 Sb., zákona č. 166/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 1/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 14/2015 Sb., zákona č. 131/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 317/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 190/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 148/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 259/2017 Sb., zákona č. 310/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 335/2018 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., zákona č. 164/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 255/2020 Sb., zákona č. 300/2020 Sb., zákona č. 438/2020 Sb., zákona č. 540/2020 Sb., zákona č. 248/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 270/2021 Sb., zákona č. 326/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb., zákona č. 417/2021 Sb., zákona č. 358/2022 Sb., zákona č. 423/2022 Sb. a zákona č. 75/2023 Sb., se mění takto:

1. V § 50, § 59 odst. 2, § 72f písm. d), § 81 odst. 2 písm. a), § 82 odst. 1 písm. a), odst. 3 a 4, § 83 odst. 1 až 6, § 84 odst. 2 písm. t), § 84 odst. 3 závěrečné části ustanovení, § 85 odst. 1 písm. b), § 89 odst. 1 písm. d), § 93 odst. 3, 6 a 9, § 94 odst. 1 až 3, § 95 odst. 1 písm. g), § 96, § 97 odst. 1 až 3 a 5 až 7, § 98 odst. 1 až 3, § 104, § 108 odst. 1 písm. a), § 109 odst. 2 písm. b) bod 2 a odst. 9, § 109a, § 110 odst. 3 a 5, § 116 odst. 6 písm. e), § 127 odst. 2, § 130 odst. 1, § 131 odst. 1 písm. c), f), g), l), m), p) a q), § 142 odst. 5, § 153 odst. 1, 6 a 7 a v § 159 se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.
2. V nadpisu pod označením § 83 se slovo „**okresní**“ nahrazuje slovem „**územní**“.
3. V § 83 odst. 5 a 6 a v § 85 odst. 1 písm. a) se slovo „okresních“ nahrazuje slovem „územních“.
4. V nadpisu pod označením § 84 se slovo „**okresních**“ nahrazuje slovem „**územních**“.
5. V § 84 odst. 1 až 3, § 108 odst. 2, § 115 a v § 166 se slovo „Okresní“ nahrazuje slovem „Územní“.
6. Za § 84 se vkládá nový § 84a, který zní:

„§ 84a

Kontaktní pracoviště územní správy sociálního zabezpečení

- a) plní úkoly podle § 84 odst. 2 písm. c), d), k), n), o) a t),
- b) přijímá sdělení podle § 104 odst. 1 písm. a) a d),
- c) přijímá žádosti o výplatu dávky podle § 109 odst. 2 písm. b),
- d) ověřuje podpis matky dítěte na dohodě podle § 32 odst. 8,

- e) zajišťuje posouzení zdravotního stavu podle § 74 odst. 2, pokud se jedná o posouzení zdravotního stavu na místě určeném lékařem orgánu nemocenského pojištění, a pracovní schopnosti podle § 84 odst. 3 písm. i), je-li při tomto posouzení potřebná přítomnost posuzovaného pojištěnce nebo jiné fyzické osoby, v místě svého územního obvodu pro posuzované pojištěnce a jiné fyzické osoby, mají-li v tomto obvodu místo trvalého pobytu nebo místo hlášeného pobytu, jde-li o cizince; pojištěnec se může s tímto kontaktním pracovištěm dohodnout, že toto posouzení bude provedeno jiným kontaktním pracovištěm v územním obvodu místně příslušné územní správy sociálního zabezpečení, pokud tomu na jiném kontaktním pracovišti nebrání vážné provozní důvody,
- f) zajišťuje v případě potřeby osobní přítomnosti pojištěnce nebo zaměstnavatele provedení úkonu v místě svého územního obvodu, pokud v tomto obvodu má pojištěnec místo trvalého pobytu nebo místo hlášeného pobytu, jde-li o cizince, nebo pokud v tomto obvodu je sídlo zaměstnavatele nebo místo jeho mzdové účtárny.“.

7. V § 122 odst. 1 písm. b) se slovo „okresním“ nahrazuje slovem „územním“.

ČÁST TŘINÁCTÁ

Změna zákoníku práce

Čl. XIV

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 116/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 294/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 320/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 185/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 385/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 155/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 182/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., zákona č. 298/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 93/2017 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 148/2017 Sb., zákona č. 203/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 292/2017 Sb., zákona č. 310/2017 Sb., zákona č. 181/2018 Sb., zákona č. 333/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 358/2019 Sb., zákona č. 366/2019 Sb., zákona č. 285/2020 Sb., zákona č. 589/2020 Sb., zákona č. 248/2021 Sb., zákona č. 251/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb., zákona č. 363/2021 Sb., zákona č. 511/2021 Sb., zákona č. 358/2022 Sb. a zákona č. 432/2022 Sb., se mění takto:

1. V § 192 odst. 6 a v § 203a odst. 3 se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.
2. V § 303 odst. 1 písm. b) bodě 14 se slovo „okresních“ nahrazuje slovem „územních“.
- 3.

ČÁST ČTRNÁCTÁ

Změna zákona o Úřadu práce České republiky

Čl. XV

V § 4a odst. 6 zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 254/2014 Sb., zákona č. 317/2015 Sb., zákona č. 259/2017 Sb. a zákona č. 588/2020 Sb., se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST PATNÁCTÁ

Změna zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu

Čl. XVI

V § 8 odst. 4 zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Změna zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

Čl. XVII

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 141/2012 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákona č. 329/2014 Sb., zákona č. 140/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 301/2017 Sb., zákona č. 228/2019 Sb., zákona č. 252/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb. a zákona č. 358/2022 Sb., se mění takto:

1. V § 24, § 26 odst. 1 písm. a), § 34a odst. 3 a v § 35 odst. 1 a 3 se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.
2. V § 35 odst. 3 se slovo „Okresní“ nahrazuje slovem „Územní“.

ČÁST SEDMNÁCTÁ

Změna zákona o zdravotních službách

Čl. XVIII

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění zákona č. 167/2012 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 437/2012 Sb., zákona č. 66/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 60/2014 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 147/2016 Sb., zákona č. 189/2016 Sb., zákona č. 192/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 65/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 193/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 251/2017 Sb., zákona č. 290/2017 Sb., zákona č. 44/2019 Sb., zákona č. 45/2019 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., zákona č. 255/2019 Sb., zákona č. 262/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 165/2020 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 326/2021 Sb., zákona č. 363/2021 Sb., zákona č. 371/2021 Sb. a zákona č. 374/2021 Sb., se mění takto:

1. V § 19 odst. 4, § 26 odst. 6 a v § 100 odst. 2 se slovo „okresní“ nahrazuje „územní“.
2. V § 45 odst. 3 písm. b) se slovo „okresních“ nahrazuje slovem „územních“.

ČÁST OSMNÁCTÁ

Změna zákona o specifických zdravotních službách

Čl. XIX

V § 77 odst. 2 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST DEVATENÁCTÁ

Změna zákona o Státním pozemkovém úřadu

Čl. XX

V § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 185/2016 Sb., se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST DVACÁTÁ

Změna zákona o státní službě

Čl. XXI

V § 16 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění zákona č. 284/2021 Sb., se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST DVACÁTÁ PRVNÍ

Změna zákona o zadávání veřejných zakázek

Čl. XXII

V § 75 odst. 1 písm. e) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST DVACÁTÁ DRUHÁ

Změna zákona o hazardních hrách

Čl. XXIII

V § 91 odst. 3 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST DVACÁTÁ TŘETÍ

Změna nominačního zákona

Čl. XXIV

V § 18 odst. 2 zákona č. 353/2019 Sb., o výběru osob do řídicích a dozorčích orgánů právnických osob s majetkovou účastí státu (nominační zákon), se slovo „okresní“ nahrazuje slovem „územní“.

ČÁST DVACÁTÁ ČTVRTÁ

ÚČINNOST

Čl. XXV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2024, s výjimkou ustanovení čl. II bodů 13 a 14, která nabývají účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

D ů v o d o v á   z p r á v a

Obecná část

A. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů a vysvětlení nezbytnosti navrhované úpravy

V současné době je podle § 3 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPSZ“) organizační uspořádání sociálního zabezpečení tvořeno orgány sociálního zabezpečení, jimiž jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“), okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) v resortu práce a sociálních věcí a dále Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo obrany.

ČSSZ je dále (na základě svého interního rozhodnutí) organizačně rozdělena na ústředí ČSSZ sídlící v Praze a na šest regionálních pracovišť ČSSZ sídlících v Praze (pro území hlavního města Prahy a Středočeského kraje), Plzni (pro území Jihočeského kraje, Plzeňského kraje a Karlovarského kraje), Ústí nad Labem (pro Ústecký kraj a Liberecký kraj), Hradci Králové (pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj), Brně (pro Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj) a Ostravě (pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj). ČSSZ je řízena MPSV. Z hlediska zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní službě“) ústředí ČSSZ a jednotlivá regionální pracoviště ČSSZ spolu tvoří jeden služební úřad. ČSSZ je účetní jednotkou. ČSSZ řídí a kontroluje činnost OSSZ.

OSSZ jsou zřízeny pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů vymezené zákonem č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu). S ohledem na počet okresů tedy existuje 77 OSSZ, přičemž na území hlavního města Prahy vykonává působnost OSSZ Pražská správa sociálního zabezpečení a na území města Brna vykonává působnost OSSZ Městská správa sociálního zabezpečení Brno. OSSZ jsou řízeny a kontrolovány ČSSZ, přičemž pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů mají OSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ. Na interní úrovni je vztah ČSSZ a jednotlivých OSSZ konkretizován interním aktem řízení (vnitřní organizační směrnici) ČSSZ, kterým je Rozhodnutí ústředního ředitele ČSSZ, kterým se vydává Organizační řád České správy sociálního zabezpečení a okresních správ sociálního zabezpečení. Z hlediska zákona o státní službě je každá OSSZ služebním úřadem.

Obecně do věcné působnosti ČSSZ a jednotlivých OSSZ náleží provádění nemocenského pojištění, důchodového pojištění a výběr pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, a to včetně mezinárodní agendy podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení. ČSSZ a jednotlivé OSSZ vykonávají působnost rovněž v oblasti lékařské posudkové služby (dále jen „LPS“), v rámci níž posuzuje zdravotní stav klientů pro potřeby systému pojistných i

nepojistných sociálních dávek. ČSSZ a jednotlivé OSSZ při zajišťování svých úkolů spolupracují s ostatními orgány státní správy, organizacemi a dalšími subjekty, například s orgány sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti a dále zejména s Úřadem práce ČR, Českou národní bankou a jinými peněžními ústavy, Českou poštou, s. p., poskytovateli zdravotních služeb a ústavy sociální péče (výplata důchodů do těchto ústavů).

Trvalou snahou je zlepšovat proklientský přístup a zvyšovat efektivitu při výkonu působnosti ČSSZ a působnosti jednotlivých OSSZ a zároveň ve svém důsledku tak umožnit úspory ve státním rozpočtu. V současné době ČSSZ již naráží na hranice svého zákonem určeného organizačního uspořádání spočívajícím především ve značném počtu a složité organizaci a řízení jednotlivých OSSZ, které ČSSZ v souladu se ZOPSZ řídí a kontroluje, popř. jsou jejími vnitřními organizačními jednotkami.

V souvislosti s působností jednotlivých OSSZ, kterou vymezuje ZOPSZ a další právní předpisy, je na úrovni jednotlivých OSSZ udržována značná provozní autonomie, což brání synergickým efektům, kterých by bylo možné dosahovat poskytováním služeb v rámci větších organizačních celků, než jsou jednotlivé autonomní OSSZ. Tyto okolnosti se v praxi projevují ve stále problematičtějším hledání požadovaných úspor a vedou k neefektivnímu využití personálních zdrojů. Lze tak očekávat, že s každým takovým budoucím požadavkem budou tyto problémy nadále růst. Rovněž značný počet autonomních OSSZ přináší vyšší administrativní náročnost v oblasti metodické a řídicí, a dále z hlediska fungování státní služby, kdy každá OSSZ je vedena jakožto služební úřad a plní povinnosti k tomu náležející podle zákona o státní službě. V neposlední řadě značná autonomie ve spojení s vyšším počtem OSSZ omezuje možnosti optimalizačních opatření spočívající ve vyšší flexibilitě, a to jak v oblasti poskytování služeb klientům a jejich odpovídajícím zacílením, tak v oblasti vyřizování agendy zejména při vyšším množství této agendy.

V současné době je proto již nevyhovující značný počet takto autonomních OSSZ, které ČSSZ řídí a kontroluje. Tento počet rovněž komplikuje provádění té agendy vůči OSSZ, ve kterých jsou vůči ČSSZ v postavení vnitřní organizační jednotky. To s sebou přináší některé negativní jevy jako je, obecně řečeno, vysoká administrativní náročnost, omezení možnosti synergických efektů v provozu jednotlivých OSSZ a omezené možnosti optimalizace služeb, což ve výsledku vede ke zvýšeným nákladům (resp. k omezené možnosti hledání úspor) a k neefektivnímu využití personálních zdrojů.

Cílem návrhu je proto nové uspořádání organizační struktury správ sociálního zabezpečení při zachování současných parametrů dostupnosti tak, aby bylo možné efektivně vykonávat působnosti v oblasti sociálního zabezpečení (důchodového pojištění a nemocenského pojištění, výběru pojistného a provádění exekučních srážek) a lékařské posudkové služby s optimálním využitím moderních informačních a komunikačních technologií a lidského potenciálu zaměstnanců ČSSZ k zajištění maximální spokojenosti klientů (pojištěnců i zaměstnavatelů).

Nově uspořádaná organizační struktura vytvořením větších celků umožní splnění následujících specifických cílů:

Úspora nákladů

Jedná se především o úspory v personální oblasti, a to jak v krátkém období optimalizací organizační struktury a s tím spojenou především redukcí počtu pozic vedoucích zaměstnanců v provozních agendách (tzn. úsporu ve vyplácených příplatcích za vedení), tak v dlouhém období vytvořením vhodných podmínek pro provedení dalších optimalizačních opatření s cílem efektivního výkonu agend.

Vyšší flexibilita

Nová organizační struktura zformuje podmínky pro úsporu nákladů vytvořením větších celků, ve kterých bude možné snadněji provádět optimalizační opatření ve využití personálních zdrojů (např. slučování organizačních útvarů se stejnou věcnou náplní). Rovněž taková struktura umožní flexibilněji reagovat na případné vyšší množství agendy organizačně snadnějším a rychlejším přesunutím agendy tam, kde jsou aktuálně k dispozici volné pracovní kapacity. V neposlední řadě je cílem prostřednictvím většího obsluhovaného území adekvátněji reagovat na požadované služby klientů na daném území co nejefektivnějším způsobem.

Nižší administrativní náročnost

Díky snížení počtu služebních úřadů (ze současných 78 na 6), příp. počtu pracovišť ČSSZ, a celkovému zjednodušení organizačního uspořádání bude možné zjednodušit běžný chod organizace, zejména v metodické a řídicí oblasti.

Navrhovanou změnou se nijak nezmění dostupnost orgánů sociálního zabezpečení, neboť v rámci jednotlivých okresů budou v obdobných parametrech působit kontaktní pracoviště územní správy sociálního zabezpečení jako vnitřní organizační jednotky. Naopak se tato dostupnostlepší, neboť podle dosavadního stavu je místně příslušná OSSZ podle bydliště nebo sídla, zatímco podle navrhované úpravy by byla místně příslušná územní správa sociálního zabezpečení, včetně všech jejích pracovišť majících podobu jejích vnitřních organizačních jednotek. Tato skutečnost též pozitivně ovlivňuje současný trend rušení místní příslušnosti. Aby bylo na první pohled zřejmé, jaký je územní obvod dané územní správy sociálního zabezpečení, obsahuje název územní správy sociálního zabezpečení výčet příslušných krajů tvořících její územní správní obvod.

Dostupnost územních správ sociálního zabezpečení včetně jejich pracovišť majících podobu jejich vnitřních organizačních jednotek v obdobných parametrech, jako je tomu doposud, garantuje nejen MPSV jako orgán nadřízený ČSSZ, ale přímo zákon stanovující plnění výčtu úkolů v oblasti sociálního zabezpečení (nemocenského a důchodového pojištění, výběr pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, včetně mezinárodní agendy a lékařské posudkové služby) pracovišti územních správ sociálního zabezpečení povinně zřizovaných v každém okrese. Uvedený výčet úkolů poskytovaných pracovišti územních správ sociálního zabezpečení bude z pohledu klienta (pojištěnců, zaměstnavatelů, OSVČ) kopírovat současné služby poskytované současnými OSSZ, které vyžadují přímou součinnost klienta nebo jeho osobní přítomnost. Dostupnost těchto služeb tak zůstane zachována, i když trendem je přecházet na digitalizaci a elektronický způsob komunikace.

Dopady navrhovaných změn jsou podrobněji popsány v Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (RIA). V návaznosti na připomínkové řízení a další projednávání návrhu zákona byl změněn původně uvažovaný název (v RIA a návrhu zákona rozeslaném do připomínkového řízení) oblastní správa sociálního zabezpečení na územní správa sociálního zabezpečení

s uvedením jednotlivých krajů, které budou tvořit územní obvod příslušné územní správy sociálního zabezpečení.

B. Zhodnocení souladu s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná úprava nepřináší žádnou věcnou změnu, její význam spočívá v organizačně-prováděcím řešení struktury v oboru působnosti ČSSZ. Návrh zákona respektuje čl. 79 odst. 1 Ústavy České republiky, podle něhož ministerstva a jiné správní úřady lze zřídit a jejich působnost stanovit pouze zákonem; územní správy sociálního zabezpečení budou správními úřady, a proto se zřizují a jejich působnost se vymezuje navrhovaným zákonem.

S ústavním pořádkem je navrhovaná úprava v souladu.

C. Zhodnocení slučitelnosti s předpisy Evropské unie a judikaturou soudních orgánů Evropské unie

Návrh není v rozporu s právními předpisy Evropské unie, zejména pak s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/04 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a prováděcím předpisem k tomuto nařízení, tj. nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/09, a se směrnicí Rady EHS 79/7 o postupném zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v otázkách sociálního zabezpečení. Návrhem zákona není do právního řádu České republiky implementováno právo EU a návrh zákona není s právem EU v rozporu. Relevantní judikatura vztahující se k předmětné problematice není.

Postavení českých občanů a občanů jiných členských států EU je rovnoprávné.

D. Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Česká republika je v oblasti nemocenského a důchodového pojištění vázána dvoustrannými a mnohostrannými úmluvami. Mezi mnohostranné úmluvy patří Úmluva MOP č. 102 o minimálních standardech sociálního zabezpečení nebo Evropský zákoník sociálního zabezpečení. Navrhovaná opatření jsou opatřeními organizačně-prováděcího charakteru, a proto nejsou s dvoustrannými a mnohostrannými úmluvami, které Česká republika ratifikovala, v rozporu a tyto úmluvy plně respektují.

E. Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Dopad na státní rozpočet

Navrhované změny organizačního uspořádání sociálního zabezpečení nebudou mít dopad na navýšení počtu systemizovaných míst a na navýšení objemu prostředků na platy, naopak v dalších letech je očekávána úspora jak systemizovaných míst, tak i prostředků na platy. Veškeré výdaje na úpravu aplikačního programového vybavení a změny názvu orgánu sociálního zabezpečení (v podobě nových tiskopisů, razítek, frankovaček apod.) související s navrhovanými změnami organizačního uspořádání sociálního zabezpečení budou hrazeny v rámci přidělené výše státního rozpočtu.

S požadovanou změnou organizační struktury ČSSZ souvisí i snížení počtu služebních úřadů ze 77 na 5 (tj. redukce počtu úřadů o 72). Na základě interní úpravy organizační struktury ke dni účinnosti nové právní úpravy budou přijata optimalizační opatření ze strany ČSSZ, a to ve svém důsledku povede k okamžité úspoře personálních nákladů v souvislosti se zrušením pozic vedoucích zaměstnanců/představených u optimalizovaných organizačních útvarů. Konkrétní finální výše úspory bude dána novou systemizací služebních a pracovních míst, kde bude mj. zohledněna tato organizační změna. Předběžně se počítá s tím, že by se touto organizační změnou zejména na příplatcích za vedení (v důsledku rušení služebních míst představených) ušetřilo přibližně 3 700 000 Kč ročně a že by počet služebních míst představených klesl přibližně o 100, přičemž v rámci státní služby se odbytné nepředpokládá a v rámci pracovních poměrů odstupné pravděpodobně také ne. Stejně tak služební místa představených budou rušena s náhradou v podobě „řadových“ služebních míst, na která se plánuje dosavadní představené z rušených služebních míst představených převést.

Dopady navrhované změny zákona jsou podrobněji popsány v Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (RIA).

Dopad na ostatní veřejné rozpočty

Na ostatní veřejné rozpočty nemá návrh zákona žádný vliv.

F. Sociální dopady a dopady na rodiny a specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny

Jedinou změnou oproti stávajícímu stavu bude změna formálního statusu jednotlivých OSSZ, které nově nebudou samostatnými správními úřady, ale stanou se organizačními jednotkami vyšších celků, tj. územních správ sociálního zabezpečení, a tedy zůstanou z hlediska klientů (pojištěnců, zaměstnavatelů, OSVČ) fakticky beze změny, přičemž budou dislokovány ve stejných budovách a budou zajišťovat příslušný okruh a rozsah služeb (garance rozsahu poskytovaných služeb viz výše). Navržená právní úprava nijak nemění pravomoci ani působnosti, prakticky je pouze rozšířena místní příslušnost z okresu na úroveň definovaného území, což může být z hlediska klientů naopak vítáno, neboť si budou moci v rámci územní správy sociálního zabezpečení určit (např. se zřetelem na lepší dostupnost), kde (tj. u které organizační jednotky územní správy sociálního zabezpečení) svou záležitost vyřídí. Přehled o tom, které území je územní správou sociálního zabezpečení obsluhováno, bude patrný přímo z názvu územní správy sociálního zabezpečení. S ohledem na výše uvedené návrh zákona nepřináší žádné negativní sociální dopady a dopady na rodiny a specifické skupiny obyvatel, zejména sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Dopady navrhované změny zákona jsou podrobněji popsány v Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (RIA).

G. Zhodnocení dopadů ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Současná právní úprava obsažená v ZOPSZ neobsahuje ustanovení, která by narušovala právo na rovné zacházení a vedla k diskriminaci. Předmětem navrhovaného zákona je zavedení nové organizační struktury, přičemž nová organizační struktura podle navrhovaného zákona nijak nenarušuje právo na rovné zacházení a nevede k diskriminaci.

H. Zhodnocení dopadů na podnikatelské prostředí České republiky

Navrhované změny budou mít určitý vliv na podnikatelské prostředí, a to v počátečním období účinnosti zákona, kdy dojde ke změně komunikace, neboť místo s OSSZ budou podnikatelé a OSVČ komunikovat s novým správním úřadem s jiným názvem, tj. s územní správou sociálního zabezpečení. Problémy v tomto směru se však neočekávají a návrh zákona má tak neutrální dopad na podnikatelské prostředí, neboť práva a povinnosti ani způsob komunikace se nemění a současní zaměstnanci správ sociálního zabezpečení budou působit tam, kde dosud působí, a budou vykonávat stejný objem agend (garance rozsahu poskytovaných služeb viz výše). Přehled o tom, které území je územní správou sociálního zabezpečení obsluhováno, bude patrné přímo z názvu územní správy sociálního zabezpečení. V delším období se naopak předpokládá pozitivní dopad na podnikatelské prostředí, neboť bude možné, s ohledem na vyšší flexibilitu organizace, lépe přizpůsobit dostupnost a výkon agend aktuálním podmínkám a v neposlední řadě rovněž vytvářet vhodné podmínky pro další elektronizaci a digitalizaci poskytovaných služeb.

Dopady navrhované změny zákona jsou podrobněji popsány v Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (RIA).

I. Zhodnocení dopadů na životní prostředí

Návrh zákona nemá dopad na životní prostředí.

J. Zhodnocení dopadů ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh zákona se netýká úpravy ochrany soukromí ani nezasahuje do úpravy ochrany osobních údajů.

K. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh zákona nepřináší žádná korupční rizika.

L. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona nemá vliv na bezpečnost nebo obranu státu.

M. Zhodnocení souladu se Zásadami pro tvorbu digitálně přívětivé legislativy

Návrh zákona je v souladu se zásadami pro tvorbu digitálně přívětivé legislativy. Již současný stav právní úpravy zaručuje předávání informací elektronickou cestou. Navrhovaný zákon v tomto směru nepřináší žádnou změnu; předávání informací bude nadále probíhat

prostřednictvím elektronického rozhraní ČSSZ. Naopak v dlouhém období návrh zákona vytváří vhodné podmínky pro další rozvoj elektronizace a digitalizace poskytovaných služeb.

Zvláštní část

K části první (Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení)

K čl. I

K bodům 1, 2, 5, 8 a 11

V celém zákoně se nahrazují okresní správy sociálního zabezpečení územními správami sociálního zabezpečení. Územní správy sociálního zabezpečení budou mít tu samou věcnou působnost, jako měly dosud okresní správy sociálního zabezpečení.

K bodu 3

V § 3a odst. 3 se stanoví, že v čele České správy sociálního zabezpečení je ústřední ředitel; navrhuje se stanovit, že v čele nově zřízených územních správ sociálního zabezpečení bude ředitel, jehož výběr, jmenování a odvolání se bude řídit zákonem o státní službě.

K bodu 4

Jedná se o legislativně-technickou úpravu reagující na přeznačení odstavců v § 6 podle bodu 7.

K bodům 6, 7, 10 a 12

V návaznosti na zřízení územních správ sociálního zabezpečení splynutím jednotlivých OSSZ a zrušením stávajících OSSZ podle čl. II bodu 1 se vymezují názvy, sídla a správní obvody územních správ sociálního zabezpečení v příloze k zákonu. Správní obvody územních správ sociálního zabezpečení budou vymezeny prostřednictvím správních obvodů jednotlivých krajů a hl. m. Prahy, přičemž správní obvod územní správy sociálního zabezpečení bude zahrnovat správní obvody více krajů; při stanovení správních obvodů územních správ se vycházelo z počtu obyvatel daného území. „Území“ jsou „vystavěna odspodu“ ze současně ČSSZ a OSSZ využívaných správních jednotek, tj. okresů a krajů (hl. m. Prahy), které předpokládá zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu); díky tomu bude možné zajistit sledování statistických údajů za NUTS 2 (regiony soudržnosti), NUTS 3 (kraje) a LAU 1 (okresy). Na území okresů, ve kterých se v současné době nachází OSSZ, budou zřízena kontaktní pracoviště, která budou mít povahu vnitřních organizačních jednotek, čímž bude zajištěna místní dostupnost služeb na úrovni okresů v současných parametrech (v případě okresů Praha-západ, Praha-východ, Plzeň-jih, Plzeň-sever a Brno-venkov budou zachovány současné parametry dostupnosti, kdy služby pro tyto okresy jsou poskytovány z území hl. m. Prahy, resp. z okresu Plzeň-město, či okresu Brno-město). Tyto vnitřní organizační jednotky by vůči právníkům a fyzickým osobám vystupovaly jako příslušná územní správa sociálního zabezpečení, přičemž každý by se mohl obrátit na jakoukoliv tuto vnitřní organizační jednotku v rámci správního obvodu příslušné územní správy sociálního

zabezpečení. Místní a věcná příslušnost bude tedy vztažena jen k územní správě sociálního zabezpečení, nicméně bude stanoven minimální rozsah služeb poskytovaných okresními pracovišti územních správ sociálního zabezpečení tak, aby byla garantována současná úroveň a dostupnost poskytovaných služeb.

K bodu 9

Zakládá se povinnost poskytovat odbornou pomoc občanům a zaměstnavatelům též v oblasti pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; výslovně je tato povinnost dosud upravena jen ve vztahu k oblasti důchodového pojištění, i když zákon upravuje též otázky tohoto pojistného. V praxi však OSSZ tuto pomoc stejně poskytují, takže se nebude jednat o nové úkoly.

K čl. II

K bodu 1

Dnem nabytí účinnosti zákona se zřizují územní správy sociálního zabezpečení, které budou správními úřady (srov. též čl. I body 6 a 12); tyto územní správy budou mít stejnou věcnou působnost, jakou dosud mají okresní správy sociálního zabezpečení. Jedná se o 5 územních správ, které nahradí 77 dosavadních okresních správ sociálního zabezpečení (včetně Pražské správy sociálního zabezpečení a Městské správy sociálního zabezpečení Brno).

Dosavadní okresní správy sociálního zabezpečení (včetně Pražské správy sociálního zabezpečení a Městské správy sociálního zabezpečení Brno) podle vymezení v bodě 1 splývají a tímto splynutím vzniká nový správní úřad, tj. příslušná územní správa sociálního zabezpečení, a zároveň tímto splynutím OSSZ zanikají. Z hlediska služebních vztahů státních zaměstnanců se bude jednat o přechod práv a povinností ze služebního poměru podle § 170 zákona o státní službě (podle tohoto ustanovení stanoví-li jiný zákon, že služební úřad zaniká sloučením s jiným služebním úřadem, přechází výkon práv a povinností ze služebního poměru v plném rozsahu na přejímající služební úřad); z hlediska pracovněprávních vztahů mají již dnes okresní správy sociálního zabezpečení postavení vnitřních organizačních jednotek České správy sociálního zabezpečení, přičemž toto postavení pro oblast služebních a pracovněprávních vztahů bude platit i v případě nově zřizovaných územních správ sociálního zabezpečení (tyto územní správy budou mít postavení vnitřních organizačních jednotek České správy sociálního zabezpečení též pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, a účetnictví). Fakticky se bude jednat pouze o „přesun“ služebního či pracovního místa (beze změny jiných atributů daného místa, včetně výkonu práce, platové třídy) do jiného služebního úřadu.

K bodům 2, 4 a 5

Řízení, kontroly a další uvedené činnosti, které byly zahájeny přede dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona okresní správou sociálního zabezpečení, dokončí příslušná územní správa sociálního zabezpečení, tj. ta územní správa sociálního zabezpečení, která vznikla splynutím podle bodu 1.

K bodu 3

Řízení ve věcech státní služby neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona v návaznosti na nové organizační uspořádání dokončí ředitel příslušné územní správy sociálního zabezpečení.

K bodu 6

Podání učiněná přede dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona vůči okresní správě sociálního zabezpečení se budou považovat za podání učiněná vůči příslušné územní správě sociálního zabezpečení, která bude v řízení a dalších činnostech na základě těchto podání pokračovat. Z tohoto ustanovení též vyplývá, že příslušné lhůty budou přitom zachovány, a to jak lhůty pro podání, tak lhůty pro vyřízení podání.

K bodu 7

Rozhodnutí a jiná opatření učiněná přede dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona okresní správou sociálního zabezpečení se budou ode dne nabytí účinnosti navrhovaného zákona považovat za rozhodnutí a jiná opatření příslušné územní správy sociálního zabezpečení; účinky těchto rozhodnutí a jiných opatření tak budou zachovány.

K bodu 8

V ustanovení se stanoví obecné právní nástupnictví příslušných územních správ sociálního zabezpečení, na které přecházejí všechny pohledávky, závazky a práva a povinnosti, které dosud měly okresní správy sociálního zabezpečení.

K bodu 9

Při výkonu kontrolní činnosti v oblasti sociálního zabezpečení, tj. při kontrole plnění povinností zaměstnavatelů a osob samostatně výdělečně činných uložených zákonem o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zákonem o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a zákonem o nemocenském pojištění a při kontrole dodržování režimu dočasně práce neschopných pojištěnců, se pověření zaměstnanci okresních správ sociálního zabezpečení prokazovali průkazem, který obsahuje též kontrolní oprávnění. Náležitosti těchto průkazů stanoví prováděcí právní předpisy, tj. vyhláška č. 481/2006 Sb. a vyhláška č. 78/2014 Sb.; jednou z těchto náležitostí je též název orgánu, který průkaz vydal. Do doby vydání nových průkazů s novým názvem příslušného orgánu, tj. územní správy sociálního zabezpečení, budou po přechodnou dobu v platnosti dosavadní průkazy; navrhuje se tuto přechodnou dobu stanovit v délce tří měsíců ode dne nabytí účinnosti navrhovaného zákona, což je dostatečná doba k bezproblémové výměně průkazů.

K bodu 10

V návaznosti na stávající strukturu České správy sociálního zabezpečení se upravuje převod dosavadních regionálních pracovišť ČSSZ (majících povahu sekce) do jednotlivých nově vzniklých územních správ sociálního zabezpečení, a to v zájmu přechodu výkonu práv a povinností ze služebního poměru ve smyslu § 171 zákona o státní službě, resp. v případě pracovněprávních vztahů ve smyslu § 344 zákoníku práce. Tento přechod se však nebude týkat těch zaměstnanců, k jejich služebním nebo pracovním úkolům patří vyřizování agendy opravných prostředků, neboť tato agenda zůstává nadále v působnosti ČSSZ beze změny.

K bodu 11

V návaznosti na úpravu datových schránek orgánu veřejné moci v zákoně o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (zejm. § 6 zákona č. 300/2008 Sb.) se upravuje problematika datových schránek, kdy se zajišťuje, aby se dosavadní datové schránky OSSZ a regionálních pracovišť (sekcí) ČSSZ staly ze zákona, tj. bez žádosti, dalšími datovými schránkami nově vzniklých územních správ sociálního zabezpečení, tj. aby již od počátku byly funkční datové schránky těchto územních správ. Cílem ustanovení je zachovat existenci v současné době používaných datových schránek (resp. jejich identifikátorů) jednotlivými OSSZ a vnitřními územními organizačními jednotkami ČSSZ (regionálními pracovišti ČSSZ). Kontinuita datových schránek má výrazný pozitivní vliv jak na klienty ČSSZ, kteří nebudou nuceni reagovat na změnu identifikátorů datových schránek, tak na provoz ČSSZ a jednotlivých územních správ sociálního zabezpečení při zpracování tisíců datových zpráv doručených denně. Navrhované řešení rovněž eliminuje možné riziko dočasného přerušení komunikace klientů se správou sociálního zabezpečení prostřednictvím datových schránek a ePortálu ČSSZ.

K bodu 12

Nová struktura soustavy správ sociálního zabezpečení, tj. zrušení OSSZ a vznik územních správ sociálního zabezpečení, nastane od 1. ledna 2024 a tato nová soustava orgánů musí být od začátku plně funkční, a to včetně činnosti představených. Za tím účelem se navrhuje opatření k rychlému zajištění obsazení služebních míst představených v územních správách sociálního zabezpečení, a to s využitím principů přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů a ze služebního poměru ve smyslu příslušných zákonů.

K bodu 13

Stanoví se pravidla pro předložení návrhu systemizace služebních míst a pracovních míst územních správ sociálního zabezpečení, který předloží ve stanoveném termínu ústřední ředitel ČSSZ, aby mohla být včas schválena nová systemizace. Zároveň se upravuje postup pro případ, že by nová systemizace nebyla schválena vzhledem k legislativnímu procesu včas, tj. do dne nabytí účinnosti navrhovaného zákona.

K bodu 14

Výběrová řízení na obsazení služebních míst ředitelů územních správ sociálního zabezpečení vyhlásí ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě v návaznosti na schválení první systemizace územních správ sociálního zabezpečení.

K bodu 15

Stanoví se pravidla obsazení služebních míst ředitele odboru nebo ředitele sekce územní správy sociálního zabezpečení formou převedení, aby byla zajištěna funkčnost i kontinuita na těchto služebních místech hned od účinnosti zákona.

K částem druhé až dvacáté třetí

K čl. III až XXIV

Součástí návrhu zákona jsou změny v dalších zákonech, které dosud upravovaly působnost okresních správ sociálního zabezpečení; v těchto zákonech se okresní správy nahrazují novým názvem zřizovaných správních úřadů, tj. územními správami sociálního zabezpečení (v příslušných pádech).

K části dvacáté čtvrté (Účinnost)

K čl. XXV

Navrhuje se, aby zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2024, což též koresponduje s pravidlem o účinnosti stanoveným v zákoně o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv. Ustanovení čl. II bodů 13 a 14 nabývají účinnosti v určitém předstihu v zájmu schválení nové systemizace a obsazení uvedených funkcí.

V Praze dne 14. června 2023

Předseda vlády:

prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M., v.r.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí:

Ing. Marian Jurečka v.r.

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje	
Název návrhu: Zákon, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	
Zpracovatel / zástupce předkladatele: MPSV	Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozveďte 1. 1. 2024
Implementace práva EU: NE - uveďte termín stanovený pro implementaci: - - uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU: -	
2. Cíl návrhu zákona	
Cílem návrhu je změna organizačního uspořádání sociálního zabezpečení definovaného v § 3 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, spočívající v nahrazení okresní správy sociálního zabezpečení jakožto jednoho z orgánů sociálního zabezpečení zřizovaného pro území každého okresu (hlavního města Prahy, Brna) orgánem jiným, zřízeným pro větší území (skupinu krajů), a to územní správou sociálního zabezpečení.	
3. Agregované dopady návrhu zákona	
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano	
Navrhované změny organizačního uspořádání sociálního zabezpečení nebudou mít dopad na navýšení počtu systemizovaných míst a na navýšení objemu prostředků na platy, naopak v dalších letech je očekávána úspora jak systemizovaných míst, tak i prostředků na platy. Veškeré výdaje na úpravu aplikačního programového vybavení a změny názvů orgánu sociálního zabezpečení v podobě razítek, frankovaček apod. související s navrhovanými změnami organizačního uspořádání sociálního zabezpečení budou hrazeny v rámci neredukované výše účasti státního rozpočtu z aktuální dokumentace programů.	
3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne	
3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ne	
3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ne	
3.5 Sociální dopady: Ne	
3.6 Dopady na spotřebitele: Ne	
3.7 Dopady na životní prostředí: Ne	
3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne	
3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne	
3.10 Korupční rizika: Ne	
3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne	

1. Důvod předložení a cíle

1.1. Název

Zákon, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

1.2. Definice problému

V současné době je v souladu s § 3 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPSZ“) organizační uspořádání sociálního zabezpečení tvořeno Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), Českou správou sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“), okresními správami sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“), Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem obrany.

ČSSZ je dále (na základě svého interního rozhodnutí) organizačně rozdělena na ústředí ČSSZ sídlící v Praze a na šest (regionálních) pracovišť ČSSZ sídlící v Praze (pro území hlavního města Prahy a Středočeského kraje), Plzni (pro území Jihočeského kraje, Plzeňského kraje a Karlovarského kraje), Ústí nad Labem (pro Ústecký kraj a Liberecký kraj), Hradci Králové (pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj), Brně (pro Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj) a Ostravě (pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj). ČSSZ je řízena MPSV [§ 4 odst. 1 písm. b) ZOPSZ]. Z hlediska zákona o státní službě ústředí ČSSZ a jednotlivá (regionální) pracoviště ČSSZ spolu tvoří jeden služební úřad. ČSSZ je účetní jednotkou (§ 3a odst. 1 věta druhá ZOPSZ). ČSSZ řídí a kontroluje činnost OSSZ [§ 5 písm. d) ZOPSZ]. V oblasti hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů mají jednotlivé OSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ (§ 3a odst. 1 věta třetí ZOPSZ).

OSSZ jsou zřízeny pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů (§ 6 odst. 1 ZOPSZ) vymezené zákonem č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu). S ohledem na počet okresů tedy existuje 77 OSSZ, přičemž na území hlavního města Prahy vykonává působnost OSSZ Pražská správa sociálního zabezpečení (§ 6 odst. 3 věta první ZOPSZ) a na území města Brna vykonává působnost OSSZ Městská správa sociálního zabezpečení Brno (§ 6 odst. 3 věta druhá ZOPSZ). OSSZ jsou řízeny a kontrolovány ČSSZ [§ 5 písm. d) ZOPSZ], přičemž pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů mají OSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ (§ 3a odst. 1 věta třetí ZOPSZ). Na interní úrovni je vztah ČSSZ a jednotlivých OSSZ konkretizován interním aktem řízení (vnitřní organizační směrnici) ČSSZ, kterým je Rozhodnutí ústředního ředitele ČSSZ Organizační řád České správy sociálního zabezpečení a okresních správ sociálního zabezpečení. Z hlediska zákona o státní službě je každá OSSZ služebním úřadem.

Obecně do věcné působnosti ČSSZ a jednotlivých OSSZ náleží provádění nemocenského pojištění, důchodového pojištění a výběr pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, a to včetně mezinárodní agendy podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení. ČSSZ a jednotlivé OSSZ vykonává působnost rovněž v oblasti lékařské posudkové služby (dále jen „LPS“), v rámci níž posuzuje zdravotní stav klientů

pro potřeby systému pojistných i nepojistných dávek. ČSSZ a jednotlivé OSSZ při zajišťování svých úkolů spolupracuje s ostatními orgány státní správy, organizacemi a dalšími subjekty, např. s orgány sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti a dále např. s Úřadem práce ČR, Českou národní bankou a jinými peněžními ústavy, Českou poštou, s. p., poskytovateli zdravotnických služeb, ústavy sociální péče a dalšími.

V souladu se ZOPSZ a dalšími příslušnými právními předpisy a v návaznosti na ústředním ředitelem ČSSZ schválený a vydaný Organizační řád ČSSZ a OSSZ je **ústředí ČSSZ** centrální organizační jednotkou ČSSZ, která má řídicí, koncepční, koordinační, metodickou a kontrolní působnost. Také přímo vykonává některé agendy sociálního zabezpečení, např. rozhodování o důchodech a jejich vyplácení. Organizační útvary ústředí ČSSZ rovněž realizují podpůrné činnosti, které zajišťují fungování ČSSZ jako instituce (strategie a plánování, finance a účetnictví, logistika, organizace a právní služby, všeobecná kontrola, péče o lidské zdroje a personální činnost, komplexní bezpečnost a služby v oblasti informačních a komunikačních technologií). **Regionální pracoviště ČSSZ** jsou územní organizační jednotky ČSSZ s výkonem působnosti ve stanovených oblastech pro určené územní obvody. Regionální pracoviště ČSSZ se podílejí na tvorbě celostátní koncepce v oblasti provádění důchodového pojištění, nemocenského pojištění, LPS, pojistného a exekučních srážek z dávek důchodového pojištění. Regionální pracoviště ČSSZ řídí a metodicky vedou činnost jednotlivých OSSZ. V rámci své působnosti zastupují ČSSZ v jednání před příslušnými soudy a podávají návrhy v probíhajícím soudním řízení ve věcech nemocenského pojištění a pojistného, důchodového pojištění aj. Jednotlivé **OSSZ** se v jednotlivých okresech podílejí na realizaci sociálního pojištění ve vymezených oblastech. K zajištění a provádění věcné působnosti jednotlivých OSSZ, ke kterým je k OSSZ příslušnými právními předpisy stanovena místní příslušnost, tj. především v oblasti nemocenského pojištění a výběru pojistného, jakož i podpůrně v oblasti důchodového zabezpečení, je OSSZ vybavena odpovídajícími provozními a věcnými organizačními útvary. OSSZ plní významnou roli v zajišťování odborného poradenství a informačního servisu pro klienty.

S ohledem na trvalou snahu vedení ČSSZ zlepšovat proklientský přístup a zvyšovat efektivitu při výkonu své působnosti a působnosti jednotlivých OSSZ a ve svém důsledku tak umožnit úspory ve státním rozpočtu. V současné době **vedení ČSSZ již naráží na hranice svého zákonem určeného organizačního uspořádání spočívajícím především ve značném počtu a složité organizaci a řízení jednotlivých OSSZ, které ČSSZ v souladu se ZOPSZ řídí a kontroluje, popř. jsou jejími vnitřními organizačními jednotkami.**

V souvislosti s vykonávanou působností jednotlivých OSSZ, kterou jim přisuzuje ZOPSZ, případně další právní předpisy, je na úrovni jednotlivých OSSZ udržována značná provozní autonomie, což brání synergickým efektům, kterých by bylo možné dosahovat poskytováním služeb v rámci větších organizačních celků, než jsou jednotlivé OSSZ. Tyto okolnosti se v praxi projevují ve stále problematičtějším hledání požadovaných úspor a k neefektivnímu využití personálních zdrojů a lze očekávat, že s každým takovým budoucím požadavkem budou tyto problémy nadále růst. Rovněž značný počet OSSZ přináší vyšší administrativní náročnost v oblasti metodické a řídicí, a dále z hlediska fungování státní služby, kdy každá OSSZ je vedena jakožto služební úřad a plní povinnosti k tomu náležející dle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní službě“). V neposlední řadě značná autonomie ve spojení s vyšším počtem OSSZ omezuje možnosti optimalizačních opatření spočívající ve vyšší flexibilitě, a to jak v oblasti poskytování služeb klientům a jejich odpovídajícím zacílením, tak v oblasti vyřizování agendy zejména při vyšším množství této agendy.

1.3. Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Organizační uspořádání sociálního zabezpečení je v současné době definováno v ZOPSZ, přičemž orgány sociálního zabezpečení v souladu s § 3 odst. 3 jsou:

- a) MPSV,
- b) ČSSZ,
- c) OSSZ,
- d) Ministerstvo vnitra,
- e) Ministerstvo spravedlnosti,
- f) Ministerstvo obrany.

ČSSZ a OSSZ jsou správními úřady (§ 3a odst. 1 věta první ZOPSZ), přičemž ČSSZ je řízena MPSV [§ 4 odst. 1 písm. b) ZOPSZ] a řídí a kontroluje jednotlivé OSSZ [§ 5 písm. d) ZOPSZ]. Pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů mají OSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ (§ 3a odst. 1 věta třetí ZOPSZ). ČSSZ je zároveň účetní jednotkou (§ 3a odst. 1 věta druhá ZOPSZ). ČSSZ a jednotlivé OSSZ jsou služebními úřady podle zákona o státní službě. Jednotlivé OSSZ jsou zřízeny pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů (§ 6 odst. 1 ZOPSZ).

V současné době je již nevyhovující značný počet OSSZ, který v souladu s výše uvedeným ustanovení ZOPSZ ČSSZ řídí a kontroluje. Uvedený počet rovněž komplikuje provádění té agendy vůči OSSZ, ve kterých jsou vůči ČSSZ v postavení jakožto vnitřní organizační jednotka. To s sebou přináší některé negativní jevy jako je, obecně řečeno, vysoká administrativní náročnost, omezení možnosti synergických efektů v provozu jednotlivých OSSZ a omezené možnosti optimalizace služeb, což ve výsledku vede ke zvýšeným nákladům (resp. k omezené možnosti hledání úspor) a k neefektivnímu využití personálních zdrojů.

Uvedený problém se nepřímo dotýká i dalších předpisů z oblasti sociálního zabezpečení, a to především těch, kde je upravena věcná a místní příslušnost OSSZ, přičemž vedle ZOPSZ se jmenovitě jedná především o zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Rovněž jsou dotčeny právní akty EU, jmenovitě Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a uzavřené bilaterální smlouvy o sociálním zabezpečení.

1.4. Identifikace dotčených subjektů

Řešený problém se týká především orgánů sociálního zabezpečení podle ZOPSZ, a to především:

- a) MPSV
- b) ČSSZ
- c) OSSZ

Zatímco přímé dopady jsou rozlišitelné v ČSSZ a OSSZ, jakožto objekty níže navrhnutých změn, nepřímé dopady lze vysledovat i stran MPSV jakožto orgánu, která ČSSZ řídí [§ 4 odst. 1 písm. b) ZOPSZ]. Dopady na zbývající orgány sociálního zabezpečení, tj. Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo obrany lze považovat za zanedbatelné. Dopady na spolupráci mezi ČSSZ a Úřadem práce ČR nebyly identifikovány.

Změna organizačního uspořádání, kdy místo OSSZ budou nově orgány s jiným názvem a s větší územní působností, se dotkne i klientů, tj. jak občanů, tak právnických osob (zaměstnavatelů), kteří budou komunikovat s jiným orgánem.

1.5. Popis cílového stavu

Cílem návrhu je proto uspořádání organizační struktury ČSSZ tak, aby bylo možné efektivně vykonávat působnost v oblasti sociálního zabezpečení (důchodového pojištění a nemocenského pojištění, výběru pojistného a provádění exekučních srážek) a lékařské posudkové služby s optimálním využitím moderních informačních a komunikačních technologií a lidského potenciálu zaměstnanců ČSSZ k zajištění maximální spokojenosti a komfortu klientů.

Nově uspořádaná organizační struktura ČSSZ vytvořením větších celků umožní splnění následujících specifických cílů:

Úspora nákladů

Cílem je především úspora v personální oblasti, a to jak v krátkém období optimalizací organizační struktury a s tím spojenou především redukcí počtu pozic vedoucích zaměstnanců v provozních agendách, tak v dlouhém období vytvořením vhodných podmínek pro provedení dalších optimalizačních opatření s cílem efektivního výkonu agend v působnosti ČSSZ.

Vyšší flexibilita

Nová organizační struktura ČSSZ by měla vytvořit podmínky pro úsporu nákladů vytvořením větších celků, ve kterých bude možné snadněji provádět optimalizační opatření (např. slučování organizačních útvarů se stejnou věcnou náplní). Rovněž by taková struktura měla umožňovat flexibilněji reagovat na případné vyšší množství agendy organizačně snadnějším a rychlejším přesunutím agendy tam, kde jsou aktuálně k dispozici volné pracovní kapacity. V neposlední řadě je cílem prostřednictvím většího obsluhovaného území adekvátněji reagovat na požadované služby klientů na daném území pro ČSSZ co nejefektivnějším způsobem.

Nížší administrativní náročnost

Díky snížení počtu služebních úřadů, příp. počtu pracovišť ČSSZ, a celkovému zjednodušení organizačního uspořádání ČSSZ bude možné zjednodušit běžný chod organizace, zejména v metodické a řídicí oblasti.

1.6. Mezinárodní srovnání

Mezinárodní srovnání nebylo prováděno, a to s ohledem na unikátnost struktury a postavení orgánů sociálního zabezpečení v každé zemi, které nelze standardně a kvalifikovaně porovnat s orgány sociálního zabezpečení v jiných zemích, jejichž struktura vychází vždy z jedinečných národních podmínek a hodnot, způsobu provádění sociálního zabezpečení a rovněž z konkrétních očekávání jejich obyvatel.

1.7. Zhodnocení rizika

Riziko nepřijetí nové právní úpravy spočívající v úpravě organizačního uspořádání sociálního zabezpečení tkíví v nahrazení OSSZ jinými orgány sociálního zabezpečení, jejichž počet by byl na základě jejich územního vymezení nižší, než doposud, spočívá především ve znemožnění dosáhnouti synergických efektů v provozu těchto orgánů sociálního zabezpečení (např. slučování organizačních útvarů se stejnou věcnou náplní) a tím v podstatě ve stále problematičtější realizaci zvyšování efektivity ČSSZ, hledání úspor v provozu ČSSZ a plýtvání personálními zdroji.

Nepřijetí právní úpravy rovněž ohrožuje plnění dlouhodobých cílů spočívající ve vybudování proklientské instituce využívající moderní informační a komunikační technologie tak, jak udávají současné trendy vývoje veřejné správy a obsluhy jejích klientů. Stávající stav jen velmi těžce umožňuje provádět optimalizační opatření a flexibilně reagovat na případné vyšší množství agendy organizačně snadnějším a rychlejším přesunutím agendy tam, kde jsou aktuálně k dispozici volné pracovní kapacity. V neposlední řadě neumožňuje efektivně zacílit služby na daném území, poskytováním takových služeb a v takovém rozsahu, které jsou na daném území aktuálně potřeba, čímž by došlo k jakési personální neefektivitě, kdy na území, kde je služba jen řídky využívána, by zaměstnanci nebyli plně využiti, zatímco na územích se značným využitím služby nebude k zajištění takové služby dostupný adekvátní počet zaměstnanců.

V neposlední řadě by zůstal zachován stav náročný na jeho administraci a řízení, ve které je třeba zachovávat rozsáhlý a těžkopádný metodický aparát k zajištění bezchybné koordinace výkonu agend v působnosti ČSSZ a jednotlivých OSSZ a k jeho řízení (podotkněme, že v současné době ČSSZ a jednotlivé OSSZ se podílí jednou třetinou na celkovém počtu služebních úřadů podle zákona o státní službě, ve znění pozdějších předpisů).

2. Návrh variant řešení

2.1 Varianta 0 – zachování stávajícího stavu

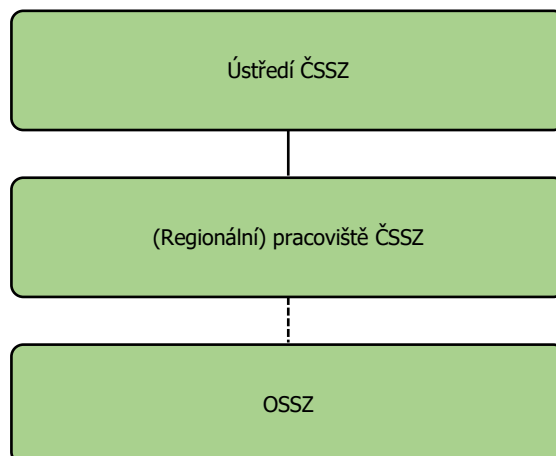
V současné době je v souladu s § 3 odst. 3 ZOPSZ organizační uspořádání sociálního zabezpečení tvořeno MPSV, ČSSZ, OSSZ, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem obrany. Dosavadní vysoký počet OSSZ by zůstal zachován.

ČSSZ je dále (na základě interního rozhodnutí) organizačně rozdělena na ústředí ČSSZ sídlící v Praze a na šest (regionálních) pracovišť ČSSZ. Z hlediska zákona o státní službě ústředí ČSSZ a jednotlivá (regionální) pracoviště ČSSZ spolu tvoří jeden služební úřad. ČSSZ je účetní jednotkou. ČSSZ řídí a kontroluje činnost OSSZ a vedle vlastní agendy spočívající především v oblasti důchodového zabezpečení zajišťuje metodickou podporu jednotlivým OSSZ v jimi vykonávaných agendách (především v oblasti nemocenského pojištění, výběru pojistného a LPS) a rovněž funguje jako odvolací orgán. V oblasti hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů mají jednotlivé OSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ.

OSSZ jsou zřízeny pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů vymezené zákonem č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu). S ohledem na počet okresů tedy existuje 77 OSSZ (včetně Pražské správy sociálního zabezpečení a Městské správy sociálního zabezpečení Brno). OSSZ jsou řízeny a kontrolovány ČSSZ, přičemž pro účely hospodaření s majetkem státu,

včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů mají OSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ. K zajištění a provádění věcné působnosti jednotlivých OSSZ, ke kterým je k OSSZ příslušnými právními předpisy stanovena místní příslušnost, tj. především v oblasti nemocenského pojištění a výběru pojistného, jakož i podpůrně v oblasti důchodového zabezpečení) je OSSZ vybavena jak provozními, tak věcnými organizačními útvary. Z hlediska zákona o státní službě je každá OSSZ služebním úřadem.

Zjednodušené organizační schéma varianty 0 (stávající stav)

2. 2 Varianta I – vznik krajských správ sociálního zabezpečení

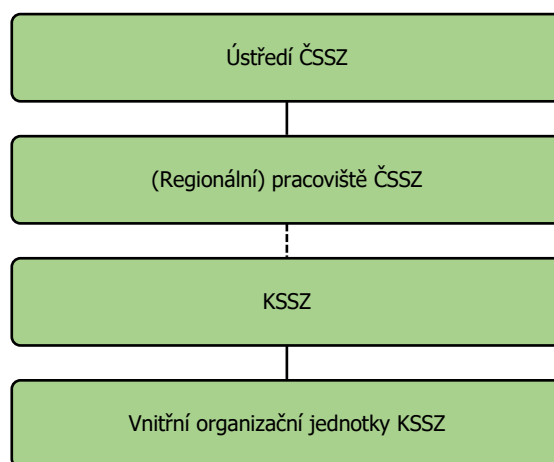
V rámci varianty I by organizační uspořádání sociálního zabezpečení bylo tvořeno MPSV, **ČSSZ, krajskými správami sociálního zabezpečení** (dále jen „KSSZ“), Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem obrany. Jak je z výše uvedeného patrné, z hlediska ZOPSZ by došlo k nahrazení OSSZ orgánem novým, tj. KSSZ; počet KSSZ by byl přitom podstatně nižší než stávající počet OSSZ.

ČSSZ by byla i nadále dále (na základě interního rozhodnutí) organizačně rozdělena na ústředí ČSSZ sídlící v Praze a na šest (regionálních) pracovišť ČSSZ. Z hlediska zákona o státní službě ústředí ČSSZ a jednotlivá (regionální) pracoviště ČSSZ spolu tvoří jeden služební úřad. ČSSZ by i nadále zůstala účetní jednotkou, nicméně by nově řídila a kontrolovala činnost 14 KSSZ. Vedle vlastní agendy spočívající především v oblasti důchodového zabezpečení by zajišťovala metodickou podporu 14 KSSZ v jimi vykonávaných agendách (především v oblasti nemocenského pojištění, výběru pojistného a LPS) a rovněž by fungovala nadále jako odvolací orgán. V oblasti hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů by měly jednotlivé KSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ.

KSSZ by byly zřízeny pro obvody, které jsou shodné s územními obvody krajů vymezené ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem o územně správním členění státu. S ohledem na počet krajů by tedy existovalo 14 KSSZ, přičemž na území hlavního města Prahy vykonává působnost KSSZ Pražská správa sociálního zabezpečení. KSSZ by byly i nadále řízeny a kontrolovány ČSSZ, přičemž pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů, by měly KSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ. Na interní úrovni by obdobně, jako doposud,

byl vztah ČSSZ a jednotlivých KSSZ konkretizován interním aktem řízení (vnitřní organizační směrnici) ČSSZ, tj. organizačním řádem. K zajištění a provádění věcné působnosti jednotlivých KSSZ, ke kterým by byla KSSZ příslušnými právními předpisy stanovena místní příslušnost, tj. především v oblasti nemocenského pojištění a výběru pojistného, jakož i podpůrně v oblasti důchodového zabezpečení) by byla každá KSSZ vybavena jak provozními, tak věcnými organizačními útvary. Aby byla zajištěna dostupnost služeb po bývalých OSSZ, bylo by v ZOPSZ stanovena povinnost KSSZ zajistit na území každého okresu vymezeného zákonem o územně správním členění státu povinnost zajistit ty klientské služby, které jsou v současné době poskytovány dnešními OSSZ (s některými výjimkami). K zajištění dostupnosti služeb by byla zajištěna možnost KSSZ vytvářet vnitřní organizační jednotky KSSZ a interním aktem řízení (vnitřní organizační směrnici) stanovit jejich názvy, sídla a územní obvody, ve kterých vykonávají působnost nebo část působnosti příslušné KSSZ. Seznam vnitřních organizačních jednotek KSSZ, jejich názvy, sídla a územní obvody by byly ČSSZ zveřejněny způsobem umožňující dálkový přístup. Z hlediska zákona o státní službě by byla každá KSSZ služebním úřadem.

Zjednodušené organizační schéma

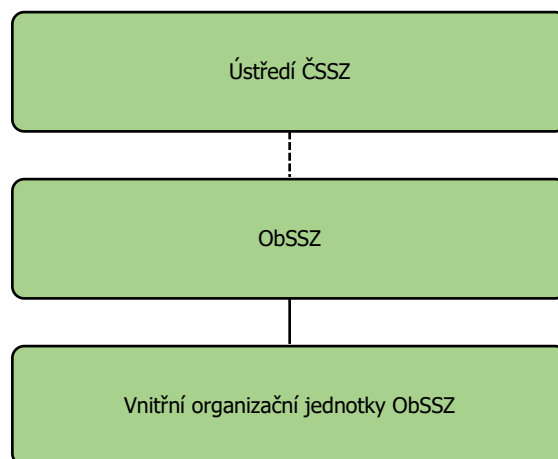
2. 3 Varianta II – vznik oblastních správ sociálního zabezpečení

V rámci varianty II by organizační uspořádání sociálního zabezpečení bylo tvořeno MPSV, **ČSSZ, oblastními správami sociálního zabezpečení** (dále jen „ObSSZ“), Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem obrany. Jak je z výše uvedeného patrné, z hlediska ZOPSZ by došlo k nahrazení OSSZ orgánem novým, tj. ObSSZ; počet ObSSZ by byl přitom výrazně nižší než stávající počet OSSZ.

V rámci ČSSZ by byly (na základě interního rozhodnutí, nikoliv právní úpravou) zrušeny v současnosti existující pracoviště ČSSZ a organizačně by ČSSZ byla tvořena pouze svým ústředím sídlícího v Praze. Z hlediska zákona o státní službě by ČSSZ tvořilo jeden služební úřad. ČSSZ by i nadále zůstala účetní jednotkou, nicméně by nově řídila a kontrolovala činnost 5 ObSSZ. Vedle vlastní agendy spočívající především v oblasti důchodového pojištění by zajišťovala metodickou podporu 5 ObSSZ v jimi vykonávaných agendách (především v oblasti nemocenského pojištění, výběru pojistného a LPS) a rovněž by fungovala nadále jako odvolací orgán. V oblasti hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů by měly jednotlivé ObSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ.

ObSSZ by byly zřízeny pro stanovené obvody, které by byly vymezeny územními obvody příslušných krajů. Konkrétně by bylo vytvořeno 5 oblastí, které by územně navazovalo na obsluhované území rušenými (regionálními) pracovišti ČSSZ, konkrétně ObSSZ Praha vymezené územím hlavního města Prahy a Středočeským krajem se sídlem v Praze, ObSSZ Plzeň vymezené územím Jihočeského kraje, Plzeňského kraje a Karlovarského kraje se sídlem v Plzni, ObSSZ Liberec vymezené územím Ústeckým krajem, Libereckým krajem, Královéhradeckým krajem a Pardubickým krajem se sídlem v Liberci, ObSSZ Brno vymezené územím kraje Vysočina, Jihomoravským krajem a Zlínským krajem se sídlem v Brně a ObSSZ Ostrava vymezené územím Olomouckého kraje a Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě. ObSSZ by byly i nadále řízeny a kontrolovány ČSSZ, přičemž pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů by měly ObSSZ postavení vnitřních organizačních jednotek ČSSZ. Na interní úrovni by obdobně, jako doposud, byl vztah ČSSZ a jednotlivých ObSSZ konkretizován interním aktem řízení (vnitřní organizační směrnici) ČSSZ, tj. organizační řádem. K zajištění a provádění věcné působnosti jednotlivých ObSSZ, ke kterým příslušnými právními předpisy by byla stanovena místní příslušnost, tj. především v oblasti nemocenského pojištění a výběru pojistného, jakož i podpůrně v oblasti důchodového pojištění) by byla každá ObSSZ vybavena jak provozními, tak věcnými organizačními útvary. Aby byla zajištěna dostupnost služeb po bývalých OSSZ, byla by v ZOPSZ stanovena povinnost ObSSZ zajistit v celém svém územním obvodu ty klientské služby, které jsou v současné době poskytovány dnešními OSSZ. K zajištění dostupnosti služeb by byla zajištěna možnost ObSSZ vytvářet vnitřní organizační jednotky ObSSZ a interním aktem řízení (vnitřní organizační směrnici) stanovit jejich názvy, sídla a územní obvody, ve kterých vykonávají působnost příslušné ObSSZ. Seznam vnitřních organizačních jednotek ObSSZ, jejich názvy, sídla a územní obvody by byly ČSSZ zveřejněny způsobem umožňující dálkový přístup. Z hlediska zákona o státní službě by byla každá ObSSZ služebním úřadem.

Zjednodušené organizační schéma

V návaznosti na výsledky připomínkového řízení byl změněn název „oblastní správa“ na „územní správa“.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1. Identifikace nákladů a přínosů

Identifikace nákladů a přínosů jednotlivých návrhu variant řešení je uvedena v následujících kapitolách „3.2 Náklady“ a „3.3 Přínosy“. Je abstrahováno od hlubší analýzy nákladů a přínosů varianty 0, tj. zachování stávajícího stavu.

V oblasti nákladů souvisejícími s jednotlivými variantami řešení jde především o jednorázové náklady související s transformací OSSZ na nový, jinak územně vymezený orgán sociálního zabezpečení; jinými slovy náklady lze identifikovat zejména v krátkém období. Stran přínosů s ohledem na jednotlivé varianty řešení lze tyto příjmy spatřovat především v dlouhém období vytvořením podmínek pro další optimalizace provozu, agendy a služeb.

3.2. Náklady

3.2.1. Varianta 0 – zachování stávajícího stavu

Zachování stávajícího stavu nepřináší žádné náklady, resp. jako náklady lze spatřovat pouze ty, které jsou uvedeny výše a které souvisejí se zachováním z pohledu vedení ČSSZ nevyhovující a neefektivního stavu souvisejícího především ve značném množství OSSZ a s tím spojenou nemožností centralizovat některé činnosti v rámci většího organizačního celku.

3.2.2. Varianta I – vznik KSSZ

Aplikace varianty I počítající s nahrazením OSSZ novým orgánem sociálního zabezpečení, a to KSSZ, která by vznikla pro území každého vyššího územně-správního celku (tj. pro území kraje a hlavního města Prahy). V případě přijetí této varianty se počítá se vznikem nákladů především na straně ČSSZ jakožto nadřízené organizační jednotky vůči KSSZ v oblastech hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů. Tyto náklady by se měly týkat především aplikačního programového vybavení (zejména úprava organizačních číselníků a jejich principů, úpravy v oblasti autentizace, autorizace a auditu pro přístup do jednotlivých aplikací, úpravy on-line služeb, elektronická spisová služba, a v neposlední řadě do certifikačních služeb). Náklady rovněž vzniknou v oblasti věcných výdajů související se změnou názvu orgánů sociálního zabezpečení (hlavičky na tiskopisech, frankovačky, razítka). V oblasti spisové služby by byly náklady minimalizovány co nejnížší aplikací spisové rozluky postupem stanoveným v § 68a zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů. Náklady v oblasti účetnictví, a ekonomiky a rozpočtu, statistik a controllingu a majetku lze očekávat vyšší, jelikož nebude možné zachovat principy fungování organizačního číselníku, zachovat účetní okruhy a nákladová střediska. Určitého snížení těchto nákladů by bylo dosaženo stanovením (zúžením) místní příslušnosti ke konkrétní vnitřní organizační jednotce KSSZ.

Náklady rovněž přinese případná administrace uvedené změny spočívající v úpravě metodických postupů a interních aktů řízení, v informování veřejnosti včetně změny webových stránek, změny v oblasti správy datových schránek, a nahlášení změn v oblasti elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení v rámci koordinace sociálního zabezpečení v EU. Co se týče personální oblasti, rušená místa vedoucích zaměstnanců/představených, která jsou s aplikací varianty 1 spojeny, budou transformována na řadové pozice k personálnímu posílení stávajících agend a zabezpečení chodu agend v novém organizačním uspořádání a na tato místa budou zařazeni dotčení dosavadní vedoucí zaměstnanci/představení, tak aby konkrétní dopady varianty nesměřovaly k zařazování mimo výkon služby, případně k ukončování služebních poměrů, čímž nevzniknou nové nároky na položce odbytného.

Změny související s variantou I budou realizovány bez jakéhokoliv nároku na zvýšení

stávajících limitů v oblasti počtu míst a objemu prostředků na platy v ČSSZ, výdajů na úpravu aplikačního programového vybavení a změny názvů orgánu sociálního zabezpečení v podobě razítek, frankovaček apod..

3.2.3. Varianta II – vznik 5 ObSSZ

Aplikace varianty II počítající s nahrazením OSSZ novým orgánem sociálního zabezpečení, a to ObSSZ, která by vznikla pro správní obvod vymezený územím více krajů. V případě přijetí této varianty se počítá se vznikem nákladů především na straně ČSSZ jakožto nadřízené organizační jednotky vůči ObSSZ v oblastech hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů. Tyto náklady by se měly týkat především aplikačního programového vybavení (zejména úprava organizačních číselníků, úpravy v oblasti autentizace, autorizace a auditu pro přístup do jednotlivých aplikací, úpravy on-line služeb, elektronická spisová služba, a v neposlední řadě do certifikačních služeb). Tyto náklady by měly být z velké části hrazeny v rámci uzavřených smluv o provozu jednotlivých aplikací. Náklady rovněž vzniknou v oblasti věcných výdajů související se změnou názvu orgánů sociálního zabezpečení (hlavičky na tiskopisech, frankovačky, razítka). V oblasti spisové služby by byly náklady minimalizovány co nejnížší aplikací spisové rozluky postupem stanoveným v § 68a zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů. Spisovou rozlukou bude potřeba provést v souvislosti se zrušením (regionálních) pracovišť ČSSZ, nicméně tato změna, vzhledem k charakteru (regionálních) pracovišť ČSSZ jakožto interní vnitřní organizační jednotky ČSSZ přímo nesouvisí s nastíněnou legislativní změnou, a tedy započítání těchto nákladů v souvislosti se změnou legislativy není na místě. Náklady v oblasti účetnictví, ekonomiky a rozpočtu, statistik a controllingu a majetku by měly být minimalizovány při zachování principu fungování organizačního číselníku, zachování účetních okruhů a nákladových středisek a možnosti stanovit (zúžit) místní příslušnost ke konkrétní vnitřní organizační jednotce ObSSZ.

Náklady rovněž přinese případná administrace uvedené změny spočívající v úpravě metodických postupů a interních aktů řízení, v informování veřejnosti včetně změny webových stránek, změny v oblasti správy datových schránek, a nahlášení změn v oblasti Elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení v rámci koordinace sociálního zabezpečení v EU. Co se týče personální oblasti, rušená místa vedoucích zaměstnanců/představených, která jsou s aplikací varianty 2 spojeny, budou transformována na řadové pozice k personálnímu posílení stávajících agend a zabezpečení chodu agend v novém organizačním uspořádání a na tato místa budou zařazeni dotčení dosavadní vedoucí zaměstnanci/představení, tak aby konkrétní dopady varianty nesměřovaly k zařazování mimo výkon služby, případně k ukončování služebních poměrů, čímž nevzniknou nové nároky na položce odbytného.

Změny související s variantou II budou realizovány bez jakéhokoliv nároku na zvýšení stávajících limitů v oblasti počtu míst a objemu prostředků na platy v ČSSZ, výdajů na úpravu aplikačního programového vybavení a změny názvů orgánu sociálního zabezpečení v podobě razítek, frankovaček apod..

3.3. Přínosy

3.3.1. Varianta 0 – zachování stávajícího stavu

Zachování stávajícího stavu nepřináší žádné přínosy.

3.3.2 Varianta I – vznik KSSZ

V **krátkém období**, v podstatě v den začátku účinnosti legislativní změny, tato varianta přinese snížení administrativní náročnosti organizačního uspořádání sociálního zabezpečení zejména pro ČSSZ v řídicí oblasti nahrazením 77 OSSZ 14 nově vzniklými KSSZ. S tím souvisí i snížení počtu služebních úřadů ze 77 na 14 (-63). V personální oblasti bude umožněno na základě interní úpravy organizační struktury ke dni účinnosti nové právní úpravy realizovat již některá interní optimalizační opatření ze strany ČSSZ, a to centralizací provozní agendy a vnitřní správy na úrovni KSSZ a rovněž centralizací LPS. To ve svém důsledku povede k okamžité úspoře personálních nákladů v souvislosti se zrušením pozic vedoucích zaměstnanců/představených organizačních útvarů v oblasti vnitřní správy a LPS.

V **dlouhém období** lze přínosy ve vzniku větších organizačních celků spatřovat ve snadnějším metodickém řízení a ve vytvoření prostoru pro další interní optimalizační opatření zejména na úrovni jednotlivých KSSZ a tím využití možnosti synergických efektů v provozu jednotlivých KSSZ centralizací některých jejích činností (v praxi slučování organizačních útvarů se stejnou věcnou náplní) a v důsledku toho efektivnějším využití personálních zdrojů. Rovněž by tato varianta měla vytvářet prostor pro flexibilnější reakci na případné vyšší množství agendy organizačně snadnějším a rychlejším přesunutím agendy tam, kde jsou aktuálně k dispozici volné pracovní kapacity. V neposlední řadě bude možné prostřednictvím většího obsluhovaného území adekvátněji reagovat na požadované služby klientů na daném území co nejefektivnějším způsobem.

3.3.3 Varianta II – vznik ObSSZ

V **krátkém období**, v podstatě v den začátku účinnosti legislativní změny, tato varianta přinese snížení administrativní náročnosti organizačního uspořádání sociálního zabezpečení zejména pro ČSSZ v řídicí oblasti nahrazením 77 OSSZ 5 nově vzniklými ObSSZ. S tím souvisí i snížení počtu služebních úřadů ze 77 na 5 (-72). V personální oblasti bude umožněno na základě interní úpravy organizační struktury ke dni účinnosti nové právní úpravy realizovat již některá interní optimalizační opatření ze strany ČSSZ, a to centralizací provozní agendy a vnitřní správy na úrovni ObSSZ a rovněž centralizací LPS. V návaznosti na tuto variantu budou na základě interního rozhodnutí (nikoliv však ve spojitosti se změnou legislativy) zrušena (regionální) pracoviště ČSSZ, což ve svém důsledku povede k úspoře personálních nákladů. To ve svém důsledku povede k okamžité úspoře personálních nákladů v souvislosti se zrušením pozic vedoucích zaměstnanců/představených organizačních útvarů v oblasti vnitřní správy a LPS.

V **dlouhém období** lze přínosy ve vzniku větších organizačních celků spatřovat ve snadnějším metodickém řízení a ve vytvoření prostoru pro další interní optimalizační opatření zejména na úrovni jednotlivých ObSSZ a tím využití možnosti synergických efektů v provozu jednotlivých ObSSZ centralizací některých jejích činností (v praxi slučování organizačních útvarů se stejnou věcnou náplní) a v důsledku toho efektivnějším využití personálních zdrojů. Rovněž by tato varianta měla vytvářet prostor pro flexibilnější reakci na případné vyšší množství agendy organizačně snadnějším a rychlejším přesunutím agendy tam, kde jsou aktuálně k dispozici volné pracovní kapacity. V neposlední řadě bude možné prostřednictvím většího obsluhovaného území adekvátněji reagovat na požadované služby klientů na daném území co nejefektivnějším způsobem.

3.4. Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

3.4.1. Způsob hodnocení

Jednotlivé varianty jsou hodnoceny z následujících hledisek:

Transformační náklady

V rámci tohoto hlediska jsou hodnoceny náklady transformace OSSZ na KSSZ popř. ObSSZ. Jako nejúspěšnější je vybrána ta varianta, která má tyto náklady co nejnižší.

Úspora personálních nákladů

Hodnoceny jsou úspory v počtu zaměstnanců a počtu vedoucích zaměstnanců, a to jak v krátkém, tak v dlouhém období, přičemž jako nejúspěšnější je vybrána varianta realizující a umožňující co nejrozsáhlejší takové úspory.

Snížení organizační náročnosti ČSSZ

Hodnocen je především počet orgánů sociálního zabezpečení (služebních úřadů) přímo podřízených ČSSZ, přičemž čím je takové číslo nižší, tím je varianta považována za lepší.

Flexibilita organizace

Flexibilita organizace, tj. ČSSZ a podřízených orgánů sociálního zabezpečení, je hodnocena ze tří hledisek, a to za prvé z hlediska rozsahu možností provádět v dané organizační struktuře optimalizační opatření, za druhé z hlediska schopností navrhované organizační struktury rozložit agendu mezi více organizačních útvarů při případném jejím vyšším nápadu a za třetí z hlediska možností optimalizovat rozsah poskytovaných služeb na daném území a tím efektivně reagovat na potřeby klientů. Jako úspěšnější je hodnocena ta varianta, která výše uvedená hlediska v co nejširší možné míře umožňuje.

Dopad na klienty

Hodnocen je dopad změny organizačního uspořádání sociálního zabezpečení na klienty ČSSZ a bývalých OSSZ, a to jak z hlediska dostupnosti požadovaných služeb, tak z hlediska výkonu jednotlivých agend. Nejlepší variantou je zvolena taková varianta, která dopad na klienty co nejvíce minimalizuje.

Komunikace změn

V rámci tohoto hlediska jsou identifikovány možné komunikační problémy změny organizačního uspořádání sociálního zabezpečení ve vztahu k veřejnosti (obavy z omezení služeb či dostupnosti služeb na daném území atp.).

3.4.2. Výsledek hodnocení

Ukazatel	Varianta 0	Varianta I	Varianta II
Transformační náklady	1.	3.	2.
Úspora personálních nákladů	3.	2.	1.
Snížení organizační náročnosti ČSSZ	3.	2.	1.
Flexibilita organizace	3.	2.	1.
Dopad na klienty	1.	1.	1.
Komunikace změn	1.	3.	2.
Celkové pořadí	2.	3.	1.

4. Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Na základě provedeného hodnocení se stanovuje následující pořadí:

1. **Varianta II** – vznik 5 ObSSZ
2. **Varianta I** – vznik 14 KSSZ
3. **Varianta 0** – zachování stávajícího stavu

Jako nejvhodnější řešení vychází Varianta II.

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

Za implementaci nového organizačního uspořádání sociálního zabezpečení bude odpovídat ČSSZ. Všechny činnosti související s novým organizačním uspořádáním sociálního zabezpečení je nutno dokončit přede dnem účinnosti novelizovaných zákonů, tj. do 31. 12. 2022. Jedná se především o následující činnosti a stanovení harmonogramu jejich implementace:

- a) rozsah personálních záležitostí spojených s účinností nové organizační struktury,
- b) úpravy APV v agendách dotčených organizačními změnami,
- c) projednání a zajištění finanční otázky,
- d) logistické zvládnutí organizační změny,
- e) informování veřejnosti a komunikace, např. s orgány veřejné moci, o novém organizačním uspořádání sociálního zabezpečení.

Vzhledem ke skutečnosti, že se bude jednat o poměrně logisticky náročnou akci, bude ze strany ČSSZ vypracován časový rámec jednotlivých činností souvisejících s novým organizačním uspořádáním sociálního zabezpečení. MPSV bude harmonogram zaslán k informaci. Nepředpokládá se nutnost zvýšené potřeby vynucování.

6. Přezkum účinnosti regulace

Z hlediska kritérií přezkumu účinnosti, která jsou dána obecnými zásadami pro hodnocení dopadů organizačního upořádání sociálního zabezpečení, nelze předpokládat nutnost stanovení časových limitů účinnosti navrhovaných opatření. Je však doporučeno v časovém horizontu 1 roku (maximálně 2 let) od účinnosti změny organizačního uspořádání sociálního zabezpečení provést vyhodnocení účinnosti nově nastaveného systému, včetně doporučení k jeho korekcím. Podklady pro hodnocení budou připraveny jednotlivými územními správami a ČSSZ.

7. Konzultace a zdroje dat

O konzultace byly požádány následující subjekty:

- a) Ministerstvo financí
- b) Ministerstvo vnitra
- c) Ministerstvo vnitra - odbor sociálního zabezpečení
- d) Ministerstvo vnitra - odbor eGovernmentu
- e) Ministerstvo obrany

- f) Ministerstvo spravedlnosti
- g) Ministerstvo zdravotnictví
- h) ČSSZ
- i) Generální ředitelství vězeňské služby (GŘ VS)
- j) Generální ředitelství cel (GŘC)
- k) Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS)
- l) Bezpečnostní informační služba (BIS)
- m) Úřad pro zahraniční styky a informace (ÚZSI)
- n) Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR
- o) Svaz průmyslu a dopravy
- p) Hospodářská komora České republiky
- q) Sdružení podnikatelů a živnostníků ČR
- r) Českomoravská konfederace odborových svazů

Konzultovaným subjektům byla poskytnuta přiměřená lhůta k vyjádření jejich stanovisek.

Vyhodnocení konzultací

Ministerstvo vnitra - odbor sociálního zabezpečení nepreferuje žádnou z uvedených variant, pouze doporučuje, aby ČSSZ zvolila takovou variantu, která bude ekonomicky a provozně nevíce efektivní.

Sdružení podnikatelů a živnostníků ČR se přiklání k variantě II, je pro ně důležité, aby byly kanceláře v dostupné vzdálenosti a dostupné úřední době. Dále vnímají jako větší problém zrušení pokladen na stávajících OSSZ.

Ministerstvo obrany vzhledem ke skutečnosti, že navrhovaná změna organizační struktury ČSSZ neovlivní činnost odboru sociálního zabezpečení sekce státního tajemníka Ministerstva obrany, neuplatňují žádné připomínky.

Generální ředitelství vězeňské služby preferují variantu II a se změnou organizační struktury ČSSZ nepředpokládají zásadní dopady na činnost OSZ Ministerstva spravedlnosti.

Svaz průmyslu a dopravy jako výhodnější se jeví varianta II. Současně byly vyjádřeny obavy, aby touto organizační změnou nedošlo naopak ke zhoršení úrovně služeb. Je proto zásadní zachování výkonu agendy alespoň na té úrovni, na které dnes existuje.

Generální ředitelství cel

Upřednostňují variantu II.

ČSSZ

Preferuje variantu II.

Hospodářská komora České republiky jako subjekt stojící mimo strukturu ČSSZ je pro ně nesnadné kvalifikovaně vyhodnotit přínos a výhodnost jednotlivých variant. Sjednocení organizační struktury ČSSZ s organizační strukturou Úřadu práce ČR může navíc umožnit diskusi, zda není možné některé agendy přenést z jedné podřízené organizace MPSV na druhou. To však předpokládá (nad rámec cíle uvedeného v RIA) i vyšší úroveň digitalizace

státní správy. Domnívají se, že vedle organizační změny, by cílem měly být i elektronická/digitální komunikace a propojení evidencí, které vede ČSSZ, s informačními systémy ostatních orgánů státní správy, zejména v rezortu MPSV. Považují za samozřejmé, že i po organizační změně zůstane nadále garantována úroveň poskytovaných služeb alespoň na stejné úrovni jako dosud.

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR se přiklání k variantě II, je pro ně důležité, aby byly kanceláře v dostupné vzdálenosti a dostupné úřední době. Dále vnímají jako větší problém zrušení pokladen na stávajících OSSZ.

Ministerstvo spravedlnosti vzalo materiál na vědomí s tím, že dopady na ostatní orgány sociálního zabezpečení (tj. i Ministerstvo spravedlnosti) je možno považovat za zanedbatelné. Konečné stanovisko k celkovému materiálu (tj. včetně návrhu zákona) bude uplatněno v rámci meziresortního připomínkového řízení.

Ministerstvo financí nepreferuje žádnou variantu, protože obě varianty přinášejí náklady na změnu organizační struktury ČSSZ – náklady na programové vybavení a změny v personální oblasti. Dále požadují v personální oblasti vyčíslit úspory v oblasti počtu míst a souvisejícího objemu prostředků na platy včetně příslušenství v ČSSZ. Současně upozorňují, že veškeré výdaje na úpravu programového vybavení budou hrazeny již v rámci schválené výši účasti státního rozpočtu z aktuální dokumentace programů.

Českomoravská konfederace odborových svazů/Odborový svaz státních orgánů a organizací materiálu je vytýkáno, že není dostatečně konkretizováno, jaké konkrétní problémy aktuální podoba a počet OSSZ reálně přináší. Z jejich pohledu jedná o naprosto nepřipravený materiál, reorganizace by měla být důkladně připravená se všemi potřebnými údaji, především konkrétní ekonomické rozvahy. Dále je ve vyjádření poukázáno na skutečnost, že ČSSZ se v současné době potýká s několika problémy v oblasti lékařské posudkové služby, důchodové agendy a agendy osob samostatně výdělečně činných. Příslušným návrhem změny systemizace ČSSZ povede ke zhoršení celkové kvality, dojde k omezení jejich základních činností, nastane její destabilizace a nastane rapidní úbytek kvality i kvantity odváděné práce. Absolutně odmítají jakékoliv snižování počtu systemizovaných míst a slučování oddělení nebo pracovišť.

Vyjádření nebylo obdrženo od následujících subjektů: Úřad pro zahraniční styky a informace, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo vnitra - odbor eGovernmentu, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba.

Shrnutí

Celkem bylo osloveno ke konzultaci 18 subjektů. K materiálu se vyjádřilo 12 subjektů, z toho 1 subjekt navrženou organizační změnu odmítl, 2 subjekty nepreferují žádnou variantu, zbývající subjekty se přiklánějí nebo preferují variantu II. Vzhledem ke skutečnosti, že většina oslovených subjektů se přiklání k variantě II, navrhuje se přijmout řešení uvedené pod Variantou II.

Platné znění částí zákonů s vyznačením navrhovaných změn

I. Platné znění částí zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, s vyznačením navrhovaných změn

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Předmět úpravy

§ 1

Tento zákon upravuje organizační uspořádání sociálního zabezpečení, působnost České správy sociálního zabezpečení, ~~okresních~~ **územních** správ sociálního zabezpečení a orgánů státní správy v sociálním zabezpečení a k výběru příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, úkoly občanů a zaměstnavatelů při provádění sociálního zabezpečení a řízení ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení, včetně řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče a ve věcech osob zdravotně znevýhodněných.

* * * * *

§ 3

Organizační uspořádání sociálního zabezpečení

(1) Sociální zabezpečení provádí orgány sociálního zabezpečení.

(2) Na úseku sociálního zabezpečení vykonávají působnost též obecní úřady, obecní živnostenské úřady (dále jen "živnostenské úřady") a orgány Finanční správy České republiky.

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou:

- a) Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- b) Česká správa sociálního zabezpečení,
- c) ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení,
- d) Ministerstvo vnitra,
- e) Ministerstvo spravedlnosti,
- f) Ministerstvo obrany.

§ 3a

(1) Česká správa sociálního zabezpečení a ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení jsou správními úřady. Česká správa sociálního zabezpečení je účetní jednotkou. Pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů mají ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení postavení vnitřních organizačních jednotek České správy sociálního zabezpečení.

(2) Služební vztahy státních zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení a v ~~okresních územních~~ správách sociálního zabezpečení se řídí zákonem o státní službě. Pracovněprávní vztahy zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení a v ~~okresních~~ **územních** správách sociálního zabezpečení se řídí zákoníkem práce.

(3) V čele České správy sociálního zabezpečení je ústřední ředitel; jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě. **V čele územní správy sociálního zabezpečení je ředitel; jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě.**

ČÁST DRUHÁ

ÚKOLY ORGÁNŮ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, DALŠÍCH ORGÁNŮ A OBCÍ V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

Ministerstvo práce a sociálních věcí

§ 4

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo")

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v sociálním zabezpečení,
- b) řídí Českou správu sociálního zabezpečení,
- c) zajišťuje úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v sociálním zabezpečení,
- d) zajišťuje úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení.

(2) Ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

(3) Ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech.

* * * * *

§ 5

Česká správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení

a) rozhoduje

1. o dávkách důchodového pojištění, pokud není v tomto zákoně stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek,
2. o povinnosti občana vrátit dávku důchodového pojištění poskytnutou neprávem nebo v nesprávné výši, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
3. o povinnosti zaměstnavatele nahradit neprávem vyplacené částky na dávce důchodového pojištění, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
4. o odvoláních proti rozhodnutí ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení,
5. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jí bylo v jednotlivých případech svěřeno,
6. o převezech důchodových práv podle § 105a zákona o důchodovém pojištění a zařizuje tyto převody,

b) jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení,

c) plní úkoly při výplatě dávek sociálního zabezpečení do ciziny,

d) řídí a kontroluje činnost ~~okresních~~ **územních** správ sociálního zabezpečení,

e) zajišťuje plnění úkolů vyplývajících z práva Evropské unie a plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv v oblasti důchodového pojištění a v oblasti pojistného na sociální zabezpečení,

f) zajišťuje vydávání tiskopisů předepsaných podle tohoto zákona,

g) vede registr pojištěnců důchodového pojištění (dále jen "registr pojištěnců"),

h) vyzumívá ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení [~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. s)] o tom, že občan, který je dočasně práce neschopným, byl uznán invalidním na základě soudního řízení o žalobě,

ch) zajišťuje podklady k posuzování zdravotního stavu v rozsahu vyplývajícím z přímo použitelných předpisů Evropské unie a z mezinárodních smluv,

i) posuzuje zdravotní stav v rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 8 odst. 9).

Okresní Územní správy sociálního zabezpečení

§ 6

~~(1) Okresní správy sociálního zabezpečení se zřizují pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů.~~

(1) Názvy, sídla a správní obvody územních správ sociálního zabezpečení, v kterých plní územní správy sociálního zabezpečení úkoly podle tohoto zákona a podle jiných právních předpisů, jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.

~~(2) Na území hlavního města Prahy vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Pražská správa sociálního zabezpečení. Na území města Brna vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Městská správa sociálního zabezpečení Brno.~~

~~(3)~~ **(2) Okresní Územní správy sociálního zabezpečení plní v rámci své působnosti úkoly stanovené tímto zákonem, pokud není jinými obecně závaznými předpisy stanoveno, že tyto úkoly plní jiný orgán.**

~~(4)~~ **(3) Okresní Územní správy sociálního zabezpečení**

a) rozhodují

1. ve sporných případech o vzniku a zániku důchodového pojištění,
2. zrušen
3. ve sporu mezi občanem a jeho zaměstnavatelem o správnost zápisu v evidenčním listu důchodového pojištění (dále jen „evidenční list“),
4. zrušen
5. zrušen
6. zrušen
7. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh, o penále a o přírážce k pojistnému na sociální zabezpečení a o zřízení zástavního práva v případě dluhu na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, penále nebo pokutě,
8. zrušen
9. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jim bylo v jednotlivých případech svěřeno,
10. zrušen
11. o době a rozsahu péče muže o dítě ve věku do 4 let, jde-li o dobu péče o toto dítě po 31. prosinci 1995 do 30. června 2007, a o době a rozsahu péče o dítě ve věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, a péče osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, jde-li o doby péče o tyto děti a bezmocné osoby po 31. prosinci 1995 do 31. prosince

2006,

12. o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu, která je podle zvláštního právního předpisu^{52b)} závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), jde-li o dobu péče o tuto osobu po 31. prosinci 2006, a o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je podle zvláštního právního předpisu^{52b)} závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),
13. o tom, zda osoba samostatně výdělečně činná pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), v největším rozsahu^{52c)},
14. ve sporu o to, která osoba pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu z důvodu výchovy dítěte⁸⁶⁾ osobně pečovala o dítě v největším rozsahu; tento spor vzniká, má-li být na základě žádosti pojištěnce zvýšena procentní výměra starobního důchodu za vychované dítě, k jehož výchově již bylo nebo má být přihlédnuto při zvýšení procentní výměry starobního důchodu u jiného pojištěnce, který trvá na tom, že o dítě pečoval v největším rozsahu,
15. zrušen
16. zrušen
17. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva nepracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,
18. ve věcech osob zdravotně znevýhodněných,
  - b) zrušeno
  - c) vrací zaměstnanci přeplatek na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
  - d) doporučují v rámci kontrolní lékařské prohlídky (§ 8 odst. 3) zařazení na pracovní rehabilitaci podle zákona o zaměstnanosti fyzické osoby, které přestaly být invalidními,
  - e) zrušeno
  - f) zrušeno
  - g) zrušeno
  - h) vedou potřebnou statistiku a účetní evidenci předepsanou v sociálním zabezpečení,
  - ch) vedou evidenci pro účely důchodového pojištění osob samostatně výdělečně činných a občanů dobrovolně účastných důchodového pojištění,⁵³⁾ kteří si platí pojistné na důchodové pojištění,

- i) sepisují žádosti o dávky důchodového pojištění v případech stanovených tímto zákonem,
- j) opatřují a předkládají České správě sociálního zabezpečení na její žádost podklady pro rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění a pro vymáhání neprávem vyplacených částek dávek důchodového pojištění,
- k) navrhují České správě sociálního zabezpečení zápočet dob pojištění a náhradních dob pojištění ve sporných případech a zápočet doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách, kterou konali povinně občané v době nesvobody, včetně doby zajetí,
- l) poskytují občanům a zaměstnavatelům odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení,
- m) zrušeno
- n) zrušeno
- o) kontrolují plnění povinností občanů a zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení, plnění povinností plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a plnění povinností stanovených při provádění sociálního zabezpečení poskytovateli zdravotních služeb,
- p) zrušeno
- q) posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů v rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 8),
- r) vybírají pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh podle zvláštního zákona³²⁾ a vymáhají pohledávky ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně pohledávek v těchto věcech na základě mezinárodních smluv; přitom jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí,
- s) vyrozumívají písemně ošetřujícího lékaře o tom, že občan, který je dočasně práce neschopný, byl uznán invalidní na základě soudního řízení o žalobě,
- t) vymáhají pohledávky na dávkách důchodového pojištění; přitom jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění,
- u) mohou převzít plnění některých úkolů spojených s prováděním důchodového pojištění zaměstnanců zaměstnavatelů, kteří neplní povinnosti při provádění důchodového pojištění,
- v) vydávají na žádost osob samostatně výdělečně činných potvrzení o výši měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti pro účely posouzení nároku na dávky státní sociální podpory,
- y) navrhují živnostenskému úřadu zrušení živnostenského oprávnění podnikateli z důvodu neplnění závazků podnikatele vůči státu.

32) Zákon č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

53) [§ 6](#) zákona č. 155/1995 Sb.

52b) § 8 zákona č. 108/2006 Sb.

52c) § 9 odst. 8 věta třetí zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 152/2007 Sb.

§ 6a

(1) Územní správy sociálního zabezpečení zřizují jako své vnitřní organizační jednotky kontaktní pracoviště.

(2) Kontaktní pracoviště působí v každém okrese a v hlavním městě Praze s výjimkou okresů Praha-východ, Praha-západ, Plzeň-jih, Plzeň-sever a Brno-venkov. Úkoly kontaktních pracovišť v okresech Praha-východ a Praha-západ plní kontaktní pracoviště v hlavním městě Praze, úkoly kontaktních pracovišť v okresech Plzeň-jih a Plzeň-sever plní kontaktní pracoviště v okrese Plzeň-město a úkoly kontaktního pracoviště v okrese Brno-venkov plní kontaktní pracoviště v okrese Brno-město.

(3) Kontaktní pracoviště územní správy sociálního zabezpečení

- a) plní úkoly podle § 6 odst. 3 písm. ch), i), l), u) a v),**
- b) přijímá návrhy na zahájení řízení podle § 85 odst. 2 věty druhé a další podání ve věcech důchodového pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,**
- c) vydává potvrzení podle § 22d zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,**
- d) zajišťuje posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti v místě svého územního obvodu pro občany, kteří mají v tomto obvodu místo trvalého pobytu nebo místo hlášeného pobytu, jde-li o cizince, pokud je při tomto posouzení potřebná osobní přítomnost posuzovaného občana; občan se může s tímto kontaktním pracovištěm dohodnout, že toto posouzení bude provedeno jiným kontaktním pracovištěm v územním obvodu místně příslušné územní správy sociálního zabezpečení, pokud tomu na jiném kontaktním pracovišti nebrání vážné provozní důvody,**
- e) zajišťuje provedení úkonu v místě svého územního obvodu, pokud je k provedení úkonu potřebná osobní přítomnost občana nebo právnické osoby, je-li v tomto obvodu je sídlo zaměstnavatele podle § 7 odst. 1 písm. c) nebo místo podle § 7 odst. 1 písm. d), e), g) a i).**

(4) Územním obvodem kontaktního pracoviště je území okresu a hlavního města Prahy, v němž bylo kontaktní pracoviště zřízeno podle odstavce 1 nebo v němž plní úkoly podle odstavce 2.

§ 7

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost ~~okresní~~ územní správy sociálního zabezpečení, nestanoví-li se v tomto zákoně jinak, se řídí

- a) sídlem zaniklého zaměstnavatele v případech uvedených v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. u),
- b) místem trvalého pobytu občana nebo místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, jde-li o cizince, v případech uvedených v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. a) bod 18, písm. c), písm. g) č. 1, 3 a 4, písm. c, ch), i), k), písm. o) č. 1, písm. p), r), s) a v),
- c) sídlem zaměstnavatele v případech uvedených v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. o), r) a u), nelze-li určit místní příslušnost podle písmene d); je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, řídí se místní příslušnost ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, a nemá-li fyzická osoba hlášený ani trvalý pobyt v České republice a její místo trvalého pobytu je v cizině, místem jejího podnikání na území České republiky, popřípadě je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, která nemá trvalý ani hlášený pobyt na území České republiky a ani na území České republiky nepodniká, avšak zaměstnává pro svou potřebu na území České republiky zaměstnance, řídí se místní příslušnost ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení místem výkonu práce těchto zaměstnanců v případech uvedených v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. o), r) a u),
- d) místem útvaru zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd, v případech uvedených v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. a) bodě 3, písm. o), r) a u),
- e) místem výkonu samostatné výdělečné činnosti v případech uvedených v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. ch), o), r) a v), nemá-li osoba samostatně výdělečně činná místo trvalého pobytu na území České republiky, popřípadě, jde-li o cizince, místo hlášeného pobytu v České republice^{9a)}; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení fyzické osoby převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti,
- f) místem sídla organizačního útvaru, ve kterém je vedena evidence platů státních zaměstnanců, pokud jde o kontrolu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- g) místem trvalého pobytu, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, osoby, která byla bezmocná před 1. lednem 2007 nebo která je závislá na péči nebo pomoci jiné osoby, v případech uvedených v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. a) bodech 11 až 13; přitom je rozhodné místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu ke dni skončení péče, a v případě trvání péče místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu ke dni podání návrhu na zahájení řízení (§ 85 odst. 2),
- h) místem, kde se nachází provozovna, ve které se vykonává činnost na základě státního povolení k provozování živnosti vedení spisovny⁷⁸⁾, anebo spisovna nebo správní archiv podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu, v případech uvedených v § 35a odst. 7,
- i) místem trvalého pobytu, popřípadě jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, osoby, na základě jejíž žádosti vznikl spor uvedený v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. a) bodě 14.

(2) Místní příslušnost ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení ve věcech

důchodového pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle odstavce 1 písm. c), d) a f) a podle § 39 odst. 1 se řídí místní příslušností ~~Okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení pro provádění nemocenského pojištění určené rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení podle § 83 odst. 6 zákona o nemocenském pojištění.

---

78) § 26 a 27 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

9a) § 93 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 8

Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti

(1) ~~Okresní~~ **Územní** správy sociálního zabezpečení posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely sociálního zabezpečení a pro účely poskytnutí dávek a průkazu osoby se zdravotním postižením podle jiných právních předpisů^{9b)} při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách. Za tím účelem posuzují

- a) invaliditu a změnu stupně invalidity,
- b) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu výdělečnou činnost,
- c) zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou,
- d) zrušeno
- e) schopnost pohyblivosti a orientace pro účely řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením a zda jde pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku o osobu s postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podle zvláštního právního předpisu⁸⁵⁾ a zdravotní stav nevylučuje poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku,
- f) zrušeno
- g) stupeň závislosti fyzické osoby pro účely příspěvku na péči.

(2) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení provede zjišťovací lékařskou prohlídku na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán.

(3) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení provede kontrolní lékařskou prohlídku

- a) v termínu určeném při předchozím posouzení ~~Okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán,
- b) zjistí-li posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské

prohlídky,

- c) z podnětu orgánu sociálního zabezpečení nebo správního orgánu, na základě jehož žádosti provedla ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení zjišťovací lékařskou prohlídku; v těchto případech je ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení povinna informovat příslušný orgán o výsledku posouzení,
- d) z podnětu orgánu pomoci v hmotné nouzi, jde-li o prokázání trvání invalidity třetího stupně pro účely řízení o dávce pomoci v hmotné nouzi a již uplynula platnost posudku; v těchto případech je ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení povinna informovat orgán pomoci v hmotné nouzi o výsledku posouzení,
- e) z podnětu Úřadu práce České republiky, jde-li o ověření skutečnosti, zda fyzická osoba je osobou se zdravotním postižením; v těchto případech je ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení povinna informovat Úřad práce České republiky o výsledku posouzení, nebo
- f) z podnětu fyzické osoby, která byla uznána invalidní, avšak její žádost o přiznání invalidního důchodu byla zamítnuta a již uplynula platnost posudku, jde-li o prokázání, že je osobou se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti,
- g) z podnětu ministerstva; v tomto případě je ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení povinna informovat ministerstvo o výsledku posouzení.

(4) Úkoly ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení uvedené v odstavci 1 může plnit pouze lékař nebo odborný nelékařský zdravotnický pracovník. Odborným nelékařským zdravotnickým pracovníkem se pro účely plnění těchto úkolů rozumí nelékařský zdravotnický pracovník, který je způsobilý k výkonu povolání všeobecná zdravotní sestra, dětská sestra, porodní asistentka, ergoterapeut, zdravotně-sociální pracovník, zdravotnický záchranář nebo fyzioterapeut a získá zvláštní odbornou způsobilost pro plnění těchto úkolů absolvováním certifikovaného kurzu podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních⁸⁷⁾; podmínku absolvování certifikovaného kurzu je třeba splnit do 24 měsíců ode dne nástupu odborného nelékařského zdravotnického pracovníka do zaměstnání. Posudek ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení vydaný podle odstavce 1 musí být schválen a podepsán lékařem ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení. Je-li lékař ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení nebo odborný nelékařský pracovník vedoucím zaměstnancem, je oprávněn dávat státnímu zaměstnanci příkazy k výkonu státní služby podle zákona o státní službě.

(5) Místní příslušnost ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu podle odstavce 1 se řídí

- a) místem trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, popřípadě místem pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince; nemá-li fyzická osoba takový pobyt na území České republiky, řídí se místní příslušnost místem, kde se na území České republiky obvykle zdržuje, nebo
- b) sídlem věznice, popřípadě vazební věznice (dále jen "věznice"), je-li fyzická osoba ve výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby.

(6) Na žádost fyzické osoby, jejíž zdravotní stav má být posouzen, nebo s jejím souhlasem může ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení příslušná podle odstavce 5

požádat o posouzení této osoby ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu je tato osoba zaměstnána nebo se v něm dlouhodobě zdržuje, popřípadě je hospitalizována ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nebo jsou jí poskytovány pobytové sociální služby v zařízení sociálních služeb nebo je jí poskytováno vzdělávání pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením^{9c)}, anebo ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu se nachází zdravotnické zařízení poskytovatele, který posuzované osobě poskytuje zdravotní služby, pokud zdravotní stav posuzované osoby vyžaduje vzhledem k charakteru nemoci posouzení tímto poskytovatelem zdravotních služeb.

(7) ~~Okresní~~ **Územní** správy sociálního zabezpečení podávají posudky o tom, zda zdravotní stav osob, jejichž důchodové pojištění provádějí orgány uvedené v § 9, odůvodňuje poskytnutí dávký důchodového pojištění anebo dávky nebo služby sociální péče.

(8) Při posuzování podle odstavce 1 vychází ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě také z vyšetření dětského klinického psychologa v případě pervazivních vývojových poruch, výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení podle odstavce 1, a z podkladů stanovených jinými právními předpisy^{9d)}. Při posuzování podle odstavce 1 lze vycházet také z podkladů vypracovaných lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení.

(9) Česká správa sociálního zabezpečení posuzuje invaliditu a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu výdělečnou činnost pro účely řízení o námitkách (§ 88). Česká správa sociálního zabezpečení posuzuje, zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou pro účely odvolacího řízení. Rozhoduje-li o důchodu orgán sociálního zabezpečení uvedený v § 9 odst. 1, vydává Česká správa sociálního zabezpečení posudky podle věty první na základě žádosti tohoto orgánu. Úkoly České správy sociálního zabezpečení podle věty první a druhé může plnit pouze lékař. Z posuzování podle věty první je vyloučen lékař, který tutéž věc posuzoval nebo pro takové posouzení vypracoval podklad pro účely rozhodnutí správního orgánu v prvním stupni řízení.

(10) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení a Česká správa sociálního zabezpečení předá nebo zašle občanu do 7 dnů stejnopis posudku vydaného podle odstavce 1 písm. a) nebo podle odstavce 9 věty první; náležitosti tohoto posudku stanoví prováděcí právní předpis.

9b) Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9c) § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

9d) Například § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách.

85) Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

87) § 5 až 7, 10, 18, 24, 61 a 73 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstva obrany, vnitra a spravedlnosti

(1) Důchodové pojištění provádí, řídí a kontroluje u

- a) vojáků z povolání a vojáků, kteří jsou po dobu činné služby hmotně zabezpečeni jako vojáci z povolání (dále jen "vojáci z povolání"), Ministerstvo obrany,
- b) příslušníků Policie České republiky, příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníků Bezpečnostní informační služby, příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace a osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾, a to i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci, Ministerstvo vnitra,
- c) příslušníků Vězeňské služby České republiky Ministerstvo spravedlnosti.

(2) Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti rozhodují v oboru své působnosti o dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, příslušníků uvedených v odstavci 1 písm. b), příslušníků Vězeňské služby České republiky (dále jen "příslušník ozbrojených sil") a osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾, a provádějí jejich výplatu, jestliže

- a) občan byl příslušníkem ozbrojených sil po dobu aspoň 20 let,
- b) jde o
  - 1. příslušníka ozbrojených sil, který v době služby splnil podmínky nároku na starobní důchod,
  - 2. příslušníka ozbrojených sil, kterému ke dni 31. prosince 1992 trval služební poměr a k tomuto dni konal službu alespoň po dobu 15 let,
  - 3. příslušníka ozbrojených sil, který v době služby nebo nejpozději do dvou roků od jejího skončení splnil podmínky nároku na invalidní důchod anebo se stal invalidním následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním,
  - 4. příslušníka ozbrojených sil, který pobíral výsluhový příspěvek nebo příspěvek za službu podle zvláštních právních předpisů^{32a)} alespoň ke dni předcházejícímu dni vzniku nároku na důchod,
  - 5. občana, který konal ve služebním poměru službu ve zpravodajských službách podle zvláštního právního předpisu,^{32b)}
  - 6. osobu, které je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾, a to i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci,
  - 7. vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod po příslušníkovi ozbrojených sil, který zemřel v době služby nebo nejpozději do dvou roků od jejího skončení nebo splnil podmínku uvedenou v písmenu a), nebo po občanech uvedených v bodech 1 až 6.

(3) Ministři obrany, vnitra a spravedlnosti mohou v oboru své působnosti odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

(4) O tom, zda úraz nebo onemocnění vznikly při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním, rozhodují pro účely řízení o invalidním důchodu a o důchodech pozůstalých po příslušníkovi ozbrojených sil lékařské komise zřízené v oborech působnosti ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti.

(5) Ministři obrany, vnitra a spravedlnosti mohou v dohodě s ministrem práce a sociálních věcí zřídit v oborech své působnosti posudkové komise sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu oprávněných v případech, kdy toto posouzení vyžaduje zvláštní odborné znalosti. Podává-li tato komise posudek v odvolacím řízení, je složena z jiných členů, než byla složena při původním jednání.

(6) Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti vyrozumívají ~~okresní územní~~ správu sociálního zabezpečení, která posuzovala invaliditu občana, o tom, že občan, který je dočasně práce neschopným, byl uznán invalidním na základě soudního řízení o žalobě, pokud tyto orgány vydaly rozhodnutí o invalidním důchodu.

32a) § 132 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 254/2002 Sb.

§ 116 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb.

§ 119 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě.

32b) Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění zákona č. 118/1995 Sb.

75) Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

* * *

§ 10a

Živnostenské úřady

(1) Živnostenské úřady přijímají v případech stanovených tímto zákonem od osob samostatně výdělečně činných, které samostatnou výdělečnou činnost provozují na základě oprávnění podle živnostenského zákona^{32c)}, oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti, přihlášky k účasti na důchodovém pojištění a hlášení podle § 48 odst. 1 písm. a) až d).

(2) Živnostenské úřady oznamují ve stanovené lhůtě^{32d)} příslušným ~~okresním územním~~ správám sociálního zabezpečení

a) skutečnosti podle odstavce 1, a to s uvedením dne, kdy tyto skutečnosti byly živnostenskému úřadu sděleny; oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti a přihlášky k pojištění podle odstavce 1 s vyznačením dne, ve kterém byly tyto přihlášky k pojištění podány, předávají příslušným ~~okresním územním~~ správám sociálního zabezpečení,

b) vznik nebo zánik oprávnění provozovat živnost, pozastavení nebo přerušování výkonu živnosti, a to s uvedením dne, ke kterému tyto skutečnosti nastaly.

32c) § 9 odst. 3 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

32d) § 45a odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 214/2006 Sb.

* * *

§ 11b

(1) Česká správa sociálního zabezpečení a ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení mohou požádat Ministerstvo vnitra o přidělení rodného čísla fyzické osobě, které do doby zpracování jejích údajů v informačních systémech České správy sociálního zabezpečení nebo ~~okresních územních~~ správ sociálního zabezpečení rodné číslo nebylo přiděleno a která o jeho přidělení Ministerstvo vnitra sama nepožádala, zjistí-li důvody pro jeho přidělení pro splnění podmínek podle tohoto zákona, zvláštních právních předpisů⁷⁴⁾, práva Evropské unie^{73d)} nebo mezinárodních smluv a je-li Ministerstvo vnitra pro takovou fyzickou osobu výdejovým místem rodného čísla podle zvláštního právního předpisu^{74a)}. V těchto případech je Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení povinna předložit odůvodněnou žádost o přidělení rodného čísla obsahující náležitosti stanovené zvláštním právním předpisem^{74a)} a doplněnou adresou fyzické osoby pro doručování.

(2) Ministerstvo vnitra sděluje České správě sociálního zabezpečení údaje,

a) o přidělení nebo změně rodného čísla,

b) o změně jména nebo příjmení,

a to bez žádosti do 15 dnů ode dne, kdy se tyto údaje staly součástí agendového informačního systému evidence obyvatel a agendového informačního systému cizinců.

(3) Česká správa sociálního zabezpečení je povinna poté, kdy podle veškeré jí dostupné spisové dokumentace a podle jí vedených informačních systémů prověřila správnost údaje, poskytnutého z informačního systému evidence obyvatel, o jehož správnosti měla pochybnosti, a tyto nadále trvají, oznámit Ministerstvu vnitra tuto skutečnost a požádat o provedení kontroly tohoto údaje⁷³ⁱ⁾; k žádosti je povinna připojit fotokopie spisové dokumentace, z níž vyplývají důvody pochybnosti o správnosti údaje. Ministerstvo vnitra sdělí České správě sociálního zabezpečení výsledek kontroly.

(4) Orgány sociálního zabezpečení mohou vést evidenci o občanech pro účely tohoto zákona podle jejich rodných čísel.

73d) Například Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

73i) § 8a zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

* * *

§ 12

Orgány sociálního zabezpečení mohou vyzvat

a) zaměstnavatele, aby podal hlášení a předložil záznamy o skutečnostech rozhodných pro

nárok na dávky sociálního zabezpečení, jejich výši a výplatu,

- b) příjemce dávky sociálního zabezpečení, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši a výplatu,
- c) příjemce dávky sociálního zabezpečení podmíněné nepříznivým zdravotním stavem a žadatele o tuto dávku, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu, popřípadě jinému odbornému vyšetření,
- d) osobu samostatně výdělečně činnou, aby se za účelem provedení kontroly plnění jejích povinností v sociálním zabezpečení, včetně placení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, dostavila v určeném termínu na příslušnou ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení, popřípadě na místo určené touto správou; osoba samostatně výdělečně činná je povinna této výzvě vyhovět, pokud se předem z vážných důvodů neomluví; to platí obdobně pro zaměstnavatele, který ke dni vyhotovení výzvy ~~okresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení má v registru pojištěnců evidováno méně než 26 zaměstnanců účastných důchodového pojištění,
- e) občana, aby se za účelem osvědčení skutečností rozhodných pro provádění důchodového pojištění dostavil v určeném termínu na příslušnou ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení; občan je povinen této výzvě vyhovět, pokud se předem z vážných důvodů neomluví.

* * *

HLAVA DRUHÁ

Úkoly zaměstnavatelů při provádění důchodového pojištění

§ 35a

Povinnost zaměstnavatelů vést záznamy a podávat hlášení pro účely důchodového pojištění

(1) Zaměstnavatelem se pro účely důchodového pojištění rozumí právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnává jiné fyzické osoby nebo k níž jsou fyzické osoby ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění. Za zaměstnavatele se považují též organizační složky státu, v nichž jsou zařazeny fyzické osoby v pracovním poměru nebo činny na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, služební úřady, v nichž jsou státní zaměstnanci podle zákona o státní službě 3a) zařazeni k výkonu státní služby, věznice, v nichž vykonává trest odnětí svobody odsouzený zařazený do práce, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, v nichž vykonávají zabezpečovací detenci osoby zařazené do práce, a příslušné útvary, složky nebo jiné organizační části bezpečnostních sborů nebo ozbrojených sil České republiky, které vyplácí příslušníkům bezpečnostních sborů služební příjem nebo vojákům z povolání služební plat nebo služné u ostatních vojáků vykonávajících vojenskou činnou službu (dále jen "útvary"). Za zaměstnavatele se považuje dále organizační složka právnické osoby, která má sídlo ve státě, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, pokud je tato složka zapsána v obchodním rejstříku a tato právnická osoba zaměstnává vedoucí zaměstnance této organizační složky, pokud tito zaměstnanci mají místo výkonu práce trvale v České republice.

(2) Zaměstnavatelé jsou povinni vést potřebné záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky důchodového pojištění, jejich výši a výplatu a předkládat je příslušným orgánům sociálního zabezpečení.

(3) Změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na dávku a jeho trvání a pro výši a výplatu dávky jsou zaměstnavatelé povinni písemně hlásit, není-li určeno jinak, do osmi dnů. Na výzvu orgánů sociálního zabezpečení jsou zaměstnavatelé povinni podat hlášení a předložit záznamy ve lhůtě určené tímto orgánem, a není-li lhůta určena, do osmi dnů od doručení výzvy.

(4) Zaměstnavatelé jsou povinni uschovávat

- a) stejnopisy evidenčních listů (§ 38 odst. 5 věta první) vyhotovených v kalendářním roce, kterého se týkají, nebo v bezprostředně následujícím kalendářním roce po dobu 3 kalendářních roků po roce, kterého se týkají, a stejnopisy ostatních evidenčních listů po dobu 3 kalendářních roků po roce, ve kterém byly vyhotoveny,
- b) záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 37 odst. 1 písm. h) po dobu 6 kalendářních roků následujících po měsíci, kterého se záznam týká, vždy však po dobu 3 kalendářních roků následujících po měsíci, v němž bylo dlužné pojistné za tento měsíc zapláceno,
- c) záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 37 odst. 1, pokud jde o poživatele starobního nebo invalidního důchodu, po dobu 10 kalendářních roků po roce, kterého se týkají,
- d) mzdové listy^{71a)} nebo účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění, včetně údajů uvedených v § 37 odst. 2 až 4, po dobu 45 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají, a jde-li o mzdové listy nebo účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění vedené pro poživatele starobního důchodu, po dobu 10 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají, pokud zvláštní právní předpis nestanoví pro záznamy, které mají charakter účetních záznamů, delší uschovací dobu; za záznamy o těchto skutečnostech se vždy považují doklady o druhu, vzniku a skončení pracovního vztahu, záznamy o pracovních úrazech a o nemocech z povolání a záznamy o evidenci pracovní doby^{71b)} včetně doby pracovního volna bez náhrady příjmu.

(5) Zaniká-li zaměstnavatel bez právního nástupce před uplynutím dob uvedených v odstavci 4, je povinen zajistit úschovu záznamů a dalších dokladů uvedených v odstavci 4 (dále jen "doklady zaměstnavatele") do uplynutí těchto dob a bez zbytečného odkladu písemně oznámit ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení, kde jsou doklady zaměstnavatele uloženy.

(6) Jsou-li doklady zaměstnavatele po zaměstnavateli zaniklém bez právního nástupce uloženy ve spisovně nebo správním archivu podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu, v provozovně, ve které se vykonává činnost na základě státního povolení k provozování živnosti vedení spisovny⁷⁸⁾, nebo v archivu, jsou zřizovatel spisovny, zřizovatel správního archivu, podnikatel, kterému bylo uděleno státní povolení k provozování živnosti vedení spisovny, archiv nebo jeho zřizovatel (dále jen "držitel dokladů") povinni na výzvu orgánu sociálního zabezpečení pořídit výpis, opis nebo kopii dokladů zaměstnavatele pro účely provádění důchodového pojištění a nejpozději do 30 dnů ode dne doručení této výzvy je orgánu

sociálního zabezpečení zaslat. Držitel dokladů na žádost orgánu sociálního zabezpečení potvrdí shodu jím pořízeného opisu nebo kopie dokladu zaměstnavatele s dokladem zaměstnavatele uloženým u držitele dokladů. Držitel dokladů má právo na úhradu nákladů spojených s pořízením výpisu, opisu nebo kopie dokladů zaměstnavatele, s jejich zasláním orgánu sociálního zabezpečení a s potvrzením shody jím pořízeného opisu nebo kopie dokladu zaměstnavatele s dokladem zaměstnavatele uloženým u držitele dokladů; výši nákladů je držitel dokladů na výzvu orgánu sociálního zabezpečení povinen prokázat. Právo na úhradu těchto nákladů nemá veřejný archiv v případech, ve kterých nemá právo na úhradu nákladů na pořízení výpisu, opisu nebo kopie archiválie podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu⁷⁹⁾.

(7) Zaniká-li bez právního nástupce držitel dokladů, u kterého jsou uloženy doklady zaměstnavatele po zaměstnavateli zaniklém bez právního nástupce, před uplynutím dob uvedených v odstavci 4, je tento držitel dokladů povinen bez zbytečného odkladu písemně oznámit příslušné ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení skutečnosti týkající se jeho zániku a dále na vlastní náklady zajistit uložení dokladů zaměstnavatele u jiného držitele dokladů do uplynutí těchto dob a písemně oznámit příslušné ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení, kde jsou doklady zaměstnavatele uloženy. Příslušné ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení poskytují držitelům dokladů na jejich žádost potřebnou součinnost zejména při určení dokladů zaměstnavatele, jejichž další uložení je třeba zajistit.

(8) Zůstanou-li v majetkové podstatě⁸⁰⁾ zanikajícího držitele dokladů finanční prostředky, použijí se na úhradu nákladů na uložení dokladů zaměstnavatele u jiného držitele dokladů vybraného ve spolupráci s příslušným státním oblastním archivem. V případě neexistence takových finančních prostředků se provede uložení podle odstavce 7 u jiného držitele dokladů na náklady České správy sociálního zabezpečení.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví, co se rozumí odůvodněnými náklady a stanoví maximální výši úhrady nákladů uvedených v odstavci 6 a nákladů na uložení podle odstavce 8, které je držitel dokladů oprávněn požadovat.

3a) Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě.

71a) § 38j zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

71b) § 94 zákoníku práce.

78) § 26 a 27 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

§ 49 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

79) § 40 odst. 6 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

80) § 228 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 36

Příslušnost zaměstnavatelů k plnění úkolů při provádění důchodového pojištění

Úkoly v důchodovém pojištění plní u

- a) zaměstnanců v pracovním poměru zaměstnavatel, k němuž je zaměstnanec v pracovním poměru,

- b) osob ve služebním poměru příslušné útvary, v nichž tyto osoby konají službu,
- c) členů družstev družstvo, jehož jsou členy,
- d) společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným a komanditistů komanditní společnosti, kteří mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, tato společnost,
- e) osob samostatně výdělečně činných příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení,
- f) zaměstnanců činných na základě dohody o pracovní činnosti nebo na základě dohody o provedení práce zaměstnavatel, který uzavřel se zaměstnancem tuto dohodu,
- g) soudců soud, k němuž je soudce přidělen k výkonu funkce,
- h) členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy zvolených do funkcí, jež zastupitelstvo určilo jako funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni, útvar, který vyřizuje pracovní záležitosti zaměstnanců těchto územních samosprávných celků,
- ch) poslanců Poslanecké sněmovny a senátorů Senátu Parlamentu příslušná kancelář zákonodárského sboru,
- i) prezidenta republiky Kancelář prezidenta republiky,
- j) členů vlády orgán, který členům vlády vyplácí plat,
- k) prezidenta, viceprezidenta a členů Nejvyššího kontrolního úřadu Nejvyšší kontrolní úřad,
- l) dobrovolných pracovníků pečovatelské služby právnická osoba, která vyplácí odměnu za výkon pečovatelské služby,
- m) osoby pečující o dítě a osoby v evidenci, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí^{71c)}, orgán, který vyplácí odměnu,
- n) osob ve výkonu trestu odnětí svobody zařazených do práce nebo osob pracovně zařazených po dobu trvání vazby věznice a osob ve výkonu zabezpečovací detence zařazených do práce ústav pro výkon zabezpečovací detence,
- o) osob, které se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice, tato škola,
- p) osob vedených v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce,
- q) osob, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené zvláštním

zákonem, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, a osob, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce [§ 5 odst. 1 písm. d) zákona o důchodovém pojištění], tento správní úřad nebo tato právnická osoba anebo ten, kdo má u osob vykonávajících veřejnou funkci postavení zaměstnavatele,

- r) osob se zdravotním postižením při teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost^{54a)} zaměstnavatel nebo vzdělávací zařízení, u nichž se příprava provádí,
- s) osob pobírajících dávky nemocenského pojištění nahrazující ušlý příjem po skončení výdělečné činnosti, která zakládala nemocenské pojištění, z něhož jsou tyto dávky vypláceny, útvary nebo ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení, které tyto dávky vyplácí,
- t) osob dobrovolně účastných důchodového pojištění⁵³⁾ příslušná ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení,
- u) Veřejného ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv Kancelář Veřejného ochránce práv,
- v) státních zaměstnanců podle zákona o státní službě služební úřad, v němž je státní zaměstnanec zařazen k výkonu státní služby,
- w) pracovníků v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů zaměstnavatel, k němuž jsou v tomto pracovním vztahu,
- x) členů Rady pro rozhlasové a televizní vysílání Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- y) finančního arbitra a zástupce finančního arbitra Kancelář finančního arbitra,
- z) členů Rady Českého telekomunikačního úřadu Český telekomunikační úřad,
- za) členů Rady Ústavu pro studium totalitních režimů Ústav pro studium totalitních režimů,
- zb) členů Rady Energetického regulačního úřadu Energetický regulační úřad,
- zc) ředitelů obecně prospěšné společnosti tato společnost,
- zd) prokuristů zaměstnavatel, který je zmocnil prokurou,
- ze) likvidátorů ten, kdo likvidátorovi vyplácí příjem z činnosti likvidátora,
- zf) členů kolektivních orgánů právnické osoby tato právnická osoba,
- zg) vedoucích organizačních složek právnické osoby uvedených v § 35a odst. 1 větě třetí tato organizační složka,
- zh) osob pověřených obchodním vedením na základě smluvního zastoupení, jestliže vykonávají tuto činnost za odměnu, ten, kdo těmto osobám vyplácí tuto odměnu,

- zi) osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. t) zákona o důchodovém pojištění ten, kdo plní u těchto osob povinnosti zaměstnavatele podle § 92 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění,
- zj) státních zástupců vykonávajících v České republice funkci evropských pověřených žalobců podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce, státní zastupitelství, které bylo stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného žalobce, nebo
- zk) členů Národní rozpočtové rady Úřad Národní rozpočtové rady.

71c) § 4a písm. b) a c) a § 47i zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 37

Vedení a předkládání záznamů

(1) Evidence, kterou zaměstnavatel vede o občanech pro účely důchodového pojištění, musí obsahovat tyto údaje:

- a) příjmení (včetně všech dřívějších příjmení), jméno, datum a místo narození, pohlaví, místo trvalého pobytu, státní občanství, a byl-li občan účasten důchodového pojištění v cizině a zaměstnavatel je jeho prvním zaměstnavatelem po skončení této účasti, též údaj o názvu a adrese cizozemského nositele pojištění a o cizozemském čísle pojištění,
- b) rodné číslo,
- c) vznik a skončení pracovního poměru nebo jiného vztahu k zaměstnavateli, který zakládá účast na důchodovém pojištění,
- d) vyměřovací základ pojištěnce pro stanovení pojistného na důchodové pojištění za příslušná rozhodná období podle zvláštního zákona,⁵⁵⁾
- e) dobu dočasné pracovní neschopnosti, s výjimkou dočasné pracovní neschopnosti, kterou si občan přivodil úmyslně, a karantény, dobu, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo ošetřování jiné fyzické osoby v případech uvedených v § 39 zákona o nemocenském pojištění, nejde-li o osoby, které podle zákona o nemocenském pojištění nemají nárok na ošetřovné, a skutečnost, zda pojištěnec v žádosti o ošetřovné uvedl, že je osamělý, dobu, po kterou trvala potřeba poskytování dlouhodobé péče podle zákona o nemocenském pojištění, nejde-li o osoby, které nemají nárok na dlouhodobé ošetřovné, dobu, po kterou trvala podpůrná doba u dávky otcovské poporodní péče podle zákona o nemocenském pojištění, a dobu před porodem, po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu, do dne, který bezprostředně předchází dni porodu,
- f) dobu pracovního volna bez náhrady příjmu a neomluvené nepřítomnosti v práci,
- g) záznam, zda občan pobírá starobní důchod přiznaný podle § 31 zákona o důchodovém pojištění, kdo jej vyplácí, datum vzniku nároku na tento důchod, popřípadě číslo rozhodnutí

o jeho přiznání, jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti,

- h) jde-li o obchodní společnost za období před rokem 2014, seznam společníků a členů statutárního orgánu a dozorčí rady této společnosti za jednotlivé kalendářní měsíce a přehled kalendářních měsíců, za které tato společnost neodvedla pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, které byla povinna odvést; to platí obdobně pro družstvo,
- i) nepodléhá-li zaměstnanec nebo smluvní zaměstnanec pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, údaje o jeho pojištění v cizině,
- j) dobu vojenské činné služby, nejde-li o vojáky z povolání.

(2) Zaměstnavatel dále vede evidenci

- a) o náhradách za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání), které vyplácí, a vystavuje občanům potvrzení o době a důvodu poskytování těchto náhrad a o výši těchto náhrad vyplacených v jednotlivých kalendářních letech,
- b) o zvláštním příspěvku horníkům, který vyplácela před rokem 1996, a vystavuje potvrzení občanům o době poskytování příspěvku a o výši příspěvku vypláceného v jednotlivých kalendářních letech,
- c) o dobách uvedených v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a), d) a e) zákona o důchodovém pojištění, pokud tyto doby trvaly celý kalendářní měsíc, popřípadě jen po část kalendářního měsíce, pokud pracovní poměr nebo jiný vztah k zaměstnavateli, který zakládá účast na důchodovém pojištění, trval jen po část kalendářního měsíce, a v takovém kalendářním měsíci byl zúčtován příjem, který se zahrnuje do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení, a o výši tohoto příjmu; zaměstnavatel vystavuje potvrzení o těchto dobách a o výši tohoto příjmu na žádost občana za jednotlivé kalendářní roky;

potvrzení podle písmen a) až c) je zaměstnavatel povinen vystavit občanu do 30 kalendářních dnů ode dne doručení žádosti o jeho vystavení.

(3) Zaměstnavatel, který zaměstnává zaměstnance, kteří pracují v zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (dále jen "zaměstnání v hlubinném hornictví"), dále vede pro účely stanovení důchodového věku podle § 37c odst. 1 zákona o důchodovém pojištění o těchto zaměstnancích

- a) jejich seznam,
- b) evidenci o směnách, v nichž bylo zaměstnání v hlubinném hornictví po převážnou část směny vykonáváno pod zemí v hlubinných dolech,
- c) název povolání, které vykonává zaměstnanec v zaměstnání v hlubinném hornictví, a popisy pracovních činností, které vykonává zaměstnanec v těchto povoláních; při zpracování těchto popisů a označení názvu povolání se používají pracovní činnosti a názvy povolání obsažené

v Národní soustavě povolání⁸³⁾, přičemž se zároveň uvede, že pracoviště tohoto zaměstnance má charakter stálého pracoviště pod zemí v hlubinných dolech,

- d) záznam o dni dosažení nejvyšší přípustné expozice; zaměstnavatel vystavuje potvrzení o údajích podle písmen b) a d) na předepsaných tiskopisech. Zaměstnavatel je povinen vystavit toto potvrzení občanu na jeho žádost, a to do 30 kalendářních dnů od obdržení této žádosti;

zaměstnavatel je dále povinen vystavit občanu toto potvrzení a stejnopis potvrzení předložit České správě sociálního zabezpečení, a to do 30 kalendářních dnů po skončení zaměstnání v hlubinném hornictví.

(4) Zaměstnavatel, který zaměstnává zaměstnance, kteří vykonávají práce člena výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby⁸⁸⁾, operátora zdravotnického operačního střediska a pomocného operačního střediska zdravotnické záchranné služby a záchranáře horské služby (dále jen „zdravotnický záchranář“) nebo člena jednotky hasičského záchranného sboru podniku, dále vede pro účely stanovení důchodového věku podle § 37e zákona o důchodovém pojištění o těchto zaměstnancích

- a) jejich seznam,
- b) evidenci o době výkonu prací zdravotnického záchranáře nebo člena jednotky hasičského záchranného sboru podniku v jednotlivých směnách a v jednotlivých kalendářních měsících; doba výkonu těchto prací v kalendářním měsíci se stanoví v celých hodinách, přičemž zbytek minut nižší než 60 se považuje za 1 hodinu,
- c) počet směn v zaměstnání zdravotnického záchranáře nebo člena jednotky hasičského záchranného sboru podniku podle § 37d odst. 2 až 4 zákona o důchodovém pojištění v kalendářním roce; tento počet směn se stanoví tak, že se úhrn hodin výkonu prací zdravotnického záchranáře v jednotlivých kalendářních měsících vydělí 8, přičemž zbytek hodin nižší než 8 se považuje za 1 směnu;

zaměstnavatel vystavuje potvrzení o údajích podle písmene c) na předepsaných tiskopisech. Zaměstnavatel je povinen toto potvrzení předložit příslušnému orgánu sociálního zabezpečení spolu s evidenčním listem postupem podle § 39 nebo na výzvu tohoto orgánu podle § 39. Zaměstnavatel je dále povinen vyhotovit stejnopisy tohoto potvrzení a občanu předat stejnopis tohoto potvrzení spolu se stejnopisem evidenčního listu; pro stejnopisy tohoto potvrzení platí § 38 odst. 5 obdobně.

(5) Občané předkládají potvrzení uvedená v odstavci 2 v souvislosti se žádostí o přiznání důchodu. Občané předkládají potvrzení uvedené v odstavci 3 v souvislosti se žádostí o přiznání důchodu nebo v souvislosti se žádostí o přepočtení důchodu podle zvláštního právního předpisu⁸⁴⁾.

(6) Jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou a o osobu dobrovolně účastnou důchodového pojištění, vede příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení je na žádost osoby samostatně výdělečně činné a osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění povinna vydat jí potvrzení o době trvání účasti na důchodovém pojištění a o vyměřovacím základu pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní

politiku zaměstnanosti, a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy jí žádost této osoby byla doručena. ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení zasílá příslušnému plátcí důchodu potvrzení o výši vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu osobě samostatně výdělečně činné.⁵⁶⁾

(7) Jde-li o osoby vedené v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání, vede příslušná krajská pobočka Úřadu práce v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Krajská pobočka Úřadu práce zasílá České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím ministerstva údaje o době, po kterou uchazeči o zaměstnání náležela podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a době, po kterou tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležely, a to vždy po uplynutí kalendářního roku. Ustanovení odstavce 6 věty druhé platí zde přiměřeně.

(8) Jde-li o osoby, které pečují o dítě v případech uvedených v § 5 odst. 2 písm. h) a v § 102 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění, vede Úřad práce České republiky v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Úřad práce České republiky zasílá České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím ministerstva tyto údaje po uplynutí kalendářního roku. Ustanovení odstavce 6 věty druhé platí zde přiměřeně.

(9) Jde-li o osoby se zdravotním postižením při teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, vede zaměstnavatel nebo vzdělávací zařízení, u nichž se příprava provádí, v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Ustanovení odstavce 6 věty druhé platí zde přiměřeně.

(10) Zaniká-li obchodní společnost [odstavec 1 písm. h)] bez právního nástupce, je povinna předat údaje uvedené v odstavci 1 písm. h) ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd, a to nejpozději do dne výmazu obchodní společnosti z obchodního rejstříku; to platí obdobně pro družstvo.

55) § 6 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.

83) § 2895 občanského zákoníku.

84) Nařízení vlády č. 363/2009 Sb., o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993, ve znění nařízení vlády č. 69/2015 Sb.

88) § 13 zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě.

§ 38

Evidenční listy

(1) Zaměstnavatelé a orgány plnící úkoly v důchodovém pojištění podle § 36 písm. a) až d), f) až n), q), s) a u) až zk) jsou povinni vést pro každého občana uvedeného v těchto ustanoveních, který je účasten důchodového pojištění, evidenční list. Evidenční list nevede ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení, plní-li úkoly zaměstnavatele podle § 36 písm. s).

(2) Evidenční list se vede pro každého občana za jednotlivý kalendářní rok. Pro každý kalendářní rok se vede vždy nový evidenční list, a to i když trvala účast na důchodovém pojištění u téhož zaměstnavatele v předchozím kalendářním roce.

(3) Evidenční list se vede od 1. ledna kalendářního roku nebo ode dne vzniku účasti občana na důchodovém pojištění, vznikla-li tato účast po 1. lednu, a ukončuje se dnem 31. prosince kalendářního roku nebo dnem skončení této účasti, skončila-li tato účast před 31. prosincem.

(4) Do evidenčního listu se zapisují za každý kalendářní rok po účetní závěrce (závěrce mzdových listů), nejpozději však do 30. dubna následujícího kalendářního roku, a v případě skončení účasti na důchodovém pojištění před 31. prosincem do 1 měsíce po konečném vyúčtování příjmů, nejpozději však do 31. ledna následujícího kalendářního roku

- a) identifikační údaje zaměstnavatele,
- b) jméno, poslední příjmení, rodné příjmení, datum a místo narození, místo trvalého pobytu a rodné číslo občana,
- c) druh výdělečné činnosti,
- d) doba účasti na důchodovém pojištění,
- e) doba důchodového pojištění,
- f) vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- g) doby, které se při stanovení osobního vyměřovacího základu podle § 16 odst. 4 písm. a), d) a j) zákona o důchodovém pojištění vylučují,
- h) doby, které se ode dne dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod nepovažují za výkon výdělečné činnosti pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu.

(5) Zaměstnavatel je povinen vyhotovit stejnopisy evidenčního listu s údaji podle odstavce 4; jeden stejnopis je povinen předložit občanovi k podpisu a založit do své evidence [§ 35a odst. 4 písm. a)] a druhý stejnopis, který opatří podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce a svým razítkem, je povinen vydat občanovi, a to nejpozději v den, kdy předkládá evidenční list příslušnému orgánu sociálního zabezpečení podle § 39 odst. 2 nebo 3. Nesouhlasí-li občan se zápisem zaměstnavatele v evidenčním listu a zaměstnavatel na základě žádosti občana evidenční list včetně jeho stejnopisu neopraví, může občan požádat ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení příslušnou podle § 39 odst. 1 do 30 dnů ode dne převzetí stejnopisu evidenčního listu, aby tento spor rozhodla. Příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení může zmeškání lhůty uvedené ve větě druhé prominout; proti rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty není odvolání přípustné a toto rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu. Jde-li o osobu ve služebním poměru, s výjimkou státních zaměstnanců podle služebního zákona, platí věty druhá a třetí obdobně s tím, že místo ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení je příslušný orgán sociálního zabezpečení uvedený v § 9 odst. 1.

§ 39

Předkládání evidenčního listu

(1) Evidenční listy předkládají zaměstnavatelé České správě sociálního zabezpečení v elektronické podobě formou datové zprávy prostřednictvím datové schránky nebo elektronické adresy podatelny. Jde-li o osoby ve služebním poměru, s výjimkou státního zaměstnance podle zákona o státní službě, nebo o občana, jemuž vznikl nárok na důchod z důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil, předkládá se evidenční list způsobem uvedeným v § 123e odst. 2 orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, podle toho, který orgán je příslušný k rozhodování o dávkách důchodového pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen předložit evidenční list do 30 dnů

a) ode dne zápisu údajů do evidenčního listu podle § 38 odst. 4; skončilo-li zaměstnání před 31. prosincem a je nepochybné, že občan nejpozději do 3 měsíců opět ve stejném kalendářním roce do zaměstnání u stejného zaměstnavatele vstoupí, nemusí být evidenční list předložen a lze pokračovat v záznamech na dřívějším evidenčním listu,

b) ode dne svého zániku.

(3) Evidenční list je zaměstnavatel povinen předložit orgánu sociálního zabezpečení vždy na základě jeho výzvy, a to do 8 dnů ode dne obdržení výzvy.

(4) Při úmrtí občana se předkládá evidenční list

a) na vyžádání orgánu sociálního zabezpečení ve lhůtě jím určené,

b) do 3 měsíců od úmrtí, nebyl-li evidenční list vyžádán podle písmene a).

(5) Zůstane-li občan v zaměstnání i poté, co požádal o invalidní důchod, založí pro něj zaměstnavatel nový evidenční list.

(6) Evidenční listy se předkládají na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení.

(7) Pokud zaměstnavatel nemůže z prokazatelných objektivních technických důvodů předložit evidenční list podle odstavce 1 věty první v elektronické podobě, může tak učinit způsobem uvedeným v § 123e odst. 2 písm. b) zasláním na adresu určenou Českou správou sociálního zabezpečení; přitom je povinen uvést důvod tohoto postupu. Tato povinnost je splněna i předáním evidenčního listu ~~ekresní územní~~ správě sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd. Technické důvody podle věty první se posuzují podle § 61 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění obdobně.

§ 39a

Předkládání údajů o důchodovém pojištění

(1) Jde-li o osoby uvedené v § 36 písm. r), předkládá zaměstnavatel, popřípadě vzdělávací zařízení údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a) až c) do 8 dnů ode dne skončení

přípravy České správě sociálního zabezpečení.

(2) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení zasílá na základě písemné žádosti osobám samostatně výdělečně činným údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a), s výjimkou údajů o důchodovém pojištění v cizině, písm. b) a písm. d), údaj o době, po kterou bylo osobě samostatně výdělečně činné vypláceno nemocenské, údaj o době účasti na důchodovém pojištění a údaj o zaplaceném pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za každý kalendářní rok.

(3) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení zasílá na základě písemné žádosti osobám dobrovolně účastným důchodového pojištění údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a), s výjimkou údajů o důchodovém pojištění v cizině, písm. b) a písm. d), údaj o době účasti na důchodovém pojištění a údaj o zaplaceném pojistném na důchodové pojištění za každý kalendářní rok.

(4) Údaje podle odstavců 2 a 3 zasílá ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení osobě samostatně výdělečně činné a osobě dobrovolně účastné důchodového pojištění na tiskopisech vydaných Českou správou sociálního zabezpečení. Nesouhlasí-li osoby uvedené ve větě první s údaji zapsanými v tomto tiskopisu, mohou požádat do 30 dnů ode dne převzetí tohoto tiskopisu ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení o opravu; ustanovení § 38 odst. 5 věty třetí platí zde obdobně. Nevyhoví-li ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení žádosti podle věty druhé, vydá o tom rozhodnutí; žádost o opravu se přitom považuje za žádost o zahájení řízení.

(5) Údaje podle odstavce 1 se předkládají na tiskopisech vydaných Českou správou sociálního zabezpečení nebo způsobem uvedeným v § 123e odst. 2.

(6) Jde-li o osoby samostatně výdělečně činné a osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění, předkládá ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení údaje uvedené v odstavcích 2 a 3 za každý kalendářní rok České správě sociálního zabezpečení.

* * * * *

§ 42

Zaměstnavatel je povinen vydat svému zaměstnanci, popřípadě zaměstnanci, jehož zaměstnání skončilo, na jeho žádost potvrzení o době trvání zaměstnání v kalendářním roce, po kterou byl zaměstnanec důchodově pojištěn. Toto potvrzení je zaměstnavatel povinen vydat též ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení na její žádost. Tato potvrzení je zaměstnavatel povinen vydat do 8 dnů od obdržení žádosti.

* * * * *

ČÁST ČTVRTÁ

POVINNOSTI OBČANŮ PŘI PROVÁDĚNÍ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

HLAVA PRVNÍ

Povinnosti osob samostatně výdělečně činných v sociálním zabezpečení

§ 48

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna oznámit příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení den

- a) zahájení (opětovného zahájení) samostatné výdělečné činnosti nebo spolupráce při výkonu samostatné výdělečné činnosti (dále jen "samostatná výdělečná činnost") s uvedením dne, od kterého je oprávněna tuto činnost vykonávat; osoba samostatně výdělečně činná, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ je současně povinna oznámit též jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje,
- b) ukončení samostatné výdělečné činnosti,
- c) zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost,
- d) od kterého jí byl pozastaven výkon samostatné výdělečné činnosti,
- e) od kterého nemá nárok na výplatu invalidního důchodu a rodičovského příspěvku nebo peněžité pomoci v mateřství z důvodu těhotenství a porodu, pokud peněžitá pomoc v mateřství náležela z nemocenského pojištění zaměstnanců, přestala osobně pečovat o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), anebo přestala pečovat o tuto osobu v největším rozsahu, přestala vykonávat vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání, přestala být nezaopatřeným dítětem nebo den ukončení výkonu zaměstnání, pokud ohlásila a doložila vznik těchto skutečností pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ je povinna oznámit příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení též den úmrtí osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, a zda pokračuje v živnostenském podnikání³⁸⁾ či nikoliv.

(3) Osoba samostatně výdělečně činná, která pouze spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. c) a d) neoznamuje.

(4) Povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 3 je osoba samostatně výdělečně činná povinna splnit nejpozději do 15 dnů ode dne, v němž nastala skutečnost, která zakládá takovou povinnost. Osoba samostatně výdělečně činná, která ohlásila a doložila pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. e), je však povinna oznámit zánik těchto skutečností nejpozději při podání přehledu o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti podle zvláštního zákona.

(5) Osoba samostatně výdělečně činná, která osobně pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), a ohlásila tuto skutečnost pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti, je povinna při tomto ohlášení předložit písemné prohlášení

o tom, že o tuto osobu nepečuje jiná osoba, nebo písemnou dohodu všech osob, které současně osobně pečují o tuto osobu, že byla určena za osobu, která pečuje o osobu závislou na pomoci jiné osoby v největším rozsahu, anebo rozhodnutí ~~okresní územní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení podle ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. a) bodu 13.

37) § 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb.

38) § 13 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

§ 48a

(1) Osoba samostatně výdělečně činná se může přihlásit u příslušné ~~okresní územní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení k účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce, a to kdykoliv v jeho průběhu, a v následujícím kalendářním roce za předchozí kalendářní rok nejpozději v den, ve kterém podává podle zvláštního zákona³⁹⁾ přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok, za který se k této účasti přihlašuje.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, která v důsledku dodatečné změny příjmů ze samostatné výdělečné činnosti podle § 10 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nesplnila podmínky účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce stanovené v § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění, se může přihlásit u příslušné ~~okresní územní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení k účasti na důchodovém pojištění za tento rok,⁴¹⁾ a to v den, ve kterém podává podle zvláštního zákona opravný přehled⁴⁰⁾

(3) Po uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 1 a 2 pro podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění nelze tuto přihlášku podat.

39) § 15 odst. 1 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

41) § 10 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

40) § 15 odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 305/2008 Sb.

* * * * *

§ 48d

(1) Osoba uvedená v § 10a odst. 1 může hlášení podle § 48 odst. 1 písm. a) a přihlášku podle § 48b odst. 2 na předepsaných tiskopisech vydaných Ministerstvem průmyslu a obchodu učinit u živnostenského úřadu; povinnost učinit tato hlášení u příslušné ~~okresní územní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení se v tomto případě považuje za splněnou. Osoba samostatně výdělečně činná může hlášení podle § 48 odst. 1 písm. a) nebo b) učinit České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím orgánu Finanční správy České republiky společně s oznámením o vstupu do paušálního režimu nebo s oznámením o ukončení paušálního režimu; povinnost učinit tato hlášení u příslušné ~~okresní územní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení se v tomto případě považuje za splněnou.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná není povinna dokládat důvody, pro které je samostatná výdělečná činnost považována za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud Česká správa sociálního zabezpečení údaj o těchto důvodech vede ve své evidenci nebo má možnost si tento údaj obstarat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup; Česká správa sociálního zabezpečení je povinna tyto důvody zveřejnit.

* * * * *

§ 52

(1) Přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění podle § 6 zákona o důchodovém pojištění se podávají na předepsaných tiskopisech.

(2) Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění může podat kdykoliv odhlášku z účasti na důchodovém pojištění; účast na důchodovém pojištění zaniká ke dni podání odhlášky z účasti na důchodovém pojištění nebo ke dni v budoucnu, pokud je tento den v odhlášce uveden; pokud občan nezaplatil pojistné na důchodové pojištění za období přede dnem podání odhlášky, může se odhlásit i zpětně za toto období nebo jeho část. Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění podle § 6 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je povinen podat odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, přestaly-li být splněny podmínky pro tuto účast, a to do osmi dnů; pokud tento občan nepodá v této lhůtě odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, považuje se za osobu účastnou důchodového pojištění osob dobrovolně účastných důchodového pojištění podle § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, pokud již neuplynula lhůta uvedená v tomto ustanovení. Odhláška musí mít písemnou formu.

(3) Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení změnu údajů uvedených na přihlášce k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění a na výzvu ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení sdělit skutečnosti rozhodné pro provádění tohoto pojištění, a to do 8 dnů ode dne této změny nebo ode dne doručení této výzvy.

§ 53

(1) Příjemce dávky důchodového pojištění, který byl orgánem sociálního zabezpečení podle § 12 vyzván, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku důchodového pojištění, její výši nebo výplatu, je povinen výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, nestanovil-li orgán sociálního zabezpečení lhůtu delší.

(2) Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněné nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku, který byl vyzván orgánem sociálního zabezpečení podle § 12, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, je povinen této výzvě vyhovět. Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněné nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku jsou dále povinni na výzvu orgánu sociálního zabezpečení pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti předložit lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které mají, a sdělit údaje o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech, předchozích výdělečných činnostech a o změnách ve sdělených skutečnostech, k nimž došlo od předchozího posouzení poklesu pracovní schopnosti, a to ve lhůtě uvedené v odstavci 1.

(3) Při nesplnění povinností uvedených v odstavcích 1 a 2 může být výplata důchodu z důchodového pojištění zastavena, jestliže příjemce dávky byl ve výzvě na tento následek upozorněn. Výplata důchodu se uvolní, jakmile budou tyto povinnosti splněny.

(4) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení je v případě sporu o to, která osoba pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu z důvodu výchovy dítěte osobně pečovala o dítě v největším rozsahu, oprávněna vyzvat osobu, které byla nebo má být zvýšena procentní výměra starobního důchodu za vychované dítě, aby poskytla potřebnou součinnost ke zjištění osoby osobně pečující o dítě v největším rozsahu, zejména aby poskytla potřebná

vysvětlení, doložila rozhodné skutečnosti nebo sdělila, že souhlasí s tím, že o dítě osobně pečovala v největším rozsahu jiná osoba; tato osoba je povinna výzvě vyhovět ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 15 dnů ode dne obdržení výzvy. Neposkytne-li tato osoba součinnost podle věty první, může být procentní výměra starobního důchodu snížena o částku odpovídající zvýšení za výchovu dítěte, pokud byla ve výzvě na tento následek upozorněna.

ČÁST PÁTÁ

PŘESTUPKY

§ 54

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) se bez vážného důvodu nedostaví na výzvu orgánu sociálního zabezpečení na příslušnou ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení nebo na místo určené touto správou v určeném termínu podle § 12 písm. e),
- b) nesdělí svému zaměstnavateli na jeho výzvu skutečnosti uvedené v § 51 odst. 2,
- c) jako osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění na výzvu ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení nesdělí ve stanovené lhůtě skutečnosti uvedené v § 52 odst. 3,
- d) poruší jako přizvaná osoba povinnost mlčenlivosti podle § 121, nebo
- e) poruší povinnost mlčenlivosti podle § 14 odst. 1 věty druhé, § 122 nebo § 122a.

(2) Fyzická osoba se jako osoba samostatně výdělečně činná dopustí přestupku tím, že

- a) se bez vážného důvodu nedostaví na výzvu orgánu sociálního zabezpečení na příslušnou ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení nebo na místo určené touto správou v určeném termínu podle § 12 písm. d),
- b) nesplní ve stanovené lhůtě povinnost uloženou opatřením k nápravě vydaným podle § 15 odst. 1, nebo
- c) neoznámí příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě nebo stanoveným způsobem skutečnosti uvedené v § 48.

(3) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako zaměstnavatel dopustí přestupku tím, že

- a) neposkytne orgánu sociálního zabezpečení na jeho výzvu pomoc ve stanovené lhůtě nebo nepodá bezplatné sdělení pro potřeby uvedené v § 11 odst. 1,
- b) se bez vážného důvodu nedostaví na výzvu orgánu sociálního zabezpečení na příslušnou ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení nebo na místo určené touto správou v určeném termínu podle § 12 písm. d),
- c) nesplní ve stanovené lhůtě povinnost uloženou opatřením k nápravě vydaným podle § 15

odst. 1,

- d) v rozporu s § 35a odst. 3 nepodá na výzvu orgánu sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě a stanoveným způsobem hlášení nebo nepředloží záznam o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávku a jeho trvání nebo pro výši a výplatu dávky,
- e) neprovádí úschovu dokladů uvedených v § 35a odst. 4 po předepsanou dobu,
- f) nezajistí úschovu dokladů zaměstnavatele podle § 35a odst. 5,
- g) nevede řádně evidenci údajů uvedených v § 36a odst. 2 a v § 37 odst. 1 až 4 nebo nepředloží příslušnému orgánu sociálního zabezpečení stejnopis potvrzení podle § 37 odst. 3 a 4,
- h) nevydá občanu na jeho žádost ve stanovené lhůtě ani po písemném upozornění orgánu sociálního zabezpečení potvrzení podle § 37 odst. 2 až 4 nebo 9 nebo podle § 40 nebo § 42,
- i) nevede evidenci údajů uvedených v § 37 odst. 9 nebo tyto údaje nepředkládá ve lhůtě stanovené v § 39a odst. 1 České správě sociálního zabezpečení podle § 39a odst. 5,
- j) nevede evidenční list důchodového pojištění podle § 38, nevyhotovuje jej stanoveným způsobem nebo jej ve lhůtě stanovené v § 39 a způsobem stanoveným v § 39 nepředkládá příslušnému orgánu sociálního zabezpečení anebo nesplní povinnost uvést důvod postupu podle § 39 odst. 7 části věty první za středníkem,
- k) nevydá orgánu sociálního zabezpečení na jeho žádost ve stanovené lhůtě potvrzení podle § 40, 42 nebo nesdělí písemně údaje podle § 83 odst. 2,
- l) nepodá příslušnému orgánu sociálního zabezpečení hlášení podle § 41 stanoveným způsobem nebo ve stanovené lhůtě,
- m) nepředloží příslušnému orgánu sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě potvrzení podle § 37a odst. 1, nebo
- n) nevydá občanu na jeho žádost ve stanovené lhůtě ani po písemném upozornění orgánu sociálního zabezpečení stejnopis potvrzení podle § 37a odst. 2.

(4) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako držitel dokladů dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní na výzvu orgánu sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě povinnost týkající se výpisu, opisu nebo kopie dokladů zaměstnavatele nebo potvrzení shody podle § 35a odst. 6, nebo
- b) v rozporu s § 35a odst. 7 nesplní oznamovací povinnost nebo na vlastní náklady nezajistí uložení dokladů zaměstnavatele u jiného držitele dokladů.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel zdravotních služeb dopustí přestupku tím, že

- a) neprovede na žádost vyšetření zdravotního stavu podle § 16 odst. 1 písm. a) nebo je neprovede ve lhůtě uvedené v § 16 odst. 3,

- b) nezpracuje na žádost lékařské podklady podle § 16 odst. 1 písm. b) nebo § 16 odst. 3 nebo je nezpracuje ve lhůtě uvedené v § 16 odst. 3,
- c) nesdělí na žádost informace podle § 16 odst. 2 písm. a) nebo je nesdělí ve lhůtě uvedené v § 16 odst. 3,
- d) neumožní na žádost nahlížení do zdravotnické dokumentace nebo nezapůjčí zdravotnickou dokumentaci podle § 16 odst. 2 písm. b) nebo tak neučiní ve lhůtě uvedené v § 16 odst. 3,
- e) neposkytne poživateli důchodu součinnost podle § 116d odst. 2,
- f) nepřeveze po dobu hospitalizace poživatele důchodu vyplacený důchod nebo jej nepředá poživateli bezprostředně po jeho obdržení podle § 116d odst. 3 písm. a),
- g) neuloží přijatý důchod nebo jeho část podle § 116d odst. 3 písm. b),
- h) nevyúčtuje písemně částky přijatého důchodu na žádost poživatele důchodu podle § 116d odst. 3 písm. c), nebo
- i) neoznámí provozovně držitele poštovní licence ve stanovené lhůtě ukončení pobytu poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nebo jí neprodleně nevrátí částky důchodu přijaté po úmrtí poživatele důchodu podle § 116d odst. 3 písm. d).

(6) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c) nebo odstavce 2,
- b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3 písm. a), d), h), k), l) nebo n), odstavce 4 písm. a) nebo odstavce 5 písm. e) až i),
- c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. d), odstavce 3 písm. b) a c) nebo odstavce 5 písm. a) až d),
- d) 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. e), nebo
- e) 300 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3 písm. e) až g), i), j) a m) nebo odstavce 4 písm. b).

§ 54a

(1) Promlčecí doba činí 3 roky; jde-li o přestupek, za který je stanovena pokuta, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, činí promlčecí doba 5 let. Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání;

jde-li o přestupek, za který je stanovena pokuta, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 7 let od jeho spáchání.

(2) Přestupky podle tohoto zákona projednávají v oborech své působnosti orgány sociálního zabezpečení uvedené v § 3 odst. 3 písm. c) až f).

(3) Místní příslušnost ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení v řízení o přestupku se řídí

- a) podle § 7 odst. 1 písm. c) a d), jde-li o přestupek spáchaný zaměstnavatelem,
- b) podle § 7 odst. 1 písm. e), jde-li o přestupek spáchaný osobou samostatně výdělečně činnou v souvislosti s výkonem samostatné výdělečné činnosti,
- c) podle § 7 odst. 1 písm. h), jde-li o přestupek spáchaný držitelem dokladů,
- d) podle § 7 odst. 1 písm. b), jde-li o přestupek spáchaný fyzickou osobou,
- e) sídlem poskytovatele zdravotních služeb, jde-li o přestupek spáchaný poskytovatelem zdravotních služeb.

(4) Správní orgán, aniž zahájí řízení, věc usnesením odloží též tehdy, jestliže již samotné zjištění skutku a upozornění osoby podezřelé ze spáchání přestupku postačí k její nápravě, nebo je-li ze zjištěných skutečností zjevné, že škodlivý následek způsobený činem byl osobou podezřelou ze spáchání přestupku v mezidobí již napraven a samo odstranění tohoto následku vedlo k nápravě této osoby.

(5) Účastníkem řízení o přestupku není poškozený.

(6) Pokutu vybírá a vymáhá orgán sociálního zabezpečení, který ji uložil.

* * * * *

§ 56

Přerušení a zastavení řízení

(1) Jestliže se občan v řízení o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou nepodrobil vyšetření zdravotního stavu anebo nepředložil nálezy ošetřujících lékařů, které má, nebo nesdělil anebo nedoložil další údaje, které jsou potřebné pro vypracování posudku pro účely řízení o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou, ačkoliv k tomu byl vyzván, může být řízení přerušeno až do doby, kdy se občan tomuto vyšetření podrobí nebo kdy předloží tyto nálezy anebo sdělí či doloží požadované údaje, pokud byl občan ve výzvě na tento následek upozorněn. Trvalo-li přerušení řízení podle předchozí věty aspoň 12 měsíců, lze řízení zastavit.

(2) Řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou se přerušuje dnem zahájení řízení o přiznání invalidního důchodu posuzovanému občanu. ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení pokračuje v řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou, pokud v řízení o přiznání invalidního důchodu byl vydán posudek, že občan není invalidní.

* * * * *

§ 60

Povinnosti osob zdravotně znevýhodněných

Osoba zdravotně znevýhodněná je povinna se na výzvu ~~okresní~~ **územní** správy

sociálního zabezpečení podrobit vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření podle § 16a odst. 4 písm. a) nebo b). Pokud osoba zdravotně znevýhodněná nesplní tuto povinnost, přestává být ode dne uvedeného v rozhodnutí ~~okresní územní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení (§ 59 odst. 2) osobou zdravotně znevýhodněnou; podmínkou vydání tohoto rozhodnutí je, že osoba zdravotně znevýhodněná byla ve výzvě podle věty první na tento následek upozorněna.

* * * * *

§ 82

Podávání žádosti o dávky důchodového pojištění

(1) Žádosti o přiznání dávky důchodového pojištění sepisuje s občany ~~okresní-územní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení příslušná podle § 7 odst. 1 písm. b) na předepsaných tiskopisech.

(2) Za občany, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemohou sami podávat žádost o dávku důchodového pojištění, mohou s jejich souhlasem a na základě potvrzení lékaře o zdravotním stavu těchto občanů podat tuto žádost jejich rodinní příslušníci.

(3) Žádost o dávku důchodového pojištění, na niž vznikl nárok během výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby nebo výkonu zabezpečovací detence, sepisuje s občany na předepsaných tiskopisech věznice nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence; věznice nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence předkládají žádost do 8 dnů ode dne sepsání ~~okresní územní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení podle § 7 odst. 1 písm. b).

(4) Žádost lze podat nejdříve 4 měsíce přede dnem, od kterého občan žádá dávku důchodového pojištění přiznat.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí obdobně, žádá-li občan o změnu výše invalidního důchodu v důsledku změny stupně invalidity.

§ 83

(1) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení je povinna sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když má za to, že občan nesplňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení je povinna občana při sepisování žádosti o dávku důchodového pojištění informovat o výši nákladů na výplatu dávky v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence; tato povinnost neplatí v případě uvedeném v § 64 odst. 5 větě druhé zákona o důchodovém pojištění. Věta první a druhá platí obdobně pro věznici a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, pokud jsou podle § 82 odst. 3 příslušné k sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen do 8 dnů ode dne, kdy obdržel výzvu ~~okresní územní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení sepisující žádost o dávku důchodového pojištění, sdělit písemně této správě, zda

a) provádí z příjmu žadatele o dávku důchodového pojištění srážky na základě nařízeného

soudního nebo správního výkonu rozhodnutí, konkursu nebo dohody o srážkách z příjmu uzavřené podle občanského zákoníku, označení toho, kdo toto rozhodnutí vydal, a číslo jednací tohoto rozhodnutí, a jde-li o srážky na výživné, zda se jedná o běžné nebo dlužné výživné a jaká je jeho výše,

- b) trvá pracovněprávní vztah žadatele o starobní důchod ke dni, od něhož občan žádá o přiznání tohoto důchodu, a na jakou dobu byl tento vztah sjednán, je-li podmínkou výplaty starobního důchodu sjednání pracovněprávního vztahu na dobu určitou,
- c) vyplácí náhradu mzdy, platu nebo odměny nebo snížený plat (sníženou odměnu) v době prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény a datum vzniku této neschopnosti nebo datum, od něhož byla nařízena karanténa.

(3) V žádosti o dávku důchodového pojištění může občan požádat, aby se doby uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a) až k) zákona o důchodovém pojištění považovaly podle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění za vyloučené doby. V žádosti podle věty první se uvádí, kterých dob a kterých kalendářních roků se má postup podle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění týkat.

(4) V žádosti o přiznání starobního důchodu je občan povinen uvést, zda žádá o zvýšení procentní výměry starobního důchodu z důvodu výchovy dítěte podle § 34a zákona o důchodovém pojištění.

(5) V žádosti o přiznání starobního důchodu je občan povinen uvést, zda byl nebo nebyl v období let 2013 až 2015 účasten důchodového spoření.

* * * * *

§ 85

Prokazování některých dob

(1) V řízení ve věcech důchodového pojištění se prokazují

- a) doba vojenské služby potvrzením vydaným příslušným vojenským orgánem,
- b) doba odbojové činnosti a polní služby potvrzením vydaným příslušným vojenským orgánem,
- c) doba pobytu v cizině, po kterou žena doprovázela svého manžela, který působil jako zaměstnanec v zahraničí nebo expert v zahraničí, potvrzením zaměstnavatele, který vyslal manžela ženy do zahraničí,
- d) doba výkonu civilní služby potvrzením orgánu státní správy, který vydal povolávací příkaz k nastoupení civilní služby,
- e) doba nezaměstnanosti před 1. lednem 1996 potvrzením orgánu státní správy, který občana vedl jako uchazeče o zaměstnání,
- f) doba studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách v cizině rozhodnutím

Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že studium na těchto školách je postaveno na roveň studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách v České republice,

- g) doba studia na zahraničních vysokých školách, uskutečňovaného na území České republiky, rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že uvedené studium je pro účely důchodového pojištění postaveno na roveň studia na vysokých školách v České republice,
- h) doba studia ve vysokoškolském studijním programu zahraniční vysoké školy, uskutečňovaném na území České republiky tuzemskou právnickou osobou na základě její dohody s danou zahraniční vysokou školou, rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že uvedené studium je pro účely důchodového pojištění postaveno na roveň studia na vysokých školách v České republice.

(2) Doby péče uvedené v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. a) bodech 11 a 12 se prokazují rozhodnutím ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení o době a rozsahu této péče. Návrh na zahájení řízení podle předchozí věty se podává na předepsaném tiskopisu; tento návrh lze podat nejdříve po skončení uvedené péče nebo v době jejího trvání v souvislosti s podáním žádosti o přiznání důchodu. Návrh na zahájení řízení podle věty první může podat i pozůstalý, který uplatňuje nárok na vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod po občanu, který pečoval o osoby uvedené v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. a) bodu 11 nebo 12. ~~Okresní Územní~~ správa sociálního zabezpečení předkládá České správě sociálního zabezpečení stejnopis rozhodnutí uvedeného ve větě první, a to do 8 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(3) Výchovu dítěte a péči o dítě do 4 let věku v období před 1. červencem 2007 dokládá žena, která z důvodu výchovy dítěte uplatňuje nárok na nižší důchodový věk a žádá o zápočet doby péče o takové dítě, svým čestným prohlášením a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti, a to při uplatnění žádosti o důchod; rodný list se nepředkládá, lze-li údaj o vztahu k dítěti zjistit z informačního systému veřejné správy.

(4) Doba péče o dítě do 4 let věku po 30. červnu 2007 se dokládá čestným prohlášením při uplatnění žádosti o důchod a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti; rodný list se nepředkládá, lze-li údaj o vztahu k dítěti zjistit z informačního systému veřejné správy. Čestné prohlášení se podává na předepsaném tiskopise. V čestném prohlášení se uvádí

- a) jméno, popřípadě jména a příjmení dítěte^(60c) a jeho rodné číslo,
- b) jméno, popřípadě jména a příjmení a rodné číslo osoby, na jejíž osobní péči bylo dítě převážně odkázáno, a její vztah k dítěti,
- c) jméno, popřípadě jména a příjmení druhého rodiče dítěte, je-li znám, a jeho rodné číslo,
- d) doba a rozsah péče o dítě,
- e) sdělení, zda ve stejné době o dítě pečovala i jiná osoba, a v kladném případě jméno, popřípadě jména a příjmení a rodné číslo této osoby, její vztah k dítěti a doba a rozsah péče této jiné osoby o dítě.

(5) K prokázání doby pojištění lze použít čestného prohlášení nejméně 2 svědků

a žadatele o důchod nebo o úpravu důchodu, nelze-li tuto dobu prokázat jinak.

(6) Rozhodnutí ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení podle ~~§ 6 odst. 4~~ § 6 odst. 3 písm. a) bodu 12 se považuje za podklad pro rozhodnutí orgánu příslušného rozhodovat o dávce důchodového pojištění, jestliže bylo vydáno po podání žádosti o tuto dávku; toto rozhodnutí se účastníku řízení nedoručuje a je obsaženo v rozhodnutí o dávce důchodového pojištění.

60c) § 20 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 152/2007 Sb.

* * * * *

§ 87

Podkladové rozhodnutí

Rozhodnutí ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení podle ~~§ 6 odst. 4~~ § 6 odst. 3 písm. a) bodů 1, 3, 11, 12 a 17 a rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 9 odst. 1 podle § 38 odst. 5 věty čtvrté se považují za podklad pro rozhodnutí orgánu příslušného rozhodovat o dávce důchodového pojištění, jestliže bylo vydáno po podání žádosti o tuto dávku. Rozhodnutí uvedené ve větě první je obsaženo v rozhodnutí o dávce důchodového pojištění.

§ 88

Námítky

(1) Proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f) ve věcech důchodového pojištění lze jako řádný opravný prostředek podat písemné námítky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení.

(2) Požádá-li účastník řízení před uplynutím lhůty k podání námitek o předložení podkladů pro výpočet důchodu nebo pro vyčíslení přeplatku, který je povinen uhradit, počíná běžet nová lhůta k podání námitek ode dne, kdy mu byly tyto podklady doručeny.

(3) Námítky se podávají orgánu sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal. Námítky musí obsahovat stejné náležitosti jako odvolání podané podle § 82 správního řádu.

(4) Orgán sociálního zabezpečení rozhodne o námítkách ve lhůtách stanovených podle § 71 správního řádu; tyto lhůty počínají běžet dnem doručení námitek orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k rozhodnutí o námítkách. Závisí-li rozhodnutí o námítkách na posouzení zdravotního stavu (§ 8 odst. 9), prodlužují se lhůty podle věty první o 60 dnů. Orgán sociálního zabezpečení přezkoumává rozhodnutí, proti němuž byly podány námítky, v plném rozsahu; není přitom vázán podanými námítkami.

(5) Námítky nemají odkladný účinek, s výjimkou námitek podaných proti rozhodnutím vydaným podle § 116 odst. 2 věty druhé, § 118a odst. 1 až 3, § 118b a 118c a § 64 odst. 6 a 7 zákona o důchodovém pojištění.

(6) Námítky nelze podat proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o námítkách nebo o odvolání.

(7) Řízení o námitkách musí být vedeno odděleně od rozhodování orgánu sociálního zabezpečení v prvním stupni; nemohou se na něm podílet ani v něm rozhodovat osoby, které se účastnily řízení o vydání napadeného rozhodnutí.

(8) Není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí, a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v § 97 odst. 2 a § 100 odst. 2 správního řádu neplynou, a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.

(9) Námitky lze podat též u kterékoliv ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, pokud rozhodnutí vydala Česká správa sociálního zabezpečení; účinky podání námitek jsou zachovány, byly-li podány ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení ve lhůtě podle odstavce 1. ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení je povinna námitky neprodleně postoupit České správě sociálního zabezpečení.

(3) Rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f) ve věcech důchodového pojištění, které není v právní moci, je předběžně vykonatelné, s výjimkou rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, které mají odkladný účinek.

(4) Proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f) ve věcech důchodového pojištění včetně rozhodnutí o námitkách se odvolání ani rozklad nepouští.

* * * * *

HLAVA ČTVRTÁ

Řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

§ 104b

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení se řídí místem útvaru zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd, popřípadě sídlem zaměstnavatele, pokud není dále stanoveno jinak. Je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, řídí se místní příslušnost ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby.

(2) Místní příslušnost ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení se řídí

- a) sídlem zaměstnavatele nebo sídlem nižší složky zaměstnavatele, jestliže se řízení týká této nižší složky, pokud je předmětem řízení rozhodování o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení,
- b) místem trvalého pobytu osoby samostatně výdělečně činné, pokud je předmětem řízení rozhodování o pojistném osoby samostatně výdělečně činné, o penále a o přestupku osoby samostatně výdělečně činné, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České

republiky, a nemá-li osoba samostatně výdělečně činná hlášený ani trvalý pobyt v České republice a její místo trvalého pobytu je v cizině, místem výkonu samostatné výdělečné činnosti na území České republiky; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná ~~okresní~~ **oblastní** správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení fyzické osoby převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti,

- c) místní příslušností ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení pro provádění nemocenského pojištění delegované rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení podle § 83 odst. 6 zákona o nemocenském pojištění.

§ 104c

Rozhodování

(1) O pojistném, zálohách na pojistné, penále a o přírážce k pojistnému na sociální zabezpečení rozhoduje ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení formou platebního výměru, s výjimkou rozhodování o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, zrušení pravděpodobné výše pojistného, vrácení přeplatku na pojistném, přeplatku na zálohách na pojistné a o snížení záloh na pojistné. Platební výměr musí obsahovat též označení zaměstnavatele, kterému se pojistné, penále nebo přírážka k pojistnému na sociální zabezpečení předepisuje, a poučení o vykonatelnosti. Platební výměr na pojistné nebo na zálohy na pojistné musí obsahovat též poučení o povinnosti platit penále.

(2) Ustanovení správního řádu o zahájení řízení z moci úřední^{22c)} se na vydání platebního výměru nepoužijí.

* * * * *

§ 104g

Výkaz nedoplatků

(1) Dlužné částky na pojistném a penále může ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků. Výkaz nedoplatků musí obsahovat

- a) označení zaměstnavatele, kterému se nedoplatky vykazují,
- b) výši nedoplatků podle stavu účtu zaměstnavatele k určitému dni vycházející z údajů vykázaných zaměstnavatelem, popřípadě též z částek, které mu byly platebním výměrem předepsány, z penále vypočteného k tomuto dni a z příslušenství, jímž jsou náklady na vymáhání pojistného po odečtení vykonaných plateb,
- c) den, ke kterému byla výše nedoplatků zjištěna,
- d) poučení o vykonatelnosti,
- e) poučení o námitkách,
- f) označení ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, která výkaz nedoplatků vydala, a datum vyhotovení; výkaz nedoplatků musí být opatřen úředním razítkem a podepsán s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby.

(2) Výkaz nedoplatků je vykonatelný dnem vyhotovení. Výkaz nedoplatků se doručuje stejným způsobem jako platební výměr.

(3) Proti výkazu nedoplatků lze ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení, která výkaz nedoplatků vydala, podat do 8 dnů od doručení písemné námitky, pokud zaměstnavatel nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší; důvod podání námitek je zaměstnavatel povinen v námitkách uvést. Námitky nemají odkladný účinek.

(4) Na základě námitek ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení do 30 dnů od jejich doručení vydá rozhodnutí, kterým výkaz nedoplatků buď potvrdí, byla-li výše nedoplatků stanovena správně, nebo zruší. Pokud ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení nerozhodne o námitkách ve lhůtě uvedené ve větě první, pozbývá výkaz nedoplatků platnost.

(5) Na řízení o vydání výkazu nedoplatků se nevztahuje správní řád.

* * * * *

§ 104ch

Prominutí penále

(1) Ministerstvo a v oboru své působnosti také Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti mohou zcela nebo částečně prominout z důvodu odstranění tvrdosti penále.

(2) Ministerstvo může vyhláškou zmocnit k provádění svého oprávnění uvedeného v odstavci 1 Českou správu sociálního zabezpečení nebo ~~okresní územní~~ správu sociálního zabezpečení. V tomto zmocnění vymezí bližší podmínky, zejména okruh důvodů a výši penále, která z těchto důvodů může být prominuta.

(3) Byla-li žádost o prominutí penále zamítnuta, lze novou žádost podat nejdříve po 60 dnech ode dne doručení zamítavého rozhodnutí. V této nové žádosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní. Při opakování již odmítnutých důvodů bude nová žádost bez posouzení odložena. O odložení musí být žadatel vyrozuměn.

(4) Rozhodnutí o žádosti o prominutí penále nemusí obsahovat odůvodnění a opravné prostředky proti němu se nepřipouštějí. Na řízení o prominutí penále se nevztahuje správní řád.

§ 104i

Zástavní právo

(1) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení může k zajištění vykonatelné pohledávky na pojistném, penále nebo pokutě zřídit rozhodnutím zástavní právo k majetku plátce pojistného, který má dluh na pojistném, penále nebo pokutě (dále jen "dlužník"), za podmínek stanovených občanským zákoníkem, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Při rozhodování o zřízení zástavního práva se postupuje podle správního řádu s těmito odchylkami:

- a) zahájení řízení se dlužníku neoznamuje,
- b) řízení se zahajuje z moci úřední a je zahájeno dnem, kdy ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení učinila v řízení první úkon,
- c) odvolání proti rozhodnutí o zřízení zástavního práva nemá odkladný účinek.

(3) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení je oprávněna vyžadovat od dlužníka doklady o vlastnictví věcí; v žádosti přitom uvede, pro jaké účely tyto doklady vyžaduje. Ke zjištění předmětu zástavy jsou pověřeni zaměstnanci ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení oprávněni vstupovat do provozních objektů a jiných prostor vlastněných nebo užívaných dlužníkem a vyžadovat od dlužníka předložení dokladů o vlastnictví jimi určených věcí. Dlužník je povinen ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení a pověřeným zaměstnancům ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení na vyžádání poskytnout ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 3 dny, doklady o jím vlastněných věcech a umožnit vstup podle věty druhé; za nesplnění těchto povinností může ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení uložit dlužníku pořádkovou pokutu až do výše 20 000 Kč.

(4) Zástavní právo vzniká dnem doručení rozhodnutí o zřízení zástavního práva dlužníkovi. Zástavní právo k nemovité věci evidované v katastru nemovitostí, jakož i k dalším věcem, o kterých jsou vedeny veřejné registry, vzniká dnem doručení rozhodnutí o zřízení zástavního práva příslušnému katastrálnímu úřadu, který vede katastr nemovitostí, popřípadě tomu, kdo vede veřejný registr.

(5) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení je oprávněna rozhodnout o zřízení zástavního práva k majetku vlastníka, odlišného od dlužníka, na základě písemného souhlasu vlastníka s úředně ověřeným podpisem.

(6) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení zašle rozhodnutí o zřízení zástavního práva k záznamu v Rejstříku zástav vedeného Notářskou komorou České republiky v rozsahu stanoveném občanským zákoníkem; záznam provede Notářská komora České republiky bezúplatně.

(7) Zástavní právo zřízené rozhodnutím ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení zaniká rovněž dnem právní moci rozhodnutí, kterým ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení ruší zástavní právo, nebo zrušením rozhodnutí, kterým bylo zástavní právo zřízeno. O zániku zástavního práva z důvodů stanovených občanským zákoníkem vyrozumí ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení plátce pojistného a vlastníka zástavy.

* * * * *

§ 107

Rozhoduje-li orgán sociálního zabezpečení na základě posudku lékaře ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení nebo posudkové komise ministerstva, kterým byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení, vyznačí na rozhodnutí dobu jeho platnosti; to neplatí, jde-li o důchody podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem.

* * * * *

§ 109

Pokud tento zákon nestanoví jinak, jsou k rozhodování příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení. ~~Okresní~~ **Územní** správy sociálního zabezpečení jsou příslušné k rozhodování též ve sporech o vznik účasti na důchodovém pojištění.

HLAVA ŠESTÁ

Řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil

§ 110

Žádost o dávku

(1) Příslušník Policie České republiky nebo Hasičského záchranného sboru České republiky podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; pozůstalý po příslušníku Policie České republiky nebo Hasičského záchranného sboru České republiky podává žádost o tuto dávku u útvaru, v němž zemřelý konal naposledy službu. Příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Generální inspekce bezpečnostních sborů. Příslušník Bezpečnostní informační služby a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Bezpečnostní informační služby. Příslušník Úřadu pro zahraniční styky a informace a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Úřadu pro zahraniční styky a informace. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra nebo u útvaru Policie České republiky anebo u Hasičského záchranného sboru České republiky příslušného podle místa trvalého pobytu oprávněného, který přijímá žádosti o dávky podle věty první.

(2) Příslušník Vězeňské služby podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; to platí též, jestliže žádost o tuto dávku podává pozůstalý po příslušníku Vězeňské služby. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva spravedlnosti.

(3) Voják z povolání podává žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva obrany; to platí také tehdy, jestliže žádost o dávku důchodového pojištění podává občan, který byl vojákem z povolání, nebo jiný oprávněný, jestliže k rozhodnutí o dávce je příslušný orgán sociálního zabezpečení Ministerstva obrany.

(4) Útvary a orgány, které jsou příslušné podle odstavců 1 až 3, jsou povinny sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když mají za to, že občan nesplňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění, nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Žádost se sepisuje na tiskopisech vydaných orgány uvedenými v § 9 odst. 1; ustanovení § 83 odst. 4 platí obdobně. Ustanovení § 83 odst. 1 věty třetí platí pro útvary a orgány uvedené ve větě první obdobně. Útvary a orgány uvedené v odstavcích 1 a 2, které sepsaly žádost o dávku důchodového pojištění, předávají neprodleně tuto žádost příslušnému orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra nebo Ministerstva spravedlnosti.

(5) Občané, kteří podávají žádost o důchod starobní nebo invalidní u orgánů uvedených v odstavcích 1 až 3 a v době podání této žádosti nejsou ve služebním poměru, přikládají k žádosti o tento důchod potvrzení zaměstnavatele, k němuž jsou ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění, o trvání tohoto vztahu, dni jeho skončení a o tom, zda jsou v dočasné pracovní neschopnosti nebo jim byla nařízena karanténa; zaměstnavatel je povinen na žádost občana toto potvrzení vydat. Ustanovení předchozí věty platí obdobně pro ~~okresní územní~~ správu sociálního zabezpečení, vykonává-li občan samostatnou výdělečnou činnost.

§ 112

(1) Pro řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil platí obdobně ustanovení hlavy druhé a páté, s výjimkou s výjimkou § 82, § 83 odst. 1 věty první a druhé, § 83 odst. 2, § 88 odst. 9 a § 109.

(2) Ustanovení ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3** písm. s) platí obdobně pro orgány sociálního zabezpečení uvedené v § 9.

* * * * *

§ 119

Určení místní příslušnosti v některých případech

(1) V případech, kdy osoba samostatně výdělečně činná nemá místo trvalého pobytu na území České republiky, se místní příslušnost ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení řídí místem výkonu samostatné výdělečné činnosti; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení osoby samostatně výdělečně činné převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti.

(2) Nelze-li místní příslušnost ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení určit podle tohoto zákona, stanoví Česká správa sociálního zabezpečení ~~okresní územní~~ správu sociálního zabezpečení, která bude plnit úkoly stanovené v ~~§ 6 odst. 4~~ **§ 6 odst. 3**.

* * * * *

§ 121

Fyzické osoby přizvané k jednání posudkových komisí ministerstva, jde-li o posuzování podle § 4 odst. 2, nebo k jednání České správy sociálního zabezpečení, jde-li o posuzování podle § 8 odst. 9 věty první a druhé, anebo k jednání ~~okresních územních~~ správ sociálního zabezpečení, jde-li o posuzování podle § 8 odst. 1, jsou povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v souvislosti s tímto jednáním dozvěděly.

* * * * *

§ 123a

(1) Jestliže dluh na pojistném a penále ve svém úhrnu nepřesáhne částku 100 Kč

a) k 31. prosinci kalendářního roku, jde-li o zaměstnavatele, nebo

b) ke dni podání přehledu o příjmech a výdajích podle zvláštního zákona,⁶⁸⁾ jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou,

odepíše se takový dluh k tíži příslušného orgánu sociálního zabezpečení.

(2) Jestliže při kontrole placení pojistného provedené příslušnou ~~okresní~~ územní správou sociálního zabezpečení u zaměstnavatele je zjištěn dluh na pojistném a penále nepřesahující ve svém úhrnu částku 100 Kč, dlužné pojistné a penále se nepředepíše.

68) § 15 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

* * * * *

ČÁST DEVÁTÁ

ŘÍZENÍ A POVINNOSTI VE VĚCECH DOROVNÁVACÍHO PŘÍDAVKU NĚKTERÝM POŽIVATELŮM ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO STAROBNÍHO DŮCHODU

§ 123h

(1) O dorovnávacím přídavku náležejícím podle zákona o důchodovém pojištění⁷⁶⁾ rozhodují orgány sociálního zabezpečení, které vyplácejí starobní důchod, s nímž se má dorovnávací přídavek vyplácet; tyto orgány jsou též příslušné k výplatě dorovnávacího přídavku.

(2) Dorovnávací přídavek se přiznává na základě žádosti, která se podává u orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k přiznání dorovnávacího přídavku. Je-li k rozhodování o dorovnávacím přídavku příslušná Česká správa sociálního zabezpečení, lze žádost o přiznání dorovnávacího přídavku podat též u kterékoliv ~~okresní~~ územní správy sociálního zabezpečení; ~~okresní~~ územní správa sociálního zabezpečení je povinna tuto žádost neprodleně postoupit České správě sociálního zabezpečení. Je-li žádost o přiznání dorovnávacího přídavku zamítnuta pouze z důvodu, že dorovnávací přídavek by ke dni, od něhož je jeho přiznání požadováno, neměl kladnou hodnotu, lze novou žádost o přiznání dorovnávacího přídavku podat, jen je-li v nové žádosti jako den, od něhož má být dorovnávací přídavek přiznán, uveden den 31. ledna některého kalendářního roku po kalendářním roce, do něhož spadal den, od něhož bylo požadováno přiznání dorovnávacího přídavku v předchozí žádosti; tuto novou žádost lze podat nejvýše dvakrát. Je-li v nové žádosti podané podle věty třetí uveden jiný den než den uvedený ve větě třetí, nebo jde-li o třetí a další podání takové žádosti, orgán sociálního zabezpečení řízení o této žádosti zastaví.

(3) Není-li v odstavcích 1 a 2 stanoveno jinak, použijí se pro řízení ve věcech dorovnávacího přídavku přiměřeně ustanovení o řízení ve věcech důchodového pojištění. Ustanovení o řízení ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění se pro věci dorovnávacího přídavku použijí obdobně.

(4) Ministr práce a sociálních věcí a v oboru své působnosti ministři uvedení v § 9 odst. 3 mohou odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění ustanovení § 106a až 106c zákona o důchodovém pojištění; ustanovení § 106 platí přitom obdobně.

* * * * *

ČÁST DESÁTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA PRVNÍ

Přechodná ustanovení

§ 124

~~Okresní~~ **Územní** správy sociálního zabezpečení rozhodují o přerušení zaměstnání nebo pojištění z vážných důvodů a o skončení zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie ze zdravotních a jiných vážných důvodů pro posuzování důchodových nároků podle předpisů platných před 1. říjnem 1988.

* * * * *

Příloha k zákonu č. 582/1991 Sb.

Názvy, sídla a správní obvody územních správ sociálního zabezpečení

1. **Územní správa sociálního zabezpečení pro hlavní město Prahu a Středočeský kraj**
Sídlo: Praha
Správní obvod: správní obvody hlavního města Prahy a Středočeského kraje
2. **Územní správa sociálního zabezpečení pro Jihočeský kraj, Plzeňský kraj a Karlovarský kraj**
Sídlo: Plzeň
Správní obvod: správní obvody Jihočeského kraje, Plzeňského kraje a Karlovarského kraje
3. **Územní správa sociálního zabezpečení pro Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj a Pardubický kraj**

Sídlo: Liberec

Správní obvod: správní obvody Ústeckého kraje, Libereckého kraje, Královéhradeckého kraje a Pardubického kraje

4. Územní správa sociálního zabezpečení pro Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj

Sídlo: Brno

Správní obvod: správní obvody Kraje Vysočina, Jihomoravského kraje a Zlínského kraje

5. Územní správa sociálního zabezpečení pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj

Sídlo: Ostrava

Správní obvod: správní obvody Moravskoslezského kraje a Olomouckého kraje

II. Platné znění částí zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, s vyznačením navrhovaných změn

Změna plátce mzdy

§ 293

(1) Změní-li se po nařízení výkonu rozhodnutí plátce mzdy, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy i na mzdu povinného u nového plátce mzdy. Nový plátce mzdy poté, co mu bylo doručeno rozhodnutí podle § 294 odst. 3, odečítá paušálně stanovenou náhradu nákladů ze sražených částek před jejich vyplacením nebo zasláním.

(2) Za změnu plátce mzdy se považuje i vyplácení dávek podle zvláštního právního předpisu ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení. Pokud nový plátce mzdy obdržel od předchozího plátce mzdy podklady potřebné pro výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, ustanovení § 294 se nepoužije. Ustanovení § 295 se nepoužije.

(3) Povinnost provádět srážky vzniká novému plátcovi mzdy již dnem, kdy se od povinného nebo od dosavadního plátce mzdy dozví, že byl soudem nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného a pro jaké pohledávky; nedozví-li se o těchto okolnostech nový plátce mzdy již dříve, vzniká mu tato povinnost dnem, kdy mu je doručeno usnesení podle § 294 odst. 3. Pořadí, které získala pohledávka oprávněného podle § 280 odst. 3, zůstává jí zachováno i u nového plátce mzdy.

(4) Dochází-li ke změně plátce podle odstavce 2 v průběhu kalendářního měsíce, započte nezabavitelnou částku v plné výši, případně v nižší výši, nedosahuje-li mzda výše nezabavitelné částky, dosavadní plátce mzdy.

(5) Pokud mzda u dosavadního plátce mzdy nedosáhla výše nezabavitelné částky, nový plátce mzdy podle odstavce 2 započte na mzdu (dávky nemocenského pojištění) povinného v kalendářním měsíci částku ve výši rozdílu mezi tím, co započtl dosavadní plátce mzdy v kalendářním měsíci, a nezabavitelnou částkou. Dosavadní plátce mzdy je povinen tyto skutečnosti novému plátcovi mzdy oznámit nejpozději na konci kalendářního měsíce, ve kterém dochází ke změně plátce mzdy.

III. Platné znění části zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s vyznačením navrhovaných změn

Vyměřovací základ

§ 5

(1) Vyměřovacím základem zaměstnance pro pojistné na důchodové pojištění je úhrn příjmů, s výjimkou náhrad výdajů poskytovaných procentem z platové základny představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudců⁷⁴⁾, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů³⁾ a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském pojištění. Zúčtovaným příjmem se pro účely věty první rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance.

(2) Do vyměřovacího základu zaměstnance se z příjmů uvedených v odstavci 1 nezahrnují tyto příjmy:

- a) náhrada škody podle zákoníku práce a právních předpisů upravujících služební poměry,
- b) odstupné a další odstupné, odchodné a odbytné, na která vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů, a odměna při skončení funkčního období, na kterou vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů,
- c) věnostní přídavek horníků⁵⁾,
- d) plnění, které bylo poskytnuto poživateli starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně po uplynutí jednoho roku ode dne skončení zaměstnání,
- e) jednorázová sociální výpomoc poskytnutá zaměstnanci k překlenutí jeho mimořádně obtížných poměrů vzniklých v důsledku živelní pohromy, požáru, ekologické nebo průmyslové havárie nebo jiné mimořádně závažné události.

(3) Mzdové nároky zaměstnanců vyplacené Úřadem práce České republiky - krajskou pobočkou, popřípadě pobočkou pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů se považují za příjmy zúčtované zaměstnavatelem zaměstnanci, a to v rozsahu, ve kterém je zaměstnavatel zaměstnancům nezúčtoval.

(4) Ustanovení odstavce 2 platí přiměřeně i pro určení vyměřovacího základu pracovníka v pracovním poměru uzavřeném podle cizích právních předpisů. Je-li zaměstnanec považován podle zákona o nemocenském pojištění za smluvního zaměstnance^{10c)}, je jeho vyměřovacím základem příjem zúčtovaný mu smluvním zaměstnavatelem (§ 23b odst. 2); je-li smluvnímu zaměstnanci vyplácen příjem prostřednictvím jeho zaměstnavatele, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, považuje se za vyměřovací základ smluvního zaměstnance jeho příjem uhrazený smluvním zaměstnavatelem zahraničnímu zaměstnavateli, který se v případě, že v úhradách

smluvního zaměstnavatele zahraničnímu zaměstnavateli je obsažena i částka za zprostředkování práce smluvního zaměstnance, snižuje nejvýše o 40 %.

(5) Je-li zaměstnanci vyplácen příjem v cizí měně, přepočte se na českou měnu kurzem devizového trhu stanoveným Českou národní bankou, který platí k poslednímu dni kalendářního měsíce, za který se pojistné odvádí. Pro přepočet měn, u nichž Česká národní banka nevyhlašuje tento kurz, se použije kurz této měny obvykle používaný bankami v České republice ke dni uvedenému ve větě první; tyto banky jsou povinny na žádost zaměstnavatele a ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení tento kurz sdělit. Kurz, který zaměstnavatel použil podle věty první a druhé, je povinen vést ve svých záznamech pro stanovení a odvod pojistného.

(6) Do vyměřovacího základu zaměstnance, kterému podle zákoníku práce nepřísluší náhrada mzdy nebo platu za dovolenou v rozsahu, ve kterém mu tato náhrada přísluší podle právních předpisů členského státu Evropské unie, do něhož byl zaměstnanec vyslán⁷⁸⁾, se zahrnuje náhrada mzdy nebo platu za dovolenou ve výši, v jaké by příslušela tato náhrada za dovolenou podle zákoníku práce, i když nebyla zaměstnavatelem zúčtována; je-li náhrada mzdy nebo platu za dovolenou příslušející podle právních předpisů členského státu vyšší než tato náhrada, která by příslušela podle zákoníku práce, zahrnuje se do vyměřovacího základu zaměstnance též rozdíl mezi těmito náhradami, a to v tom kalendářním měsíci, v němž byla výše tohoto rozdílu zjištěna.

74) Zákon č. 236/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3) § 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 62/1983 Sb., o věnostním přídatku horníků, ve znění zákona č. 189/2006 Sb.

10c) § 3 písm. o) zákona č. 187/2006 Sb.

78) § 222a zákoníku práce.

* * * * *

§ 9

(1) Zaměstnavatel odvádí pojistné za jednotlivé kalendářní měsíce. Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od prvního do dvacátého dne následujícího kalendářního měsíce. Pojistné se odvádí na účet příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení.

(2) Zaměstnavatel je povinen ve lhůtě stanovené v odstavci 1 předložit příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu přehled o výši vyměřovacího základu stanoveného podle § 5a a o výši pojistného, které je povinen odvádět, s uvedením čísla účtu, z něhož byla platba pojistného provedena. Zaměstnavatel plní povinnost uvedenou ve větě první zasláním přehledu v elektronické podobě způsobem uvedeným v zákoně o organizaci a provádění sociálního zabezpečení⁷⁷⁾.

(3) Pokud zaměstnavatel nemůže z prokazatelných objektivních technických důvodů splnit povinnost uloženou v odstavci 2 větě první způsobem uvedeným v odstavci 2 větě druhé, může tak učinit v písemné podobě na předepsaném tiskopise zasláním na adresu určenou ~~okresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení; přitom je povinen uvést důvod tohoto postupu. Tato povinnost je splněna i předáním tohoto tiskopisu příslušné ~~okresní-územní~~ správě sociálního zabezpečení. Technické důvody podle věty první se posuzují podle § 61 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění obdobně.

(4) Uplatňuje-li zaměstnavatel slevu na pojistném aspoň za jednoho zaměstnance, je

povinen na tiskopisu podle odstavce 2 uvádět též počet zaměstnanců, za které mu sleva na pojistném náleží, úhrn vyměřovacích základů těchto zaměstnanců, částku slevy na pojistném a úhrn pojistného po snížení o uplatněnou slevu a údaje o jednotlivých zaměstnancích, za které slevu uplatňuje; těmito údaji se rozumí jméno a příjmení, rodné číslo a datum narození, vyměřovací základ zaměstnance ze zaměstnání, na které uplatňuje slevu na pojistném za tohoto zaměstnance, rozsah kratší pracovní nebo služební doby v tomto zaměstnání a důvod podle § 7a odst. 1, pro který zaměstnavatel uplatňuje slevu na pojistném.

77) § 123e odst. 2 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 12

(1) Na právního nástupce zaměstnavatele přechází povinnost platit pojistné za dobu nejvýše 10 roků nazpět ode dne, kdy se stal právním nástupcem. Příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení¹⁸⁾ je povinna na žádost takového právního nástupce vykázat evidovanou výši dlužného pojistného.

(2) Zemře-li osoba samostatně výdělečně činná, může dlužné pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti zaplatit osoba, která uplatňuje nárok na důchod z důchodového pojištění z důvodu úmrtí osoby samostatně výdělečně činné; to platí obdobně pro dlužné pojistné na důchodové pojištění, zemře-li osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění.

(3) Pojistné, které dluží obchodní společnost nebo družstvo, může zaplatit též společník obchodní společnosti anebo člen statutárního orgánu nebo dozorčí rady této společnosti nebo představenstva družstva; to platí též pro osobu, která byla tímto společníkem nebo členem.

18) § 7 písm. c) a d) zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., ve znění zákona České národní rady č. 590/1992 Sb.

§ 13

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na nemocenské pojištění na účet příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení¹⁹⁾, s výjimkou pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti spravovaných správcem daně z příjmů jako paušální veřejná pojistná.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna platit za podmínek dále stanovených buď pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, nebo zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "zálohy na pojistné") a doplatek na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "doplatek na pojistném").

19) § 7 písm. b) zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., ve znění zákona České národní rady č. 590/1992 Sb.

§ 13a

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna platit zálohy na pojistné

- a) za kalendářní měsíc, ve kterém se přihlásila k účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce podle § 10 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, a za kalendářní měsíce následující po tomto měsíci, pokud vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost; povinnost platit zálohy na pojistné na základě této přihlášky trvá naposledy za prosinec kalendářního roku, ve kterém se osoba samostatně výdělečně činná přihlásila k účasti na důchodovém pojištění,
- b) za kalendářní měsíc, který následuje po kalendářním měsíci, ve kterém byl nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok, ve kterém dosáhla daňového základu (§ 5b odst. 1) ve výši zakládající účast na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění, a za kalendářní měsíce následující po tomto měsíci, pokud vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost; povinnost platit zálohy na pojistné na základě dosažení příjmu po odpočtu výdajů trvá naposledy za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok následující po kalendářním roce, ve kterém osoba samostatně výdělečně činná dosáhla příjmu po odpočtu výdajů ve výši zakládající účast na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění, nebo
- c) za kalendářní měsíc, ve kterém vykonává hlavní samostatnou výdělečnou činnost.

(2) Pokud se osoba samostatně výdělečně činná přihlásila k účasti na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění v době, kdy je ještě povinna platit zálohy na pojistné podle odstavce 1, platí zálohy na pojistné na základě přihlášky k účasti na důchodovém pojištění podle odstavce 1 písm. a) až po uplynutí období, za které je povinna platit zálohy na pojistné podle odstavce 1 písm. b).

(3) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna platit zálohy na pojistné podle předchozích odstavců naposledy za kalendářní měsíc, v němž nastaly skutečnosti uvedené v § 10 odst. 6 větě druhé zákona o důchodovém pojištění, a za kalendářní měsíc, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž podala přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok, za který jí nevznikla účast na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění.

(4) Pokud osobě samostatně výdělečně činné, která byla povinna platit zálohy na pojistné podle odstavce 1 písm. b), zanikla v kalendářním roce tato povinnost proto, že nastaly skutečnosti uvedené v § 10 odst. 6 větě druhé zákona o důchodovém pojištění, a osoba samostatně výdělečně činná poté v tomto roce zahájila samostatnou výdělečnou činnost, je povinna platit zálohy na pojistné ve výši, jako kdyby k zániku této povinnosti nedošlo; povinnost platit zálohy na pojistné přitom vzniká za kalendářní měsíc, ve kterém osoba samostatně výdělečně činná zahájila samostatnou výdělečnou činnost.

(5) Osoba samostatně výdělečně činná, která se přihlásila podle § 10 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění k účasti na důchodovém pojištění za kalendářní rok až po jeho uplynutí a nebyla povinna platit zálohy na pojistné za tento rok podle odstavce 1 písm. b), může zaplatit jednorázově zálohy na pojistné za tento rok, a to až do podání přehledu o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za tento rok.

(6) Zálohy na pojistné, které byly zaplacený, aniž byla dána povinnost je platit, se považují pro účely stanovení přeplatku na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "přeplatek na pojistném na důchodové pojištění") nebo doplatku na pojistném (§ 14 odst. 10 a 11) za zálohy na pojistné, pokud osoba samostatně

výdělečně činná nepožádala o jejich vrácení před podáním přehledu podle § 15 odst. 1; požádala-li o jejich vrácení, považují se za přeplatek na pojistném na důchodové pojištění. Ustanovení předchozí věty se nevztahuje na zálohy na pojistné podle odstavce 5.

(7) Pro účely placení záloh na pojistné se osoba samostatně výdělečně činná považuje za osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost v kalendářním měsíci, ve kterém aspoň po část měsíce, v níž byla samostatná výdělečná činnost vykonávána trvaly skutečnosti uvedené v § 9 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění.

(8) Ke skutečnostem uvedeným v odstavci 7 se přihlíží na základě oznámení osoby samostatně výdělečně činné. K oznámení osoby samostatně výdělečně činné o výkonu vedlejší samostatně výdělečné činnosti podle odstavce 7 se pro účely placení záloh na pojistné přihlíží, pokud bylo učiněno nejpozději v přehledu podle § 15 odst. 1 za příslušný kalendářní rok a doloženo nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl přehled podán. Doložení se nevyžaduje v případech, kdy potřebné údaje má ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení nebo Česká správa sociálního zabezpečení ve své evidenci nebo má možnost si je obstarat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Česká správa sociálního zabezpečení je povinna zveřejnit, které důvody, pro které je samostatná výdělečná činnost vedlejší, není osoba samostatně výdělečně činná povinna dokládat.

(9) Při placení záloh na pojistné osoby samostatně výdělečně činné, která je poplatníkem v paušálním režimu, se postupuje podle zákona upravujícího daně z příjmů.

(10) Na částky, které nejsou zálohami na pojistné ani doplatkem na pojistném, převedené orgány Finanční správy České republiky za rozhodné období ze společného osobního daňového účtu osoby samostatně výdělečně činné, jejíž daň z příjmů nebyla rovna paušální dani a která má povinnost nebo možnost podat přehled o příjmech a výdajích, se pro účely stanovení přeplatku nebo na pojistném na důchodové pojištění hledí jako na zálohy na pojistné zaplacené za rozhodné období.

§ 14

(1) Zálohy na pojistné se platí na jednotlivé celé kalendářní měsíce. Výše zálohy na pojistné se stanoví procentní sazbou uvedenou v § 7 odst. 1 písm. c) bodě 1 z měsíčního vyměřovacího základu.

(2) U osoby samostatně výdělečně činné, která vykonávala samostatnou výdělečnou činnost v předcházejícím kalendářním roce, činí výše měsíčního vyměřovacího základu 50 % z částky rovnající se průměru, který z daňového základu podle § 5b odst. 1 za tento rok připadá na 1 kalendářní měsíc, v němž aspoň po část tohoto měsíce byla vykonávána samostatná výdělečná činnost.

(3) Výše měsíčního vyměřovacího základu osoby samostatně výdělečně činné, která je poplatníkem v paušálním režimu, činí pro

a) první pásmo paušálního režimu částku nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu podle odstavce 5 věty první zvýšeného o 15 %,

b) druhé pásmo paušálního režimu 25 500 Kč,

c) třetí pásmo paušálního režimu 39 000 Kč.

(4) Na základě žádosti osoby samostatně výdělečně činné příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení poměrně sníží na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, v němž byl nebo měl být podán přehled podle § 15 odst. 1, měsíční vyměřovací základ, pokud její příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení připadající v průměru na jeden kalendářní měsíc v období od 1. ledna kalendářního roku do konce kalendářního měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, ve kterém byla podána žádost o snížení, nejméně však v období tří kalendářních měsíců po sobě jdoucích, je nejméně o jednu třetinu nižší než takový příjem připadající v předcházejícím kalendářním roce v průměru na jeden kalendářní měsíc, v němž aspoň po část měsíce byla vykonávána samostatná výdělečná činnost.

(5) Měsíční vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost činí nejméně 25 % průměrné mzdy. Měsíční vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné, která se pro účely placení záloh považuje za osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost (§ 13a odst. 7 a 8) činí nejméně 10 % průměrné mzdy. V případě, že osoba samostatně výdělečně činná byla plátcem záloh na pojistné za měsíc prosinec, zůstává pro tuto osobu samostatně výdělečně činnou měsíční vyměřovací základ stanovený podle věty první nebo druhé v platnosti v následujícím kalendářním roce až do kalendářního měsíce, v němž byl nebo měl být podán přehled podle § 15 odst. 1.

(6) Za kalendářní měsíc, který následuje po měsíci, v němž byl nebo měl být podán přehled podle § 15 odst. 1, se záloha na pojistné ve výši odpovídající měsíčnímu vyměřovacímu základu stanovenému podle odstavců 2 až 5 platí do kalendářního měsíce, v němž byl nebo měl být takový přehled podán v dalším kalendářním roce. Pokud je podle tohoto přehledu měsíční vyměřovací základ nižší než dosavadní měsíční vyměřovací základ, platí tento nižší měsíční vyměřovací základ podle tohoto přehledu již za kalendářní měsíc, v němž byl podán tento přehled.

(7) Na základě žádosti osoby samostatně výdělečně činné, která vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, může příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení rozhodnout, že osoba samostatně výdělečně činná není povinna platit zálohy na pojistné v období uvedeném v odstavci 4, pokud v důsledku poklesu příjmů stanoveného obdobně podle odstavce 4 by této osobě samostatně výdělečně činné v tomto období nevznikla účast na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění.

(8) Zálohy na pojistné se neplatí za kalendářní měsíce, v nichž po celý kalendářní měsíc osoba samostatně výdělečně činná měla nárok na výplatu nemocenského, peněžité pomoci v mateřství nebo dlouhodobého ošetrovného z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných; kalendářním měsícem se pro účely části věty před středníkem rozumí i jeho část, po kterou osoba samostatně výdělečně činná vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, pokud výkon této činnosti netrval po celý kalendářní měsíc.

(9) Dlužné zálohy na pojistné se stanoví ve výši odpovídající částce měsíčního vyměřovacího základu stanoveného podle odstavců 2 až 5.

(10) Je-li úhrn záloh na pojistné zaplacených za rozhodné období vyšší než pojistné na

důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti stanovené podle § 4, nebo platila-li osoba samostatně výdělečně činná zálohy na pojistné za kalendářní rok, ve kterém není účastna důchodového pojištění, jedná se o přeplatek na pojistném na důchodové pojištění.

(11) Doplatek na pojistném se stanoví ve výši rozdílu mezi výší pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti stanoveného podle § 4 a výší záloh na pojistné zaplacených za rozhodné období.

(12) Měsíční vyměřovací základ se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

* * * * *

§ 14c

(1) Osoba samostatně výdělečně činná, která je účastna nemocenského pojištění, je povinna platit pojistné na nemocenské pojištění na jednotlivé celé kalendářní měsíce, s výjimkou těch kalendářních měsíců, ve kterých trvají důvody, pro které se podle § 14 odst. 8 neplatí zálohy na pojistné (§ 13 odst. 2).

(2) Pojistné na nemocenské pojištění za kalendářní měsíc je splatné od prvního dne do posledního dne kalendářního měsíce, za který se pojistné na nemocenské pojištění platí. Pojistné na nemocenské pojištění za kalendářní měsíc, v němž osoba samostatně výdělečně činná zahájila samostatnou výdělečnou činnost, je splatné ode dne, v němž osoba samostatně výdělečně činná zahájila samostatnou výdělečnou činnost, do konce následujícího kalendářního měsíce. Osoba samostatně výdělečně činná může po projednání s ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení platit pojistné na nemocenské pojištění na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku.

(3) Měsíční základ, který osoba samostatně výdělečně činná stanovila v souladu s tímto zákonem a odvedla z něho pojistné na nemocenské pojištění, lze v období splatnosti pojistného na nemocenské pojištění uvedeném v odstavci 2 větách první a druhé dodatečně zvýšit; výši pojistného na nemocenské pojištění, které bylo podle odstavce 2 věty poslední zaplaceno do budoucna, nelze dodatečně měnit. Stanovením měsíčního základu se přitom rozumí zaplacení pojistného na nemocenské pojištění z měsíčního základu.

(4) Bylo-li pojistné na nemocenské pojištění zaplaceno podle odstavce 2 věty poslední z vyššího měsíčního základu, než jaký byl maximální vyměřovací základ v jednotlivém kalendářním měsíci, výše pojistného na nemocenské pojištění se za tyto kalendářní měsíce dodatečně sníží tak, aby odpovídala maximálnímu vyměřovacímu základu stanovenému podle § 5b odst. 4 věty třetí; částka tohoto snížení se považuje za přeplatek na pojistném na nemocenské pojištění. Pokud osoba samostatně výdělečně činná zaplatila pojistné na nemocenské pojištění za kalendářní měsíc, za který se přihlásila k účasti na nemocenském pojištění, a za následující kalendářní měsíc jednou nebo více platbami, rozdělí se toto pojistné na nemocenské pojištění na tyto měsíce rovným dílem s tím, že část platby připadající na kalendářní měsíc, za který se osoba samostatně výdělečně činná přihlásila k účasti na nemocenském pojištění, činí nejméně částku odpovídající minimálnímu měsíčnímu základu za tento kalendářní měsíc.

(5) Pokud osoba samostatně výdělečně činná nezaplatila pojistné na nemocenské pojištění ve lhůtě splatnosti podle odstavce 2, ale doplatí pojistné na nemocenské pojištění do

konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který se pojistné na nemocenské pojištění platí, považuje se tento doplatek za pojistné na nemocenské pojištění zaplacené za předchozí kalendářní měsíc. Na úhradu tohoto doplatku se použije přeplatek na pojistném na nemocenském pojištění, a není-li tohoto přeplatku, platba pojistného na nemocenské pojištění, která byla zaplacena do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který osoba samostatně výdělečně činná nezaplatila pojistné na nemocenské pojištění ve stanovené výši nebo ve lhůtě splatnosti podle odstavce 2.

(6) Jestliže pojistné na nemocenské pojištění bylo zaplaceno po uplynutí lhůty stanovené v odstavci 2 nebo odstavci 5 nebo bylo zaplaceno v této lhůtě, avšak v nižší částce, než mělo být zaplaceno, anebo bylo zaplaceno za kalendářní měsíce, za které se neplatí, jedná se o přeplatek na pojistném na nemocenské pojištění; přeplatkem na pojistném na nemocenské pojištění je dále část pojistného na nemocenské pojištění, která byla zaplacena z vyšší částky, než je maximální měsíční základ stanovený podle § 5b odst. 4 věty třetí, nebo která byla zaplacena ve vyšší částce, než která měla být zaplacena do budoucna podle odstavce 2 věty poslední.

§ 15

(1) Osoba, která aspoň po část kalendářního roku vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, s výjimkou osoby, jejíž daň z příjmů za dané zdaňovací období je rovna paušální dani, je povinna podat příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení nejpozději do jednoho měsíce ode dne, uplynutí lhůty pro podání daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za tento kalendářní rok, na předepsaném tiskopise přehled o příjmech a výdajích za tento kalendářní rok. Na přehled podaný osobou, která byla aspoň po část kalendářního roku poplatníkem v paušálním režimu a jejíž daň z příjmů za dané zdaňovací období není rovna paušální dani, před uplynutím lhůty pro podání přehledu o příjmech a výdajích podle věty první se hledí, jako by byl podán v poslední den této lhůty. V přehledu se kromě údajů o daňovém základu, popřípadě není-li osoba samostatně výdělečně činná povinna podávat daňové přiznání, údajů o příjmech ze samostatné výdělečné činnosti a výdajích vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení uvádějí údaje o vyměřovacím základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, nejnižším měsíčním vyměřovacím základu pro zálohy na pojistné, úhrnu záloh na pojistné, pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance, pokud spolu s vyměřovacím základem ze samostatné výdělečné činnosti přesahuje částku maximálního vyměřovacího základu (§ 15a), a vykonávala-li osoba samostatně výdělečně činná vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, též údaje o skutečnostech uvedených v § 9 odst. 6 písm. a) až e) zákona o důchodovém pojištění, pokud chce být považována za osobu samostatně výdělečně činnou s vedlejší samostatnou výdělečnou činností; pokud osoba samostatně výdělečně činná vykonávala samostatnou výdělečnou činnost formou spolupráce, je povinna uvést v tomto přehledu též jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje. Uvedla-li osoba samostatně výdělečně činná v přehledu údaje o vedlejší samostatné výdělečné činnosti, je povinna tyto údaje též doložit, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž tento přehled podala; ustanovení § 13a odst. 8 věty třetí platí zde obdobně. Pokud osobě samostatně výdělečně činné zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinna tuto skutečnost uvést v přehledu.

(2) Zjistí-li se po podání přehledu podle odstavce 1, že vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je vyšší, než který osoba samostatně výdělečně činná uvedla v přehledu podle odstavce 1, je osoba samostatně výdělečně

činná povinná předložit příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení opravný přehled, a to nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy se o takové změně dozvěděla. V opravném přehledu uvede novou výši daňového základu, popřípadě, není-li osoba samostatně výdělečně činná povinná podávat daňové přiznání, novou výši příjmů ze samostatné výdělečné činnosti a výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, výši vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, přičemž nová výše vyměřovacího základu nesmí být nižší než původní výše tohoto základu, částku pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, částku rozdílu mezi pojistným na důchodové pojištění a příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti, kterou má podle opravného přehledu zaplatit, a pojistným a příspěvkem, které zaplatila za kalendářní rok, za který opravný přehled podává, a nejnižší měsíční vyměřovací základ pro stanovení záloh na pojistné. Opravný přehled se podává na tiskopisu pro podání přehledu podle odstavce 1, kde se uvede též důvod pro předložení opravného přehledu. Částku rozdílu na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je osoba samostatně výdělečně činná povinná doplatit do 8 dnů ode dne, v němž byl nebo měl být opravný přehled podán. Nová výše nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné platí od kalendářního měsíce, v němž osoba samostatně výdělečně činná opravný přehled podala nebo měla podat.

(3) Zjistí-li se po podání přehledu podle odstavce 1, že vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je nižší, než který osoba samostatně výdělečně činná uvedla v přehledu podle odstavce 1, může osoba samostatně výdělečně činná předložit příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení opravný přehled. V opravném přehledu uvede novou výši daňového základu, popřípadě, není-li osoba samostatně výdělečně činná povinná podávat daňové přiznání, novou výši příjmů ze samostatné výdělečné činnosti a výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, výši vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, přičemž nová výše vyměřovacího základu nesmí být nižší než původní výše tohoto základu, pokud původní výše tohoto základu byla určena ve vyšší než minimální výši, částku pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, částku přeplatku na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud přeplatek v důsledku podání opravného přehledu vznikl, a nejnižší měsíční vyměřovací základ pro stanovení záloh na pojistné. Opravný přehled se podává na tiskopisu pro podání přehledu podle odstavce 1, kde se uvede též důvod pro předložení opravného přehledu. Jestliže částka daňového základu nezakládá osobě samostatně výdělečně činné za dobu vedlejší samostatné výdělečné činnosti účast na důchodovém pojištění v kalendářním roce, za který opravný přehled podává, může spolu s opravným přehledem podat přihlášku k tomuto pojištění za kalendářní rok, za který opravný přehled podává. Opravný přehled podle věty první může osoba samostatně výdělečně činná podat nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce po měsíci, v němž se o změně daňového základu nebo nové výši příjmů a výdajů ze samostatné výdělečné činnosti dověděla. Opravný přehled se považuje za žádost o vrácení přeplatku; při vrácení přeplatku se postupuje podle § 17. Nová výše nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné platí od kalendářního měsíce, v němž osoba samostatně výdělečně činná opravný přehled podala.

(4) Údaj o určeném vyměřovacím základu, který osoba samostatně výdělečně činná uvedla v přehledu podle odstavce 1, nemůže být dodatečně změněn, s výjimkou opravného přehledu podle odstavce 2 nebo 3.

(5) Zemře-li osoba samostatně výdělečně činná před splněním povinností uvedených

v předchozích odstavcích, může za ni tyto povinnosti splnit její dědic nebo fyzická osoba, která uplatňuje nárok na důchod z důchodového pojištění z důvodu úmrtí osoby samostatně výdělečně činné. Pokud je těmito osobami podáno více přehledů podle odstavce 1 věty první nebo podle odstavce 2 nebo 3 a nedohodnou-li se tyto osoby na částce vyměřovacího základu určeného podle § 5b odst. 1, 2 nebo 4, vychází se z přehledu podaného osobou, která podala daňové přiznání za zemřelou osobu samostatně výdělečně činnou, a pokud žádná z těchto osob nebyla povinna podat daňové přiznání z důvodu úmrtí osoby samostatně výdělečně činné, považuje se za vyměřovací základ nejvyšší z vyměřovacích základů uvedených těmito osobami.

§ 15a

Maximální vyměřovací základy

(1) Maximálním vyměřovacím základem zaměstnance pro placení pojistného je částka ve výši čtyřicetiosminásobku průměrné mzdy. Rozhodným obdobím, z něhož se zjišťuje maximální vyměřovací základ zaměstnance, je kalendářní rok. Maximální vyměřovací základ zaměstnance je tvořen součtem vyměřovacích základů zaměstnance zjištěných v kalendářním roce, za který se maximální vyměřovací základ zjišťuje.

(2) Přesáhne-li v kalendářním roce úhrn vyměřovacích základů zaměstnance maximální vyměřovací základ podle odstavce 1 a zaměstnanec je v tomto roce zaměstnán

- a) jen u jednoho zaměstnavatele, neplatí zaměstnanec v tomto kalendářním roce pojistné z částky, která přesahuje tento maximální vyměřovací základ; to platí i v případě více zaměstnání v kalendářním roce, avšak u téhož zaměstnavatele,
- b) u více zaměstnavatelů, považuje se pojistné zaplacené zaměstnancem z úhrnu jeho vyměřovacích základů ze všech zaměstnání, který přesahuje tento maximální vyměřovací základ, za přeplatek na pojistném (§ 17); tento přeplatek však nemůže být vyšší než částka, která byla zaměstnanci z jeho příjmů sražena na pojistném.

(3) Zaměstnavatel je povinen písemně potvrdit zaměstnanci na jeho žádost úhrn vyměřovacích základů za kalendářní rok, z nichž bylo sraženo pojistné, a to do 8 dnů ode dne obdržení žádosti; zjistí-li zaměstnavatel, že v tomto potvrzení uvedl nesprávné údaje, je povinen neprodleně vydat zaměstnanci nové potvrzení.

(4) Do vyměřovacího základu zaměstnavatele se nezahrnuje částka, která přesahuje maximální vyměřovací základ zaměstnance a z níž zaměstnanec neplatí v kalendářním roce pojistné podle odstavce 2 písm. a).

(5) Maximálním vyměřovacím základem osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je částka ve výši čtyřicetiosminásobku průměrné mzdy.

(6) Byla-li osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce též zaměstnancem a součet vyměřovacího základu nebo úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance a vyměřovacího základu osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti přesáhl maximální vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné stanovený podle odstavce 5, sníží se o tuto přesahující částku nejdříve vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové

pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, a je-li přesahující částka vyšší než tento vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné, sníží se o zbytek přesahující částky vyměřovací základ nebo úhrn vyměřovacích základů zaměstnance. Vyměřovací základy zaměstnance dokládá osoba samostatně výdělečně činná potvrzením podle odstavce 3.

(7) Zálohy na pojistné není povinna platit osoba samostatně výdělečně činná, která je účastna důchodového pojištění též jako zaměstnanec a v zaměstnání dosáhla maximálního vyměřovacího základu zaměstnance, a to od kalendářního měsíce, v němž příslušné ~~okresní~~ **územní** správe sociálního zabezpečení oznámila a doložila, že v zaměstnání dosáhla tohoto maximálního vyměřovacího základu, do kalendářního měsíce, ve kterém byl nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok, který následuje po kalendářním roce, v němž osoba samostatně výdělečně činná dosáhla tohoto maximálního vyměřovacího základu, pokud povinnost platit zálohy na pojistné trvá.

* * * * *

§ 16

(1) Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění platí pojistné na důchodové pojištění za jednotlivé celé kalendářní měsíce, ve kterých je aspoň po část kalendářního měsíce účastna důchodového pojištění podle § 6 zákona o důchodovém pojištění.

(2) Pojistné na důchodové pojištění za doby uvedené

- a) v § 6 odst. 1 písm. c) až e) zákona o důchodovém pojištění nelze zaplatit po uplynutí dvou kalendářních roků následujících po kalendářním roce, do něhož spadá kalendářní měsíc, za který se toto pojistné platí,
- b) v § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nelze zaplatit po uplynutí jednoho roku od posledního dne kalendářního měsíce, za který se toto pojistné platí.

(3) Je-li pojistné na důchodové pojištění zapláceno po uplynutí lhůt uvedených v odstavci 2 nebo je-li toto pojistné zapláceno osobou uvedenou v § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění za dobu delší než 15 let anebo je-li toto pojistné zapláceno za dobu po vzniku nároku na starobní důchod, považuje se za přeplatek na pojistném.

(4) Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění odvádí pojistné na důchodové pojištění na účet příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení. Při platbě pojistného na důchodové pojištění je osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění povinna označit kalendářní měsíce, za které toto pojistné platí.

§ 16a

(1) Zahraniční zaměstnanec, který je účasten nemocenského pojištění, je povinen platit pojistné na nemocenské pojištění na účet příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení za jednotlivé celé kalendářní měsíce, s výjimkou kalendářních měsíců, ve kterých měl po celý kalendářní měsíc nárok na nemocenské, peněžitou pomoc v mateřství nebo dlouhodobé ošetrovné nemocenského pojištění zahraničního zaměstnance. Pojistné na nemocenské pojištění je splatné od prvního dne do posledního dne kalendářního měsíce, za který se pojistné na nemocenské pojištění platí. Pojistné na nemocenské pojištění za kalendářní měsíc, v němž se zahraniční zaměstnanec přihlásil k účasti na nemocenském pojištění, je

splatné ode dne, v němž se zahraniční zaměstnanec přihlásil k účasti na nemocenském pojištění, do konce následujícího kalendářního měsíce. Měsíční základ, který zahraniční zaměstnanec stanovil v souladu s tímto zákonem a odvedl z něho pojistné na nemocenské pojištění, nelze dodatečně měnit. Ustanovení § 14c odst. 3 věty poslední platí v případě věty čtvrté přiměřeně. Zahraniční zaměstnanec může po projednání s příslušnou ~~okresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení platit pojistné na nemocenské pojištění na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku.

(2) Jestliže pojistné na nemocenské pojištění bylo zahraničním zaměstnancem zaplacen po uplynutí lhůty stanovené v odstavci 1 nebo bylo zaplacen v této lhůtě, avšak v nižší částce, než mělo být zaplacen, anebo zahraniční zaměstnanec nebyl v kalendářním měsíci, za který platí pojistné na nemocenské pojištění, dobrovolně účasten důchodového pojištění, jedná se o přeplatek na pojistném na nemocenské pojištění.

§ 17

Přeplatek pojistného

(1) Přeplatek na pojistném se vrací plátcí pojistného nebo jeho právnímu nástupci do pěti let po uplynutí kalendářního roku, v němž vznikl, pokud není jiného splatného závazku vůči ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení nebo České správě sociálního zabezpečení. Je-li takový závazek, použije se přeplatku na pojistném k jeho úhradě. Po úhradě splatných závazků na pojistném lze použít přeplatku na pojistném také k úhradě dluhu v nemocenském nebo důchodovém pojištění. Splatný závazek podle věty první a třetí se zjišťuje, má-li zaměstnavatel více mzdových účtáren, ve vztahu ke všem těmto mzdovým účtárnám. Pokud přeplatek na pojistném vznikl z důvodu dodatečného určení příslušnosti k právním předpisům jiného státu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, doba uvedená ve větě první neplatí; přeplatek na pojistném za dobu delší, než je uvedena ve větě první, se vrací zaměstnavateli, jestliže doložil, že za ni doplatil pojistné podle právních předpisů tohoto jiného státu.

(2) Příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení¹⁹⁾ je povinna vrátit přeplatek na pojistném do jednoho měsíce ode dne, kdy tento přeplatek zjistila. Požádal-li plátec pojistného nebo jeho právní nástupce o vrácení přeplatku na pojistném a příslušná správa sociálního zabezpečení vrátila přeplatek na pojistném po uplynutí lhůty stanovené pro vydání rozhodnutí o přeplatku na pojistném, je povinna zaplatit úrok z přeplatku za dobu po uplynutí této lhůty ve výši 140 % diskontní úrokové sazby České národní banky platné první den kalendářního čtvrtletí, v němž tato lhůta uplynula, pokud o zaplacení tohoto úroku plátec pojistného nebo jeho právní nástupce požádal; pro den platby přeplatku na pojistném platí obdobně § 19 odst. 2 písm. a), nestanoví-li se dále jinak. Za žádost o vrácení přeplatku na pojistném se považuje vždy podání přehledu podle § 15 odst. 1, vyplývá-li z něho přeplatek na pojistném. Na žádost osoby samostatně výdělečně činné použije příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení přeplatek na pojistném vyplývající z přehledu podle § 15 odst. 1 na úhradu záloh na pojistném do budoucna, nejdéle však do konce kalendářního roku; za den zaplacení záloh na pojistném se přitom považuje den, kdy osoba samostatně výdělečně činná podala přehled podle § 15 odst. 1 spolu s takovou žádostí.

(3) Přeplatek podle § 15a odst. 2 písm. b) vrátí ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení zaměstnanci jen na základě jeho písemné žádosti doložené potvrzením zaměstnavatele podle § 15a odst. 3; ustanovení odstavce 1 věty druhé a odstavce 2 věty druhé

platí přitom obdobně. Nárok na vrácení přeplatku zaniká, nebyla-li žádost o vrácení přeplatku podána do 5 let po uplynutí kalendářního roku, v němž přeplatek vznikl. Pro účely vrácení přeplatku na pojistném zaměstnanci se do částky maximálního vyměřovacího základu zahrnují nejdříve vyměřovací základy z těch zaměstnání, v nichž je zaměstnanec poplatníkem pojistného.

(4) Vznikl-li přeplatek na pojistném na nemocenské pojištění, je příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení povinna vrátit tento přeplatek osobě samostatně výdělečně činné, pokud není jiného splatného závazku vůči ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení nebo České správě sociálního zabezpečení, nejpozději do konce února kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, v němž tento přeplatek vznikl. Přeplatek na pojistném na nemocenské pojištění se vrací po snížení o částku dvojnásobku pojistného na nemocenské pojištění vypočteného z dvojnásobku částky rozhodné podle předpisů o nemocenském pojištění pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění, pokud účast osoby samostatně výdělečně činné trvá. Pro vrácení přeplatku na pojistném na nemocenské pojištění se nepoužije odstavec 1 věta první a odstavec 2 věty první, třetí a čtvrtá.

(5) Přeplatek na pojistném nižší než 100 Kč vrátí ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení jen ve výjimečných případech tak, aby byla zajištěna zásada hospodárnosti.

(6) V případě vrácení přeplatku na pojistném v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence hradí náklady za doručení příjemce přeplatku, pokud příjemce přeplatku o tento způsob vrácení přeplatku požádal.

19) § 7 písm. b) zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., ve znění zákona České národní rady č. 590/1992 Sb.

* * * * *

§ 19

Způsob placení pojistného

(1) Pojistné se platí v české měně na příslušný účet příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení vedený u poskytovatele platebních služeb.

(2) Za den platby pojistného se považuje

- a) v případě placení na účet příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení vedený u poskytovatele platebních služeb den, kdy dojde k připsání pojistného na účet poskytovatele platebních služeb příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení,
- b) v případě provádění exekuce soudním exekutorem též den, kdy dojde k připsání pojistného na účet soudního exekutora vedeného u peněžního ústavu.

(3) Poskytovatel platebních služeb, u kterého je veden účet příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, je povinen poskytnout ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení informaci o dni, kdy došlo k připsání částky na účet poskytovatele platebních služeb příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, a o čísle účtu plátce nebo jeho jiném jedinečném identifikátoru²⁶⁾.

(4) Držitel poštovní licence, který přijal platbu k úhradě poštovním poukazem, ji předá

k provedení převodu poskytovateli platebních služeb, který vede jeho účet, do 2 pracovních dnů ode dne, kdy platbu přijal; pro další převod této platby se uplatní lhůty podle zákona o platebním styku.

(5) Spořitelní a úvěrní družstva jsou povinna poskytnout na žádost ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení čísla účtů, údaje o jejich majitelích, stavech peněžních prostředků na účtech a o jejich pohybu a údaje o úvěrech, vkladech a depozitech.

26) § 2 odst. 3 písm. i) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku.

§ 20

Penále

(1) Nebylo-li pojistné zaplacené ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zaplacené v nižší částce, než ve které mělo být zaplacené, je plátce pojistného povinen platit penále. Pro výši zálohy na pojistné platí obdobně ustanovení § 14 odst. 9. Výše penále se stanoví podle předpisů práva občanského o výši úroku z prodlení.

(2) Penále se poprvé platí za kalendářní den, který bezprostředně následuje po dni splatnosti pojistného. Penále se naposledy platí za den, ve kterém bylo dlužné pojistné zaplacené. Posledním dnem, za který osoba samostatně výdělečně činná platí penále z dlužných záloh na pojistné, je

- a) den, ve kterém byl podán přehled podle § 15 za kalendářní rok, za který vznikl dluh na zálohách na pojistném, pokud byl tento přehled podán ve stanovené lhůtě, nebo
- b) poslední den lhůty stanovené pro podání přehledu podle § 15 za kalendářní rok, za který vznikl dluh na zálohách na pojistném, pokud nebyl tento přehled podán ve stanovené lhůtě.

(3) Jestliže příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení⁴⁴⁾ povolila placení dlužného pojistného ve splátkách (§ 20a), penále z takového dluhu činí 0,025 % dlužné částky za každý kalendářní den, kdy dluh na pojistném trvá, a to ode dne splatnosti první splátky dluhu; pokud plátce pojistného, kterému bylo povoleno placení dlužného pojistného ve splátkách, nezplatí včas nebo ve správné výši některou splátku dluhu nebo pojistné splatné v období po splatnosti první splátky dluhu a ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení z tohoto důvodu zrušila povolení, je povinen platit z dlužného pojistného ještě penále ve výši 0,025 % dlužné částky za každý kalendářní den, kdy jeho dluh trvá, a to ode dne splatnosti první splátky dluhu. Jestliže bylo pojistné zaplacené ve správné výši za kalendářní měsíc použito k úhradě dlužných částek podle § 22a, nepřihlíží se pro účely předchozí věty k takovému postupu.

(4) Pro účely odstavce 3 se považuje pojistné splatné v období po vydání rozhodnutí o povolení splátek za pojistné zaplacené včas a ve správné výši i tehdy, pokud bylo zaplacené později, než mělo být zaplacené, z důvodu, že bylo zaplacené na účet jiné než příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení nebo na účet správce daně, popřípadě na účet zdravotní pojišťovny; podmínkou však je, že toto pojistné bylo zaplacené na účet příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení nejpozději do osmi dnů po zjištění, že bylo zaplacené na tento jiný účet; ustanovení odstavce 6 část věty první za středníkem platí i zde. Pro účely odstavce 3 se dále považuje pojistné splatné v období po vydání rozhodnutí o povolení splátek za pojistné zaplacené včas a ve správné výši rovněž tehdy, pokud bylo zaplacené v nižší částce,

než ve které mělo být zapláceno, z toho důvodu, že z částky pojistného byla odečtena náhrada mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti ve vyšší částce, než měla být odečtena; podmínkou však je, že dlužné pojistné bylo do správné výše dopláceno nejpozději do 8 dnů po zjištění tohoto dluhu.

(5) Penále se neplatí

- a) za dobu, kdy osoba samostatně výdělečně činná nevykonává samostatnou výdělečnou činnost,
- b) v případě, že záloha na pojistné nebyla zaplácena ve lhůtě stanovené v § 14a odst. 1 větě první, pokud tato záloha na pojistné byla zaplácena do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla záloha na pojistné splatná,
- c) z pojistného na důchodové pojištění, které osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění dluží za dobu dobrovolné účasti na tomto pojištění,
- d) za dobu, po kterou se zaměstnavatel již nepovažuje pro účely tohoto zákona za zaměstnavatele [§ 3 odst. 1 písm. a)],
- e) za dobu ode dne následujícího po dni vydání platebního výměru do dne předcházejícímu dni jeho vykonatelnosti, pokud dlužné pojistné bylo zapláceno do dne vykonatelnosti platebního výměru,
- f) za dobu ode dne zahájení insolvenčního řízení do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu, kterým insolvenční řízení končí, s výjimkou případů, kdy soud rozhodl o skončení insolvenčního řízení podle § 142 insolvenčního zákona,
- g) za dobu ode dne, od kterého došlo k promlčení pohledávky na pojistném podle § 18,
- h) za dobu od vstupu plátce pojistného do likvidace,
- i) byla-li podána kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o povinnosti zaplatit pojistné, za dobu ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí krajského soudu, do osmého dne po dni nabytí právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, pokud dlužné pojistné bylo zapláceno do tohoto dne; nebylo-li v této lhůtě dlužné pojistné zapláceno, platí se penále ode dne nabytí právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti.

(6) Jestliže pojistné bylo zapláceno na účet jiné než příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení nebo na účet správce daně nepovažuje se taková částka za dlužné pojistné podle odstavce 1 ode dne následujícího po dni její platby (§ 19 odst. 2) do osmi dnů po dni zjištění, že plátce zaplatil pojistné na tento jiný účet; za den tohoto zjištění se považuje den, ve kterém plátce pojistného požádal o vrácení částky pojistného zaplacené na jiný účet, nejpozději však den, ve kterém mu příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení písemně oznámila, že tuto platbu pojistného neobdržela. Jestliže pojistné bylo zapláceno na účet cizozemského nositele pojištění namísto příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, nepovažuje se taková částka za dlužné pojistné podle odstavce 1, pokud plátce pojistného uhradí dlužné pojistné do 8 dnů po zjištění, že měl pojistné zaplatit ~~okresní~~ **územní**

správě sociálního zabezpečení; za den tohoto zjištění se přitom považuje den, ve kterém mu ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení písemně oznámila číslo účtu, na který mají být platby pojistného zasílány.

(7) Jestliže pojistné bylo zaměstnavatelem zapláceno v nižší částce, než ve které mělo být zapláceno, z toho důvodu, že z částky pojistného byla odečtena náhrada mzdy za dobu dočasně pracovní neschopnosti ve vyšší částce, než měla být odečtena, nepovažuje se částka, o kterou bylo pojistné takto zkráceno, za dlužné pojistné podle odstavce 1, a to až do dne předcházejícího dni, kdy se stal vykonatelným platební výměr, kterým bylo pojistné dlužné z tohoto důvodu předepsáno k úhradě.

(8) Každá platba penále se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(9) Pokud jde o splatnost penále, způsob jeho placení, jeho vymáhání, promlčení a vracení přeplatku na penále, postupuje se stejně jako u pojistného.

(10) Pro účely zvláštních předpisů⁶⁴⁾ se za dlužné pojistné považuje i dlužné penále.

---

44) § 7 písm. b), c), d) a f) zákona ČNR č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb.

§ 20a

Povolení splátek pojistného a penále

(1) Na písemnou žádost plátce pojistného uvedeného v § 3 odst. 1 písm. a) může příslušná ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení povolit placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, a to až do výše, kterou tento plátce dluží ke dni vydání rozhodnutí o povolení splátek. Placení dlužného pojistného a penále ve splátkách nelze povolit, jestliže došlo k jeho zrušení s likvidací nebo probíhá-li insolvenční řízení, v němž již bylo vydáno rozhodnutí o úpadku plátce pojistného; tyto skutečnosti je plátce pojistného, který žádá o povolení splátek, povinen písemně oznámit příslušné ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení do 8 dnů ode dne, kdy nastaly. Věta druhá platí obdobně pro případy uvedené v § 20 odst. 5 písm. f) a h).

(2) Na písemnou žádost plátce pojistného uvedeného v § 3 odst. 4 může povolit příslušná ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení placení doplatku na pojistném (§ 14 odst. 11), pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (§ 14b) a penále, které tento plátce dluží ke dni vydání rozhodnutí o povolení splátek, ve splátkách. Ustanovení odstavce 1 věty druhé platí zde přiměřeně.

(3) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení stanoví výši jednotlivých splátek dluhu a dobu splácení dluhu, která nesmí být delší než 36 měsíců.

(4) Jednotlivé splátky dluhu se platí jednou částkou, a to odděleně od plateb běžného pojistného. Plátce pojistného je povinen označit každou splátku dluhu způsobem určeným v povolení; nebude-li tato splátka takto označena, nepovažuje se za splátku dluhu.

(5) Zaplatí-li plátce pojistného měsíční splátku dluhu ve vyšší částce nebo zaplatí-li mimořádnou platbu označenou podle odstavce 4 věty druhé, použijí se tyto částky na úhradu splátek dluhu nejdříve splatných.

(6) ~~Okresní~~ Územní správa sociálního zabezpečení

- a) může zrušit povolení o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, jestliže plátce pojistného nezaplatí včas nebo ve správné výši některou splátku dluhu nebo pojistné splatné v období po splatnosti první splátky dluhu,
- b) změni povolení o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, jestliže dojde ke snížení dluhu, jehož placení bylo povoleno ve splátkách,
- c) zruší povolení o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, jestliže plátce pojistného vstoupí do likvidace nebo bylo-li vydáno rozhodnutí o úpadku plátce pojistného, a to ke dni, kdy některá z těchto událostí nastala.

Ustanovení § 20 odst. 4 platí přitom obdobně.

(7) Pokud není v předchozích odstavcích stanoveno jinak, platí pro splátky dluhu obdobně ustanovení o pojistném. Pro účely placení dlužného pojistného a penále ve splátkách se za plátce pojistného považuje i bývalý plátce pojistného, který má splatné závazky vůči ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení nebo České správě sociálního zabezpečení.

§ 21

Přirážka k pojistnému na sociální zabezpečení

(1) Přirážku k pojistnému na sociální zabezpečení (dále jen "přirážka k pojistnému") uloží příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení²⁰⁾ zaměstnavateli, jestliže

- a) výrobní zařízení zaměstnavatele podle pravomocného rozhodnutí orgánu inspekce práce nevyhovuje předpisům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nebo
- b) výrobní zařízení zaměstnavatele podle pravomocného rozhodnutí příslušného zdravotnického orgánu nevyhovuje předpisům zdravotnickým nebo hygienickým, nebo
- c) podle zjištění orgánu inspekce práce nebo zdravotnického orgánu není provozováno předepsané zařízení na ochranu života a zdraví zaměstnanců.

(2) Výše přirážky k pojistnému může činit až 5 % z vyměřovacího základu (§ 5a) za jednotlivé měsíce, za které se přirážka k pojistnému platí. Jestliže se zjištěné nedostatky týkají jen nižší složky zaměstnavatele, stanoví se přirážka k pojistnému jen z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců v této nižší složce.

(3) Přirážku k pojistnému je zaměstnavatel povinen platit od prvního dne kalendářního měsíce, v němž nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v odstavci 1 písm. a) nebo b), anebo v němž došlo ke zjištění uvedenému v odstavci 1 písm. c), a to až do konce kalendářního měsíce, v němž byly zjištěné nedostatky odstraněny. Byla-li stanovena lhůta k odstranění nedostatků, je zaměstnavatel povinen platit přirážku k pojistnému až od prvního dne kalendářního měsíce, v němž tato lhůta prošla a nedostatky trvají dál.

(4) Pokud jde o splatnost přirážky k pojistnému, způsob jejího placení, její vymáhání,

promlčení a vracení přeplatku k přírážce na pojistném, postupuje se stejně jako u pojistného.

20) § 104b odst. 2 písm. a) zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., ve znění zákona České národní rady č. 590/1992 Sb.

* * * * *

§ 22a

(1) Má-li zaměstnavatel splatný závazek vůči ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení, použije se jeho platba v tomto pořadí:

- a) nejstarší nedoplatky pojistného,
- b) běžné platby pojistného,
- c) penále,
- d) pokuty,
- e) přírážka k pojistnému.

(2) Má-li osoba samostatně výdělečně činná splatný závazek vůči ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení, použije se její platba v tomto pořadí:

- a) nejstarší nedoplatky pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- b) běžné platby pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- c) penále z dlužného pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- d) pokuty.

(3) Platbu zaplacenou zaměstnavatelem v období od prvního dne kalendářního měsíce do dne předcházejícího dni splatnosti pojistného za předcházející kalendářní měsíc nelze přede dnem jeho splatnosti použít na úhradu dlužného penále ani považovat za přeplatek podle § 17. Platbu pojistného na nemocenské pojištění zaplacenou osobou samostatně výdělečně činnou nelze použít podle odstavce 2, pokud toto pojistné bylo zaplaceno včas a ve správné výši.

(4) Splátku dlužného pojistného nebo penále zaplacenou podle § 20a nelze použít k úhradě dlužných částek podle odstavců 1 a 2; to platí i naopak.

(5) Pořadí plateb na úhradu dlužných částek podle odstavců 1 a 2 se nepoužije na částku uhrazenou v rámci výkonu rozhodnutí nebo výkazu nedoplatků; takováto částka může být použita jen na úhradu dluhu vyčísleného v rozhodnutí nebo výkazu nedoplatků takto vymáhaném.

(6) Pokud osoba samostatně výdělečně činná zaplatila v některém kalendářním měsíci kalendářního roku zálohu na pojistné z vyššího měsíčního vyměřovacího základu, než

je měsíční vyměřovací základ stanovený podle § 14 odst. 2 až 5, použije se část platby zálohy vypočtená jako rozdíl mezi tímto vyšším měsíčním vyměřovacím základem a měsíčním vyměřovacím základem stanoveným podle § 14 odst. 2 až 5 nejprve na úhradu splatných závazků uvedených v odstavci 2 a poté na úhradu záloh na pojistné do budoucna, nejdéle však do konce kalendářního roku.

§ 22b

Pravděpodobná výše pojistného

(1) Jestliže zaměstnavatel nesplnil povinnost podat přehled podle § 9 odst. 2, nebo jestliže osoba samostatně výdělečně činná nesplnila povinnost podat přehled podle § 15 odst. 1 a 2 a tato povinnost nebyla splněna ani ve lhůtě určené příslušnou správou sociálního zabezpečení v písemné výzvě, může příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení stanovit rozhodnutím pravděpodobnou výši pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nebo pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "pravděpodobná výše pojistného"), pokud byl plátce pojistného v této výzvě na tento následek upozorněn.

(2) Při stanovení pravděpodobné výše pojistného vychází příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení z údajů a pomůcek, které má k dispozici nebo které si sama opatří. Údaje o počtu zaměstnanců si může ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení vyžádat od krajské pobočky Úřadu práce, která je povinna tyto údaje jí sdělit, pokud je má k dispozici. Nelze-li pro nedostatek podkladů stanovit pravděpodobnou výši příjmů zaměstnance anebo osoby samostatně výdělečně činné, má se pro účely stanovení pravděpodobné výše pojistného za to, že jejich měsíčním příjmem je částka 1,5násobku průměrné mzdy určované pro kalendářní rok, ve kterém ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení stanoví pravděpodobnou výši pojistného; u osoby samostatně výdělečně činné se má přitom za to, že tato částka je jejím měsíčním příjmem ze samostatné výdělečné činnosti, který je již snížen o výdaje vynaložené na jeho dosažení, zajištění a udržení. Částka podle věty třetí se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(3) Stanovením pravděpodobné výše pojistného není dotčena povinnost předložit přehled podle § 9 odst. 2 nebo § 15 odst. 1 a 2 ani možnost uložit pokutu podle § 25c nebo 25d. Je-li následně tento přehled předložen, příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení novým rozhodnutím^{22a)} rozhodnutí o pravděpodobné výši pojistného zruší. ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení novým rozhodnutím^{22a)} zruší rozhodnutí o pravděpodobné výši pojistného, pokud osoba samostatně výdělečně činná prokáže, že nevykonávala samostatnou výdělečnou činnost v období, na které byla stanovena pravděpodobná výše pojistného, nebo pokud zaměstnavatel prokáže, že nezaměstnával ani jednoho zaměstnance v období, na které byla stanovena pravděpodobná výše pojistného.

(4) Plátcí pojistného jsou povinni platit penále z dlužné částky pravděpodobné výše pojistného, a to ode dne, který bezprostředně následuje po dni splatnosti pojistného (§ 20 odst. 2 věta první), ohledně něhož nebyl podán přehled podle § 9 odst. 2 nebo § 15 odst. 1 a 2, do dne, ve kterém byl tento přehled předložen, a to včetně tohoto dne. Ustanovení věty první platí přitom i tehdy, je-li penále z pravděpodobné výše pojistného vyšší než penále z pojistného podle přehledu podle § 9 odst. 2 nebo § 15 odst. 1 a 2; je-li penále z pravděpodobné výše pojistného nižší než penále z pojistného podle tohoto přehledu, je plátce pojistného povinen zaplatit ještě tento rozdíl.

* * * * *

§ 22d

Příslušná ~~okresní~~ územní správa sociálního zabezpečení je povinna vydat na žádost plátce pojistného potvrzení o stavu jeho závazků týkajících se pojistného, penále a přírážky k pojistnému. Tuto povinnost má ~~okresní~~ územní správa sociálního zabezpečení též na základě žádosti, stanoví-li tak zvláštní zákon^{22b)}. Má-li plátce pojistného dluh, uvede se v tomto potvrzení výše tohoto dluhu a údaj o dluhu na pojistném včetně záloh, dluhu na penále a dluhu na přírážce k pojistnému; zvlášť se přitom uvede výše zůstatku dluhu, jehož placení bylo povoleno ve splátkách.

22b) Například zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů.

* * * * *

§ 25

(1) Ustanovení § 2 až 24 a § 25c až 25f se použijí i pro vojáky z povolání a vojáky v záloze ve výkonu vojenské činné služby⁷⁵⁾ s těmito odchylkami:

- a) tam, kde podle těchto ustanovení vykonává působnost Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní~~ územní správa sociálního zabezpečení, rozumějí se tím příslušné orgány Ministerstva obrany,
- b) tam, kde se v těchto ustanoveních mluví o zaměstnavateli, rozumí se tím příslušný útvar ozbrojených sil České republiky.

(2) Ustanovení § 2 až 24 a § 25c až 25f se použijí i pro příslušníky Vězeňské služby České republiky, Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace s těmito odchylkami:

- a) tam, kde podle těchto ustanovení vykonává působnost Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní~~ územní správa sociálního zabezpečení, rozumí se tím Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo vnitra, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace,
- b) tam, kde se v těchto ustanoveních mluví o zaměstnavateli, rozumí se tím útvar Vězeňské služby České republiky a zaměstnavatel příslušníka Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace.

(3) Ustanovení § 2 až 24 a § 25c až 25f se použijí i pro příslušníky Celní správy České republiky s těmito odchylkami:

- a) tam, kde podle těchto ustanovení vykonává působnost Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní~~ územní správa sociálního zabezpečení, rozumí se tím Generální ředitelství cel,
- b) tam, kde se v těchto ustanoveních mluví o zaměstnavateli, rozumí se tím příslušný celní orgán.

(4) Ustanovení § 2 až 24 a § 25c až 25f se použijí i pro příslušníky Hasičského záchranného sboru České republiky s těmito odchylkami:

- a) tam, kde podle těchto ustanovení vykonává působnost Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení, rozumí se tím Ministerstvo vnitra,
- b) tam, kde se v těchto ustanoveních hovoří o zaměstnavateli, rozumí se tím příslušný orgán Hasičského záchranného sboru České republiky.

(5) Pro stanovení vyměřovacího základu je nezapočitatelným příjmem též příplatek za službu v zahraničí náležející vojákům vyslaným do zahraniční operace.

(6) Útvary a orgány uvedené v odstavci 1 písm. b), odstavci 2 písm. b), odstavci 3 písm. b) a odstavci 4 písm. b) odečtou úhrn zúčtovaných dávek nemocenského pojištění od pojistného, které jsou povinny odvádět, a rozdíl odvedou na příslušný účet sdělený v oborech své působnosti orgány uvedenými v odstavci 1 písm. a), odstavci 2 písm. a), odstavci 3 písm. a) a odstavci 4 písm. a), které též v případě, že úhrn zúčtovaných dávek nemocenského pojištění je vyšší než pojistné, které má být odvedeno, uhradí plátcům pojistného tento rozdíl, a to do 8 dnů od podání stanoveného přehledu.

(7) Byla-li osoba ve služebním poměru uvedená v odstavcích 1 až 4 v kalendářním roce též zaměstnancem a v tomto kalendářním roce vznikl přeplatek podle § 15a odst. 2 písm. b), vrací tento přeplatek útvary a orgány uvedené v odstavci 1 písm. b), odstavci 2 písm. b), odstavci 3 písm. b) nebo odstavci 4 písm. b).

(8) Pro účely utajení činnosti zpravodajských služeb České republiky, Policie České republiky, Celní správy České republiky a Generální inspekce bezpečnostních sborů a zajištění bezpečnosti jejich příslušníků lze při plnění úkolů stanovených tímto zákonem použít zvláštní postupy stanovené vládou. Tyto zvláštní postupy mohou použít

- a) příslušníci zpravodajské služby České republiky, Policie České republiky, Celní správy České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů a Hasičského záchranného sboru České republiky,
- b) zpravodajské služby České republiky, Policie České republiky, Celní správa České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů a Hasičský záchranný sbor České republiky,
- c) orgány sociálního zabezpečení.

---

75) § 12 a 12a zákona č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 25d

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako zaměstnavatel dopustí přestupku tím, že

- a) nevede ve svých záznamech kurz, který použila pro přepočet příjmu vyplacenému

zaměstnanci v cizí měně na českou měnu podle § 5 odst. 5,

- b) nepředloží příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě a stanoveným způsobem přehled podle § 9 odst. 2 nebo 3 nebo nesplní povinnost podle § 9 odst. 3 věty první uvést důvod předložení přehledu v písemné podobě,
- c) nezajistí, aby mzdová účtárna plnila povinnosti zaměstnavatele při odvodu pojistného podle § 10,
- d) neodvede příslušné věznici nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence za kalendářní měsíc pojistné podle § 11,
- e) v rozporu s § 15a odst. 3 nepotvrdí zaměstnanci úhrn vyměřovacích základů za kalendářní rok, z nichž bylo sraženo pojistné, nebo mu nevydá nové potvrzení,
- f) neuvede v potvrzení vydávaném na základě § 15a odst. 3, zda je zaměstnanec účasten v kalendářním roce důchodového spoření,
- g) neuschovává účetní záznamy o údajích potřebných pro stanovení a odvod pojistného podle § 22c,
- h) nepoužívá tiskopisy podle § 24,
- i) nevede ve své evidenci údaje a doklady pro uplatnění slevy na pojistném podle § 23d odst. 1,
- j) neinformuje zaměstnance o prvním uplatnění slevy na pojistném a o důvodu uplatnění slevy na pojistném podle § 23d odst. 2, nebo
- k) neoznámí České správě sociálního zabezpečení skončení uplatňování slevy na pojistném za zaměstnance nebo nesdělí údaje podle § 23e odst. 2.

(2) Za přešupek podle odstavce 1 lze uložít pokutu do 50 000 Kč.

* * * * *

§ 25f

Pokud tento zákon nestanoví jinak, ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení

- a) rozhodují o přešupcích podle tohoto zákona,
- b) vybírají a vymáhají pokuty uložené v řízení podle písmene a).

IV. Platné znění částí zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, s vyznačením navrhovaných změn

§ 24j

(1) Evropské spotřebitelské centrum Česká republika je oprávněno poskytovat příslušným orgánům členských států Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru a Evropské komisi externí varování podle čl. 27 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2394 (dále jen "externí varování").

(2) Oprávnění poskytovat příslušným orgánům členských států Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru a Evropské komisi externí varování Ministerstvo průmyslu a obchodu udělí právnické osobě, jejímž hlavním účelem v souladu se zakladatelským právním jednáním je ochrana zájmů spotřebitelů a která

- a) byla založena v souladu s právními předpisy České republiky,
- b) aktivně působí v oblasti ochrany spotřebitelů alespoň po dobu 2 let,
- c) není založena za účelem vytváření zisku,
- d) je bezdlužná a
- e) vyhotovila a uložila do sbírky listin veřejného rejstříku výroční zprávy nebo obdobné zprávy o její činnosti alespoň za poslední 2 uplynulá účetní období, z nichž vyplývá splnění podmínky podle písmene b).

(3) Za bezdlužnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nemá evidován nedoplatek,

- a) u orgánů Finanční správy České republiky,
- b) u orgánů Celní správy České republiky,
- c) na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, nebo
- d) na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

(4) Bezdlužnost podle odstavce 3 se prokazuje potvrzením příslušného finančního úřadu, příslušného celního úřadu, příslušné zdravotní pojišťovny a příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, které nesmí být starší než 30 kalendářních dnů přede dnem podání žádosti o vydání oprávnění.

V. **Platné znění částí zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, s vyznačením navrhovaných změn**

§ 106

Povinnosti orgánů státní správy

(1) Úřad práce České republiky - krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu jsou povinny neprodleně písemně oznámit ministerstvu

- a) nenastoupení cizince na pracovní místo uvedené v povolení k zaměstnání nebo na pracovní místo obsaditelné držitelem zaměstnanecké karty nebo určené pro držitele modré karty,
- b) ukončení zaměstnání cizince před uplynutím doby, na kterou bylo vydáno povolení k zaměstnání, zaměstnanecká karta nebo modrá karta; v případě, že zaměstnání bylo ukončeno výpovědí z některého z důvodů uvedených v § 52 písm. a) až e) zákoníku práce nebo dohodou z týchž důvodů nebo okamžitým zrušením podle § 56 zákoníku práce, i důvod ukončení zaměstnání,
- c) skutečnost, že občan Evropské unie nebo jeho rodinný příslušník přechodně pobývajícím na území se stal neodůvodnitelnou zátěží systému dávek pro osoby se zdravotním postižením nebo systému pomoci v hmotné nouzi, nebo
- d) skutečnost, že držitel modré karty podal žádost o příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení nebo mimořádnou okamžitou pomoc,

a dále jsou povinny neprodleně zaslat ministerstvu kopii rozhodnutí o udělení, neudělení, prodloužení, neprodloužení nebo odejmutí povolení k zaměstnání

(2) Živnostenský úřad neprodleně písemně oznámí ministerstvu přerušení, pozastavení, zánik nebo zrušení živnostenského oprávnění cizince, kterému bylo uděleno dlouhodobé vízum nebo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu.

(3) Orgán pomoci v hmotné nouzi⁹⁰⁾ je povinen neprodleně písemně oznámit ministerstvu, že úhrnný měsíční příjem rezidenta jiného členského státu Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu, a společně s ním posuzovaných osob [§ 42c odst. 3 písm. c)], nedosahuje částky živobytí společně posuzovaných osob.

(4) Je-li cizinci vydána zaměstnanecká karta, jsou Úřad práce České republiky - generální ředitelství, případně další úřady, povinny neprodleně hlásit ministerstvu skutečnosti, které jsou jim známy a mohou být důvodem pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty.

(5) Soud, který je určený k vedení obchodního rejstříku, nebo správní orgán, který je příslušný k vedení rejstříku, seznamu nebo evidence podnikajících fyzických osob podle zvláštního právního předpisu³⁰⁾, neprodleně písemně oznámí ministerstvu změnu nebo výmaz zápisu cizince v tomto rejstříku, seznamu nebo evidenci; to neplatí, jde-li o občana Evropské unie.

(6) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení neprodleně písemně oznámí ministerstvu, že cizinec ohlásil přerušení nebo ukončení výkonu samostatné výdělečné činnosti; to neplatí, jde-li o občana Evropské unie.

(7) Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce neprodleně písemně oznámí ministerstvu zaměstnání cizince bez povolení k pobytu, bez povolení k zaměstnání, je-li podle zákona o zaměstnanosti vyžadováno, nebo v rozporu se zaměstnaneckou kartou nebo modrou kartou; tuto skutečnost oznámí Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce neprodleně též odboru cizinecké policie krajského ředitelství policie příslušnému podle místa zaměstnání cizince.

90) § 24 odst. 2 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

30) Například zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 165a

Oprávnění ministerstva

(1) Ministerstvo je oprávněno

- a) snímat daktyloskopické otisky a pořizovat obrazové záznamy na základě přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství⁶⁶⁾,
- b) při plnění úkolů podle tohoto zákona požadovat vysvětlení související s plněním úkolů,
- c) vyžadovat od policie prověření informací a dokladů předkládaných cizinci nebo získaných v rámci vlastní činnosti v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona,
- d) požadovat po cizinci prokázání totožnosti v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona,
- e) účastnit se pobytových kontrol prováděných policií,
- f) vydávat pokyny policii nebo zastupitelským úřadům k udělení víza,
- g) zadržet cestovní doklad podle § 117 nebo doklad, jehož platnost skončila podle § 87z, 87aa nebo 117f; o zadržení dokladu vydá cizinci potvrzení,
- h) požadovat po orgánech Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky sdělení, zda má u nich zaměstnavatel, u kterého má být žadatel o zaměstnaneckou kartu nebo držitel zaměstnanecké karty zaměstnán, evidován nedoplatek podle § 178e odst. 1, a po ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně sdělení za účelem zjištění, zda je zaměstnavatel, u kterého má být žadatel o zaměstnaneckou kartu nebo držitel zaměstnanecké karty zaměstnán, nespolehlivým podle § 178f; poskytnutí těchto údajů není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu, podle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a podle zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění,
- i) za účelem zjištění, zda obchodní korporace nebo odštěpný závod se sídlem nebo umístěním na území, do nichž je nebo má být cizinec v souladu s § 42k nebo 42m převeden, jsou bezdlužní, požadovat po orgánech Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky, po ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení a po zdravotní pojišťovně sdělení, zda má u nich tato obchodní korporace nebo tento odštěpný závod evidován

nedoplatek podle § 178e odst. 1; poskytnutí těchto údajů není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu, podle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a podle zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

(2) Ministerstvo je dále oprávněno v řízení podle tohoto zákona požadovat vydání výpisu nebo opisu z evidence Rejstříku trestů^{24a)}. V řízení o vydání povolení k dlouhodobému pobytu a v řízení o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu si vždy vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů a v řízení o vydání povolení k trvalému pobytu si vždy vyžádá opis z evidence Rejstříku trestů.

(3) Ministerstvo je dále oprávněno v řízení podle tohoto zákona vyžadovat opis z evidence přestupků pro posouzení, zda cizinec závažným způsobem nenarušil veřejný pořádek.

(4) Žádost o výpis nebo opis z evidence Rejstříku trestů^{24a)} nebo opis z evidence přestupků a výpis nebo opis z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence přestupků se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

14b)66) Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004, v platném znění.

Nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1157.

24a) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 178e

Bezdlužnost

(1) Za bezdlužnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nemá evidován nedoplatek, s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky,

- a) u orgánů Finanční správy České republiky,
- b) u orgánů Celní správy České republiky,
- c) na pojistném na veřejné zdravotní pojištění a na penále a
- d) na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na penále.

(2) Bezdlužnost se prokazuje potvrzeními orgánů Finanční správy České republiky, orgánů Celní správy České republiky, ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovny, která nesmí být ke dni podání žádosti starší 30 dnů.

VI. Platné znění částí zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, s vyznačením navrhovaných změn

§ 14

Výdejová místa

(1) Ministerstvo předává rodná čísla výdejovým místům, kterými jsou

- a) matriční úřad, který přiděluje rodná čísla fyzickým osobám narozeným na území České republiky,
- b) zvláštní matrika, která přiděluje rodná čísla občanům narozeným v zahraničí, s výjimkou případů, kdy došlo k matriční události před 1. lednem 1950, a pokud tato událost byla zapsaná podle právních předpisů platných v době provedení zápisu do matriční knihy, kterou nyní vede matriční úřad na území České republiky,
- c) ministerstvo, které přiděluje rodná čísla
  - 1. obyvatelům, kteří nejsou uvedeni v písmenech a) a b),
  - 2. cizincům, kteří o přidělení rodného čísla požádají pro splnění podmínek podle zvláštních právních předpisů^{14f)},
  - 3. fyzickým osobám, pro které o přidělení rodného čísla požádá Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení podle zvláštního právního předpisu^{14e)},
  - 4. cizincům, kterým byla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany^{14f)},
  - 5. cizincům s povolením k pobytu na území České republiky,
  - 6. pro potřeby Policie České republiky (dále jen „policie“), celní správy a zpravodajských služeb podle zvláštních právních předpisů^{14f)}.

(2) Výdejové místo je zapisovatelem údajů do registru o rodném čísle, které přidělilo.

14f) Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

14e) § 11a odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 265/2002 Sb., zákona č. 53/2004 Sb. a zákona č.

* * * * *

§ 16

Přidělení rodného čísla

Rodné číslo přidělí výdejové místo

- a) fyzické osobě při narození nebo osvojení nezletilé fyzické osoby,
- b) občanu, který dosud rodné číslo neměl,

- c) cizinci s povolením k pobytu na území České republiky,^{14b)}
- d) cizinci, kterému byla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany^{14f)},
- e) cizinci, který o přidělení rodného čísla požádal pro splnění podmínek podle zvláštních právních předpisů^{14b)}, popřípadě fyzické osobě, pro kterou o přidělení rodného čísla požádala Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení podle zvláštního právního předpisu^{14c)}.

14b) Zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

14f) Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

14c) § 4 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb.

* * * * *

§ 17a

(1) V případech přidělení rodného čísla podle § 16 písm. a), b), c) a d) a § 17 odst. 2 výdejové místo fyzické osobě rodné číslo přidělí z moci úřední.

(2) V případech přidělení rodného čísla podle § 16 písm. e) výdejové místo fyzické osobě rodné číslo přidělí na základě písemné, odůvodněné žádosti, která obsahuje její

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich případné změny,
- b) rodné příjmení,
- c) den, měsíc a rok narození,
- d) místo a okres narození; pokud se fyzická osoba narodila v cizině, místo narození a stát, na jehož území se narodila,
- e) pohlaví,
- f) státní občanství,
- g) adresu pro doručování,
- h) datum sepsání žádosti.

(3) Podává-li za fyzickou osobu v případech přidělení rodného čísla podle § 16 písm. e) žádost její zákonný zástupce, opatrovník, zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřeným podpisem zmocnitele anebo člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování občana bylo schváleno soudem^{5e)}, uvede se v žádosti též jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa místa trvalého nebo jiného pobytu anebo bydliště v cizině tohoto zákonného zástupce, opatrovníka, zmocněnce nebo člena domácnosti.

(4) Žádost o přidělení rodného čísla musí být sepsána v českém jazyce nebo opatřena úředně ověřeným překladem,⁹⁾ musí obsahovat úředně ověřený podpis žadatele,⁹⁾ pokud ji žadatel nepodepisuje před zaměstnancem výdejového místa. Úředně ověřený podpis žadatele

se nevyžaduje, podala-li žádost o přidělení rodného čísla Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení podle § 16 písm. e).

(5) K žádosti o přidělení rodného čísla podle odstavce 2 připojí žadatel kopii dokladu o datu a místě narození a státním občanství; je-li tento doklad vyhotoven v jiném než českém jazyce, přiloží k němu jeho úřední překlad do jazyka českého⁹⁾. Je-li žadatelem o přidělení rodného čísla Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení podle zvláštního právního předpisu^{14c)}, nahrazuje úřední překlad dokladu podle věty první překlad provedený Českou správou sociálního zabezpečení nebo ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení. Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení připojí k žádosti o přidělení rodného čísla adresu pro doručování fyzické osoby, pro niž o rodné číslo žádá podle § 16 písm. e).

(6) O přiděleném rodném čísle vydá ministerstvo doklad o rodném čísle, který doručí do vlastních rukou fyzické osoby, jež je nositelem rodného čísla, nebo jejímu zákonnému zástupci, opatrovníkovi, zmocněnci na základě zvláštní plné moci s úředně ověřeným podpisem zmocnitele anebo členu domácnosti, jehož oprávnění k zastupování fyzické osoby bylo schváleno soudem^{5e)}.

(7) Je-li žadatelem o přidělení rodného čísla Česká správa sociálního zabezpečení nebo ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení podle zvláštního právního předpisu^{14c)}, doručí ministerstvo doklad o rodném čísle do vlastních rukou fyzické osoby pro niž bylo žádáno, a současně sdělí toto rodné číslo České správě sociálního zabezpečení nebo ~~okresní-územní~~ správě sociálního zabezpečení.

5e) § 45 až 54 občanského zákoníku.

9) Například zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů.

14c) § 4 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb.

VII. Platné znění částí zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, s vyznačením navrhovaných změn

§ 89

(1) Zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví jsou povinni zachovávat mlčenlivost o individuálních údajích vztahujících se k fyzickým osobám a o obchodním tajemství, o kterých se při postupu podle tohoto zákona, přímo použitelných předpisů Evropské unie, zvláštního právního předpisu upravujícího ochranu zdraví při práci a zvláštních právních předpisů upravujících působnost orgánů ochrany veřejného zdraví dozvěděli. Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost není, jestliže takové údaje v nezbytně nutném rozsahu sdělují

- a) na základě písemného souhlasu fyzické osoby, které se informace přímo týká,
- b) orgánu ochrany veřejného zdraví,
- c) lékařů v rámci poskytování dalších potřebných zdravotních služeb,
- d) osobám blízkým⁵²⁾ a osobám, které byly během inkubační doby ve styku s infekčním onemocněním nebo pobývaly v ohnisku nákazy, jedná-li se o údaje o zdravotním stavu, které jsou nezbytné pro ochranu veřejného zdraví,
- e) zdravotní pojišťovně k vyměření přirážky a pro řízení o náhradě škody a ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení k vyměření přirážky,
- f) poskytovateli pracovnělékařských služeb oprávněnému podle zvláštního právního předpisu⁶¹⁾ uznávat nemoci z povolání nebo změny zdravotního stavu pro účely posuzování ohrožení nemocí z povolání,
- g) orgánu inspekci práce⁵³⁾ v souvislosti se šetřením pracovního úrazu,
- h) orgánu sociálně-právní ochrany dětí v souvislosti s ochranou zdraví dětí a mladistvých,
- i) Veřejnému ochránci práv v souvislosti s šetřením podle zvláštního zákona.

(2) Na vyžádání státního zástupce a po podání žaloby též předsedy senátu jsou orgány ochrany veřejného zdraví oprávněny sdělit individuální údaje vztahující se k fyzickým osobám a obchodní tajemství, o kterých se při postupu podle tohoto zákona dozvěděli.

(3) Na vyžádání Úřadu práce - krajské pobočky nebo pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) jsou orgány ochrany veřejného zdraví oprávněny, jde-li o ubytovací služby podle § 21a věty třetí, sdělit individuální údaje vztahující se k fyzickým osobám, o kterých se při postupu podle tohoto zákona dozvěděly, a předat krajské pobočce Úřadu práce pro účely řízení o dávkách pomoci v hmotné nouzi potřebné údaje. Pro tyto účely dále orgán ochrany veřejného zdraví bezodkladně předá krajské pobočce Úřadu práce ve svém správním obvodu kopii vykonatelného rozhodnutí o uložení pokuty nebo nápravného opatření podle § 84 osobě uvedené v § 21a větě třetí a informuje krajskou pobočku Úřadu práce o obnovení činnosti v případě, že bylo vykonatelným rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví podle § 84 odst. 1 písm. b) pozastaveno poskytování ubytovacích služeb podle § 21a věty třetí.

(4) Povinnost oznamovat určité skutečnosti uložená zvláštními právními předpisy není dotčena.

---

52) § 22 zákona č. 89/2012 Sb.

61) Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

53) Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce.

VIII. Platné znění částí zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, s vyznačením navrhovaných změn

Pracovní rehabilitace

§ 69

(1) Osoby se zdravotním postižením mají právo na pracovní rehabilitaci. Pracovní rehabilitaci zabezpečuje krajská pobočka Úřadu práce místně příslušná podle bydliště osoby se zdravotním postižením ve spolupráci s pracovně rehabilitačními středisky nebo může na základě písemné dohody pověřit zabezpečením pracovní rehabilitace jinou právnickou nebo fyzickou osobu.

(2) Pracovní rehabilitace je souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením, kterou na základě její žádosti zabezpečují krajské pobočky Úřadu práce a hradí náklady s ní spojené. Žádost osoby se zdravotním postižením obsahuje její identifikační údaje; součástí žádosti je doklad osvědčující, že je osobou se zdravotním postižením.

(3) Pracovní rehabilitace zahrnuje zejména poradenskou činnost zaměřenou na volbu povolání, volbu zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti, teoretickou a praktickou přípravu pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, zprostředkování, udržení a změnu zaměstnání, změnu povolání a vytváření vhodných podmínek pro výkon zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti.

(4) Krajská pobočka Úřadu práce v součinnosti s osobou se zdravotním postižením sestaví individuální plán pracovní rehabilitace s ohledem na její zdravotní způsobilost, schopnost vykonávat soustavné zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost a kvalifikaci a s ohledem na situaci na trhu práce; přitom vychází z vyjádření odborné pracovní skupiny (§ 7 odst. 3).

(5) Na pracovní rehabilitaci mohou být na základě doporučení ošetřujícího lékaře vydaného jménem poskytovatele zdravotních služeb zařazeny fyzické osoby, které jsou uznány za dočasně neschopné práce, a na základě doporučení ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení vydaného v rámci kontrolní lékařské prohlídky též fyzické osoby, které přestaly být invalidními. Zařazení těchto fyzických osob na pracovní rehabilitaci nesmí být v rozporu s jejich zdravotní způsobilostí; krajská pobočka Úřadu práce je povinna zařazení písemně oznámit příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení s uvedením data zahájení, místa výkonu, denního rozsahu a celkové délky trvání pracovní rehabilitace, a do 5 kalendářních dnů písemně oznámit její ukončení.

(6) Na osoby se zdravotním postižením, které se účastní pracovní rehabilitace mimo zaměstnání, se vztahuje § 101, 245 a 246 zákoníku práce; ustanovení § 103 až 106 zákoníku práce a § 2 až 8 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci^{42a)} se použijí přiměřeně.

(7) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem obsah individuálního plánu pracovní rehabilitace, druhy nákladů spojených s prováděním pracovní rehabilitace a způsob jejich úhrady.

Příspěvek na zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením

(1) Pracovním místem zřízeným pro osobu se zdravotním postižením se rozumí pracovní místo, které zaměstnavatel zřídil pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody uzavřené s Úřadem práce. Na zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením poskytuje Úřad práce zaměstnavateli příspěvek. Pracovní místo zřízené pro osobu se zdravotním postižením musí být takovou osobou obsazeno po dobu 3 let.

(2) Příspěvek na zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením může činit maximálně osminásobek a pro osobu s těžším zdravotním postižením maximálně dvanáctinásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku. Zřizuje-li zaměstnavatel na základě jedné dohody s Úřadem práce 10 a více pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením, může příspěvek na zřízení jednoho pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením činit maximálně desetnásobek a pro osobu s těžším zdravotním postižením maximálně čtrnáctinásobek průměrné mzdy podle věty první.

(3) Příspěvek na zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením se poskytuje za podmínky, že zaměstnavatel nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky vedené finančním nebo celním úřadem, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není v prodlení se splácením splátek nebo povoleno posečkání daně. Příspěvek na zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením se zaměstnavateli neposkytne po dobu 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty za umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 3.

(4) Žádost o zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením obsahuje

- a) identifikační údaje zaměstnavatele,
- b) místo a předmět podnikání nebo místo a předmět činnosti zaměstnavatele a
- c) charakteristiku pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením a počet těchto pracovních míst.

(5) K žádosti o zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením je nutné přiložit doklad o účtu zaměstnavatele v peněžním ústavu. Potvrzení o splnění podmínky uvedené v odstavci 3 zajišťuje podle § 147b Úřad práce sám, pokud mu k tomu dá zaměstnavatel písemný souhlas a zproští za tímto účelem příslušný finanční nebo celní úřad, příslušnou ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení nebo příslušnou zdravotní pojišťovnu mlčenlivosti vůči Úřadu práce. Prokazuje-li zaměstnavatel splnění podmínky uvedené v odstavci 3 předložením potvrzení sám, nesmí být toto potvrzení starší než 30 dnů přede dnem podání žádosti podle odstavce 4 a údaje v něm musí odpovídat skutečnému stavu ke dni uvedenému v tomto potvrzení. Úřad práce může požadovat předložení i jiných dokladů, pokud jsou nezbytně nutné v souvislosti s posouzením žádosti o zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením.

(6) Dohoda o zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením obsahuje alespoň

- a) identifikační údaje účastníků dohody,
- b) charakteristiku pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením,
- c) závazek zaměstnavatele, že pracovní místo pro osobu se zdravotním postižením bude obsazováno pouze osobami se zdravotním postižením,
- d) den, od kterého bude pracovní místo pro osobu se zdravotním postižením obsazeno osobou se zdravotním postižením,
- e) dobu, po kterou bude pracovní místo pro osobu se zdravotním postižením obsazeno osobou se zdravotním postižením, včetně dne, do kterého musí být doba obsazení tohoto pracovního místa splněna,
- f) výši příspěvku, jeho specifikaci a způsob úhrady,
- g) podmínky, za kterých bude příspěvek poskytován,
- h) způsob prokazování, jak jsou sjednané podmínky plněny,
- i) podmínky a termín zúčtování poskytnutého příspěvku,
- j) závazek zaměstnavatele vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část, pokud mu byl jeho zaviněním poskytnut neprávem nebo v částce vyšší, než náležel, a lhůtu pro vrácení příspěvku,
- k) závazek zaměstnavatele vrátit příspěvek v případě, že mu byl poskytnut v období 12 měsíců přede dnem nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty za umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 3, a lhůtu pro vrácení příspěvku a
- l) podmínky, na základě kterých lze dohodu vypovědět.

(7) Úřad práce je povinen v dohodě rozlišit podmínky pro poskytnutí příspěvku, jejichž nesplnění není porušením rozpočtové kázně, a podmínky, jejichž nesplnění bude postihováno odvodem podle jiného právního předpisu⁴⁶⁾.

(8) Nevrácení příspěvku na zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením ve stanoveném termínu je porušením rozpočtové kázně⁴⁶⁾.

(9) Úřad práce může uzavřít dohodu o zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením i s osobou se zdravotním postižením, která se rozhodne vykonávat samostatnou výdělečnou činnost. Pro poskytnutí tohoto příspěvku platí odstavce 1 až 7 obdobně s tím, že vrácení příspěvku nelze požadovat, pokud tato osoba přestane vykonávat samostatnou výdělečnou činnost ze zdravotních důvodů, nebo v případě jejího úmrtí.

---

46) Zákon č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Příspěvek na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením

(1) Příspěvek na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením může Úřad práce poskytnout na základě písemné dohody uzavřené se zaměstnavatelem, který zaměstnává v pracovním poměru osobu se zdravotním postižením.

(2) Příspěvek na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením se poskytuje za podmínky, že zaměstnavatel nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky vedené finančním nebo celním úřadem, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není v prodlení se splácením splátek nebo povoleno posečkání daně. Roční výše příspěvku může činit nejvýše 48 000 Kč na jednu osobu se zdravotním postižením. Příspěvek se zaměstnavateli neposkytne po dobu 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty za umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 3.

(3) Příspěvek na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením se neposkytne zaměstnavateli

- a) na osobu se zdravotním postižením, která pracuje mimo pracoviště zaměstnavatele,
- b) na zaměstnance v pracovním poměru, který je osobou zdravotně znevýhodněnou,
- c) na osobu se zdravotním postižením, která je dočasně přidělena k výkonu práce k uživateli, jde-li o zaměstnavatele, který je agenturou práce.

(4) Žádost o poskytnutí příspěvku na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením obsahuje

- a) identifikační údaje zaměstnavatele,
- b) místo a předmět podnikání nebo místo a předmět činnosti zaměstnavatele,
- c) jmenný seznam osob se zdravotním postižením, na které je příspěvek požadován, s uvedením rodného čísla a data vzniku pracovního poměru, a
- d) doložení skutečnosti, že zaměstnanec, na kterého je příspěvek požadován, je osobou se zdravotním postižením (§ 67).

(5) K žádosti o poskytnutí příspěvku na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením je nutné přiložit doklad o účtu zaměstnavatele v peněžním ústavu. Potvrzení o splnění podmínky uvedené v odstavci 2 zajišťuje podle § 147b Úřad práce sám, pokud mu k tomu dá zaměstnavatel písemný souhlas a zproští za tímto účelem příslušný finanční nebo celní úřad, příslušnou ~~okresní~~ územní správu sociálního zabezpečení nebo příslušnou zdravotní pojišťovnu mlčenlivosti vůči Úřadu práce. Prokazuje-li zaměstnavatel splnění podmínky uvedené v odstavci 2 předložením potvrzení sám, nesmí být toto potvrzení starší než 30 dnů přede dnem podání žádosti podle odstavce 4 a údaje v něm musí odpovídat skutečnému stavu ke dni uvedenému v tomto potvrzení. Úřad práce může požadovat předložení i jiných dokladů, pokud jsou nezbytně nutné v souvislosti s posouzením

žádosti o poskytnutí příspěvku na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením.

(6) Dohoda o poskytnutí příspěvku na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením obsahuje alespoň

- a) identifikační údaje účastníků dohody,
- b) výši příspěvku, jeho specifikaci a způsob úhrady,
- c) podmínky, za kterých bude příspěvek poskytován,
- d) způsob prokazování, jak jsou sjednané podmínky plněny,
- e) podmínky a termín zúčtování poskytnutého příspěvku,
- f) závazek zaměstnavatele vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část, pokud mu byl jeho zaviněním poskytnut neprávem nebo v částce vyšší, než náležel, a lhůtu pro vrácení příspěvku,
- g) závazek zaměstnavatele vrátit příspěvek v případě, že mu byl poskytnut v období 12 měsíců přede dnem nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty za umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 3, a lhůtu pro vrácení příspěvku a
- h) podmínky, na základě kterých lze dohodu vypovědět.

(7) Úřad práce je povinen v dohodě rozlišit podmínky pro poskytnutí příspěvku, jejichž nesplnění není porušením rozpočtové kázně, a podmínky, jejichž nesplnění bude postihováno odvodem podle jiného právního předpisu⁴⁶⁾.

(8) Nevrácení příspěvku na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením ve stanoveném termínu je porušením rozpočtové kázně⁴⁶⁾.

(9) Úřad práce může uzavřít dohodu o poskytnutí příspěvku na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením i s osobou samostatně výdělečně činnou, která je osobou se zdravotním postižením. Pro poskytnutí tohoto příspěvku platí odstavce 1, 2, 4 až 7 obdobně s tím, že vrácení příspěvku nelze požadovat, pokud tato osoba přestane vykonávat samostatnou výdělečnou činnost ze zdravotních důvodů, nebo v případě jejího úmrtí.

---

46) Zákon č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

Poskytování příspěvků

§ 118

(1) O poskytnutí příspěvků na jednotlivé nástroje aktivní politiky zaměstnanosti zaměstnavatel nebo fyzická osoba žádá. Žádost o příspěvek na jednotlivé nástroje aktivní politiky zaměstnanosti musí obsahovat

- a) identifikační údaje právnické nebo fyzické osoby,

- b) místo a předmět podnikání nebo místo a předmět činnosti,
- c) druh příspěvku, o který se žádá.

(2) K žádosti o příspěvek na jednotlivé nástroje aktivní politiky zaměstnanosti je nutné přiložit

- a) doklady osvědčující skutečnosti uvedené v žádosti,
- b) doklad o zřízení účtu u peněžního ústavu.

(3) Příspěvek se poskytuje za podmínky, že zaměstnavatel nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky vedené finančním nebo celním úřadem, nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a zaměstnavatel není v prodlení se splácením splátek nebo bylo povoleno posečkání daně. Potvrzení o splnění této podmínky zajišťuje podle § 147b Úřad práce sám, pokud mu k tomu dá zaměstnavatel písemný souhlas a zproští za tímto účelem příslušný finanční nebo celní úřad, příslušnou ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení nebo příslušnou zdravotní pojišťovnu mlčenlivosti vůči Úřadu práce. Prokazuje-li zaměstnavatel splnění podmínky uvedené ve větě první předložením potvrzení sám, nesmí být toto potvrzení starší než 30 dnů přede dnem podání žádosti podle odstavce 1 a údaje v něm musí odpovídat skutečnému stavu ke dni uvedenému v tomto potvrzení. Krajská pobočka Úřadu práce může požadovat předložení i jiných dokladů, pokud jsou potřebné k posouzení žádosti.

(4) Místně příslušná pro uzavření dohody a poskytování příspěvku na zřízení (§ 113 odst. 1 věta druhá) nebo vyhrazení (§ 113 odst. 5) společensky účelného pracovního místa je krajská pobočka Úřadu práce, v jejíž evidenci je veden uchazeč o zaměstnání, který bude na společensky účelné pracovní místo umístěn.

(5) Příspěvky podle § 112 až 116 nebo 117 se zaměstnavateli neposkytnou po dobu 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty za umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 3.

* * * * *

§ 136

(1) Právnická nebo fyzická osoba je jako zaměstnavatel povinna mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu. Splnění povinnosti podle věty první se nevyžaduje, splnil-li zaměstnavatel povinnost oznámit ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení den nástupu zaměstnance do zaměstnání, které mu založilo účast na nemocenském pojištění podle zákona o nemocenském pojištění.

(2) Povinnost podle odstavce 1 věty první má na území České republiky i zahraniční zaměstnavatel, který vyslal svého zaměstnance k výkonu práce na území České republiky, přičemž doklady, jimiž je plněna tato povinnost, musejí být přeloženy do českého jazyka.

(3) Pro ověření skutečností podle odstavce 1 jsou Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce oprávněny získávat od České správy sociálního zabezpečení způsobem umožňujícím dálkový přístup o zaměstnanci tyto údaje vedené v registru pojištěnců:

- a) vznik a zánik účasti na nemocenském pojištění nebo nástup do zaměstnání a jeho skončení anebo u smluvního zaměstnance zahájení a skončení výkonu práce pro smluvního zaměstnavatele,
- b) druh výdělečné činnosti zakládající účast na nemocenském pojištění,
- c) obchodní firmu, název nebo jméno a příjmení zaměstnavatele včetně adresy jeho sídla nebo trvalého pobytu, popřípadě místa podnikání.

(4) Pro ověření skutečností podle odstavce 1 jsou Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce oprávněny získávat z Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí způsobem umožňujícím dálkový přístup údaje

- a) zda je fyzická osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání,
- b) o občanech Evropské unie a cizincích vedené příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce,
- c) poskytované podle § 8a odst. 1 písm. o) tohoto zákona.

* * * * *

§ 147ba

Zaměstnavatel, který oznamuje příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení den skončení doby zaměstnání se zaměstnancem podle § 94 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění, je povinen oznámit ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení též údaje podle § 42 odst. 3 způsobem podle § 94 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění, a to do 8 kalendářních dnů ode dne skončení doby zaměstnání tohoto zaměstnance.

IX. Platné znění částí zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 3

(1) O nároku na výplatu příplatku a o jeho výši rozhoduje na základě písemné žádosti orgán sociálního zabezpečení příslušný k výplatě důchodu. Žádost se podává u orgánu sociálního zabezpečení uvedeného ve větě první; jde-li však o poživatele důchodu vypláceného Českou správou sociálního zabezpečení, lze žádost podat nebo sepsat u ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení příslušné podle místa pobytu žadatele.

(2) Doklady k žádosti se nevyžadují v případech, kdy podmínky pro vznik nároku na výplatu příplatku lze posoudit z podkladů, které jsou obsaženy v úředních evidencích orgánů sociálního zabezpečení příslušných k výplatě důchodu; k případnému předložení příslušných dokladů vyzve žadatele orgán sociálního zabezpečení uvedený v odstavci 1.

(3) Splnění podmínky státního občanství České republiky se posuzuje ke dni podání žádosti.

(4) Orgány sociálního zabezpečení uvedené v odstavci 1 poskytují osobám uvedeným v § 1 potřebnou pomoc při uplatňování jejich nároků.

(5) Není-li v této hlavě stanoveno jinak, vztahují se na rozhodování o příplatku a jeho výplatu obdobně ustanovení

- a) zvláštního právního předpisu upravujícího organizaci a provádění sociálního zabezpečení³⁾, týkající se vydávání rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění, soudního přezkumu rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění, doručování písemností, řízení ve věcech důchodového pojištění, včetně odvolacího řízení a lhůty pro výplatu dávek a
- b) zvláštního právního předpisu upravujícího důchodové pojištění⁴⁾, týkající se vzniku a zániku nároku na důchod nebo jeho výplatu, odeprání nároku nebo výplaty, zjištění vad v určení výše a změn rozhodných skutečností.

(6) Zemřel-li žadatel o příplatek dříve, než byla výplata příplatku přiznána nebo příplatek vyplacen, příplatek za období od vzniku nároku na výplatu příplatku do dne úmrtí se přizná a vyplatí jednorázově vdově nebo vdovci po zemřelém žadateli.

(7) Náklady na výplatu příplatku jsou hrazeny ze státního rozpočtu.

3) § 86, 89, 90, 108, 111, 112, 116 a 117 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

4) § 55 a § 56 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb.

X. Platné znění částí zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, s vyznačením navrhovaných změn

§ 5

Působnost v oblasti sociálních služeb

(1) Státní správu podle tohoto zákona vykonávají

- a) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo"),
- b) krajské úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- d) ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení,
- e) Úřad práce České republiky - krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“).

(2) Výkon působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

(3) V oblasti sociálních služeb vykonávají působnost podle tohoto zákona také obce a kraje.

* * * * *

HLAVA VI

Povinnosti žadatele o příspěvek, oprávněné osoby a jiného příjemce příspěvku

§ 21

(1) Žadatel o příspěvek a oprávněná osoba, jejichž zdravotní stav je třeba posoudit pro stanovení stupně závislosti, jsou povinni

- a) podrobit se sociálnímu šetření,
- b) podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem plnicím úkoly ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, podrobit se vyšetření zdravotního stavu u poskytovatele zdravotních služeb určeného ~~okresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému poskytovateli zdravotních služeb lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jim byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, jsou-li k tomu ~~okresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení vyzváni, a to ve lhůtě, kterou ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení určí,
- c) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu,
- d) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce v průběhu řízení o příspěvku změny ve skutečnostech, které byly uvedeny v žádosti o příspěvek, a změny rozhodné pro průběh řízení, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy taková změna nastala; tato povinnost musí být splněna i v době přerušení řízení,

- e) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce, že je mu poskytována u jednoho nebo postupně u více poskytovatelů zdravotních služeb následná nebo dlouhodobá lůžková péče⁶⁴⁾ pro tutěž nemoc nebo úraz trvající nepřetržitě déle než 60 dnů, a doložit tuto skutečnost potvrzením poskytovatele zdravotních služeb,
- f) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce propuštění ze zdravotnického zařízení lůžkové péče v případech uvedených v písmenu e), a to ve lhůtě 5 dnů.

(2) Příjemce příspěvku je povinen

- a) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu,
- b) na výzvu příslušné krajské pobočky Úřadu práce osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčila-li krajská pobočka Úřadu práce lhůtu delší,
- c) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce změny týkající se zajištění pomoci, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy tato změna nastala; tuto povinnost plní příjemce příspěvku na tiskopisu předepsaném ministerstvem, jehož součástí je písemný souhlas osoby blízké anebo jiné fyzické osoby nebo právnické osoby s poskytováním pomoci oprávněné osobě,
- d) využívat příspěvek na zajištění potřebné pomoci osobou blízkou nebo asistentem sociální péče uvedeným v § 83 nebo poskytovatelem sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc⁶⁹⁾ nebo dětským domovem anebo speciálním lůžkovým zdravotnickým zařízením hospicového typu,
- e) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí výši příjmu rozhodnou pro zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 1; tato povinnost se považuje také za splněnou, pokud příjemce příspěvku písemně sdělí příslušné krajské pobočce Úřadu práce, že ve stanovené lhůtě, popřípadě ve lhůtě uvedené v § 12 odst. 4, prokázal rozhodné příjmy pro účely přídatku na dítě podle zákona o státní sociální podpoře, a že okruh společně posuzovaných osob pro účely zvýšení příspěvku je stejný jako pro účely přídatku na dítě.

(3) Výplata příspěvku může být po předchozím písemném upozornění zastavena, příspěvek může být odňat nebo nepřiznán, jestliže žadatel o příspěvek, oprávněná osoba nebo jiný příjemce příspěvku nesplní některou povinnost uvedenou v odstavci 1 a 2.

(4) Výplata příspěvku se zastaví, jestliže příjemce příspěvku nesplní oznamovací povinnost uvedenou v odstavci 2 písm. a) až c), a to ani na písemnou výzvu krajské pobočky Úřadu práce ve lhůtě 8 dnů ode dne doručení výzvy, ve které byl příjemce příspěvku na následek porušení oznamovací povinnosti upozorněn. Výplata příspěvku se zastaví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato lhůta uplynula. Výplata příspěvku se obnoví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém byla oznamovací povinnost podle věty první dodatečně splněna.

64) § 9 odst. 2 písm. c) a d) zákona č. 372/2011 Sb.

69) Zákon č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 25

(1) Krajská pobočka Úřadu práce provádí pro účely posuzování stupně závislosti podle odstavce 3 sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí. Sociální šetření podle věty první provádí příslušná krajská pobočka Úřadu práce také v průběhu hospitalizace osoby ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče, jestliže je této osobě poskytována u jednoho nebo postupně u více poskytovatelů zdravotních služeb následná nebo dlouhodobá lůžková péče pro tutéž nemoc nebo úraz trvající nepřetržitě déle než 60 dnů; podmínkou je, že tato skutečnost byla oznámena a doložena podle § 21 odst. 1 písm. e) Sociální šetření provádí sociální pracovník. O provedeném sociálním šetření vyhotovuje sociální pracovník písemný záznam, který na požádání předkládá posuzované osobě.

(2) Krajská pobočka Úřadu práce zašle příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení⁸⁾ žádost o posouzení stupně závislosti osoby; součástí této žádosti je písemný záznam o sociálním šetření a kopie žádosti osoby o příspěvek.

(3) Při posuzování stupně závislosti osoby vychází ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě také z vyšetření dětského klinického psychologa v případě pervazivních vývojových poruch, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

(4) ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení zašle příslušné krajské pobočce Úřadu práce stejnopis posudku vydaného podle zvláštního právního předpisu⁵¹⁾ s uvedením základních životních potřeb, které osoba není schopna zvládat, a dále s uvedením, zda jde o osobu s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo hluchoslepou, jestliže tato osoba nezvládá základní životní potřeby v oblasti orientace. Toto posouzení je součástí rozhodnutí o přiznání či zamítnutí příspěvku, které obdrží žadatel.

(5) Krajská pobočka Úřadu práce provádí sociální šetření také, pokud o to ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení požádá v případech, kdy provádí kontrolu původního posouzení zdravotního stavu osoby.

51) § 16a odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 347/2010 Sb.

§ 26

(1) Krajská pobočka Úřadu práce přeruší řízení o příspěvku na dobu, po kterou

- a) ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení posuzuje stupeň závislosti osoby, nebo
- b) je osobě poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace, pokud nebylo do dne přijetí osoby k hospitalizaci provedeno sociální šetření; to neplatí, je-li osobě poskytována v průběhu hospitalizace u jednoho nebo postupně u více poskytovatelů zdravotních služeb následná nebo dlouhodobá lůžková péče pro tutéž nemoc nebo úraz trvající nepřetržitě déle než 60 dnů, a tato skutečnost byla oznámena a doložena podle § 21 odst. 1 písm. e).

(2) Krajská pobočka Úřadu práce zastaví řízení o příspěvku, jestliže žadatel o příspěvek zemřel před provedením sociálního šetření podle § 25 odst. 1.

(3) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 se nelze odvolat.

* * * * *

HLAVA VIII

Kontrola využívání příspěvku

§ 29

(1) Krajská pobočka Úřadu práce kontroluje, zda

- a) příspěvek byl využit k zajištění pomoci,
- b) pomoc je poskytována osobou blízkou nebo asistentem sociální péče uvedeným v § 83, nebo poskytovatelem sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1, zařízením pro děti vyžadující okamžitou pomoc⁶⁹⁾ nebo dětským domovem anebo speciálním lůžkovým zdravotnickým zařízením hospicového typu^{7a)},
- c) pomoc je poskytována osobně tím, kdo byl uveden v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášen podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c),
- d) způsob poskytované pomoci a její rozsah odpovídá stanovenému stupni závislosti a zda je zaměřena na základní životní potřeby, které podle výsledku posouzení stupně závislosti ~~ekresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení není osoba schopna zvládat,
- e) v případě, kdy je pomoc poskytována osobou blízkou nebo asistentem sociální péče uvedeným v § 83, je tato osoba zdravotně způsobilá; za zdravotně způsobilou osobu k poskytování pomoci se nepovažuje osoba, která má sama nárok na příspěvek, ledaže lékařským posudkem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb doloží, že je schopna tuto pomoc poskytovat,
- f) byla s poskytovatelem sociálních služeb uzavřena smlouva o poskytování sociálních služeb.

(2) Zaměstnanci státu zařazení k výkonu práce v krajské pobočce Úřadu práce a zaměstnanci státu zařazení k výkonu práce v ministerstvu jsou na základě souhlasu osoby oprávněni vstupovat do obydlí, v němž osoba žije, za účelem provedení sociálního šetření a kontroly využívání příspěvku. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním vydaným příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce nebo ministerstvem jako doložkou služebního průkazu. Toto zvláštní oprávnění obsahuje označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávající krajské pobočky Úřadu práce nebo ministerstva.

(3) Na postup při kontrole podle odstavce 1 se nevztahuje kontrolní řád³⁴⁾.

(4) O výsledku kontroly podle odstavce 1 provede krajská pobočka Úřadu práce záznam do spisu, který obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny. Záznam o výsledku kontroly podepisují osoby, které kontrolu provedly. Se záznamem musí být kontrolovaný seznámen.

(5) Zjistí-li krajská pobočka Úřadu práce při kontrole podle odstavce 1 závažné nedostatky v poskytovaných sociálních službách nebo zjistí-li, že sociální služby jsou poskytovány bez oprávnění k jejich poskytování podle § 78 odst. 1, je povinna neprodleně písemně informovat krajský úřad příslušný podle § 78 odst. 2.

(6) Poskytuje-li oprávněné osobě pomoc osoba blízká¹⁾ nebo asistent sociální péče, krajská pobočka Úřadu práce vydá těmto osobám na jejich žádost bezplatně písemné potvrzení prokazující dobu této péče pro účely hmotné nouze, zdravotního pojištění, důchodového pojištění a zaměstnanosti; v tomto potvrzení vždy uvede stupeň závislosti osoby, které je péče poskytována. Pro účely důchodového pojištění se v potvrzení uvede též údaj o výši příspěvku, která oprávněné osobě v době poskytování pomoci náležela.

(7) Příjemce příspěvku je povinen na vyžádání správního orgánu, který provádí kontrolu využívání příspěvku prokázat, že byl příspěvek využit k zajištění pomoci, a to způsobem, který osvědčí využití příspěvku, nebo dokladem o vyplacení příspěvku fyzickým nebo právnickým osobám, které poskytují pomoc při zvládání základních životních potřeb, uvedeným v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášeným podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c), a to nejvýše 1 rok zpětně.

---

69) Zákon č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

34) Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

XI. Platné znění částí zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, s vyznačením navrhovaných změn

§ 49

Povinnosti a odpovědnost žadatele, příjemce dávky a osoby společně posuzované

(1) Žadatel o dávku, příjemce i společně posuzované osoby jsou povinni

- a) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu a na výzvu se osobně dostavit k příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi, nebrání-li tomu těžko překonatelné překážky, zejména zdravotní stav,
- b) podrobit se vyšetření zdravotního stavu pro účely posouzení invalidity třetího stupně, lékařem plnícím úkoly ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, vyšetření zdravotního stavu poskytovatelem zdravotních služeb určeném ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému poskytovateli zdravotních služeb lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jim byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, jsou-li k tomu ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení vyzváni, a to ve lhůtě, kterou ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení určí²⁹⁾.

(2) Příjemce dávky je povinen

- a) písemně oznámit orgánu pomoci v hmotné nouzi změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu, a to do 8 dnů ode dne, kdy se o těchto skutečnostech dozvěděl,
- b) vyhovět výzvě orgánu pomoci v hmotné nouzi, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán pomoci v hmotné nouzi delší lhůtu.

(3) Osoba společně posuzovaná je povinna v souvislosti s řízením o dávce

- a) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu,
- b) písemně ohlásit orgánu pomoci v hmotné nouzi změny ve skutečnostech, které osvědčila podle písmene a).

(4) Osoba společně posuzovaná je povinna splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a) a c) na požádání příjemce. Pokud osoba společně posuzovaná odmítne splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a) a c), je orgán pomoci v hmotné nouzi povinen vyzvat společně posuzovanou osobu, aby tyto povinnosti splnila do 8 dnů ode dne vyzvání; orgán pomoci v hmotné nouzi může s osobou společně posuzovanou dohodnout pro splnění uvedených povinností dobu delší než 8 dnů. Povinnost uloženou v odstavci 3 písm. b) je osoba společně posuzovaná povinna splnit do 8 dnů ode dne, kdy ke změně skutečností došlo.

(5) Nesplní-li osoba uvedená v odstavcích 1 až 4 ve lhůtě stanovené příslušným orgánem povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 4, může být po předchozím upozornění žádost o dávku zamítnuta, výplata dávky zastavena, nebo dávka odejmuta.

(6) Orgán pomoci v hmotné nouzi, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, v případě, že je příslušný k rozhodování ve věcech hmotné nouze, může žadateli, příjemci nebo společně posuzované osobě uložit pořádkovou pokutu až do 10 000 Kč za porušení povinností uvedených v odstavcích 1 až 4. Pokutu nelze uložit, jestliže příjemci nebo společně posuzované osobě vznikla pro nesplnění uvedených povinností povinnost uhradit přeplatek na dávce. Pro vybírání a vymáhání pokut platí § 59 odst. 5 obdobně.

---

29) § 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

XII. Platné znění částí zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, s vyznačením navrhovaných změn

§ 50

Dohodu o srážkách z dávek vyplácených ~~okresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení [§ 81 odst. 2 písm. a)] nelze uzavřít, s výjimkou dohody o srážkách na úhradu přeplatku na dávce (§ 124) nebo regresní náhrady (§ 126) a dohody mezi věřitelem a dlužníkem k uspokojení pohledávky dlužného výživného v rámci vzájemné vyživovací povinnosti rodičů a dětí.

* * * * *

§ 59

Ukončování dočasné pracovní neschopnosti

(1) Ošetřující lékař rozhodne o ukončení dočasné pracovní neschopnosti

- a) pojištěnce, jestliže vyšetřením zjistí, že mu jeho zdravotní stav umožňuje vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, a to dnem, kdy tuto skutečnost zjistil, nebo nejpozději třetím kalendářním dnem následujícím po dni tohoto vyšetření; pokud ošetřující lékař ukončí dočasnou pracovní neschopnost pozdějším než třetím kalendářním dnem následujícím po tomto vyšetření, má se za to, že dočasná pracovní neschopnost skončila tímto třetím kalendářním dnem,
- b) pojištěnce, jestliže uplynulo alespoň 180 dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti a vyšetřením zjistí, že zdravotní stav je stabilizovaný a je předpoklad, že pojištěnec již nebude moci vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, a to 30. kalendářním dnem následujícím po dni tohoto vyšetření; to neplatí, jde-li o dočasnou pracovní neschopnost vojáka z povolání, vojáka v záloze ve výkonu vojenské činné služby nebo příslušníka bezpečnostního sboru,
- c) pojištěnce při ukončení poskytování lůžkové nebo komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče, je-li splněna podmínka uvedená v písmenu a),
- d) pojištěnce, který byl přijat do zdravotnického zařízení jako průvodce nezletilého dítěte přijatého k poskytnutí lůžkové péče, při propuštění tohoto dítěte z lůžkové péče nebo při ukončení pobytu tohoto pojištěnce v zařízení, do jehož lůžkové péče bylo toto dítě přijato,
- e) pojištěnce, který po opravě nebo opatření nové ortopedické nebo kompenzační pomůcky může vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, popřípadě, vznikla-li dočasná pracovní neschopnost v ochranné lhůtě nebo trvá-li dočasná pracovní neschopnost po skončení dosavadní pojištěné činnosti, plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, a to i když pojištěnec není uchazečem o zaměstnání,
- f) pojištěnky, která má nárok na peněžitou pomoc v mateřství z jakékoliv pojištěné činnosti, k počátku šestého týdne před očekávaným dnem porodu, pokud pojištěnka nezačala pobírat peněžitou pomoc v mateřství dříve,
- g) pojištěnce, kterému závažné dlouhodobé onemocnění znemožňovalo pečovat o dítě, jestliže

vyšetřením zjistí, že mu jeho zdravotní stav opět umožňuje pečovat o dítě,

- h) pojištěnky, která byla v dočasné pracovní neschopnosti v souvislosti s těhotenstvím a porodem podle § 57 odst. 1 písm. f), uplynutím šestého týdne po porodu, pokud není nadále dočasně práce neschopna z jiných důvodů,
- i) pojištěnce, jestliže vyšetřením zjistí, že mu jeho zdravotní stav umožňuje plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, vznikla-li dočasná pracovní neschopnost v ochranné lhůtě nebo trvala-li dočasná pracovní neschopnost po skončení dosavadní pojištěné činnosti, a to i když pojištěnec není uchazečem o zaměstnání,
- j) pojištěnce, který se nedostaví k lékařskému ošetření nebo kontrole zdravotního stavu v den, který je vyznačen na rozhodnutí podle § 58 odst. 2, aniž by pojištěnec prokázal existenci vážných důvodů, pro které se k tomuto ošetření nebo kontrole nemohl dostavit, a to tímto dnem,
- k) pojištěnce, který je poživatelem starobního důchodu a jehož pojištěná činnost skončila přede dnem, od něhož v době dočasné pracovní neschopnosti vznikl nárok na výplatu starobního důchodu, a to nejpozději dnem, kterým podle písemného oznámení orgánu nemocenského pojištění zanikl nárok na nemocenské, pokud k ukončení dočasné pracovní neschopnosti nedojde dříve podle písmen a) až e) nebo j).

(2) Dočasná pracovní neschopnost končí třicátým dnem ode dne následujícího po dni, v němž byl pojištěnec posudkem ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení uznán invalidním nebo invalidním ve vyšším stupni invalidity nebo v němž byl pojištěnec posudkem České správy sociálního zabezpečení uznán invalidním nebo invalidním ve vyšším stupni invalidity na základě výsledku řízení o námitkách⁸²⁾. Byl-li pojištěnec uznán invalidním na základě výsledku soudního řízení o žalobě, končí dočasná pracovní neschopnost třicátým dnem ode dne následujícího po dni, v němž orgán rozhodující o invalidním důchodu obdržel rozhodnutí soudu; tento orgán je povinen neprodleně písemně vyrozumět ošetřujícího lékaře o tom, v kterém dni toto rozhodnutí soudu obdržel. Ošetřující lékař vyznačí den ukončení dočasné pracovní neschopnosti z důvodu uznání invalidity na předepsaném tiskopisu.

(3) Na postup při nesouhlasu pojištěnce s rozhodnutím o ukončení dočasné pracovní neschopnosti podle odstavce 1 se použije zvláštní právní předpis o poskytování specifických zdravotních služeb.

---

82) § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 72f

Povinnosti ošetřujícího lékaře poskytovatele zdravotních služeb lůžkové péče

Ošetřující lékař poskytovatele zdravotních služeb lůžkové péče je povinen

- a) na žádost ošetřované osoby, jejího zákonného zástupce, opatrovníka nebo osoby určené ošetřovanou osobou rozhodnout o vzniku potřeby dlouhodobé péče podle § 72b odst. 2 a na rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče vyznačit den přijetí a den propuštění

z hospitalizace, statistickou značku diagnózy, která je příčinou potřeby dlouhodobé péče, místo trvalého pobytu⁵⁾ ošetřované osoby, a jde-li o cizince, místo hlášeného pobytu⁶⁾ v České republice nebo obdobného pobytu v cizině a termín, do kterého je ošetřovaná osoba povinna dostavit se ke kontrole zdravotního stavu a potřeby dlouhodobé péče u ošetřujícího lékaře poskytovatele zdravotních služeb ambulantní péče, a to nejdéle do 15 dnů ode dne propuštění z hospitalizace,

- b) předat ošetřované osobě, jejímu zákonnému zástupci, opatrovníkovi nebo osobě určené ošetřovanou osobou podle § 72b odst. 2 rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče a příslušné díly rozhodnutí o potřebě dlouhodobé péče,
- c) při propuštění z hospitalizace, k níž došlo v průběhu trvání poskytování dlouhodobé péče, stanovit ošetřované osobě termín, do kterého je povinna dostavit se ke kontrole zdravotního stavu a potřeby dlouhodobé péče u ošetřujícího lékaře poskytovatele zdravotních služeb ambulantní péče, a to nejdéle do 15 dnů ode dne tohoto propuštění, a předat ji do péče tohoto poskytovatele zdravotních služeb ambulantní péče,
- d) odeslat příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení příslušný díl tiskopisu rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče, a to nejpozději třetí pracovní den následující po dni, v němž bylo rozhodnutí vydáno,
- e) písemně potvrdit na žádost ošetřované osoby, jejího zákonného zástupce, opatrovníka, osoby určené ošetřovanou osobou nebo orgánu nemocenského pojištění přijetí ošetřované osoby k hospitalizaci u tohoto poskytovatele zdravotních služeb lůžkové péče a dobu trvání této hospitalizace.

5) § 10 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

6) § 93 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

ČÁST PÁTÁ

ORGANIZACE A PROVÁDĚNÍ

HLAVA I

ORGÁNY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ A JEJICH PŘÍSLUŠNOST K PROVÁDĚNÍ POJIŠTĚNÍ

Díl 1

Orgány nemocenského pojištění

§ 81

(1) Pojištění provádějí příslušné orgány nemocenského pojištění.

(2) Orgány nemocenského pojištění jsou

- a) ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení⁴⁶⁾,
- b) Česká správa sociálního zabezpečení⁴⁷⁾,
- c) služební orgány,
- d) Ministerstvo práce a sociálních věcí.

(3) Služebními orgány jsou

- a) Ministerstvo obrany,
- b) Ministerstvo vnitra,
- c) Vězeňská služba České republiky,
- d) Generální ředitelství cel,
- e) Generální inspekce bezpečnostních sborů,
- f) Bezpečnostní informační služba,
- g) Úřad pro zahraniční styky a informace.

46) § 3 odst. 3 písm. c) a § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

47) § 3 odst. 3 písm. b) a § 3a zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Díl 2

Příslušnost orgánů nemocenského pojištění k provádění pojištění

§ 82

Věcná příslušnost

(1) Pojištění provádějí

- a) ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení a Česká správa sociálního zabezpečení, jde-li o pojištěnce uvedené v § 5 písm. a) bodech 1, 3 až 13 a 15 až 22, s výjimkou pojištěnců vykonávajících pojištěnou činnost ve vazbě, (dále jen "zaměstnané osoby") a o pojištěnce uvedené v § 5 písm. b),
- b) Ministerstvo obrany, jde-li o vojáky z povolání nebo vojáky v záloze ve výkonu vojenské činné služby,
- c) Ministerstvo vnitra, jde-li o příslušníky Policie České republiky a příslušníky Hasičského záchranného sboru České republiky,

- d) Vězeňská služba České republiky, jde-li o příslušníky Vězeňské služby České republiky a jde-li o odsouzené ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené do práce, osoby ve výkonu zabezpečovací detence zařazené do práce a pojištěnce vykonávající pojištěnou činnost ve vazbě (dále jen "odsouzené osoby"),
- e) Generální ředitelství cel, jde-li o příslušníky Celní správy České republiky,
- f) Generální inspekce bezpečnostních sborů, jde-li o příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů,
- g) Bezpečnostní informační služba, jde-li o příslušníky Bezpečnostní informační služby,
- h) Úřad pro zahraniční styky a informace, jde-li o příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace.

(2) Vznikl-li nárok na dávku v ochranné lhůtě, provádí pojištění ten orgán nemocenského pojištění, který byl příslušný k provádění pojištění z té pojištěné činnosti, z níž ochranná lhůta plyne, pokud se nestanoví jinak v odstavci 3 nebo 4.

(3) Je-li fyzická osoba současně účastna pojištění jako pojištěnec uvedený v odstavci 1 písm. a) i jako pojištěnec uvedený v odstavci 1 písm. b) až h) a uplatňuje nárok na dávky z obou těchto pojištění, vyplácí dávky ty orgány nemocenského pojištění, které jsou příslušné k provádění pojištění příslušníků; tyto orgány plní přitom úkoly, které má vůči pojištěncům uvedeným v odstavci 1 písm. a) ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení a které se týkají stanovení výše a výplaty dávek, krácení nebo odnětí nemocenského při porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce a při nesplnění povinnosti součinnosti při kontrole dodržování tohoto režimu podle § 64 odst. 1 písm. b) a regresní náhrady.

(4) Kontrolu dočasné pracovní neschopnosti podle § 74 odst. 1 pojištěnce, který byl příslušníkem a jehož dočasná pracovní neschopnost vznikla v průběhu služebního poměru a trvá i po jeho skončení nebo vznikla po skončení služebního poměru v ochranné lhůtě, a posuzování pracovní schopnosti po uplynutí podpůrní doby (§ 66) u tohoto pojištěnce provádí ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení, a to vždy na základě žádosti příslušného služebního orgánu.

§ 83

Místní příslušnost ~~okresní~~ územní správy sociálního zabezpečení

- (1) Místní příslušnost ~~okresní~~ územní správy sociálního zabezpečení pro provádění
  - a) pojištění zaměstnanců včetně kontroly plnění povinností zaměstnavatelů v pojištění se řídí sídlem zaměstnavatele, pokud toto sídlo je shodné s místem mzdové účtárny nebo pokud zaměstnavatel nemá mzdovou účtárnu; pokud zaměstnavatel má mzdovou účtárnu a místo mzdové účtárny není shodné se sídlem zaměstnavatele, řídí se místní příslušnost ~~okresní~~ územní správy sociálního zabezpečení místem mzdové účtárny,
  - b) pojištění osob samostatně výdělečně činných včetně kontroly plnění jejich povinností v pojištění se řídí místem trvalého pobytu osoby samostatně výdělečně činné. Nemá-li osoba samostatně výdělečně činná trvalý pobyt na území České republiky, řídí se místní příslušnost

~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení místem hlášeného pobytu⁶⁾ v České republice. Nemá-li osoba samostatně výdělečně činná trvalý pobyt na území České republiky ani hlášený pobyt v České republice, řídí se místní příslušnost ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení místem výkonu samostatné výdělečné činnosti; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení osoby samostatně výdělečně činné převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti.

(2) Místní příslušnost ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení se řídí

- a) místem výkonu práce ošetřujícího lékaře, který vede pojištěnce v evidenci dočasně práce neschopných, jde-li o vedení evidence dočasně práce neschopných pojištěnců a kontrolu posuzování zdravotního stavu pro účely pojištění a v případě uvedeném v § 84 odst. 2 písm. a) bodě 5,
- b) místem pobytu pojištěnce v době dočasné pracovní neschopnosti určeného podle § 56 odst. 2 písm. b) a odst. 3 nebo podle § 64 odst. 1 písm. g), jde-li o kontrolu dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce,
- c) místem trvalého pobytu pojištěnce, má-li pojištěnec místo trvalého pobytu na území České republiky, popřípadě místem hlášeného pobytu v České republice nebo místem, kde se na území České republiky zdržuje, nemá-li pojištěnec místo trvalého pobytu na území České republiky nebo místo hlášeného pobytu, pokud nelze určit příslušnost podle odstavce 1 nebo podle písmene a) nebo b),
- d) místem výkonu práce ošetřujícího lékaře, jde-li o potvrzení doby hospitalizace dítěte ze zdravotních důvodů na straně dítěte nebo matky dítěte pro účely otcovské, nebo jde-li o rozhodování ve věcech potřeby dlouhodobé péče,
- e) sídlem orgánu ochrany veřejného zdraví, který nařídil karanténu.

(3) Vznikl-li nárok na nemocenské nebo peněžitou pomoc v mateřství v ochranné lhůtě, určí se místní příslušnost ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení podle odstavce 1 tak, jako by dále trvalo pojištění, z něhož vznikl nárok na tyto dávky.

(4) Místní příslušnost ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení v řízení o přestupcích se řídí

- a) podle odstavce 1 písm. a), jde-li o přestupek spáchaný zaměstnavatelem nebo o přestupek spáchaný pojištěncem, který přestupek spáchal jako zaměstnaná osoba,
- b) podle odstavce 1 písm. b), jde-li o přestupek spáchaný pojištěncem, který přestupek spáchal jako osoba samostatně výdělečně činná,
- c) místem trvalého pobytu pojištěnce nebo jiné fyzické osoby, jde-li o přestupek spáchaný pojištěncem nebo jinou fyzickou osobou a nelze-li určit místní příslušnost podle písmene a) nebo b),
- d) sídlem poskytovatele zdravotních služeb, jde-li o přestupek spáchaný poskytovatelem zdravotních služeb

e) sídlem právnické osoby, jde-li o přešupek spáchaný právnickou osobou a nelze-li určit místní příslušnost podle písmene a) nebo d).

(5) Nelze-li místní příslušnost ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení určit podle odstavců 1 až 4 nebo pokud by bylo místně příslušných více ~~okresních~~ **územních** správ sociálního zabezpečení, stanoví Česká správa sociálního zabezpečení ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení, která bude příslušná k provádění pojištění a kontrole plnění povinností v pojištění.

(6) Česká správa sociálního zabezpečení může na žádost zaměstnavatele nebo z podnětu místně příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení delegovat místní příslušnost pro provádění pojištění včetně kontroly plnění povinností zaměstnavatelů v pojištění stanovenou podle odstavce 1 písm. a) na jinou ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení, jestliže je to účelné z hlediska provádění pojištění. Rozhodnutí o delegaci podle věty první lze vydat jen po předchozím projednání se zaměstnavatelem, kterého se delegace týká; v řízení o delegaci se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí, zahájení tohoto řízení se účastníkům zpravidla neoznamuje a v rozhodnutí o delegaci musí být uvedeno, která ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení dokončí již zahájená řízení. Proti rozhodnutí o delegaci nelze podat opravné prostředky. Při změně okolností, za kterých bylo o delegaci rozhodnuto, může Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnout o změně nebo zrušení delegace; přitom platí ustanovení věty druhé a třetí obdobně. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věcech delegace se uveřejňují na úředních deskách dotčených ~~okresních~~ **územních** správ sociálního zabezpečení a České správy sociálního zabezpečení a způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to přede dnem, od něhož dochází k delegaci anebo ke změně nebo zrušení delegace.

(7) Ustanovení odstavců 1 až 4 se použije, nestanoví-li se v tomto zákoně jinak.

6) § 93 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

HLAVA II

ÚKOLY A OPRAVNĚNÍ PŘI PROVÁDĚNÍ POJIŠTĚNÍ

Díl 1

Úkoly a oprávnění orgánů nemocenského pojištění

§ 84

Úkoly ~~okresních~~ **územních** správ sociálního zabezpečení

(1) ~~Okresní~~ **Územní** správy sociálního zabezpečení při provádění pojištění zaměstnaných osob a osob samostatně výdělečně činných plní úkoly stanovené tímto zákonem orgánu nemocenského pojištění, pokud nejde o úkoly, které při tomto provádění plní Česká správa sociálního zabezpečení.

(2) ~~Okresní~~ **Územní** správy sociálního zabezpečení

- a) rozhodují ve věcech pojištění podle odstavce 1, a to:
1. o vzniku, trvání a zániku pojištění, vznikl-li spor o účast na pojištění,
  2. o přiznání dávek a jejich odnětí, o zastavení výplaty dávek a o změně výše dávek,
  3. o vrácení přeplatku na dávce,
  4. o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby,
  5. o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, potřeby ošetřování nebo potřeby dlouhodobé péče v případech uvedených v § 75 odst. 1,
  6. o regresních náhradách,
  7. o přestupcích,
  8. v dalších případech stanovených tímto zákonem,
- b) vyplácí dávky ve stanovených termínech,
- c) vydávají pojištěncům písemné oznámení o druhu jimi vyplácené dávky, denní výši dávky, výši denního vyměřovacího základu a době, za kterou byla dávka vyplacena, a písemné oznámení o výši přeplatku na nemocenském, který je pojištěnec povinen uhradit z důvodu zpětného přiznání starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, a období, za které byl tento přeplatek vyčíslen,
- d) vydávají pojištěncům písemná oznámení o zúčtování dávek podle § 124 odst. 8,
- e) vedou evidenci spojenou s výplatou dávek,
- f) vedou evidenci zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných, jejichž pojištění provádějí, včetně evidence doby pojištění a evidence lhůt a podpůrních dob a dalších podkladů pro výplatu dávek, evidenci zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných dočasně práce neschopných a s nařízenou karanténou, a evidenci pojištěnců s nárokem na výplatu dávek podle druhu dávek,
- g) vedou evidenci rozhodnutí o porušení povinností ošetřujících lékařů spojených s posuzováním a potvrzováním zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti pro účely pojištění a umožňují ošetřujícím lékařům nahlížet do této evidence, jde-li o rozhodnutí, která se jich týkají,
- h) vedou evidenci zaměstnavatelů, kteří spadají do jejich místní příslušnosti,
- i) kontrolují plnění povinností zaměstnavatelů a osob samostatně výdělečně činných v pojištění a plnění povinností dalších právnických nebo fyzických osob uložených jim tímto zákonem,
- j) kontrolují dodržování režimu dočasně práce neschopných pojištěnců,
- k) vystavují ženě, která nesplňuje podmínky nároku na peněžitou pomoc v mateřství, na její žádost potvrzení o této skutečnosti,
- l) upozorňují písemně ošetřujícího lékaře a zaměstnavatele na trvání dočasné pracovní neschopnosti v délce 180 dní, a to alespoň 15 dní předem, a ošetřujícího lékaře, zaměstnavatele a pojištěnce, jemuž se poskytuje nemocenské, na čerpání podpůrní doby v délce 380 dní, a to alespoň 2 měsíce předem; pojištěnce přitom zároveň informují, co pro něj znamená ukončení podpůrní doby a o podmínkách vyplácení nemocenského po uplynutí

podpůrcí doby,

- m) informují písemně osoby samostatně výdělečně činné a zahraniční zaměstnance o zániku jejich účasti na pojištění z důvodu nezaplacení pojistného na pojištění, a to nejpozději do patnáctého dne druhého kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž účast na pojištění z tohoto důvodu zanikla,
- n) poskytují ošetřujícím lékařům, zaměstnavatelům a pojištěncům bezplatně tiskopisy předepsané podle tohoto zákona,
- o) poskytují pojištěncům a zaměstnavatelům bezplatně odborné informace o pojištění,
- p) oznamují ošetřujícímu lékaři, kterým dnem skončil nárok na nemocenské pojištění, který končí pojištěnou činnost a žádá o zahájení výplaty starobního důchodu ode dne, který spadá do doby dočasné pracovní neschopnosti,
- q) vedou potřebnou statistiku a účetní evidenci v oblasti pojištění,
- r) informují příslušný služební orgán o výsledku posouzení kontroly dočasné pracovní neschopnosti a posuzování pracovní schopnosti po uplynutí podpůrcí doby v případech uvedených v § 82 odst. 4, pokud tento orgán o kontrolu nebo posouzení požádal,
- s) předávají údaje potřebné k vedení registru pojištěnců nemocenského pojištění (dále jen "registr pojištěnců") a registru zaměstnavatelů,
- t) vystavují na žádost zaměstnavatele pro účely výpočtu náhrady za ztrátu na výdělků poskytované z důvodu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání písemné potvrzení o plné výši nemocenského; toto potvrzení vystavují ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení též na žádost příslušného služebního útvaru pro účely výpočtu náhrady za ztrátu na služebním příjmu,
- u) oznamují zaměstnavatelům, že pojištěnci nevznikl nárok na dlouhodobé ošetrovné z důvodu, že nespadá do okruhu oprávněných osob podle § 41a odst. 4.

(3) ~~Okresní~~ **Územní** správy sociálního zabezpečení dále

- a) provádějí kontrolu vedení evidence dočasně práce neschopných pojištěnců, osob s potřebou ošetřování a ošetřovaných osob a kontrolu správnosti a úplnosti zdravotnické dokumentace týkající se průběhu dočasné pracovní neschopnosti, potřeby dlouhodobé péče a potřeby ošetřování fyzické osoby v případech uvedených v § 39 ze zdravotních důvodů u ošetřujícího lékaře,
- b) provádějí kontrolu posuzování zdravotního stavu pro účely pojištění a vedou evidenci zápisů o této kontrole,
- c) kontrolují plnění povinností stanovených tímto zákonem ošetřujícím lékařům,
- d) dávají ošetřujícímu lékaři předchozí souhlas v případech uvedených v § 56 odst. 3 věť třetí a odst. 6 a § 57 odst. 3 a 5; udělení nebo neudělení předchozího souhlasu neprodleně zaznamenávají do registru pojištěnců,

- e) přešetřují podněty týkající se posuzování dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícími lékaři podané zdravotní pojišťovnou a podněty zaměstnavatele ke kontrole důvodnosti dočasné pracovní neschopnosti, potřeby ošetřování nebo potřeby dlouhodobé péče,
- f) podávají zdravotní pojišťovně informace z oblasti posuzování zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícími lékaři, a to včetně informací o průměrné délce trvání jedné dočasné pracovní neschopnosti podle odbornosti ošetřujícího lékaře a sankcí udělených ošetřujícímu lékaři, za účelem kontroly efektivního využívání a poskytování zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění,
- g) předávají poskytovateli zdravotních služeb a správnímu úřadu, příslušným podle zvláštního právního předpisu³⁸⁾, pro účely řízení o návrhu na přezkoumání rozhodnutí a o odvolání potřebné kopie podkladů pro toto řízení, a to na jejich žádost,
- h) nařizují vyšetření zdravotního stavu pojištěnce nebo ošetřované osoby u poskytovatele zdravotních služeb, je-li to nezbytné pro posuzování zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby dlouhodobé péče,
- i) posuzují pracovní schopnost dočasně práce neschopných pojištěnců po uplynutí podpůrné doby,
- j) provádějí kontrolu dočasné pracovní neschopnosti, zhodnocení zdravotního stavu a dosavadního průběhu dočasné pracovní neschopnosti a posuzování pracovní schopnosti po uplynutí podpůrné doby v případech uvedených v § 82 odst. 4,
- k) ukončují dočasnou pracovní neschopnost, potřebu ošetřování nebo potřebu dlouhodobé péče v případech uvedených v § 75 odst. 1, a to na předepsaných tiskopisech;

tyto úkoly může plnit pouze lékař. Je-li lékař ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení vedoucím zaměstnancem, je oprávněn dávat státnímu zaměstnanci příkazy k výkonu státní služby podle zákona o státní službě.

38) Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).

§ 84a

Kontaktní pracoviště územní správy sociálního zabezpečení

- a) plní úkoly podle § 84 odst. 2 písm. c), d), k), n), o) a t),**
- b) přijímá sdělení podle § 104 odst. 1 písm. a) a d),**
- c) přijímá žádosti o výplatu dávky podle § 109 odst. 2 písm. b),**
- d) ověřuje podpis matky dítěte na dohodě podle § 32 odst. 8,**

- e) zajišťuje posouzení zdravotního stavu podle § 74 odst. 2, pokud se jedná o posouzení zdravotního stavu na místě určeném lékařem orgánu nemocenského pojištění, a pracovní schopnosti podle § 84 odst. 3 písm. i), je-li při tomto posouzení potřebná přítomnost posuzovaného pojištěnce nebo jiné fyzické osoby, v místě svého územního obvodu pro posuzované pojištěnce a jiné fyzické osoby, mají-li v tomto obvodu místo trvalého pobytu nebo místo hlášeného pobytu, jde-li o cizince; pojištěnec se může s tímto kontaktním pracovištěm dohodnout, že toto posouzení bude provedeno jiným kontaktním pracovištěm v územním obvodu místně příslušné územní správy sociálního zabezpečení, pokud tomu na jiném kontaktním pracovišti nebrání vážné provozní důvody,
- f) zajišťuje v případě potřeby osobní přítomnosti pojištěnce nebo zaměstnavatele provedení úkonu v místě svého územního obvodu, pokud v tomto obvodu má pojištěnec místo trvalého pobytu nebo místo hlášeného pobytu, jde-li o cizince, nebo pokud v tomto obvodu je sídlo zaměstnavatele nebo místo jeho mzdové účtárny.

§ 85

Úkoly České správy sociálního zabezpečení

(1) Česká správa sociálního zabezpečení

- a) řídí a kontroluje činnost ~~okresních~~ **územních** správ sociálního zabezpečení v oblasti pojištění,
- b) rozhoduje o odvoláních ve věcech pojištění, v nichž v prvním stupni rozhodla ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení,
- c) jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech pojištění,
- d) vede registr pojištěnců, jde-li o zaměstnané osoby a osoby samostatně výdělečně činné,
- e) vede registr zaměstnavatelů zaměstnávajících zaměstnané osoby,
- f) zajišťuje vydávání tiskopisů předepsaných podle tohoto zákona a poskytuje tyto tiskopisy bezplatně ostatním orgánům nemocenského pojištění, ošetřujícím lékařům a dalším subjektům, které tyto tiskopisy používají,
- g) zajišťuje plnění úkolů vyplývajících z práva Evropských společenství a plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv v oblasti pojištění.

(2) Lékaři České správy sociálního zabezpečení posuzují pracovní schopnost dočasně práce neschopných pojištěnců po uplynutí podpůrní doby a plní úkoly uvedené v § 84 odst. 3 písm. d) a j) pro účely odvolacího řízení. Je-li lékař České správy sociálního zabezpečení vedoucím zaměstnancem, je oprávněn dávat státnímu zaměstnanci příkazy k výkonu státní služby podle zákona o státní službě.

* * * * *

Oprávnění orgánů nemocenského pojištění

§ 89

(1) Orgány nemocenského pojištění mohou vyzvat

- a) zaměstnavatele k podání hlášení a předložení záznamů o skutečnostech rozhodných pro posouzení účasti zaměstnanců na pojištění a pro nárok na dávky, jejich výši a výplatu,
- b) pojištěnce, aby sdělil, popřípadě doložil skutečnosti rozhodné pro provádění jeho pojištění,
- c) příjemce dávky, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši a výplatu,
- d) zaměstnavatele, který zaměstnává méně než 26 zaměstnanců účastných pojištění, osobu samostatně výdělečně činnou a zahraničního zaměstnance, aby se za účelem provedení kontroly plnění jejich povinností v pojištění, včetně placení pojistného na nemocenské pojištění, dostavili v určeném termínu na ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení, popřípadě na místo určené touto správou; za zaměstnavatele, který zaměstnává méně než 26 zaměstnanců účastných pojištění, se pro tyto účely považuje zaměstnavatel, který ke dni vyhotovení výzvy ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení má v registru pojištěnců evidováno méně než 26 těchto zaměstnanců,
- e) držitele poštovní licence, aby doložil skutečnosti týkající se výplaty dávek, zejména komu, kdy a v jaké výši byly vyplaceny,
- f) peněžní ústav, aby doložil skutečnosti týkající se výplaty dávek, zejména komu, kdy a v jaké výši byly připsány na účet.

(2) Lhůtu ke splnění povinností uvedených v odstavci 1 stanoví orgán nemocenského pojištění; tato lhůta nesmí být kratší než 8 kalendářních dnů ode dne doručení nebo sdělení výzvy ke splnění těchto povinností.

* * * * *

Oddíl 2

Úkoly zaměstnavatelů přihlašovaných do registru zaměstnavatelů

§ 93

(1) Zaměstnavatel, který zaměstnává zaměstnané osoby, je povinen přihlásit se nejpozději do 8 kalendářních dnů od svého vzniku na předepsaném tiskopisu do registru zaměstnavatelů; na tomto tiskopise uvádí též všechny peněžní ústavy v České republice, u nichž má vedeny účty. Zaměstnavatel je povinen uvést na tomto tiskopisu též všechny své mzdové účtárny s uvedením jejich adres a osob, které jsou za ně oprávněny jednat jménem zaměstnavatele. Jestliže zaměstnavatel, který není povinen se přihlásit do registru zaměstnavatelů podle věty první, zaměstnává zaměstnance, jehož zaměstnání je zaměstnáním malého rozsahu nebo zaměstnáním na základě dohody o provedení práce, a v průběhu tohoto zaměstnání vznikne tomuto zaměstnanci pojištění, je zaměstnavatel povinen se přihlásit do registru zaměstnavatelů nejpozději do 8 kalendářních dnů po kalendářním měsíci, v němž

tomuto zaměstnanci pojištění vzniklo.

(2) Zaměstnavatel je povinen ve lhůtě uvedené v odstavci 1 větě první přihlásit na předepsaném tiskopisu do registru zaměstnavatelů též každou svou mzdovou účtárnu; na tomto tiskopise je povinen uvést též okruh zaměstnanců organizační složky, popřípadě jinak vymezený okruh zaměstnanců, pro které mzdová účtárna vede evidenci mezd nebo platů. Pokud bude mzdová účtárna zřízena až po podání přihlášky zaměstnavatele do registru zaměstnavatelů podle odstavce 1, běží lhůta 8 kalendářních dnů k jejímu přihlášení ode dne jejího zřízení.

(3) Zaměstnavatel je povinen písemně ohlásit každou změnu údajů, které uvedl na předepsaném tiskopisu podaném podle odstavců 1 a 2, a to do 8 kalendářních dnů ode dne, kdy změna nastala. Zaměstnavatel je dále povinen písemně ohlásit rozhodnutí soudu o zrušení zaměstnavatele, a to do 8 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí, a ve stejné lhůtě též další případy zrušení zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů⁴⁸⁾. Fyzická osoba, která pokračuje v živnosti po úmrtí fyzické osoby, která byla zaměstnavatelem, do skončení řízení o projednání dědictví je povinna písemně ohlásit do 30 dnů ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení den úmrtí této fyzické osoby a své pokračování v její živnosti podle zvláštního právního předpisu⁴⁹⁾.

(4) Zaměstnavatel je povinen se odhlásit na předepsaném tiskopisu z registru zaměstnavatelů, a to do 8 kalendářních dnů ode dne, kdy přestal být zaměstnavatelem. V případě zániku zaměstnavatele je povinen jeho právní nástupce odhlásit ho na předepsaném tiskopisu z registru zaměstnavatelů, a to do 8 kalendářních dnů ode dne jeho zániku. V případě zániku zaměstnavatele bez právního nástupce je povinen ten, kdo byl ke dni zániku zaměstnavatele pověřen jeho likvidací, odhlásit zaměstnavatele na předepsaném tiskopisu z registru zaměstnavatelů, a to nejméně do 8 kalendářních dnů ode dne jeho zániku.

(5) Při zrušení mzdové účtárny, která byla zapsána v registru zaměstnavatelů, je zaměstnavatel povinen odhlásit ji na předepsaném tiskopisu, a to do 8 kalendářních dnů ode dne zrušení mzdové účtárny.

(6) Zaměstnavatelé a jejich mzdové účtárny jsou povinni ve styku s ~~okresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení a Českou správou sociálního zabezpečení používat přidělený variabilní symbol zaměstnavatele a mzdové účtárny.

(7) Ustanovení odstavce 1 věty druhé a odstavce 2 neplatí, má-li zaměstnavatel jen jednu mzdovou účtárnu, jejíž místo je shodné se sídlem zaměstnavatele.

(8) Ustanovení odstavců 1 až 7 se nevztahují na zaměstnavatele, který zaměstnává jen zahraniční zaměstnance.

(9) Úkoly podle odstavců 1 až 5 plní zaměstnavatelé u příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení.

48) Například § 68 odst. 3 písm. a) až c) a e) až g) obchodního zákoníku, § 7 odst. 2 písm. a), b) a d) zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů, § 8 odst. 1 písm. a) až d) a f) zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

49) § 13 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

§ 94

(1) Zaměstnavatel je povinen oznámit ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení v elektronické podobě na elektronickou adresu určenou touto správou na předepsaném tiskopisu den nástupu zaměstnance do zaměstnání, které mu založilo účast na pojištění, a to do 8 kalendářních dnů ode dne nástupu do zaměstnání, a den skončení doby zaměstnání se zaměstnancem, a to do 8 kalendářních dnů ode dne skončení doby zaměstnání. U smluvního zaměstnance oznamuje zaměstnavatel podle věty první den zahájení výkonu práce na území České republiky a den skončení výkonu této práce, do 8 kalendářních dnů ode dne zahájení nebo skončení výkonu této práce. U zaměstnance, jehož zaměstnání je zaměstnáním malého rozsahu a zaměstnance činného na základě dohody o provedení práce, oznamuje zaměstnavatel den nástupu tohoto zaměstnance do zaměstnání do 20. kalendářního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž tomuto zaměstnanci vznikla účast na pojištění, a vznikla-li tomuto zaměstnanci účast na pojištění na základě postupu podle § 7 odst. 3 a § 7a odst. 2 části věty za středníkem v kalendářním měsíci, v němž doba zaměstnání skončila, do 20. kalendářního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl zúčtován příjem, který založil účast na pojištění; jestliže tento zaměstnanec uplatnil nárok na výplatu dávky ve lhůtě stanovené v části věty před středníkem a zaměstnavatel ještě den nástupu tohoto zaměstnance do zaměstnání neoznámil, učiní zaměstnavatel toto oznámení současně s předáním žádosti tohoto zaměstnance o dávku podle § 97 odst. 1. Jestliže by lhůta pro oznámení skončení doby zaměstnání uplynula dříve, než lhůta pro oznámení dne nástupu zaměstnance do zaměstnání, oznamuje zaměstnavatel den skončení doby zaměstnání těchto zaměstnanců ve lhůtě stanovené pro oznámení dne nástupu těchto zaměstnanců do zaměstnání.

(2) Zaměstnavatel je povinen písemně ohlásit ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení změnu údajů uvedených na oznámení o nástupu zaměstnance do zaměstnání, a to do 8 dnů ode dne, kdy se o této změně dozvěděl.

(3) Zaměstnavatel může s ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení písemně dohodnout jinou lhůtu pro plnění oznamovacích povinností uvedených v odstavcích 1 a 2. Tuto dohodu může písemně vypovědět zaměstnavatel i ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení; platnost dohody končí prvním dnem kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, v němž byla vypovězena.

(4) Zaměstnavatel je povinen v oznámení o dni nástupu zaměstnance do zaměstnání (zahájení výkonu práce na území České republiky u smluvního zaměstnance) podle odstavce 1 uvést též údaje o zaměstnanci potřebné pro zanesení do registru pojištěnců (§ 122).

(5) Součástí oznámení podle odstavce 1 o dni skončení doby zaměstnání se zaměstnancem jsou též údaje podle § 42 odst. 3 zákona o zaměstnanosti potřebné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti, týká-li se toto oznámení zaměstnaných osob.

§ 95

(1) Zaměstnavatel je povinen vést evidenci o svých zaměstnancích účastných pojištění, která musí pro účely pojištění obsahovat tyto údaje:

- a) jméno, příjmení, rodné příjmení, rodné číslo, datum a místo narození, místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu zaměstnance, den nástupu do zaměstnání a skončení doby

zaměstnání, druh činnosti zakládající účast na pojištění, údaj o místě výkonu práce, je-li toto místo trvale v cizině, a o tom, zda je zaměstnanec v cizině povinně účasten důchodového pojištění, státní občanství, a byl-li zaměstnanec povinně účasten důchodového pojištění v cizině a zaměstnavatel je jeho prvním zaměstnavatelem po skončení této účasti nebo za jejího trvání, též údaj o názvu a adrese cizozemského nositele pojištění a o cizozemském čísle pojištění, a u smluvního zaměstnance též identifikační údaje jeho zahraničního zaměstnavatele, jakož i den zahájení a den skončení výkonu práce smluvního zaměstnance na území České republiky,

- b) výši sjednaného (stanoveného) započitatelného příjmu,
- c) výši započitatelného příjmu za jednotlivá mzdová (výplatní) období,
- d) dobu dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance a dobu karantény, které spadají do doby zaměstnání, dobu ošetřování fyzické osoby v případech uvedených v § 39 (péče o dítě ve věku do 10 let), dobu poskytování dlouhodobé péče, dobu mateřské dovolené a rodičovské dovolené, dobu vazby, dobu výkonu zabezpečovací detence a výkonu trestu odnětí svobody zaměstnance a další dny jeho omluvené nepřítomnosti v práci, dny pracovního volna bez náhrady příjmu, poskytnutých zaměstnanci jeho zaměstnavatelem v případech, kdy zaměstnanec nemá na pracovní volno nárok, a dny výkonu práce zaměstnance v pojištěné činnosti v době, v níž má nárok na výplatu nemocenského, peněžité pomoci v mateřství, otcovské, ošetřovného a dlouhodobého ošetřovného,
- e) neomluvené pracovní dny zaměstnance, popřípadě jejich části,
- f) záznam, zda zaměstnanec pobírá starobní nebo invalidní důchod, a od kdy jej pobírá, plátce tohoto důchodu, a je-li tento důchod pobírán ze státu, s nímž Česká republika uzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, též záznam o tom, z jakého státu je tento důchod pobírán a jaký cizozemský nositel pojištění je plátcem důchodu,
- g) předcházející orgán, který prováděl pojištění zaměstnance, pokud jím není ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení,
- h) výši vyměřovacího základu pro pojistné,
- i) název zdravotní pojišťovny, u níž je zaměstnanec zdravotně pojištěn,
- j) nepodléhá-li zaměstnanec nebo smluvní zaměstnanec pojištění podle tohoto zákona, údaje o jeho povinné účasti na důchodovém pojištění v cizině.

(2) Zaměstnavatel je povinen vést o svých zaměstnancích, jejichž zaměstnání jim nezakládá účast na pojištění, údaje uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) s tím, že údaj o druhu činnosti se týká činnosti, která nezakládá účast na pojištění.

(3) Povinnost uvedená v odstavci 2 platí též pro zaměstnavatele, který není povinen se přihlásit do registru zaměstnavatelů, a pro zaměstnavatele, který je z tohoto registru odhlášen.

§ 96

Zaměstnavatel je povinen uschovávat záznamy o skutečnostech uvedených v § 95 po

dobu 10 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají, pokud zvláštní právní předpis nestanoví pro záznamy, které mají charakter účetních záznamů, delší uschovací dobu. Za záznamy o těchto skutečnostech se vždy považují doklady o druhu, vzniku a skončení pracovního vztahu a záznamy o evidenci docházky do práce, včetně doby pracovního volna bez náhrady příjmu. Zaměstnavatel je dále povinen po dobu uvedenou ve větě první uschovávat originály žádostí svých zaměstnaných osob, jde-li o dávky podle § 4 písm. b) až f), a dalších podkladů, jejichž kopie předal ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení postupem podle § 97 odst. 1 věty druhé. Zaniká-li zaměstnavatel bez právního nástupce před uplynutím lhůty uvedené ve větě první, je zaměstnavatel povinen zajistit po tuto dobu úschovu záznamů a sdělit ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení místo, na kterém budou záznamy uloženy.

§ 97

(1) Zaměstnavatel je povinen přijímat žádosti svých zaměstnaných osob o dávky, s výjimkou nemocenského, a další podklady potřebné pro stanovení nároku na dávky a jejich výplatu a neprodleně je spolu s údaji potřebnými pro výpočet dávek předávat ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení. Žádosti a podklady podle věty první zaměstnavatel převede do elektronické podoby a aspoň ve formě prosté kopie je předává ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení datovou zprávou způsobem uvedeným v § 162 odst. 1; pro předávání žádostí a podkladů platí ustanovení § 162 odst. 2 písm. a) v části věty první za středníkem a § 162 odst. 3 písm. b) obdobně. Údaje pro výpočet dávek zaměstnavatel zasílá v elektronické podobě na elektronickou adresu určenou ~~okresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení. Jde-li o žádost o otcovskou, předává zaměstnavatel tuto žádost ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení podle věty první neprodleně po uplynutí podpůrčí doby podle § 38b, a jde-li o žádost o ošetřovné, předává zaměstnavatel tuto žádost po uplynutí podpůrčí doby podle § 40 nebo po vydání potvrzení o trvání potřeby ošetřování podle § 69 písm. a).

(2) Zaměstnavatel je povinen přijímat podklady potřebné pro stanovení nároku na nemocenské a jeho výplatu a spolu s údaji potřebnými pro výpočet nemocenského je předávat ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení; údaji potřebnými pro výplatu nemocenského jsou též údaje o způsobu výplaty mzdy, platu nebo odměny. Podklady pro výpočet nemocenského a údaje o způsobu výplaty mzdy, platu nebo odměny zaměstnavatel zasílá ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení neprodleně po uplynutí prvních 14 dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti v elektronické podobě na elektronickou adresu určenou ~~okresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení. Pro předávání podkladů pro stanovení nároku na nemocenské platí odstavec 1 věta druhá obdobně.

(3) Zaměstnavatel je povinen ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení neprodleně oznamovat též všechny skutečnosti, které mohou mít vliv na výplatu dávek.

(4) Údaje potřebné pro výpočet dávek se předávají na předepsaném tiskopisu; těmito údaji se rozumí vyměřovací základy pro pojistné na důchodové pojištění uvedené v § 18 odst. 2 a vyloučené dny uvedené v § 18 odst. 7. Plátce odměny pěstouna, která osobě pečující a osobě v evidenci náleží podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí, oznamuje na předepsaném tiskopisu pro účely výpočtu dávek měsíční výši této odměny, která osobě pečující a osobě v evidenci náležela za kalendářní měsíc předcházející kalendářnímu měsíci, v němž u něj vznikla sociální událost, popřípadě za kalendářní měsíc, v němž u něj vznikla sociální událost.

(5) Zaměstnavatel je dále povinen předávat ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení nejpozději v následující pracovní den po dni, který je určen pro výplatu mezd

a platů, údaje potřebné podle § 44 pro stanovení výše vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství, a to za ty kalendářní měsíce, v nichž aspoň po část trvalo převedení podle § 42 odst. 1 až 3; těmito údaji se rozumí započitatelný příjem za kalendářní měsíc, v němž trvalo toto převedení aspoň po jeho část, a počet dnů uvedený v § 43 odst. 2.

(6) Je-li u zaměstnance nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, je zaměstnavatel povinen spolu s údaji potřebnými pro výpočet dávek předat ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení podklady pro provádění srážek z dávek nemocenského pojištění; těmito podklady se rozumí kopie usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, sdělení výše dosud provedených srážek a sdělení, jaká část základní částky⁸⁶⁾ nemá být ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení srážena⁸⁷⁾. Pokud zaměstnavatel již předal ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení údaje potřebné pro výpočet dávek a důvod pro poskytování dávky nemocenského pojištění nadále trvá, je povinen předat ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení podklady pro provádění srážek z dávek nemocenského pojištění bez zbytečného odkladu. Podklady uvedené v tomto odstavci zaměstnavatel nemusí předávat ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení v elektronické podobě postupem podle odstavce 1.

(7) Pokud zaměstnavatel nemůže z prokazatelných objektivních technických důvodů plnit povinnosti uvedené v odstavci 1 a 2 v elektronické podobě, může tak učinit v písemné podobě na předepsaném tiskopise zasláním na adresu určenou ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení; přitom je povinen uvést důvod tohoto postupu. Ustanovení § 61 odst. 5 platí zde obdobně.

(8) Povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 7 jsou právnické nebo fyzické osoby, které již nejsou vedeny v registru zaměstnavatelů, povinny plnit též v případě žádostí osob, které byly zaměstnanými osobami a nárok na dávku uplatňují v ochranné lhůtě.

86) § 278 občanského soudního řádu.

87) § 293 odst. 4 a 5 občanského soudního řádu.

§ 98

(1) Zaměstnavatel je povinen na žádost ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení sdělit jí veškeré potřebné údaje pro provádění pojištění, popřípadě o nich předložit doklad, a podat hlášení nebo předložit záznamy podle § 89 odst. 1 písm. a), a to ve lhůtě 8 kalendářních dnů od doručení žádosti, nebyla-li stanovena lhůta delší.

(2) Zaměstnavatel je povinen ve stanovené lhůtě plnit opatření k nápravě uložené ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení.

(3) Zaměstnavatel, který zaměstnává méně než 26 zaměstnanců evidovaných v registru pojištěnců, je povinen na výzvu ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení se dostavit na ~~okresní územní~~ správu sociálního zabezpečení, popřípadě na jiné určené místo, ve stanovený den za účelem provedení kontroly plnění povinností v pojištění, pokud se předem z vážných důvodů neomluví.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se vztahují též na zaměstnavatele, kteří nejsou vedeni v registru zaměstnavatelů.

* * * * *

§ 104

(1) Pojištěnec, který je osobou samostatně výdělečně činnou, je dále povinen

- a) sdělit ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení na její výzvu údaje potřebné k vedení evidence o pojištencích podle § 122 odst. 3, popřípadě o těchto údajích též předložit potřebné doklady,
- b) podávat přihlášku k pojištění na předepsaném tiskopisu,
- c) na výzvu ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení dostavit se ve stanovený den na ~~okresní územní~~ správu sociálního zabezpečení, popřípadě jiné určené místo, za účelem provedení kontroly plnění povinností v pojištění, pokud se předem z vážných důvodů neomluví,
- d) sdělit ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení, je-li souběžně zaměstnán nebo samostatně výdělečně činný v cizině, údaje podle § 95 odst. 1 písm. j), a to ve lhůtě do 8 dnů.

(2) Zahraniční zaměstnanec plní vůči ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení povinnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) a v § 103 odst. 1 písm. a) až d) a odst. 2; dále je tento zaměstnanec povinen oznámit ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení skončení doby zaměstnání na území České republiky, pokud je v České republice účasten pojištění.

(3) Fyzická osoba s trvalým nebo hlášeným pobytem na území České republiky, která vykonává zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost na území dvou nebo více členských států Evropské unie, je povinna ~~okresní územní~~ správě sociálního zabezpečení příslušné podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu sdělit na předepsaném tiskopise takovou skutečnost⁵⁰⁾, a to do 30 dnů ode dne zahájení takového zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti.

50) Čl. 16 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

* * * * *

HLAVA III

VYPLÁCENÍ DÁVEK

Díl 1

Příslušnost k výplatě dávek

§ 108

(1) Dávky vyplácejí

- a) ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení, jde-li o zaměstnané osoby a osoby

samostatně výdělečně činné,

b) příslušné služební útvary, jde-li o příslušníky,

c) věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, jde-li o odsouzené osoby.

(2) ~~Okresní~~ **Územní** správy sociálního zabezpečení, služební útvary, věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence vyplácejí dávky též osobám, u nichž sociální událost vznikla v době pojištění a nárok na dávku trvá i po skončení pojištění, a osobám, které byly pojištěnci uvedenými v odstavci 1 a kterým vznikl nárok na dávku v ochranné lhůtě.

(3) Služební útvary vyplácejí dávky též v případě uvedeném v § 82 odst. 3.

Díl 2

Uplatňování nároku na výplatu dávek

§ 109

(1) Dávka se vyplácí,

- a) jde-li o nemocenské, na základě žádosti pojištěnce, za kterou se považuje rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo potvrzení o nařízení karantény, vydané ošetřujícím lékařem nebo orgánem ochrany veřejného zdraví na předepsaném tiskopise, a to u
1. pojištěnců, s výjimkou příslušníků, trvá-li dočasná pracovní neschopnost nebo karanténa déle než 14 kalendářních dnů,
  2. příslušníků, s výjimkou vojáků z povolání a vojáků v záloze ve výkonu vojenské činné služby, trvá-li dočasná pracovní neschopnost nebo karanténa déle než doba, po kterou se při dočasné pracovní neschopnosti nebo karanténě poskytuje příslušníkovi služební příjem,
  3. vojáků z povolání, trvá-li dočasná pracovní neschopnost nebo karanténa déle než doba, po kterou při dočasné pracovní neschopnosti nebo karanténě náleží vojáku z povolání služební plat,
  4. vojáků v záloze ve výkonu vojenské činné služby, trvá-li dočasná pracovní neschopnost nebo karanténa déle než doba, po kterou při dočasné pracovní neschopnosti nebo karanténě náleží vojáku v záloze služné;

podpis osoby, která uplatňuje nárok na nemocenské, se nevyžaduje; odesláním rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícím lékařem nebo potvrzení o nařízení karantény orgánem ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícím lékařem se má za to, že pojištěnec o výplatu nemocenského požádal,

b) jde-li o dávku podle § 4, s výjimkou nemocenského, na základě písemné žádosti podepsané fyzickou osobou, která uplatňuje nárok na dávku a její výplatu; žádost o ošetřovné v případě převzetí ošetřování (péče) musí být podepsána též zaměstnancem, od něhož se ošetřování (péče) přebírá. Je-li předepsán pro žádost tiskopis, musí být žádost podána na tomto tiskopisu.

(2) Žádost o výplatu dávky se podává,

- a) jde-li o nemocenské, u orgánu nemocenského pojištění,
- b) jde-li o dávky podle § 4, s výjimkou nemocenského,
  - 1. u zaměstnavatele, jde-li o zaměstnané osoby, s výjimkou zahraničních zaměstnanců,
  - 2. u ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, jde-li o osoby samostatně výdělečně činné, o osoby, které byly zaměstnanými osobami, pokud jim vznikl nárok na dávku v ochranné lhůtě a jejich bývalý zaměstnavatel zanikl, a o zahraniční zaměstnance,
  - 3. u služebního útvaru, jde-li o příslušníky,
  - 4. u věznice nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence, jde-li o odsouzené osoby,
  - 5. podle bodů 1 až 4, vznikl-li nárok na dávku v ochranné lhůtě nebo uplatňují-li nárok na výplatu dávky v případě úmrtí pojištěnce osoby uvedené v § 51 odst. 1.

(3) Nárok na výplatu nemocenského se uplatňuje

- a) při dočasné pracovní neschopnosti na předepsaném tiskopise rozhodnutím ošetřujícího lékaře o vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Pro výplatu nemocenského za určité období je třeba osvědčit trvání dočasné pracovní neschopnosti, a to potvrzením ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo rozhodnutím ošetřujícího lékaře nebo orgánu nemocenského pojištění o ukončení dočasné pracovní neschopnosti,
- b) při karanténě potvrzením příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o nařízení karantény. Pro výplatu nemocenského za určité období je třeba osvědčit trvání karantény, a to potvrzením příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o trvání nebo ukončení karantény,
- c) při stanovení výše nemocenského podle § 29 odst. 2 též potvrzením operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému, že pojištěnec je členem jednotky sboru dobrovolných hasičů obce nebo členem ostatní složky integrovaného záchranného systému a že k dočasné pracovní neschopnosti nebo k nařízení karantény došlo v souvislosti se skutečnostmi uvedenými v § 29 odst. 2.

(4) Nárok na výplatu peněžité pomoci v mateřství uplatňuje

- a) těhotná pojištěnka nebo pojištěnka, která porodila dítě, potvrzením ošetřujícího lékaře o očekávaném nebo skutečném dni porodu na předepsaném tiskopise,
- b) pojištěnec v případech uvedených v § 32 odst. 1 písm. b) až e) na předepsaném tiskopise. Pro výplatu peněžité pomoci v mateřství v těchto případech je dále třeba osvědčit potřebné skutečnosti, a to
  - 1. rozhodnutím příslušného orgánu (§ 38) o svěření dítěte pojištěnci do péče nahrazující péči rodičů,
  - 2. písemnou dohodou podle § 32 odst. 1 písm. e), nebo
  - 3. lékařským posudkem⁵²⁾ ošetřujícího lékaře matky dítěte na předepsaném tiskopise o tom, že matka dítěte nemůže nebo nesmí o dítě pečovat pro závažné dlouhodobé onemocnění; to neplatí, pokud jí bylo vystaveno rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti z důvodů uvedených v § 57 odst. 1 písm. e).

(5) Nárok na výplatu ošetřovného se uplatňuje

- a) v případech uvedených v § 39 odst. 1 písm. a) a v případě uvedeném v § 39 odst. 1 písm. b) bodě 3 z důvodu, že osoba, která o dítě jinak pečuje, onemocněla nebo porodila, rozhodnutím ošetřujícího lékaře o vzniku potřeby ošetřování na předepsaném tiskopise. Pro výplatu ošetřovného je třeba osvědčit trvání potřeby ošetřování, a to potvrzením ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o trvání potřeby ošetřování nebo rozhodnutím ošetřujícího lékaře o ukončení potřeby ošetřování na předepsaném tiskopise. Stavění běhu podpůrčí doby podle § 40 odst. 3 se prokazuje potvrzením poskytovatele zdravotních služeb o přijetí k poskytování lůžkové péče a o ukončení hospitalizace,
- b) v případech uvedených v § 39 odst. 1 písm. b) bodě 1 na předepsaném tiskopise potvrzením školského zařízení nebo zvláštního dětského zařízení, jiného obdobného zařízení pro děti, v jehož péči dítě jinak je, nebo školy, jejímž je žákem, o jejich uzavření na základě nařízení příslušných orgánů. Pro výplatu ošetřovného je třeba osvědčit na předepsaném tiskopise trvání nebo ukončení tohoto uzavření,
- c) v případech uvedených v § 39 odst. 1 písm. b) bodě 2 a v případě uvedeném v § 39 odst. 1 písm. b) bodu 3 z důvodu, že osobě, která o dítě pečuje, byla nařízena karanténa, potvrzením orgánu ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o nařízení karantény. Pro výplatu ošetřovného je třeba osvědčit trvání karantény, a to předložením potvrzení příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o trvání nebo ukončení karantény,
- d) v případě převzetí ošetřování (péče) podle písmen a) až c) s tím, že na předepsaném tiskopisu musí být uvedeno, kdy vznikla potřeba ošetřování (péče), od kterého dne dochází k tomuto převzetí, a údaje o zaměstnanci, od něhož se ošetřování (péče) přebírá.

(6) Nárok na výplatu dlouhodobého ošetřovného se uplatňuje na předepsaném tiskopise a doložením souhlasu s poskytováním dlouhodobé péče, a v případech podle § 41a odst. 4 nebo 5 osvědčením stanovených skutečností. Pro výplatu dlouhodobého ošetřovného za určité období je třeba osvědčit trvání potřeby dlouhodobé péče, a to potvrzením ošetřujícího lékaře o trvání potřeby dlouhodobé péče na předepsaném tiskopise, nebo rozhodnutím ošetřujícího lékaře anebo orgánu nemocenského pojištění o ukončení potřeby dlouhodobé péče.

(7) Nárok na výplatu vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství se uplatňuje

- a) potvrzením zaměstnavatele na předepsaném tiskopise o tom, že pojištěnka byla převedena na jinou práci, protože práce, kterou předtím konala, je podle zvláštních právních předpisů zakázána těhotným ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu nebo kojícím ženám; to platí obdobně, jedná-li se o příslušnici, která byla odvolána z dosavadního služebního místa, protože při výkonu služby vykonávala činnosti, které jsou zakázány těhotným ženám, ženám do konce devátého měsíce po porodu a ženám, které kojí,
- b) rozhodnutím ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o potřebě převedení pojištěnky na jinou práci z důvodu, že práce, kterou předtím konala, ohrožuje její těhotenství, zdraví, mateřství nebo schopnost kojení; to platí obdobně pro příslušnici odvolanou z výkonu služby.

Pro výplatu vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství je třeba osvědčit potřebné skutečnosti, a to potvrzením zaměstnavatele na předepsaném tiskopisu, v němž je uveden den,

kdy došlo k převedení pojištěnky na jinou práci nebo na jiné služební místo, dosavadní práce (služební místo) a práce (služební místo), na kterou byla pojištěnka převedena, důvod převedení a den, kdy bylo převedení ukončeno. Pro výplatu vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství za jednotlivé kalendářní měsíce je dále třeba osvědčit výši započitatelného příjmu a počet dnů uvedený v § 43 odst. 2, a to potvrzením zaměstnavatele (§ 97 odst. 1 a odst. 4).

(8) Nárok na výplatu otcovské se uplatňuje na předepsaném tiskopise. Pro výplatu otcovské v případě uvedeném v § 38a odst. 1 písm. b) je třeba dále osvědčit skutečnost, že žadatel převzal dítě do péče, rozhodnutím příslušného orgánu (§ 38d). Pro výplatu otcovské v případě uvedeném v § 38b odst. 2 větě druhé je třeba na předepsaném tiskopise osvědčit dobu hospitalizace dítěte ze zdravotních důvodů na straně dítěte nebo matky dítěte a den propuštění dítěte z hospitalizace, které spadají do období 6 týdnů ode dne narození dítěte.

(9) Jde-li o zaměstnané osoby, za žádost o dávku podle odstavce 1 písm. b) se považuje též prostá kopie žádosti, kterou zaměstnavatel předal ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení v elektronické podobě postupem podle § 97 odst. 1; to platí obdobně též pro podklady potřebné pro stanovení nároku na dávky a jejich výplatu podle odstavce 3 písm. c) a odstavců 4 až 8.

(10) Pro účely uplatňování nároků na dávky se za předepsané tiskopisy považují též tiskopisy vydané na základě mezinárodních smluv a tiskopisy využívané pro koordinaci sociálního zabezpečení v rámci Evropské unie.

---

52) § 77 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 109a

Potvrzení o trvání potřeby ošetřování nebo potvrzení o trvání potřeby dlouhodobé péče za dobu po skončení zaměstnání a rozhodnutí o ukončení potřeby ošetřování nebo rozhodnutí o ukončení potřeby dlouhodobé péče, pokud potřeba ošetřování nebo potřeba dlouhodobé péče skončila po skončení doby zaměstnání, může pojištěnec podat též u ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, která je místně příslušná podle § 83 odst. 1 písm. a) nebo § 83 odst. 5 nebo 6.

Díl 3

Výplata dávek

§ 110

Způsob výplaty dávek

(1) Dávky se vyplácejí na základě dokladů uvedených v § 109.

(2) Nemocenské, otcovská, ošetrovné a dlouhodobé ošetrovné se vyplácejí za období, za které bylo osvědčeno splnění podmínek pro nárok na tyto dávky a jejich výplatu. Peněžitá pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se vyplácejí za kalendářní měsíc, popřípadě za jeho část, trval-li nárok na výplatu těchto dávek jen po část kalendářního měsíce; je-li třeba pro nárok na tyto dávky a jejich výplatu osvědčit potřebné skutečnosti, vyplácejí se po osvědčení těchto skutečností. Pokud se však provádí výkon rozhodnutí srážkami

z nemocenského, vyplácí se nemocenské za celý kalendářní měsíc, popřípadě za jeho část, trvá-li nárok na výplatu nemocenského jen po část měsíce, pokud bylo splnění podmínek pro nárok na nemocenské a jeho výplatu osvědčeno za celý kalendářní měsíc, popřípadě za jeho část, po kterou trval nárok na výplatu nemocenského.

(3) Dávky se vyplácejí nejpozději ve lhůtě do 1 měsíce následujícího po dni, v němž byl stanovený doklad pro nárok na výplatu dávky doručen ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení, je-li plátcem dávek ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení. Tato lhůta neběží po dobu, po kterou nejsou splněny podmínky pro výplatu dávky podle § 109 odst. 1.

(4) Termíny výplaty dávek a lhůty, ve kterých se mají podmínky pro výplatu dávek ve stanovených termínech podle odstavce 2 osvědčit, zveřejní služební útvary, věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, jsou-li plátcem dávek tyto útvary, věznice a ústavy.

(5) Dávky vyplácené ~~okresní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení se pojištěnci poukazují na jeho účet u peněžního ústavu v České republice nebo se vyplácejí v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence; ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení mohou dávky vyplácet prostřednictvím účtu České správy sociálního zabezpečení. Pojištěnec je povinen v žádosti o výplatu dávky uvést, kterým z uvedených způsobů má být dávka vyplacena; v případě poukazování dávky na účet je pojištěnec povinen sdělit číslo svého účtu. Nemocenské se zaměstnanci vyplácí stejným způsobem, jakým je zaměstnanci vyplácena mzda, plat nebo odměna, pokud zaměstnanec nepožádá o jiný způsob výplaty nemocenského. Je-li zaměstnanci vyplácena mzda, plat nebo odměna v hotovosti na pracovišti, prostřednictvím držitele poštovní licence do ciziny nebo do ciziny na účet jiného peněžního ústavu než banky, vyplácí se nemocenské zaměstnanci způsobem, který určí; ustanovení § 111 odst. 2 tím není dotčeno. Nemocenské se osobě samostatně výdělečně činné a zahraničnímu zaměstnanci vyplácí stejným způsobem, jakým osoba samostatně výdělečně činná nebo zahraniční zaměstnanec platí pojistné na pojištění, a to na účet nebo prostřednictvím držitele poštovní licence na adresu uvedenou v registru pojištěnců, neurčí-li osoba samostatně výdělečně činná nebo zahraniční zaměstnanec jiný způsob výplaty nemocenského.

(6) Dávky vyplácené služebními útvary, věznicemi a ústavy pro výkon zabezpečovací detence se vyplácejí příslušníkům způsobem, jakým se jim vyplácí služební příjem nebo plat, a ostatním pojištěncům se poukazují na jejich účet u peněžního ústavu v České republice, pokud pojištěnec o toto poukazování požádá, nebo se vyplácejí v hotovosti. Nemocenské a peněžitou pomoc v mateřství rozdělují odsouzeným osobám věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence stejným způsobem jako odměnu za vykonanou práci.

(7) Požádá-li pojištěnec o změnu způsobu výplaty dávky, je její plátcem povinen provést změnu způsobu výplaty dávky od nejbližšího možného termínu výplaty dávek.

(8) V případě výplaty dávky v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence hradí náklady za doručení její příjemce.

* * * * *

§ 115

~~Okresní~~ **Územní** správy sociálního zabezpečení sdělují na žádost služebními útvary údaje potřebné pro rozhodování o výši a výplatě dávky, na kterou vznikl nárok příslušníku,

a údaje potřebné pro krácení nebo odnětí nemocenského při porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce a při nesplnění součinnosti při kontrole dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce podle § 64 odst. 1 písm. b) a pro stanovení regresních náhrad. Ustanovení § 114 odst. 1 věty druhé a třetí platí zde obdobně.

* * * * *

Oddíl 3

Sdělování údajů orgány nemocenského pojištění ostatním subjektům

§ 116

(1) Orgány nemocenského pojištění na žádost sdělují správním úřadům, orgánům územních samosprávných celků, soudům, notářům, soudním exekutorům, orgánům činným v trestním řízení, Nejvyššímu státnímu zastupitelství, zpravodajským službám, orgánům oprávněným ke kontrole činnosti orgánů nemocenského pojištění, jiným fyzickým nebo právnickým osobám, které na základě zákona vykonávají působnost v oblasti veřejné správy, a zahraničním orgánům v souladu s mezinárodními smlouvami údaje nezbytné k plnění úkolů v jejich působnosti podle zvláštních zákonů, a to včetně údajů o jednotlivých pojištěncích, s výjimkou údajů o zdravotním stavu. Orgán nemocenského pojištění poskytne požadovanou informaci, pokud subjekt, který informaci požaduje, v žádosti uvede ustanovení zákona, o který svůj požadavek na poskytnutí informace opírá, rozsah údajů, jejichž poskytnutí požaduje, a účel, pro který dané informace požaduje.

(2) Orgány nemocenského pojištění sdělují zdravotním pojišťovnám provádějícím zdravotní pojištění konkrétního pojištěnce:

- a) upozornění na ošetřující lékaře, u kterých se průměrná doba trvání jedné dočasné pracovní neschopnosti pojištěnců výrazně odlišuje od regionálního nebo celostátního průměru, a to v intervalech a v rozsahu dohodnutém mezi příslušnou zdravotní pojišťovnou a Českou správou sociálního zabezpečení nebo služebními orgány,
- b) případy uložení sankce poskytovateli zdravotních služeb za neplnění povinností vůči orgánům nemocenského pojištění,
- c) případy ukončení dočasné pracovní neschopnosti rozhodnutím orgánu nemocenského pojištění,
- d) údaje o jménu a příjmení, datu narození, rodném čísle, adrese místa trvalého pobytu nebo jiného pobytu na území České republiky, popřípadě bydliště v cizině, a zaměstnání konkrétních pojištěnců,
- e) údaje o názvu a sídle zaměstnavatelů konkrétních pojištěnců;

údaje uvedené v písmenech a) až c) se sdělují bez žádosti, údaje uvedené v písmenech d) a e) se sdělují na žádost, a to v rozsahu účelu uvedeného v žádosti, pro který mají být údaje použity.

(3) Orgány nemocenského pojištění sdělují na žádost orgánům poskytujícím dávky státní sociální podpory údaje o výši jednotlivých dávek zúčtovaných ve stanoveném období a o přeplatcích a nedoplatcích na dávkách. Česká správa sociálního zabezpečení sděluje

na žádost orgánům poskytujícím podporu v nezaměstnanosti údaje podle § 42 odst. 3 zákona o zaměstnanosti potřebné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti, které obdržela podle § 147ba zákona o zaměstnanosti.

(4) Údaje podle odstavce 2 a odstavce 3 věty první se sdělují v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, písemnou formou nebo předáváním dat na médiích, a to podle dohody orgánu nemocenského pojištění se zdravotní pojišťovnou a s orgánem poskytujícím dávky státní sociální podpory; nedojde-li k této dohodě, určí způsob předávání údajů orgán nemocenského pojištění, který údaje sděluje, a to s přihlédnutím k technickým možnostem obou stran. Údaje podle odstavce 3 věty poslední se sdělují způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Orgány nemocenského pojištění sdělují na žádost řídicím orgánům a koordinačnímu orgánu určeným pro operační programy financované z evropských strukturálních a investičních fondů⁷⁸⁾ údaje získané při provádění pojištění, a to včetně údajů o jednotlivých pojištěncích a o jejich zdravotním stavu, jsou-li tyto údaje nezbytné k plnění úkolů vyplývajících pro ně z práva Evropské unie⁷⁹⁾. Tyto údaje je možno poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. V žádosti musí být uvedeno ustanovení právního předpisu Evropské unie, o které se žádost opírá, rozsah požadovaných údajů a účel, pro který jsou dané údaje požadovány.

(6) Zaměstnavatelům sdělují orgány nemocenského pojištění bez žádosti

- a) případy, kdy orgán nemocenského pojištění ukončil dočasnou pracovní neschopnost svým rozhodnutím,
- b) zjištěná porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce,
- c) že výše nemocenského za kalendářní den se stanoví sazbou 50 % podle § 31, a to do 8 dnů ode dne, kdy orgán nemocenského pojištění zjistil skutečnosti, které mají za následek stanovení nemocenského v této výši,
- d) údaje potřebné pro provádění výkonu rozhodnutí formou srážek ze mzdy, a to do 8 dnů ode dne, kdy orgán nemocenského pojištění tyto údaje zjistil; orgán nemocenského pojištění tyto údaje sděluje jen tehdy, pokud sám provádí výkon rozhodnutí srážkou z dávek,
- e) končí-li výplata dávky nemocenského pojištění, z níž byl prováděn výkon rozhodnutí srážkami, prováděná ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení a zaměstnání u plátce mzdy, u něhož byl zaměstnanec zaměstnán před výplatou dávky nemocenského pojištění, nadále trvá, bez zbytečného odkladu výši dosud provedených srážek a údaj o tom, jaká část základní částky⁷³⁾ nemá být zaměstnavatelem srážena⁷⁴⁾; byl-li nařízen výkon rozhodnutí srážkami v době, kdy ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení vyplácela dávku nemocenského pojištění, předá po skončení výplaty dávky nemocenského pojištění, z níž byl prováděn výkon rozhodnutí srážkami, bez zbytečného odkladu zaměstnavateli též kopii usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(7) Orgány nemocenského pojištění sdělují zaměstnavatelům na jejich žádost neprodleně

- a) že obdržely rozhodnutí o tom, že zaměstnanec, který je evidován v registru pojištěnců, byl

uznán dočasně práce neschopným k zaměstnání u zaměstnavatele, číslo rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, datum vzniku dočasné pracovní neschopnosti, rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti a datum ukončení dočasné pracovní neschopnosti tohoto zaměstnance,

- b) zda v rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti ošetřující lékař vyznačil, že zaměstnanec uvádí nebo je podezření, že došlo k pracovnímu úrazu, úrazu zaviněnému jinou osobou nebo k požití alkoholu nebo zneužití omamných nebo psychotropních látek,
- c) místo pobytu zaměstnance a rozsah a dobu povolených vycházek v období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, popřípadě náleží-li zaměstnanci po uplynutí tohoto období v době dočasné pracovní neschopnosti nadále započitatelný příjem [§ 16 písm. b)], také v období, po které mu v době dočasné pracovní neschopnosti náleží tento příjem,
- d) jméno, příjmení a adresu pracoviště ošetřujícího lékaře, název a adresu pracoviště poskytovatele zdravotních služeb, který vydal rozhodnutí o vzniku nebo o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, nebo jméno, příjmení a adresu pracoviště ošetřujícího lékaře, název a adresu pracoviště poskytovatele zdravotních služeb, který převzal dočasně práce neschopného zaměstnance do své péče.

(8) Údaje podle odstavce 7 sdělují orgány nemocenského pojištění zaměstnavateli i po skončení zaměstnání jeho zaměstnance, a to pouze v rozsahu, který se vztahuje k době trvání zaměstnání, pro které byl tento zaměstnanec uznán dočasně práce neschopným. Povinnost orgánů nemocenského pojištění sdělovat zaměstnavateli údaje podle odstavce 7 zaniká uplynutím 3 let ode dne ukončení dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance, k níž se požadované údaje vztahují.

(9) Žádost podle odstavce 7 zaměstnavatel podává v elektronické podobě, a to způsobem stanoveným orgánem nemocenského pojištění, který je uveden na jeho internetových stránkách. Orgán nemocenského pojištění sděluje údaje podle odstavce 7 v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(10) Ostatním subjektům sdělují orgány nemocenského pojištění údaje na jejich žádost

- a) v případech uvedených v § 113 odst. 4 písm. a) a b),
- b) jde-li o poskytnutí údajů fyzické nebo právnické osobě, které se jí týkají,
- c) v rozsahu vymezeném příslušnými předpisy Evropských společenství²⁾ a mezinárodními smlouvami, jde-li o sdělování údajů týkajících se pojištění do ciziny, nebo
- d) jde-li o fyzickou nebo právnickou osobu, která prokáže, že má vůči fyzické osobě podle pravomocného vykonatelného rozhodnutí splatnou pohledávku, údaje o tom, zda fyzická osoba je poživatelem dávky, jaká je výše dávky a údaj o rodném čísle této osoby,
- e) jde-li o zaměstnavatele, údaje o vyčerpání podpůrní doby u zaměstnance.

(11) Ustanovení odstavců 1 až 10 se nevztahují na zpravodajské služby⁵³⁾; § 114 odst. 3 věta druhá platí zde obdobně.

- 78) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.
- 79) Například nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1304/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006.
- 73) § 278 občanského soudního řádu.
- 74) § 293 odst. 4 a 5 občanského soudního řádu.
- 2) Například Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.
- 53) § 3 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky.

* * * * *

§ 122

Registry pojištěnců

(1) Registry pojištěnců slouží

- a) České správě sociálního zabezpečení k plnění úkolů vyplývajících pro ni z práva Evropských společenství a z mezinárodních smluv a k provádění pojištění,
- b) ~~okresním~~ **územním** správám sociálního zabezpečení k provádění pojištění, a
- c) služebním orgánům k plnění úkolů vyplývajících pro ně z práva Evropských společenství a z mezinárodních smluv a k provádění pojištění.

(2) Správcem registrů pojištěnců jsou

- a) Česká správa sociálního zabezpečení, jde-li o zaměstnané osoby a osoby samostatně výdělečně činné,
- b) v oborech své působnosti služební orgány, jde-li o příslušníky a odsouzené osoby.

(3) Registr pojištěnců obsahuje o pojištěncích tyto údaje:

- a) jméno a současné příjmení,
- b) rodné a všechna další příjmení předcházející současnému příjmení,
- c) datum a místo narození a datum úmrtí pojištěnce,
- d) pohlaví,
- e) rodné číslo,

- f) státní občanství,
- g) adresu místa trvalého pobytu, a jde-li o cizí státní příslušníky, též adresu pobytu na území České republiky, popřípadě též kontaktní adresu pojištěnce, pokud se liší od adresy místa trvalého pobytu a pojištěnec ji oznámil,
- h) vznik a zánik účasti na pojištění; u zaměstnání malého rozsahu a zaměstnání na základě dohody o provedení práce, nástup do zaměstnání a skončení doby zaměstnání a u smluvního zaměstnance zahájení a skončení výkonu práce pro smluvního zaměstnavatele,
- i) druh výdělečné činnosti zakládající účast na pojištění,
- j) obchodní firmu, název nebo jméno a příjmení zaměstnavatele včetně adresy jeho sídla nebo trvalého pobytu, popřípadě místa podnikání,
- k) identifikační číslo osoby zaměstnavatele, popřípadě individuální číslo zaměstnavatele,
- l) variabilní symbol plátce pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- m) údaje o dávkách,
- n) údaje o dočasné pracovní neschopnosti a karanténě v rozsahu podle § 116 odst. 7, a dále statistickou značku diagnózy, skutečnost, že ke vzniku dočasné pracovní neschopnosti došlo v důsledku úrazu, místo pobytu dočasně práce neschopného pojištěnce a rozsah a dobu povolených vycházek v době dočasné pracovní neschopnosti v období od patnáctého kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti, popřípadě po skončení období, po které náleží v době dočasné pracovní neschopnosti nadále započitatelný příjem [§ 16 písm. b)], název a adresu pracoviště poskytovatele zdravotních služeb, který pojištěnci povolil změnu pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti, povolil vycházky nebo změnu jejich rozsahu a doby, není-li tento poskytovatel zdravotních služeb zároveň ošetřujícím lékařem zaměstnance, údaje o udělení nebo neudělení předchozího souhlasu ošetřujícím lékařem v případech uvedených v § 56 odst. 3 věť třetí a odst. 6 a § 57 odst. 3 a 5, údaj o tom, že pojištěnci byla nařízena karanténa, číslo rozhodnutí o nařízení karantény, datum nařízení karantény, dobu trvání karantény, důvod karantény, rozhodnutí o ukončení karantény a datum ukončení karantény a jméno, příjmení a adresu pracoviště orgánu nebo ošetřujícího lékaře, který rozhodl o nařízení nebo ukončení karantény nebo potvrdil její trvání,
- o) záznam, zda zaměstnanec pobírá starobní nebo invalidní důchod, a od kdy jej pobírá,
- p) název zdravotní pojišťovny pojištěnce,
- q) název předešlého orgánu, který prováděl pojištění zaměstnance, pokud jím není Česká správa sociálního zabezpečení,
- r) u osob samostatně výdělečně činných údaje o měsíční výši zaplaceného pojistného na pojištění osob samostatně výdělečně činných,
- s) údaj o tom, že pojištěnec je účasten též pojištění prováděného jinými orgány nemocenského

pojištění,

t) název a adresu cizozemského nositele pojištění,

u) cizozemské číslo pojištění,

v) místo výkonu práce, je-li trvale v cizině, a údaj o tom, zda je zaměstnanec ve státě, v němž je toto místo výkonu práce, povinně účasten důchodového pojištění,

w) měsíční výši zaplaceného pojistného na pojištění, jde-li o zahraničního zaměstnance,

x) jméno, příjmení, rodné číslo a adresu místa trvalého pobytu zvláštního příjemce,

y) další údaje, vyplývají-li jejich evidování z požadavků práva Evropských společenství a z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení.

(4) Registry pojištěnců mohou být vedeny spolu s registry pojištěnců důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu⁶⁴⁾ jako společný registr pojištěnců pojištění a důchodového pojištění.

(5) V registru pojištěnců, jehož správcem je Česká správa sociálního zabezpečení, se vedou též údaje podle § 42 odst. 3 zákona o zaměstnanosti potřebné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti sdělené zaměstnavatelem podle § 94 odst. 5, a to po dobu 15 let následujících po roce, v němž byly tyto údaje zapsány do registru pojištěnců.

64) § 16c zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

Díl 2

Přestupky

§ 127

(1) Fyzická nebo právnická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) nesdělí orgánu nemocenského pojištění na jeho žádost údaje podle § 117 odst. 1, nebo

b) nesdělí na žádost orgánu nemocenského pojištění informace podle § 78.

(2) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nesdělí ~~okresní územní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení skutečnost podle § 104 odst. 3.

(3) Za přestupek podle odstavců 1 a 2 lze uložit napomenutí nebo pokutu do 20 000 Kč.

* * * * *

§ 130

(1) Osoba samostatně výdělečně činná se dopustí přestupku tím, že

- a) nesdělí ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení údaje podle § 104 odst. 1 písm. a) nebo d), nebo
- b) v rozporu s § 104 odst. 1 písm. c) se na výzvu ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení nedostaví ve stanovený den na ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení nebo jiné určené místo za účelem provedení kontroly plnění povinností v pojištění.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 20 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) pokutu do 10 000 Kč.

§ 131

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako zaměstnavatel uvedený v § 92 odst. 1 písm. a) dopustí přestupku tím, že

- a) se nepřihlásí do registru zaměstnavatelů podle § 93 odst. 1,
- b) nepřihlásí každou svou mzdovou účtárnu do registru zaměstnavatelů podle § 93 odst. 2,
- c) neohlásí ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení údaje podle § 93 odst. 3,
- d) se neodhlásí z registru zaměstnavatelů podle § 93 odst. 4,
- e) neodhlásí svou mzdovou účtárnu z registru zaměstnavatelů podle § 93 odst. 5,
- f) neoznámí ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení pro účely pojištění nástup zaměstnance do zaměstnání nebo skončení doby zaměstnání se zaměstnancem podle § 94 odst. 1,
- g) neoznámí ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení změnu údajů podle § 94 odst. 2,
- h) nepřijme žádost zaměstnance o dávku a další podklady potřebné pro stanovení nároku na dávku a její výplatu podle § 97 odst. 1 nebo 2,
- i) nepředá žádost zaměstnance nebo další podklady potřebné pro stanovení nároku na dávku a její výplatu nebo výpočet dávky nebo neoznámí skutečnosti, které mohou mít vliv na výplatu dávky podle § 97 odst. 1, 2, 3 nebo 7,
- j) nepředá údaje podle § 97 odst. 4, 5 nebo 6,
- k) nesplní opatření k nápravě nedostatků zjištěných při provádění pojištění podle § 98 odst. 2,
- l) v rozporu s § 98 odst. 3 se na výzvu ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení nedostaví ve stanovený den na ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení nebo jiné určené místo za účelem provedení kontroly plnění povinností v pojištění,
- m) nesdělí ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení údaje podle § 98 odst. 1 anebo o nich

nepodá hlášení nebo nepředloží doklady a záznamy,

n) nevede evidenci o zaměstnancích v rozsahu stanoveném v § 95,

o) neuschovává záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 95 po dobu stanovenou v § 96 věty první,

p) nesdělí ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení místo, kde budou uloženy záznamy, které je povinen uschovat podle § 96 věty třetí,

q) nesdělí ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení informaci podle § 65 odst. 1 písm. a) nebo b), nebo

r) nepodá neprodleně žádost poskytovateli pracovnělékařských služeb k provedení lékařské prohlídky ze zdravotních důvodů podle § 62 odst. 1.

(2) Za přešůpek podle odstavce 1 písm. l) lze uložit pokutu do 10 000 Kč, za přešůpek podle odstavce 1 písm. a) až g) a m) až r) pokutu do 20 000 Kč, za přešůpek podle odstavce 1 písm. h) až j) pokutu do 50 000 Kč a za přešůpek podle odstavce 1 písm. k) pokutu do 100 000 Kč.

* * * * *

§ 142

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba v postavení zaměstnavatele se zproští odpovědnosti za přešůpek, jestliže k naplnění znaků přešůpku došlo v důsledku porušení povinnosti zaměstnance nebo smluvního zaměstnance podle § 103 odst. 3 a prokáže-li, že zaměstnance nebo smluvního zaměstnance ke splnění povinnosti vyzvala.

(2) Promlčecí doba činí 3 roky; jde-li o přešůpek, za který je stanovena pokuta, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, činí promlčecí doba 5 let. Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přešůpek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání; jde-li o přešůpek, za který je stanovena pokuta, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přešůpek zaniká nejpozději 7 let od jeho spáchání.

(3) Od uložení správního trestu lze též upustit, jestliže pachatel před zahájením řízení o přešůpku přijal účinná opatření k nápravě, aby tak zabránil budoucímu opakování nedostatků majících za následek jednání zakládající skutkovou podstatu projednávaného přešůpku.

(4) Při ukládání správního trestu se jako k polehčující okolnosti přihlédne též k tomu, že pachatel před zahájením řízení o přešůpku přijal účinná opatření k nápravě, aby tak zabránil budoucímu opakování nedostatků majících za následek jednání zakládající skutkovou podstatu projednávaného přešůpku.

(5) Přešůpky podle tohoto zákona projednávají v oborech své působnosti ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení a služební orgány.

(6) Správní orgán, aniž zahájí řízení, věc usnesením odloží též tehdy, jestliže již samotné

zjištění skutku a upozornění osoby podezřelé ze spáchání přestupku postačí k její nápravě, nebo je-li ze zjištěných skutečností zjevné, že škodlivý následek způsobený činem byl osobou podezřelou ze spáchání přestupku v mezidobí již napraven a samo odstranění tohoto následku vedlo k nápravě této osoby.

(7) Účastníkem řízení o přestupku není poškozený.

(8) Společné řízení o více přestupcích se vede pouze v případě, projednává-li se více přestupků, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností v oblasti nemocenského pojištění, důchodového pojištění nebo pojistného na sociální zabezpečení, které podezřelý spáchal ve stejném postavení.

(9) Ustanovení zákona upravujícího odpovědnost za přestupky a řízení o nich týkající se vyrovnání osoby dotčené jednáním podezřelého z přestupku o odložení věci se nepoužijí.

(10) Pokuty vybírá a vymáhá orgán nemocenského pojištění, který pokutu uložil.

* * * * *

§ 153

Zkrácené řízení

(1) Ve zkráceném řízení rozhoduje ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení o

- a) nároku na výplatu dávky v případech, kdy je nesporné splnění podmínek nároku na dávku a její výplatu a výše dávky,
- b) změně výše vyplácené dávky v případech, kdy je nová výše dávky nesporná,
- c) zániku nároku na výplatu dávky v případech, kdy je nesporné, že podmínky nároku na dávku již nejsou splněny,
- d) o přeplatku na nemocenském v důsledku zpětného přiznání starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně,
- e) zúčtování dávky podle § 124 odst. 8.

(2) Bylo-li rozhodnuto ve zkráceném řízení, provede se toto rozhodnutí,

- a) byla-li dávka přiznána, formou její výplaty,
- b) byla-li výše dávky změněna, formou výplaty dávky v nově stanovené výši,
- c) došlo-li k zániku nároku na výplatu dávky, formou zastavení její výplaty.

(3) Na zkrácené řízení se nepoužije správní řád.

(4) Zahájení zkráceného řízení se účastníkům řízení neoznamuje.

(5) Ve zkráceném řízení se rozhodnutí nevydává; v těchto případech obdrží pojištěnec písemné oznámení [§ 84 odst. 2 písm. c)].

(6) Nesouhlasí-li pojištěnec s výsledkem zkráceného řízení, může podat ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení ve lhůtě do 30 dnů ode dne výplaty dávky nebo ode dne doručení písemného oznámení podle odstavce 5 o ukončení výplaty dávky písemnou žádost o vydání rozhodnutí o dávce, v níž uvede důvody nesouhlasu s výsledkem tohoto řízení. Podáním této žádosti se zahajuje řízení o dávce.

(7) Nebude-li ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení rozhodovat ve zkráceném řízení, oznámí písemně účastníkům řízení zahájení řízení, na které se vztahuje správní řád. Lhůta pro vydání rozhodnutí běží ode dne, kterým bylo účastníkovi řízení doručeno oznámení o zahájení řízení.

* * * * *

§ 159

Exekuce

Exekucním správním orgánem je ~~okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení a služební orgán.

* * * * *

§ 166

Zástavní právo

~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení a služební orgány mohou k zajištění vykonatelné pohledávky na přeplatku na dávce, regresní náhradě nebo pokutě zřídit rozhodnutím zástavní právo k majetku povinného, který má dluh na přeplatku na dávce, regresní náhradě nebo pokutě; ustanovení § 104i zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení o zřízení zástavního práva k majetku plátce pojistného, který má dluh na pojistném nebo penále, zde platí obdobně.

XIII. Platné znění částí zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, s vyznačením navrhovaných změn

§ 192

(1) Zaměstnanci, který byl uznán dočasně práce neschopným nebo kterému byla nařízena karanténa, přísluší v době prvních 14 kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náhrada mzdy nebo platu ve dnech podle věty druhé a ve výši podle odstavce 2, pokud ke dni vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény zaměstnanec splňuje podmínky nároku na nemocenské podle předpisů o nemocenském pojištění. V mezích období uvedeného ve větě první přísluší tato náhrada mzdy nebo platu za dny, které jsou pro zaměstnance pracovními dny, a za svátky, za které jinak přísluší zaměstnanci náhrada mzdy nebo se mu plat nebo mzda nekrátí, pokud v těchto jednotlivých dnech splňuje podmínky nároku na výplatu nemocenského podle předpisů o nemocenském pojištění, a pokud pracovní poměr trvá, ne však déle než do dne vyčerpání podpůrčí doby určené pro výplatu nemocenského⁽⁶¹⁾. Vznikla-li dočasná pracovní neschopnost ode dne, v němž má zaměstnanec směnu již odpracovanou, počíná období 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti pro účely poskytování náhrady mzdy nebo platu následujícím kalendářním dnem. Jestliže v období prvních 14 kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náleží nemocenské⁽⁶²⁾, peněžitá pomoc v mateřství⁽⁶³⁾, dávka otcovské poporodní péče⁽¹¹³⁾ nebo dlouhodobé ošetrovné, náhrada mzdy nebo platu nepřisluší. Vznikne-li zaměstnanci v době dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény právo na náhradu mzdy nebo platu podle věty první až třetí, nepřisluší mu současně náhrada mzdy nebo platu z důvodu jiné překážky v práci.

(2) Náhrada mzdy nebo platu podle odstavce 1 přísluší ve výši 60 % průměrného výdělku. Pro účely stanovení náhrady mzdy nebo platu se zjištěný průměrný výdělek upraví obdobným způsobem, jakým se upravuje denní vyměřovací základ pro výpočet nemocenského z nemocenského pojištění⁽⁶⁴⁾, s tím, že pro účely této úpravy se příslušná redukční hranice stanovená pro účely nemocenského pojištění^(64a) vynásobí koeficientem 0,175 a poté zaokrouhlí na haléře směrem nahoru. Má-li zaměstnanec za pracovní den, v němž mu vzniklo nebo zaniklo právo na náhradu mzdy nebo platu podle odstavce 1, také právo na mzdu nebo plat za část pracovní doby, přísluší mu za tento den jen poměrný díl náhrady mzdy nebo platu připadající na tu část pracovní doby, za kterou mu nenáleží mzda nebo plat.

(3) Dohodnutá nebo vnitřním předpisem stanovená výše náhrady mzdy nebo platu nad výši uvedenou v odstavci 2 větě první nesmí převýšit průměrný výdělek (§ 356 odst. 1).

(4) Náhrada mzdy nebo platu stanovená podle odstavců 2 a 3 musí být snížena o 50 %, jde-li o případy, kdy je podle předpisů o nemocenském pojištění nárok na nemocenské v poloviční výši⁽⁶⁵⁾.

(5) Porušil-li zaměstnanec v období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti povinnosti uvedené v odstavci 6 větě první, které jsou součástí režimu dočasně práce neschopného pojištěnce, může zaměstnavatel se zřetelem na závažnost porušení těchto povinností náhradu mzdy nebo platu snížit nebo neposkytnout. Náhrada mzdy nebo platu nesmí být snížena nebo neposkytnuta, jestliže byla pro totéž porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce dána zaměstnanci výpověď podle § 52 písm. h).

(6) Zaměstnavatel je oprávněn kontrolovat, zda zaměstnanec, který byl uznán dočasně práce neschopným, dodržuje v období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti stanovený režim dočasně práce neschopného pojištěnce, pokud jde o povinnost stanovenou zvláštním právním předpisem⁶⁶⁾ zdržovat se v místě pobytu a dodržovat dobu a rozsah povolených vycházek. Zaměstnavatel je povinen v případě zjištění porušení povinnosti uvedené ve větě první zaměstnancem vyhotovit o kontrole písemný záznam s uvedením skutečností, které znamenají porušení tohoto režimu; stejnopis tohoto záznamu je zaměstnavatel povinen doručit zaměstnanci, který tento režim porušil, ~~okresní územní správě~~ sociálního zabezpečení příslušné podle místa pobytu zaměstnance v době dočasné pracovní neschopnosti⁶⁷⁾ a ošetřujícímu lékaři dočasně práce neschopného zaměstnance. Zaměstnavatel je oprávněn požádat ošetřujícího lékaře, který stanovil zaměstnanci režim dočasně práce neschopného pojištěnce, o sdělení tohoto režimu v rozsahu, který je zaměstnavatel oprávněn kontrolovat, a o zhodnocení zaměstnavatelem zjištěných případů porušení tohoto režimu. Zaměstnanec je povinen umožnit zaměstnavateli kontrolu dodržování svých povinností uvedených ve větě první.

61) § 26 zákona č. 187/2006 Sb.

62) § 48 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb.

63) § 33 zákona č. 187/2006 Sb.

113) § 38b zákona č. 187/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

64) § 21 odst. 1 písm. a) zákona č. 187/2006 Sb., ve znění zákona č. 261/2007 Sb.

64a) § 22 zákona č. 187/2006 Sb.

65) § 31 zákona č. 187/2006 Sb.

66) § 56 odst. 2 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb.

67) § 83 odst. 2 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb.

* * * * *

§ 203a

Pracovní volno související s akcí pro děti a mládež

(1) Pracovní volno podle § 203 odst. 2 písm. h) s náhradou mzdy nebo platu přísluší zaměstnanci pouze, pokud se jedná o akci pořádanou právnickou osobou,

a) zapsanou ve veřejném rejstříku právnických a fyzických osob po dobu nejméně 5 let a

b) práce s dětmi a mládeží je její hlavní činností.

Tuto skutečnost musí zaměstnanec zaměstnavateli prokázat.

(2) Maximální výše poskytnuté náhrady mzdy nebo platu činí výši průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém se poskytuje pracovní volno, vyhlášené podle zákona upravujícího zaměstnanost.

(3) Zaměstnavatel má nárok na úhradu poskytnuté náhrady mzdy nebo platu ze státního rozpočtu; nehradí se náhrada mzdy nebo platu nad rozsah stanovený tímto zákonem. Úhradu poskytuje na žádost ~~okresní územní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení podle sídla zaměstnavatele, je-li jím právnická osoba, nebo podle místa trvalého pobytu zaměstnavatele, je-li jím fyzická

osoba. Zaměstnavatel musí doložit poskytnutí náhrady mzdy nebo platu a splnění podmínek pro její poskytnutí.

* * * * *

§ 303

(1) Zaměstnanci

a) ve správních úřadech,

b) zaměstnanci v

1. Policii České republiky,
2. ozbrojených silách České republiky⁸³⁾,
3. Generální inspekci bezpečnostních sborů,
4. Bezpečnostní informační službě,
5. Úřadu pro zahraniční styky a informace,
6. Vězeňské službě České republiky,
7. Probační a mediační službě,
8. Kanceláři prezidenta republiky,
9. Kanceláři Poslanecké sněmovny,
10. Kanceláři Senátu,
11. Kanceláři Veřejného ochránce práv,
12. Kanceláři finančního arbitra,
13. Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových,
14. České správě sociálního zabezpečení a v ~~okresních~~ **územních** správách sociálního zabezpečení,
15. Nejvyšším kontrolním úřadu,
16. Úřadu pro ochranu osobních údajů,
17. Ústavu pro studium totalitních režimů,
18. chráněných krajinných oblastech a národních parcích,
19. Správě úložišť radioaktivních odpadů,

c) zaměstnanci u soudů a státních zastupitelství,

d) zaměstnanci

1. České národní banky,
2. státních fondů,

e) zaměstnanci územních samosprávných celků zařazení

1. do obecního úřadu,
2. městského úřadu,
3. magistrátu statutárního města nebo magistrátu územně členěného statutárního města, úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části územně členěného statutárního města,
4. krajského úřadu,
5. Magistrátu hlavního města Prahy a úřadu městské části hlavního města Prahy,

s výjimkou úředníků územních samosprávných celků podle zvláštního právního předpisu⁸⁴⁾,

f) zaměstnanci územních samosprávných celků zařazení v obecní policii,

g) zaměstnanci škol zřizovaných Ministerstvem vnitra⁸⁵⁾ a zaměstnanci Policejní akademie České republiky⁸⁶⁾, mají zvýšené povinnosti uvedené v odstavci 2.

(2) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 jsou dále povinni

- a) jednat a rozhodovat nestranně a zdržet se při výkonu práce všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost rozhodování,
- b) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli při výkonu zaměstnání a které v zájmu zaměstnavatele nelze sdělovat jiným osobám; to neplatí, pokud byli této povinnosti zproštěni statutárním orgánem nebo jím pověřeným vedoucím zaměstnancem, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,
- c) v souvislosti s výkonem zaměstnání nepřijímat dary nebo jiné výhody, s výjimkou darů nebo výhod poskytovaných zaměstnavatelem, u něhož jsou zaměstnání, nebo na základě právních předpisů,
- d) zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem zaměstnání ve prospěch vlastní nebo někoho jiného.

(3) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 nesmějí být členy řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob provozujících podnikatelskou činnost; to neplatí, pokud do takového orgánu byli vysláni zaměstnavatelem, u něhož jsou zaměstnání, a v souvislosti s tímto členstvím nepobírají odměnu od příslušné právnické osoby provozující podnikatelskou činnost.

(4) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 mohou podnikat jen s předchozím písemným souhlasem zaměstnavatele, u něhož jsou zaměstnání.

(5) Omezení stanovené v odstavci 4 se nevztahuje na činnost vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo uměleckou a na správu vlastního majetku.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se použijí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak⁸⁸⁾.

XIV. Platné znění částí zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, s vyznačením navrhovaných změn

Jednotný informační systém práce a sociálních věcí

§ 4a

(1) Ministerstvo je správcem Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí, jehož obsahem jsou údaje nezbytné k plnění úkolů ministerstva a Úřadu práce v oblasti státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi, příspěvku na péči, dávek pro osoby se zdravotním postižením, sociálně-právní ochrany dětí, náhradního výživného pro nezaopatřené dítě, státní politiky zaměstnanosti a ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele podle jiných právních předpisů. Jednotný informační systém práce a sociálních věcí může ministerstvo a Úřad práce využít rovněž za účelem získání potřebných údajů uvedených ve větě první nezbytných pro výplatu a kontrolu vyplacení dávek nebo podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci nebo kompenzace¹²⁾. Správou evidence údajů o výplatách dávek uvedených ve větách první a druhé může správce Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí pověřit Českou správu sociálního zabezpečení. Součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí je rovněž Standardizovaný záznam sociálního pracovníka vedený podle zákona o pomoci v hmotné nouzi a zákona o sociálních službách; vzor Standardizovaného záznamu sociálního pracovníka stanoví ministerstvo vyhláškou.

(2) Údaje z Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí mohou být poskytovány subjektu, jehož se týkají. Údaje vedené v Jednotném informačním systému práce a sociálních věcí mohou být ministerstvem z tohoto systému poskytovány dále jen v případech a za podmínek uvedených v zákoně.

(3) Ministerstvo zřídí na žádost pověřeného obecního úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo újezdního úřadu zaměstnancům těchto úřadů oprávnění k přístupu k údajům Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí a tento přístup eviduje. Zpřístupněnými údaji jsou údaje o podaných žádostech o dávku, nároku na dávku a na její výplatu, výši dávky a formě její výplaty a údaje o stanovených sankcích spojených s porušením podmínek nároku na dávku a na její výplatu. Přístup zaměstnance k údajům o osobách hlášených k trvalému nebo hlášenému místu pobytu v obvodu územní působnosti pověřeného obecního úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo újezdního úřadu se zřizuje za účelem výkonu povinností podle § 92 písm. b) a d) zákona o sociálních službách a podle § 64 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

(4) Ministerstvo zřídí na žádost krajského úřadu zaměstnanci krajského úřadu oprávnění k přístupu k údajům Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí a tento přístup eviduje. Zpřístupněnými údaji jsou údaje uvedené v odstavci 3 větě druhé. Přístup zaměstnance k údajům o osobách hlášených k trvalému nebo hlášenému místu pobytu v územním obvodu kraje se zřizuje za účelem výkonu povinností podle § 93 písm. c) zákona o sociálních službách.

(5) Ministerstvo zřídí na žádost krajské pobočky Úřadu práce zaměstnanci krajské pobočky Úřadu práce oprávnění k přístupu k údajům vedeným ve Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka a tento přístup eviduje.

(6) Ministerstvo zřídí na žádost České správy sociálního zabezpečení zaměstnanci České správy sociálního zabezpečení a zaměstnanci ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení oprávnění k přístupu k údajům vedeným v Jednotném informačním systému práce a sociálních věcí v rozsahu potřebném pro výkon jeho činností podle zákona a tento přístup eviduje.

(7) V rámci Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí se zpracovávají rovněž anonymizované údaje pro účely statistik, vykazování a publikace otevřených dat. Takto zpracované údaje a z nich pocházející statistiky může ministerstvo předávat jiným orgánům veřejné moci a publikovat je jako otevřená data podle zvláštního právního předpisu¹³⁾.

---

12) § 44b zákona č. 435/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

13) § 4b zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

XV. Platné znění částí zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, s vyznačením navrhovaných změn

§ 8

Úprava důchodů

(1) Účastníci odboje a odporu proti komunismu, kterým o tom bylo vydáno osvědčení a kteří pobírají starobní nebo invalidní důchod z českého důchodového pojištění, a vdova nebo vdovec, kteří pobírají vdovský nebo vdovecký důchod z českého důchodového pojištění po účastníkovi odboje a odporu proti komunismu, kterému o tom bylo vydáno osvědčení, mají nárok na stanovení výše procentní výměry důchodu nejméně v částce uvedené v odstavci 3.

(2) Základem pro stanovení výše procentní výměry důchodu náležejícího osobám uvedeným v odstavci 1 je procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2012⁴⁾. Pro stanovení výše procentní výměry důchodů přiznávaných ode dne po 31. prosinci 2011 je základem částka stanovená podle věty první a zvýšená podle předpisů o zvyšování důchodů, které nabudou účinnosti do dne, od něhož se důchod přiznává.

(3) Nejnižší procentní výměra

- a) starobního důchodu přiznaného podle § 29 zákona o důchodovém pojištění⁵⁾ nebo podle obdobných ustanovení předchozích předpisů a invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně činí částku stanovenou podle odstavce 2,
- b) invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně, vdovského a vdoveckého důchodu činí polovinu částky stanovené podle odstavce 2,
- c) invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně činí třetinu částky stanovené podle odstavce 2,
- d) starobního důchodu přiznaného podle § 31 zákona o důchodovém pojištění stanovená podle odstavce 2 se snižuje o 275 Kč za každé i započaté 90denní období, za které byla procentní výměra naposledy snížena;

ustanovení § 54 odst. 3 a § 61 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění⁵⁾ platí obdobně, ustanovení § 59 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění⁵⁾ platí s tím, že se výše důchodů pro souběh nepřehodnocují, pokud k souběhu došlo přede dnem, od něhož náleží důchod v nejnižší procentní výměře podle tohoto zákona.

(4) Žádost o úpravu vypláceného důchodu se podává u orgánu sociálního zabezpečení, který oprávněně osobě vyplácí důchod, a je třeba k ní přiložit úředně ověřený opis nebo úředně ověřenou kopii osvědčení podle § 6; jde-li o poživatele důchodu, který vyplácí Česká správa sociálního zabezpečení, lze žádost podat nebo sepsat u ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení příslušné podle místa pobytu žadatele. Vznikl-li nárok na výplatu důchodu před 17. listopadem 2011, náleží důchod ve výši podle odstavce 3 od splátky důchodu splatné v prosinci 2011. Vznikne-li nárok na výplatu důchodu po 16. listopadu 2011, náleží důchod ve výši podle odstavce 3 ode dne jeho přiznání, nejdříve však od splátky důchodu splatné v prosinci 2011. Úprava výše důchodu podle odstavce 3 bude provedena nejpozději při výplatě v dubnu 2012, bude-li žádost podána do 31. prosince 2011, jinak nejpozději do 3 měsíců po podání žádosti.

-
- 4) § 67 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
5) Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

XVI. Platné znění částí zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, s vyznačením navrhovaných změn

§ 24

Přerušení řízení

Krajská pobočka Úřadu práce přeruší řízení o příspěvku na zvláštní pomůcku též na dobu, po kterou ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení posuzuje zdravotní stav žadatele o dávku. Ministerstvo přeruší řízení o odvolání proti rozhodnutí o dávce podle věty první též na dobu, po kterou posudková komise ministerstva posuzuje zdravotní stav účastníka řízení. Krajská pobočka Úřadu práce přeruší řízení o příspěvku na zvláštní pomůcku současně s výzvou k předložení alespoň 2 návrhů řešení odstranění bariéry podle § 9 odst. 10. Krajská pobočka Úřadu práce přeruší řízení o příspěvku na mobilitu, pokud probíhá řízení o průkazu osoby se zdravotním postižením. Proti usnesení o přerušení řízení podle věty první, třetí a čtvrté se nelze odvolat; proti usnesení o přerušení řízení podle věty druhé nelze podat rozklad.

* * * * *

§ 26

Povinnosti žadatele o dávku

(1) Žadatel o dávku je povinen

- a) podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem plnícím úkoly ~~okresní územní~~ správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, podrobit se vyšetření zdravotního stavu ve zdravotnickém zařízení určeném ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému zdravotnickému zařízení lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které mu byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, je-li k tomu ~~okresní územní~~ správou sociálního zabezpečení vyzván, a to ve lhůtě, kterou ~~okresní územní~~ správa sociálního zabezpečení určí,
- b) prokázat skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu,
- c) písemně ohlásit krajské pobočce Úřadu práce v průběhu řízení o dávce změny ve skutečnostech, které byly uvedeny v žádosti o dávku, a změny rozhodné pro průběh řízení, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy taková změna nastala.

(2) Je-li žadatelem o dávku občan členského státu Evropské unie, který je hlášen na území České republiky k přechodnému pobytu podle jiného právního předpisu²⁾, nebo je-li žadatelem jeho rodinný příslušník¹³⁾, který je hlášen na území České republiky k přechodnému pobytu podle jiného právního předpisu²⁾, je povinen poskytnout písemný souhlas s tím, aby krajská pobočka Úřadu práce zjišťovala údaje rozhodné pro posouzení, zda je neodůvodnitelnou zátěží systému dávek pro osoby se zdravotním postižením podle tohoto zákona (dále jen „neodůvodnitelná zátěž systému“).

- 2) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
13) § 15a zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 34a

(1) Průkaz osoby se zdravotním postižením podle § 34 odst. 1 obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení,
- b) datum narození,
- c) fotografii držitele průkazu,
- d) podpis držitele průkazu; podpis držitele průkazu se nevyžaduje, pokud je jeho opatření spojeno s těžko překonatelnou překážkou,
- e) datum vydání průkazu,
- f) označení orgánu, který průkaz vydal,
- g) dobu platnosti průkazu,
- h) označení druhu průkazu osoby se zdravotním postižením, popřípadě doplněné o symbol označení osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé anebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé, pokud osoba o označení průkazu tímto symbolem požádá při podání žádosti o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením nebo při podání žádosti o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením,
- i) ochranné prvky.

(2) Platnost průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny končí

- a) uplynutím doby na něm vyznačené,
- b) ohlášením jeho ztráty nebo odcizení,
- c) smrtí držitele průkazu nebo prohlášením držitele průkazu za mrtvého, nebo
- d) rozhodnutím krajské pobočky Úřadu práce o neplatnosti průkazu osoby se zdravotním postižením v případě, že
  - 1. průkaz osoby se zdravotním postižením obsahuje neoprávněně provedené změny nebo nesprávné údaje,
  - 2. došlo k podstatné změně podoby držitele průkazu osoby se zdravotním postižením,
  - 3. průkaz osoby se zdravotním postižením je poškozen tak, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné nebo je porušena jeho celistvost,
  - 4. držitel průkazu osoby se zdravotním postižením nesplní povinnost uvedenou v odstavci 3, nebo
  - 5. bylo rozhodnuto o změně nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením nebo o zániku nároku na tento průkaz.

(3) Žadatel o průkaz osoby se zdravotním postižením a držitel tohoto průkazu je povinen podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem plnicím úkoly ~~okresní územní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, podrobit se vyšetření zdravotního stavu u poskytovatele zdravotních služeb určeného ~~okresní územní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému poskytovateli zdravotních služeb lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které mu byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, je-li k tomu ~~okresní územní~~ **územní** správou sociálního zabezpečení vyzván, a to ve lhůtě, kterou ~~okresní územní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení určí. V případě nesplnění této povinnosti může být po předchozím písemném upozornění průkaz osoby se zdravotním postižením nepřiznán nebo může být rozhodnuto o odnětí tohoto průkazu.

(4) Držitel průkazu osoby se zdravotním postižením je povinen písemně do 8 dní ohlásit krajské pobočce Úřadu práce, která průkaz vydala, jeho ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení, popřípadě změnu údajů uvedených na průkazu. Na základě ohlášení vydá krajská pobočka Úřadu práce nový průkaz osoby se zdravotním postižením. Doba platnosti takto vydaného nového průkazu je totožná s dobou platnosti nahrazovaného průkazu; zdravotní stav se za účelem vydání tohoto průkazu znovu neposuzuje.

(5) Každý, kdo nalezne průkaz osoby se zdravotním postižením nebo má v držení takový průkaz osoby zemřelé nebo osoby prohlášené za mrtvou, je povinen jej neprodleně odevzdat kterékoliv krajské pobočce Úřadu práce. Stejnou povinnost má i držitel průkazu osoby se zdravotním postižením, který ohlásil ztrátu svého průkazu, jestliže průkaz nalezne nebo jej jinak získá zpět. Při převzetí nového průkazu osoby se zdravotním postižením je jeho držitel povinen odevzdat příslušné krajské pobočce Úřadu práce dosavadní znovu nalezený nebo jinak získaný průkaz osoby se zdravotním postižením. Krajská pobočka Úřadu práce, které je odevzdán průkaz podle věty první až třetí, je povinna odevzdat průkaz krajské pobočce Úřadu práce, která ho vydala.

(6) Držitel průkazu osoby se zdravotním postižením je povinen odevzdat tento průkaz příslušné krajské pobočce Úřadu práce také v případě, kdy je mu podle tohoto zákona vydán nový průkaz osoby se zdravotním postižením.

(7) Do doby vydání průkazu osoby se zdravotním postižením podle odstavce 1 vydá krajská pobočka Úřadu práce dočasný průkaz osoby se zdravotním postižením v podobě stanovené vyhláškou. Tento průkaz je obsahově shodný s průkazem podle odstavce 1. Doba platnosti takto vydaného průkazu osoby se zdravotním postižením nemůže být delší než do 31. prosince 2015.

(8) Ministerstvo stanoví vyhláškou vzor a způsob provedení průkazu osoby se zdravotním postižením podle odstavců 1 a 7, požadavky na technické provedení fotografie držitele průkazu osoby se zdravotním postižením a vzor symbolů označení osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé anebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé.

(1) Řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením se zahajuje na základě písemné žádosti podané na tiskopisu předepsaném ministerstvem. Řízení o změně nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením se zahajuje též z moci úřední; podnět k řízení z moci úřední může podat také ~~Okresní~~ **územní** správa sociálního zabezpečení, pokud na základě výsledku posouzení zdravotního stavu zjistí posudkově významné skutečnosti, které jsou rozhodné pro nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením.

(2) Žádost podle odstavce 1, kromě náležitostí podání podle správního řádu, dále obsahuje označení praktického lékaře, který registruje žadatele o průkaz osoby se zdravotním postižením.

(3) Pro účely řízení o přiznání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením požádá krajská pobočka Úřadu práce příslušnou ~~Okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení o posouzení schopnosti pohyblivosti a orientace podle § 34b odst. 1 žadatele o tento průkaz; při rozhodování o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením vychází krajská pobočka Úřadu práce z tohoto posudku. ~~Okresní~~ **Územní** správa sociálního zabezpečení zašle příslušné krajské pobočce Úřadu práce stejnopis posudku; výsledek posouzení je součástí rozhodnutí o přiznání nebo zamítnutí průkazu osoby se zdravotním postižením, které obdrží žadatel. Pro účely vydání průkazu osoby se zdravotním postižením podle odstavce 6, u žadatelů, kterým na něj vznikl trvalý nárok, pouze z důvodu skončení doby jeho platnosti jako veřejné listiny podle odstavce 7, se posouzení ~~Okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení dle věty první nevyžaduje.

(4) Pro řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením dále platí obdobně ustanovení § 22 odst. 3 a § 24, 25 a § 26 odst. 1 písm. b) a c) a odst. 2.

(5) Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením vzniká nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o jeho přiznání. Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením trvá po dobu platnosti výsledku posouzení schopnosti pohyblivosti a orientace žadatele o průkaz; platnost tohoto výsledku posouzení může být časově omezena nebo je bez časového omezení. Doba trvání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením je součástí výroku rozhodnutí o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením. Bez časového omezení se u osob starších 18 let věku vydávají rozhodnutí v případech uvedených v příloze č. 4 prováděcího předpisu³⁰⁾, a to v bodě 1 písm. b), v bodě 2 písm. a), b), d), e), j), k) a l) a v bodě 3 písm. a), b), c), e), j), k), l), m) a n). To nevylučuje vydání rozhodnutí bez časového omezení také u jiných zdravotních stavů uvedených v příloze č. 4 prováděcího předpisu³⁰⁾.

(6) Krajská pobočka Úřadu práce vydá osobě průkaz osoby se zdravotním postižením po předložení fotografie a zaplacení správního poplatku podle zákona o správních poplatcích²⁸⁾. Za vydání průkazu osoby se zdravotním postižením náhradou za průkaz poškozený, zničený nebo odcizený se správní poplatek podle zákona o správních poplatcích nevybere, jestliže k poškození, zničení nebo odcizení průkazu došlo v souvislosti s násilným činem, je-li tato skutečnost doložena záznamem Policie České republiky.

(7) Současně s vydáním průkazu osoby se zdravotním postižením podle odstavce 6 krajská pobočka Úřadu práce určí dobu platnosti tohoto průkazu jako veřejné listiny. Doba platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny je nejvýše 5 let u osob do 18 let věku a nejvýše 10 let u osob starších 18 let věku; tato doba nemůže být delší, než je

doba, po kterou trvá nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením podle odstavce 5. Stanovením doby platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny není dotčeno trvání nároku na tento průkaz podle odstavce 5. Doba platnosti průkazu se zaznamená do spisu. Krajská pobočka Úřadu práce 90 dní před koncem platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením jako veřejné listiny písemně informuje jeho držitele o končící platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením.

(8) Povinnost mlčenlivosti a oprávnění zaměstnanců státu podle § 31 a povinnosti státních orgánů, obcí, krajů a jiných osob podle § 32 platí obdobně i pro údaje týkající se žadatelů o průkaz osoby se zdravotním postižením.

---

30) Vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů.

28) Položka 9 písm. g) přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

**XVII. Platné znění částí zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, s vyznačením
navrhovaných změn**

§ 19

Rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb

(1) Rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb fyzické osobě kromě náležitostí stanovených správním řádem obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení poskytovatele a odborného zástupce, musí-li být ustanoven, a adresu místa jejich trvalého pobytu na území České republiky nebo v případě fyzické osoby bez trvalého pobytu na území České republiky adresu bydliště mimo území České republiky a popřípadě adresu místa hlášeného pobytu na území České republiky, identifikační číslo poskytovatele, bylo-li přiděleno, a datum jejich narození,
- b) formu zdravotní péče, obory zdravotní péče, popřípadě druh zdravotní péče podle § 5 odst. 2 písm. f) až i) nebo název zdravotní služby podle § 2 odst. 2 písm. d) až f) a i), a to pro každé místo poskytování zdravotních služeb; jde-li pouze o provádění prohlídek těl zemřelých mimo zdravotnické zařízení, uvede se tato skutečnost; jde-li o hospic, uvádí se rovněž tato skutečnost,
- c) adresu sídla a místa, popřípadě míst poskytování zdravotních služeb, v případě poskytovatele zdravotnické záchranné služby, zdravotnické dopravní služby nebo přepravy pacientů neodkladné péče adresy míst jednotlivých pracovišť; jde-li o poskytovatele, který je povinen podle § 11 odst. 5 mít kontaktní pracoviště, adresu místa kontaktního pracoviště,
- d) dobu, na kterou se oprávnění uděluje, žádá-li žadatel o udělení oprávnění na dobu určitou,
- e) datum zahájení poskytování zdravotních služeb.

(2) Rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb právnické osobě kromě náležitostí stanovených správním řádem obsahuje

- a) obchodní firmu nebo název poskytovatele, adresu jeho sídla, v případě právnické osoby se sídlem mimo území České republiky též adresu místa usazení závodu nebo organizační složky závodu právnické osoby na území České republiky, a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu na území České republiky nebo v případě osoby bez trvalého pobytu na území České republiky adresu bydliště mimo území České republiky a popřípadě adresu místa hlášeného pobytu na území České republiky a datum narození osob, které jsou statutárním orgánem poskytovatele nebo jeho členy,
- c) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu na území České republiky nebo v případě osoby bez trvalého pobytu na území České republiky adresu bydliště mimo území České republiky a adresu místa hlášeného pobytu na území České republiky a datum narození odborného zástupce,
- d) náležitosti uvedené v odstavci 1 písm. b) až e).

(3) Rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb, bude-li poskytování zdravotních služeb zajišťováno organizační složkou státu nebo organizační složkou územního samosprávného celku, kromě náležitostí stanovených správním řádem obsahuje

- a) název, adresu sídla organizační složky státu nebo organizační složky územního samosprávného celku a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- b) název zřizovatele organizační složky státu nebo organizační složky územního samosprávného celku,
- c) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu na území České republiky nebo v případě osoby bez trvalého pobytu na území České republiky adresu bydliště mimo území České republiky a popřípadě adresu místa hlášeného pobytu na území České republiky a datum narození vedoucího organizační složky státu nebo územního samosprávného celku; údaje o vedoucím organizační složky státu se neuvádějí v případě Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace,
- d) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu na území České republiky nebo v případě osoby bez trvalého pobytu na území České republiky adresu bydliště mimo území České republiky a adresu místa hlášeného pobytu na území České republiky a datum narození odborného zástupce,
- e) náležitosti uvedené v odstavci 1 písm. b) až e).

(4) Příslušný správní orgán zašle stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí místně příslušnému správci daně vykonávajícímu správu daně z příjmů a místně příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení, příslušné komoře; jde-li o oprávnění k poskytování lékařské péče, zašle stejnopis rozhodnutí též Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv. Příslušný správní orgán zaznamená udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb do 3 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí do Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb (dále jen „Národní registr poskytovatelů“) a prostřednictvím tohoto registru zapíše příslušné referenční údaje nebo změny příslušných referenčních údajů do základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci¹⁸⁾ (dále jen „registr osob“).

(5) Pokud bylo právnické osobě, která vzniká dnem zápisu do obchodního nebo jiného zákonem určeného rejstříku, vydáno rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb před zápisem do rejstříku, vznikne této právnické osobě právo poskytovat zdravotní služby dnem zápisu do rejstříku. Pokud bylo právnické osobě se sídlem mimo území České republiky, která se zapisuje do obchodního rejstříku, vydáno rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb před zápisem do obchodního rejstříku, vznikne této právnické osobě právo poskytovat zdravotní služby dnem zápisu do obchodního rejstříku. Nepodá-li právnická osoba uvedená ve větě první nebo druhé návrh na zápis do rejstříku ve lhůtě 90 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení oprávnění nebo nebyl-li zápis proveden do 90 dnů ode dne podání návrhu na zápis, oprávnění zaniká uplynutím této lhůty. Právnická osoba je povinna zaslat příslušnému správnímu orgánu doklad prokazující podání návrhu na zápis do rejstříku do 15 dnů ode dne podání návrhu a dále doklad o tom, že právnická osoba byla zapsána do rejstříku, a to do 15 dnů ode dne provedení zápisu.

* * * * *

§ 26

Přerušení poskytování zdravotních služeb

(1) Poskytovatel může poskytování zdravotních služeb přerušit nejdéle na dobu 1 roku. Přerušením se rozumí neposkytování zdravotních služeb nepřetržitě po dobu delší než 1 měsíc.

(2) Poskytovatel je povinen přerušení poskytování zdravotních služeb písemně oznámit nejpozději 60 dnů přede dnem, k němuž hodlá poskytování zdravotních služeb přerušit, příslušnému správnímu orgánu, který o této skutečnosti provede záznam do spisu, do Národního registru poskytovatelů a prostřednictvím tohoto registru zapíše příslušné referenční údaje nebo změny příslušných referenčních údajů do registru osob, a dále zdravotním pojišťovnám, se kterými má uzavřeny smlouvy podle zákona o veřejném zdravotním pojištění; současně je poskytovatel povinen informaci o přerušení poskytování zdravotních služeb uveřejnit tak, aby byla přístupná pacientům. Pokud důvod přerušení poskytování zdravotních služeb neumožní poskytovateli splnit povinnosti uvedené ve větě první ve stanovené lhůtě, je povinen učinit tak bez zbytečného odkladu.

(3) Poskytovatel je po dobu přerušení poskytování zdravotních služeb povinen zajistit, aby v případě pacienta, kterému poskytoval zdravotní služby a který si v době přerušení zvolí k poskytování zdravotních služeb jiného poskytovatele, nebo je to nezbytné k zajištění návaznosti zdravotních služeb pro tohoto pacienta, byla předána kopie zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi nebo výpis z této zdravotnické dokumentace poskytovateli, který má zdravotní služby poskytnout nebo má převzít pacienta do péče.

(4) Pokračování v poskytování zdravotních služeb po přerušení je poskytovatel povinen písemně oznámit příslušnému správnímu orgánu, který o této skutečnosti provede záznam do spisu, do Národního registru poskytovatelů a prostřednictvím tohoto registru zapíše příslušné referenční údaje nebo změny příslušných referenčních údajů do registru osob, a dále zdravotním pojišťovnám, se kterými má uzavřeny smlouvy podle zákona o veřejném zdravotním pojištění, a to nejpozději 15 dnů přede dnem, k němuž hodlá pokračovat v poskytování zdravotních služeb.

(5) Poskytování zdravotních služeb lze opakovaně přerušit po uplynutí 5 let ode dne uvedeného v oznámení o pokračování v poskytování zdravotních služeb po předchozím přerušení jejich poskytování.

(6) Příslušný správní orgán přerušení a pokračování v poskytování zdravotních služeb oznámí místně příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení do 15 dnů ode dne, kdy mu tato skutečnost byla poskytovatelem oznámena.

* * * * *

ČÁST PÁTÁ

POSTAVENÍ POSKYTOVATELE, ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ A JINÝCH ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ V SOUVISLOSTI S POSKYTOVÁNÍM ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

Práva a povinnosti poskytovatele

§ 45

(1) Poskytovatel je povinen poskytovat zdravotní služby na náležité odborné úrovni, vytvořit podmínky a opatření k zajištění uplatňování práv a povinností pacientů a dalších oprávněných osob, zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků při poskytování zdravotních služeb.

(2) Poskytovatel je povinen

- a) informovat pacienta o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění, a to před jejich poskytnutím, a vystavit účet za uhrazené zdravotní služby, nestanoví-li jiný právní předpis jinak,
- b) zpracovat seznam cen poskytovaných zdravotních služeb nehrazených a částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a umístit ho tak, aby byl seznam přístupný pacientům; to neplatí pro poskytovatele lékařské péče,
- c) vymezit provozní a ordinační dobu a údaj o ní umístit tak, aby tato informace byla přístupná pacientům,
- d) opatřit zdravotnické zařízení viditelným označením, které musí obsahovat obchodní firmu, název nebo jméno, popřípadě jména a příjmení poskytovatele, a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- e) v době nepřítomnosti nebo dočasného přerušení poskytování zdravotních služeb zpřístupnit pacientům informaci o poskytnutí neodkladné péče jiným poskytovatelem v rámci jeho ordinační doby,
- f) předat zprávu o poskytnutých zdravotních službách registrujícímu poskytovateli v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktické lékařství pro děti a dorost, je-li mu tento poskytovatel znám, a na vyžádání též poskytovateli zdravotnické záchranné služby nebo pacientovi; registrující poskytovatel v oboru zubní lékařství nebo v oboru gynekologie a porodnictví má povinnost předat zprávu jen v případě, kdy poskytnutí zdravotních služeb indikoval registrující poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktické lékařství pro děti a dorost,
- g) předat jiným poskytovatelům zdravotních služeb nebo poskytovatelům sociálních služeb potřebné informace o zdravotním stavu pacienta nezbytné k zajištění návaznosti dalších zdravotních a sociálních služeb poskytovaných pacientovi,
- h) zpracovat seznam zdravotních služeb, k jejichž poskytnutí je vyžadován písemný souhlas; to neplatí pro poskytovatele zdravotnické záchranné služby, zdravotnické dopravní služby, přepravy pacientů neodkladné péče, záchranné služby a lékařské péče,

- i) informovat pacienta o tom, že se na poskytování zdravotních služeb mohou podílet osoby získávající způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka, a to včetně nahlížení do zdravotnické dokumentace, a že pacient může přítomnost těchto osob při poskytování zdravotních služeb a nahlížení do zdravotnické dokumentace zakázat,
- j) přijmout pacienta k
  - 1. izolaci, karanténě, léčení nebo lékařskému dohledu stanovenému podle zákona o ochraně veřejného zdraví, pokud je oprávněn požadované zdravotní služby zajišťovat,
  - 2. ochrannému léčení nařízenému soudem, jde-li o poskytovatele zajišťujícího tuto službu podle zákona o specifických zdravotních službách,
- k) poskytnout zdravotní služby indikované lékařem Vězeňské služby osobě obviněné nebo odsouzené nebo umístěné v ústavu pro výkon zabezpečovací detence v termínu předem dohodnutém s Vězeňskou službou; to neplatí v případě poskytnutí neodkladné péče,
- l) podílet se na žádost kraje, jehož krajský úřad mu udělil oprávnění, na zajištění lékařské pohotovostní služby, lékárenské pohotovostní služby a pohotovostní služby zubních lékařů; to neplatí, jde-li o Vězeňskou službu,
- m) předávat údaje do Národního zdravotnického informačního systému,
- n) uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění své odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, a to v rozsahu, v jakém lze rozumně předpokládat, že by jej mohla taková odpovědnost postihnout; toto pojištění musí trvat po celou dobu poskytování zdravotních služeb; kopii pojistné smlouvy je poskytovatel povinen zaslat příslušnému správnímu orgánu nejpozději do 15 dnů ode dne zahájení poskytování zdravotních služeb,
- o) poskytovat informace vnitrostátnímu kontaktnímu místu na jeho žádost podle zákona o veřejném zdravotním pojištění⁵⁰⁾.

(3) Poskytovatel je dále povinen

- a) předat pacientovi lékařský posudek nebo potvrzení pro Úřad práce České republiky - krajskou pobočku a na území hlavního města Prahy pro pobočku pro hlavní město Prahu v případě, že pacient není vzhledem ke svému zdravotnímu stavu schopen plnit povinnost součinnosti s krajskou pobočkou Úřadu práce nebo pobočkou pro hlavní město Prahu při zprostředkování zaměstnání²⁴⁾,
- b) umožnit vstup osobám pověřeným příslušným správním orgánem, orgánem ochrany veřejného zdraví, Státním ústavem pro kontrolu léčiv, smluvní zdravotní pojišťovnou, komorou, pověřeným lékařům posudkové služby ~~okresních územních~~ **územních** správ sociálního zabezpečení, zaměstnancům ~~okresních územních~~ **územních** správ sociálního zabezpečení pověřených provedením kontroly, Veřejnému ochránci práv a pověřeným zaměstnancům Kanceláře veřejného ochránce práv za účelem zjišťování podkladů potřebných k plnění úkolů podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů upravujících činnost a úkoly uvedených subjektů a poskytnout jim potřebnou součinnost a předložit doklady nezbytné k provedení kontroly a plnění jejich úkolů; vstupem pověřených osob nesmí být narušeno poskytování zdravotních služeb,

- c) umožnit vstup lékařům a zaměstnancům služebních orgánů pověřených kontrolou podle zákona o nemocenském pojištění²⁵⁾ a orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra nebo Ministerstva spravedlnosti podle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení²⁶⁾ za účelem zjišťování podkladů potřebných pro plnění úkolů podle tohoto zákona, zákona o nemocenském pojištění nebo zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení v souvislosti s plněním úkolů v důchodovém pojištění; vstupem těchto osob nesmí být narušeno poskytování zdravotních služeb,
- d) poskytovat příslušnému správnímu orgánu, ministerstvu a Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv na jeho žádost podklady a údaje potřebné pro přípravu na řešení mimořádných událostí a krizových situací,
- e) zajistit součinnost členům mezinárodních orgánů při plnění jejich úkolů, vyplývá-li tato povinnost z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána,
- f) zajistit splnění oznamovací povinnosti a sdělování údajů podle zákona upravujícího sociálně-právní ochranu dětí,
- g) na žádost pacienta, kterému poskytuje následnou nebo dlouhodobou lůžkovou péči pro tutéž nemoc nebo úraz trvající, včetně následné nebo dlouhodobé lůžkové péče poskytované předchozími poskytovateli, nepřetržitě déle než 60 dnů, vydat písemné potvrzení o této skutečnosti, a to pro účely řízení o příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách,
- h) umožnit sociálním pracovníkům Úřadu práce České republiky - krajských poboček a pobočky pro hlavní město Prahu a sociálním pracovníkům Ministerstva práce a sociálních věcí provést u pacienta uvedeného v písmenu g) sociální šetření pro účely řízení o příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách a sdělit těmto pracovníkům informace nezbytné pro toto šetření; tím nesmí být narušeno poskytování zdravotních služeb.

(4) Poskytovatel je povinen informovat

- a) osobu určenou pacientem podle § 33 odst. 1, není-li takové osoby, nebo není-li dosažitelná, manžela nebo registrovaného partnera, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, rodiče, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, tak jinou svéprávnou osobou blízkou, je-li mu známa, že pacient svévolně opustil zdravotnické zařízení lůžkové péče, a
  - b) Policii České republiky,
- a to v případech, kdy přerušением poskytování zdravotních služeb je vážně ohroženo zdraví nebo život pacienta nebo třetích osob.

50) § 14c zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

24) Zákon č. 435/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

25) Zákon č. 187/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

26) Zákon č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 100

(1) Rozhodnutí o udělení oprávnění k provádění hodnocení kvality a bezpečí kromě náležitostí stanovených správním řádem obsahuje

- a) v případě fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, státní občanství, adresu místa trvalého pobytu na území České republiky nebo v případě osoby bez trvalého pobytu na území České republiky adresu bydliště mimo území České republiky a popřípadě adresu místa hlášeného pobytu na území České republiky, datum narození a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- b) v případě právnické osoby obchodní firmu nebo název, adresu sídla a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- c) formy zdravotní péče, popřípadě druhy zdravotní péče podle § 5 odst. 2 písm. f) až i), pro jejichž hodnocení se oprávnění uděluje,
- d) datum, od kterého lze hodnocení kvality a bezpečí provádět.

(2) Ministerstvo zašle stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí o udělení oprávnění k provádění hodnocení kvality a bezpečí do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí místně příslušnému správci daně vykonávajícímu správu daně z příjmů a místně příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení.

(3) Ministerstvo zveřejní seznam osob oprávněných k provádění hodnocení kvality a bezpečí, s uvedením údajů uvedených v odstavci 1, na svých internetových stránkách.

XVIII. Platné znění částí zákona č. 371/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, s vyznačením navrhovaných změn

§ 77

(1) Rozhodnutí o udělení oprávnění k provádění externího klinického auditu kromě náležitostí stanovených správním řádem dále obsahuje

- a) datum, od kterého lze externí klinický audit provádět,
- b) oblasti lékařského ozáření, pro které se oprávnění uděluje.

(2) Ministerstvo zašle stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí o udělení oprávnění k provádění externího klinického auditu do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí místně příslušnému správci daně vykonávajícímu správu daně z příjmů, místně příslušné ~~okresní~~ **územní** správě sociálního zabezpečení a Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost.

(3) Ministerstvo zveřejňuje seznam osob oprávněných k provádění externího klinického auditu s uvedením údajů podle odstavce 1 způsobem umožňujícím dálkový přístup.

XIX. Platné znění částí zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu, s vyznačením navrhovaných změn

Podmínky převodu zemědělského pozemku

§ 16

(1) Smlouvu o převodu zemědělského pozemku, s níž je Státní pozemkový úřad příslušný hospodařit, lze uzavřít pouze s osobou, která

- a) není v prodlení s plněním svého dluhu vůči státu, jemuž odpovídá pohledávka státu, s níž je příslušný hospodařit Státní pozemkový úřad,
- b) prokáže potvrzením ne starším než 3 měsíce, že není v prodlení s plněním svého dluhu vůči státu za privatizovaný majetek, který byl na ni převeden na základě rozhodnutí o privatizaci,
- c) doloží potvrzeními, která nejsou starší než 30 dnů, že nemá v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky ani orgánů celní správy České republiky evidován nedoplatek, s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady ve splátkách,
- d) nemá nedoplatky na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti²⁸⁾; potvrzení o stavu závazků je povinen vyžádat Státní pozemkový úřad od příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení²⁹⁾.
- e) uhradila náklady na ocenění tohoto zemědělského pozemku.

(2) Kupní smlouva musí obsahovat ustanovení o tom, že podmínky uvedené v odstavci 1 byly splněny.

(3) Smlouva mezi Státním pozemkovým úřadem a nabyvatelem musí splňovat náležitosti podle občanského zákoníku³⁰⁾. Nestanoví-li zákon jinak, Státní pozemkový úřad bez zbytečného odkladu po splnění všech podmínek stanovených zákonem pro uzavření smlouvy o převodu zemědělského pozemku zašle nabyvateli potřebný počet vyhotovení textu smlouvy o převodu zemědělského pozemku. Nabyvatel je povinen požadovaným způsobem podepsat stejnopisy textu smlouvy o převodu zemědělského pozemku a doložit skutečnosti podle odstavce 1 do 45 dnů od převzetí textu smlouvy nebo od jeho doručení do vlastních rukou na adresu uvedenou nabyvatelem. V případě porušení této povinnosti není Státní pozemkový úřad povinen smlouvu o převodu zemědělského pozemku uzavřít a vůči nabyvateli není předchozími návrhy vázán.

(4) Návrh na vklad vlastnického práva k převáděnému zemědělskému pozemku do katastru nemovitostí podává Státní pozemkový úřad.

(5) Osoba, do jejíhož vlastnictví má být podle § 10 až 13 zemědělský pozemek převeden, je povinna Státnímu pozemkovému úřadu uhradit náklady spojené s oceněním pozemku do 30 dnů ode dne doručení výzvy k úhradě, a to i v případě, že z důvodu na straně této osoby nedojde k uzavření kupní smlouvy.

28) Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

29) Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

30) § 2079 a násl. a § 2184 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

XX. Platné znění částí zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, s vyznačením navrhovaných změn

§ 16

Zvláštní ustanovení o plnění některých úkolů služebního úřadu

Nadřízený služební úřad plní v organizačních věcech služby, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů zaměstnanců ve správním úřadu úkoly za služební úřad, v němž službu vykonává nebo v pracovním poměru pracuje celkem méně než 25 osob, a za obvodní báňský úřad, ~~okresní~~ **územní** správu sociálního zabezpečení, oblastní inspektorát práce, Odvolací finanční ředitelství nebo finanční úřad.

XXI. Platné znění částí zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, s vyznačením navrhovaných změn

§ 75

Prokázání základní způsobilosti

(1) Dodavatel prokazuje splnění podmínek základní způsobilosti ve vztahu k České republice předložením

- a) výpisu z evidence Rejstříku trestů ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. a),
- b) potvrzení příslušného finančního úřadu ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. b),
- c) písemného čestného prohlášení ve vztahu ke spotřební dani ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. b),
- d) písemného čestného prohlášení ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. c),
- e) potvrzení příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. d),
- f) výpisu z obchodního rejstříku, nebo předložením písemného čestného prohlášení v případě, že není v obchodním rejstříku zapsán, ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. e).

(2) Zadavatel nemusí uplatnit důvod pro vyloučení účastníka zadávacího řízení, i když nesplnil podmínky základní způsobilosti, pokud

- a) by vyloučení účastníka znemožnilo zadání veřejné zakázky v tomto zadávacím řízení a
- b) naléhavý veřejný zájem, zejména veřejné zdraví nebo ochrana životního prostředí, vyžaduje plnění veřejné zakázky.

XXII. Platné znění částí zákona č. 186/2019 Sb., o hazardních hrách, s vyznačením navrhovaných změn

§ 91

Bezdlužnost

(1) Bezdlužnými musí být

- a) žadatel o základní povolení,
- b) osoba, která je členem statutárního orgánu žadatele, a je-li tímto členem právnická osoba, též fyzická osoba, která ji v tomto orgánu zastupuje,
- c) osoba, která je členem kontrolního orgánu žadatele, a je-li tímto členem právnická osoba, též fyzická osoba, která ji v tomto orgánu zastupuje,
- d) prokurista a
- e) skutečný majitel žadatele.

(2) Za bezdlužnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nemá evidován nedoplatek

- a) u orgánů Finanční správy České republiky a orgánů Celní správy České republiky, s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky,
- b) na pojistném a na penále na veřejném zdravotním pojištění,
- c) na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou nedoplatku, u kterého bylo povoleno splácení ve splátkách, a není v prodlení se splácením splátek,
- d) na peněžitých plněních obdobných plněním uvedeným v písmenech a) až c) ve státě, ve kterém má tato osoba sídlo, místo podnikání nebo bydliště, nebo ve státě, ve kterém se zdržovala a působila déle než 3 měsíce v posledních 5 letech přede dnem podání žádosti o vydání povolení.

(3) Bezdlužnost se v případě skutečností podle odstavce 2 písm. a) až c) prokazuje potvrzením příslušného finančního úřadu, příslušného celního úřadu, příslušné zdravotní pojišťovny a příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, které nesmí být starší než 30 kalendářních dnů přede dnem podání žádosti o vydání základního povolení.

(4) Bezdlužnost se v případě skutečností podle odstavce 2 písm. d) prokazuje potvrzením o bezdlužnosti, popřípadě obdobným zahraničním dokladem vydaným orgánem státu, jehož je osoba podle odstavce 1 občanem nebo v němž má trvalý pobyt anebo sídlo, a rovněž obdobným zahraničním dokladem vydaným orgánem státu, v němž se zdržovala nebo působila nepřetržitě déle než 3 měsíce v posledních 5 letech přede dnem podání žádosti o základní povolení. Nevydává-li tento stát obdobný zahraniční doklad, předloží osoba uvedená v odstavci 1 čestné prohlášení o bezdlužnosti učiněné před notářem nebo orgánem státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo orgánem státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce přede dnem podání žádosti o vydání základního povolení. Jsou-li

doklady o bezdlužnosti v jiném než českém jazyce, předkládají se v originále a současně v překladu do českého jazyka; v pochybnostech má ministerstvo právo požadovat úředně ověřený překlad.

XXIII. Platné znění částí zákona č. 353/2019 Sb., o výběru osob do řídicích a dozorčích orgánů právnických osob s majetkovou účastí státu (nominační zákon), s vyznačením navrhovaných změn

§ 18

(1) Za bezdlužnou se pro účely tohoto zákona považuje fyzická osoba, která nemá evidován nedoplatek, s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky,

- a) u orgánů Finanční správy České republiky a orgánů Celní správy České republiky,
- b) na pojistném a na penále na veřejném zdravotním pojištění,
- c) na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- d) na peněžitých plněních obdobných plněním uvedeným v písmenech a) až c) ve státě, ve kterém má tato fyzická osoba bydliště, nebo ve státě, ve kterém se zdržovala déle než 3 měsíce v posledních 5 letech přede dnem podání návrhu na jmenování členem Výboru nebo přede dnem podání přihlášky uchazeče do výběrového řízení.

(2) Bezdlužnost se v případě skutečností podle odstavce 1 písm. a) až c) prokazuje potvrzením příslušného finančního úřadu, příslušného celního úřadu, příslušné zdravotní pojišťovny a příslušné ~~okresní~~ **územní** správy sociálního zabezpečení, které nesmí být starší než 3 měsíce přede dnem podání návrhu na jmenování členem Výboru nebo přede dnem podání přihlášky uchazeče do výběrového řízení.

(3) Bezdlužnost se v případě skutečností podle odstavce 1 písm. d) prokazuje potvrzením o bezdlužnosti, popřípadě obdobným zahraničním dokladem vydaným orgánem státu, jehož je fyzická osoba občanem nebo v němž má bydliště, a rovněž obdobným zahraničním dokladem vydaným orgánem státu, v němž se zdržovala nepřetržitě déle než 3 měsíce v posledních 5 letech přede dnem podání návrhu na jmenování členem Výboru. Nevydává-li tento stát obdobný zahraniční doklad, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezdlužnosti učiněné před notářem nebo orgánem státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo orgánem státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce přede dnem podání návrhu na jmenování členem Výboru nebo přede dnem podání přihlášky uchazeče do výběrového řízení. Jsou-li doklady o bezdlužnosti v jiném než českém jazyce, předkládají se v originále a současně v překladu do českého jazyka; v pochybnostech má Úřad vlády právo požadovat úředně ověřený překlad.

* * * * *